بسم الله الرحمن الرحیم

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب : راهنمای عملی آزمون‌های نهایی

پدیدآورنده : سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف : دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

مدیریت آماده‌سازی هنری : اداره‌ی کلّ نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

نشانی سازمان : تهران: خیابان ایرانشهر شمالی ـ
ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۹ـ۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ اول ۱۴۰۳

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی chap.sch.ir یا oerp.ir مراجعه نمایید.

راهنمای عملی آزمون‌های نهایی

دوره دوم متوسطه
شاخه نظری

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

سال تحصیلی
۱۴۰۲-۰۳

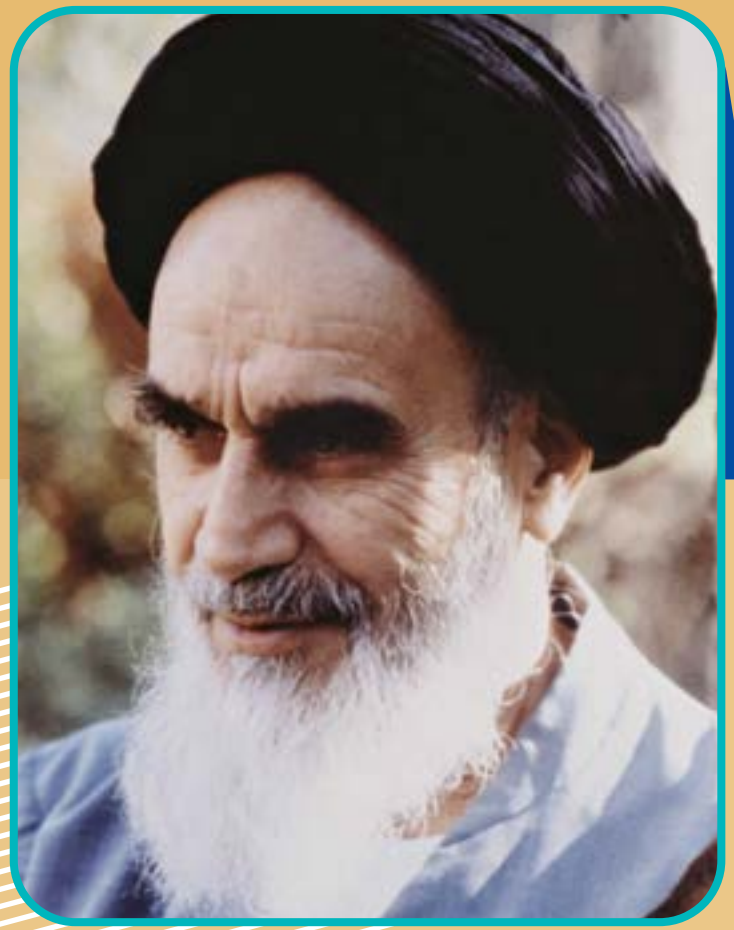

مسامحه و سهل‌انگاری در
تعلیم و تربیت، خیانت به اسلام
وجمهوری اسلامی و استقلال
فرهنگی یک ملت و کشور
می‌باشد و باید از آن احتراز کرد.

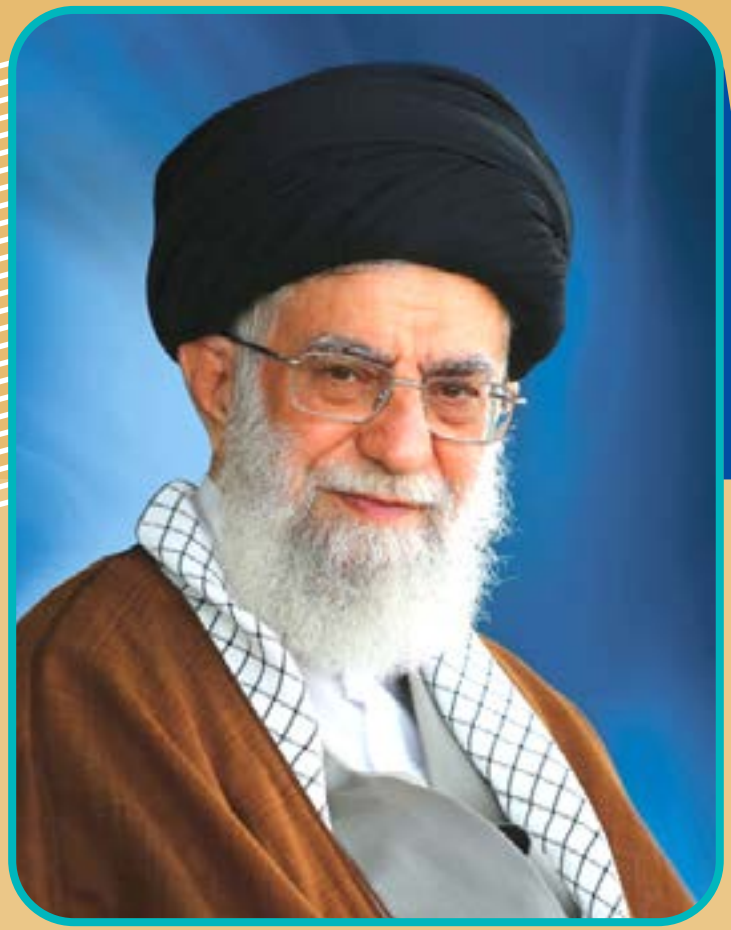

سازمان پژوهش و
برنامه‌ریزی آموزشی قلب
آموزش و پرورش است.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

راهنمای آزمون‌های نهایی

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

مقدمه

۱۱ دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

۱۱ پایه یازدهم/ ادبیات و علوم انسانی

دوره دوم متوسطه/ شاخه نظری

فارسی (۲)

علوم و فنون ادبی (۲)

دین و زندگی (۲)

عربی، زبان قرآن (۲)

ریاضی وآمار (۲)

جغرافیا (۲)

تاریخ (۲) (از بعثت پیامبر اسلام تا پایان صفویه)

جامعه شناسی(۲)

روانشناسی

فلسفه (۱)

انگلیسی (۲)

انسان و محیط زیست

۱۱ پایه یازدهم/ علوم و معارف اسلامی

دوره دوم متوسطه/ شاخه نظری

فارسی (۲)

علوم و فنون ادبی (۲)

عربی، زبان قرآن (۲)

ریاضی وآمار (۲)

علوم و معارف قرآنی (۲)

روانشناسی

فلسفه (۱)

انگلیسی (۲)

اصول و عقاید (۲)

تاریخ اسلام (۲)

انسان و محیط زیست

۱۱ پایه یازدهم / ریاضی فیزیک

دوره دوم متوسطه / شاخه نظری

فارسی (۲)

دین و زندگی (۲)

عربی، زبان قرآن (۲)

فیزیک (۲)

شیمی (۲)

هندسه (۲)

حسابان (۱)

آمار و احتمال

تاریخ معاصر ایران

انگلیسی (۲)

زمین‌شناسی

انسان و محیط زیست

۱۱ پایه یازدهم / علوم تجربی

دوره دوم متوسطه / شاخه نظری

فارسی (۲)

دین و زندگی (۲)

عربی، زبان قرآن (۲)

شیمی(۲)

ریاضی (۲)

زیست شناسی(۲)

تاریخ معاصر ایران

فیزیک (۲)

انگلیسی (۲)

زمین شناسی

انسان و محیط زیست

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

مقدمه

دانش‌آموزان عزیز

با سلام و آرزوی سلامتی و بهروزی شما

همان‌گونه که اطلاع دارید، در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ در همهٔ پایه‌های تحصیلی دورهٔ دوم متوسطهٔ نظری، آزمون نهایی برگزار می‌شود. ازاین‌رو برای آشنایی بیشتر شما با ویژگی‌های آزمون نهایی، فرایند طراحی، تصحیح و اجرای آن، «راهنمای عمل آزمون‌های نهایی» تدوین شده است. این راهنما با مشارکت جمعی از کارشناسان و صاحب‌نظران وزارت آموزش‌وپرورش تهیه شده است تا با ارائهٔ رهنمودهای لازم، به آمادگی شما برای شرکت در این آزمون‌ها بیفزاید. توصیه می‌شود آن را به همراه اولیای خود به‌دقت مطالعه و در صورت نیاز به راهنمایی بیشتر در این زمینه به دبیران و مدیران محترم مدارس خود مراجعه نمایید.

برای یکایك شما عزیزان موفقیت و شادکامی آرزو داریم.

آزمون نهایی چه ویژگیهایی دارد و چرا برگزار می‌شود؟

«آزمون نهایی» آزمونی کتبی است که وزارت آموزش‌وپرورش به شکل سراسری و استاندارد در سطح ملی برگزار می‌کند. این آزمون برای تعیین میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان طراحی و اجرا می‌شود. آزمون پیشرفت تحصیلی، میزان موفقیت دانش‌آموزان را در یادگیری موضوعات و محتواهای درسی بررسی و تعیین می‌کند و از این طریق، امکان ارتقای دانش‌آموزان به پایهٔ تحصیلی یا دورهٔ تحصیلی بالاتر را فراهم می‌سازد. ازاین‌رو، سوالات آزمون نهایی بر اساس اهداف و محتوای کتاب‌های درسی و در چارچوب آن ها طراحی می‌شود. سوالات آزمون‌های نهایی به‌گونه‌ای طراحی می‌شوند تا دانش‌آموزانی که در کلاس درس حضور فعّال داشته و مطالب کتاب را به‌درستی فراگرفته‌اند، می‌توانند اطمینان خاطر داشته باشند که قادر به پاسخ‌گویی کامل به این سوالات خواهند بود.

نتایج آزمون‌های نهایی علاوه بر تعیین میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، به دبیران، مدیران مدارس، مجریان، برنامه‌ریزان و سیاستگذاران آموزش‌وپرورش نیز در تشخیص مسائل و مشکلات آموزش‌وپرورش و اصلاح آنها کمک خواهد کرد. یکی دیگر از کاربردهای نتایج آزمون‌های نهایی، ایجاد «سابقهٔ تحصیلی» است که در کنار نتایج کنکور سراسری، در فرایند گزینش و پذیرش دانش‌آموزان برای ورود به مراکز آموزش عالی مورداستفاده

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

قرار می‌گیرد. منظور از سابقهٔ تحصیلی، نمرات دروس عمومی و تخصصی در هر رشتهٔ تحصیلی در دورهٔ دوم متوسطه است که آزمون آنها به شیوهٔ سراسری و نهایی برگزار شده باشد[1].

براین‌اساس، رتبه‌بندی داوطلبان ورود به مراکز آموزش عالی بر اساس «نمرهٔ کل» آنان انجام می‌شود که از دو قسمت تشکیل می‌شود:

۱- نمرهٔ سابقهٔ تحصیلی: میانگین نمرات آزمون‌های نهایی است که توسط «مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش‌وپرورش» (وابسته به وزارت آموزش‌وپرورش) به‌صورت سراسری برگزار می‌شود.

۲- نمرهٔ آزمون اختصاصی: (کنکور یا آزمون سراسری): میانگین وزنی نمرات دروس تخصصی آزمون سراسری (کنکور) است که «سازمان سنجش آموزش کشور» (وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) مسئول برگزاری آن است.

سهم هر کدام از این نمرات در نمرهٔ کل به شرح جدول زیر است[2].

جدول ۱: سهم سابقهٔ تحصیلی، آزمون اختصاصی (سراسری) و دروس عمومی/ تخصصی در نمرهٔ کل

سال پذیرش	سال آزمون	پایه‌های تحصیلی	سابقه‌تحصیلی		آزمون سراسری (اختصاصی)
			عمومی	اختصاصی	
۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۲	دوازدهم	٪۲۶	٪۱۴	٪۶۰
			مجموع: ٪۴۰		
۱۴۰۳-۱۴۰۴	۱۴۰۳	دوازدهم	٪۲۸	٪۲۲	٪۵۰
			مجموع: ٪۵۰		
۱۴۰۴-۱۴۰۵	۱۴۰۴	یازدهم	٪۳۰	٪۳۰	٪۴۰
		دوازدهم	مجموع: ٪۶۰		
۱۴۰۵-۱۴۰۶	۱۴۰۵	دهم	٪۳۰	٪۳۰	٪۴۰
		یازدهم	مجموع: ٪۶۰		
		دوازدهم			

۱ـ برای اطلاع از درس‌هایی که ارزشیابی آنها از طریق آزمون نهایی تعیین می گردد، به جدول پیوست مراجعه کنید.

۲ـ درصدهای فوق، مصوب جلسه شماره۳۲(فوق العاده) تاریخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۵ شورای سنجش و پذیرش دانشجو است. این درصد ها مرتبط با گروههای آزمایشی اصلی و سهم سابقهٔ تحصیلی در گروههای آزمایشی هنر و زبانهای خارجی متفاوت است. همچنین توجه داشته باشید که معیار سنجش سوابق تحصیلی، تراز کسب شده براساس نمرات است، نه خود نمره. پس اگر در یک آزمون نمرهٔ خوبی کسب نکردهاید، نگران نباشید؛ زیرا ممکن است تمام دانش‌آموزان به دلیل ضریب سختی بالای پرسش در آن درس، عملکرد خوبی نداشته باشند و این موضوع باعث شود درنهایت، تراز شما نسبت به سایرین مطلوب باشد.

برای شرکت در آزمون نهایی و موفقیت در آن چگونه آماده شویم؟

برای موفقیت در آزمون نهایی، کتاب‌های درسی خود را دقیق و کامل مطالعه کنید. به این منظور همهٔ محتوای کتاب‌درسی از جمله متن‌ها، فعالیت‌ها، تصاویر، سؤالات، آزمایش‌ها، نمودارها، تمرین‌ها و... را بیاموزید، بطوری‌که مطمئن شوید همهٔ مفاهیم موجود در کتاب‌درسی را درک کرده‌اید و پاسخ سوالات و مسائل طرح شده در کتاب‌درسی را به‌درستی یادگرفته‌اید.

محتوای هر کتاب‌درسی؛ اهداف شناختی، نگرشی و مهارتی معینی را دنبال می‌کند که برآیند آنها، شایستگی‌های معینی هستند که دانش‌آموزان در فرایند یاددهی یادگیری آن کتاب به دست می‌آورند. درحالی‌که بخش قابل‌توجهی از این شایستگی‌ها از طریق آزمون‌های مستمر و در طول سال تحصیلی ارزشیابی می‌شوند ، آزمون‌های نهایی عمدتاً بر ارزشیابی اهداف شناختی کتاب‌های درسی تمرکز دارند. به بیان دیگر، نظام آموزشی از اهداف نگرشی و مهارتی و شایستگی‌های پایه که لازمهٔ تربیت نسل آگاه و توانمند است، چشم‌پوشی نمی‌کند، بلکه تأکید دارد که این اهداف و شایستگی‌ها باید در آزمون‌های مستمر و با مرجعیت دبیران و اولیای مدرسه به‌طورجدی پیگیری شوند.

به‌منظور تبیین شفاف اهدافی که آزمون‌های نهایی بر اساس آنها طراحی می‌شود، جدول‌هایی با عنوان «جدول اهداف، محتوا و ارزشیابی» به تفکیک پایه‌های تحصیلی و کتاب‌های درسی تدوین شده است. این جدول‌ها به شما کمک می‌کنند تا هنگام مطالعهٔ درس‌ها، ارتباط میان محتوای آنها با اهداف را درک کنید. کشف رابطهٔ میان اهداف و محتوای هر درس به معنای دست‌یافتن به نقشهٔ آن درس است. این نقشه همچون چراغ و نورافکنی مسیر صحیح یاددهی یادگیری درس را به شما نشان می‌دهد. هر درس مانند بدن انسان، جسم (متن‌ها، شکل‌ها، جدول‌ها و...) و روحی (مفهوم‌ها و معناهایی) دارد. نقشهٔ درس به شما کمک میکند که این دو را در ارتباط با هم درک کنید تا مطالعه و یادگیری برای شما معنادار، شیرین و دلپذیر شود.

در این جداول، محتوا و بارم هر درس متناسب با هرکدام از این اهداف نیز تعیین شده است[1]. در بارم‌بندی درس‌ها، ملاحظات و توضیحاتی دربارهٔ بایدها و نبایدهای آن درس ذکر شده است. بااطلاع از بارم و ملاحظات هر درس، میتوانید زمان مطالعه و برنامه‌ریزی فعالیت‌های یادگیری خود را مدیریت کنید. توجه داشته باشید که دبیران محترم نیز هنگام آموزش، طراحی و تصحیح آزمون‌ها بر اساس همین اهداف و اولویت‌ها عمل می‌کنند.

فرایند طراحی و تصحیح آزمون‌های نهایی چگونه است؟

الف) سؤالات چگونه طراحی می‌شوند؟

طراحی سؤالات آزمون‌های نهایی چند روز قبل از برگزاری آزمون، در قرنطینه و امنیت کامل و با کمک گروهی از دبیران باتجربه در مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش‌وپرورش، با همکاری معاون آموزش متوسطه و نمایندگان دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی متوسطهٔ نظری انجام می‌شود.

۱ - این جداول از پایگاه سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی به آدرس www.oerp.ir قابل دریافت است.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ب) سؤالات آزمون نهایی چگونه سؤالاتی هستند؟

انواعی از سؤالات در آزمون نهایی قابل طرح‌اند که برخی از آنها بدین قرارند:

» مشابه آنها در قالب‌های گوناگونی مانند فعالیت، تمرین، خود را بیازمایید و خودارزیابی در کتاب‌های درسی آمده‌اند

» در چارچوب محتوای کتاب هستند، امّا می‌توانند عیناً همان پرسش‌های موجود کتاب‌درسی نباشند.

» ممکن است که بیش از یك راه‌حل و یك جواب داشته باشند؛ پس دانش‌آموزان می‌توانند پاسخ‌های متفاوتی به آنها بدهند.

» می‌توانند داده محور و شاهد محور باشند. در این نوع سوالات، دانش، داده‌ها و اطلاعات موردنیاز در اختیار دانش‌آموز قرار داده می‌شود تا با بررسی آنها به سوالات پاسخ دهد.

» دانش‌آموزان را به تأمل و تفکر بیشتر ترغیب و به آنها کمك می‌کنند تا یادگیری خود را به موقعیت جدید تعمیم دهند.

» به دانش‌آموزان کمك می‌کنند تا درك قویتری از یك موضوع داشته باشند و با موضوعات دیگر یا دنیای واقعی ارتباط برقرار کنند.

» دانش‌آموزان را تشویق می‌کنند تا با استفاده از دانش و مهارت‌های خود، موضوع را در سطح عمیق‌تری بررسی کنند.

» نمی‌توان با بله و خیر یا یك پاسخ ساده و چندکلمه‌ای به آنها پاسخ داد، بلکه از دانش‌آموزان می‌خواهند تا نظرات و دلائل خود را ارائه کنند.

» تنها دانسته‌های دانش‌آموزان را اندازه نمی‌گیرند، بلکه مطالب جدیدی به آنها یاد می‌دهند تا بتوانند نقاط قوت و ضعف خود را بشناسند، یادگیری خود را نظارت و هدایت کنند و از این طریق احساس رشد و عاملیت را در آنها تقویت می‌کنند.

» در قالب‌های متفاوتی مانند کوتاه پاسخ، درست/ نادرست، کشف ارتباط و تشریحی ارائه می‌شوند .

ج) برگه‌های آزمون نهایی چگونه تصحیح می‌شوند ؟

پس از برگزاری آزمون و پیش از ارسال پاسخ برگ‌ها به مصححان، راهنمای تصحیح سؤالات که توسط طراحان سؤال آماده شده، در اختیار ناظران دفتر تألیف کتاب‌های درسی ودبیرخانه راهبری آن درس قرار می‌گیرد تا از نظر میزان دقت و جامعیّت پاسخ‌ها، بررسی شوند. راهنمای تصحیح باید به گونه‌ای باشد که هر گونه جواب صحیحی را، حتی اگر در کتاب درسی نباشد، در برگیرد تا دانش‌آموزانی که با خلاقیت و ادبیات خاص خود به سؤالات پاسخ صحیح می‌دهند، نمرهٔ کامل بگیرند.

کار تصحیح پاسخ برگ‌های آزمون نهایی به‌صورت الکترونیکی و بلافاصله پس از تأیید راهنمای تصحیح، توسط مصحّحین آغاز می‌شود. در این روش، بر اساس شیوه‌نامهٔ مربوط، پاسخ برگ شرکت‌کنندگان، اسکن و در سامانهٔ بارگذاری می‌شود. سپس سربرگ پاسخ برگ‌ها که حاوی مشخصات شرکت‌کنندگان است، توسط سامانه جدا و پاسخ برگ‌ها برای مصححان مستقر در یکی از استان‌های کشور (به جز استان محل تحصیل شرکت‌کننده) ارسال و دو بار توسط دو مصحح مستقل نمره‌گذاری (تصحیح) می‌شود. درصورتی‌که اختلاف نمرات این دو مصحح، یک نمره یا کم‌ترباشد، میانگین نمرات آنها توسط سامانه محاسبه و به‌عنوان نمرهٔ نهایی ثبت و اگر اختلاف نمره دو مصحح بیش از یک نمره باشد، پاسخ‌نامه به مصحّح سوم ارجاع داده می‌شود.

تمامی این فرآیند دقیق و زمان‌بر برای آن است که حقی از هیچ دانش‌آموزی تضییع نشود و نمرهٔ کسب شده، نمرهٔ واقعی دانش‌آموز باشد.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

آزمون نهایی چگونه برگزار می‌شود؟ مقررات آزمون‌های نهایی کداماند؟

مکان و زمان آزمون

آزمون نهایی در حوزه آزمون برگزار خواهد شد و احتمالاً هر حوزه آزمون، مختص یک رشتهٔ تحصیلی است. از این رو امکان دارد دانش‌آموزی در دبیرستان خودش آزمون نهایی بدهد (در این صورت عوامل اجرایی خارج از کادر آموزشی مدرسه انتخاب می‌شوند). یا به مدرسهٔ دیگری در همان ناحیه برود. آزمون مطابق با برنامهٔ اعلام شده برگزار می‌شود.درب حوزهٔ آزمون نیم ساعت قبل از شروع آزمون بسته خواهد شد و شرکت کنندگان باید پیش از آن در مدرسه حضور داشته باشند.

کارت ورود به جلسه آزمون

قبل از شروع آزمون، برای دانش‌آموزان کارت ورود به جلسه صادر می‌شود. شرکتکنندگان باید در زمان مقرر با مراجعه به سامانهٔ «my.medu.ir» این کارت را دریافت کنند. دانش‌آموزان در جلسهٔ آزمون باید این کارت را با خود به همراه داشته باشند. تاریخ و ساعت آزمون و آدرس حوزه روی این کارت درج شده است. همچنین لازم است دانش آموزان در هنگام ورود به جلسه، مدرک شناسایی عکسدار به همراه داشته باشند و درصورتیکه دانش آموزی به دلیل شرایط سنی، مدرک شناسایی عکس‌دار نداشته باشد، کارت ورود به جلسه آزمون وی توسط مدیر مدرسه محل تحصیل تأیید شود.

برگزاری آزمون

پس از اتمام طراحی سؤالات، فایل سؤالات به صورت رمزنگاری شده برای رؤسای حوزه‌های برگزاری آزمون نهایی سراسر کشور ارسال می‌شود. کد و رمز سؤالات، دقایقی قبل از آغاز آزمون به رؤسای حوزهٔ های اجرا، ارسال می‌شود و تا زمان تکثیر سؤالات نیز برای جلوگیری از افشای سؤالات، اتاقی با عنوان قرنطینهٔ تکثیر با حضور یکی از همکاران از نیم ساعت قبل از شروع فرآیند آزمون در نظر گرفته شده و در این مدت همکار مذکور به هیچ وسیلهٔ ارتباطی دسترسی نخواهد داشت. فایل سؤالی که رئیس حوزه دریافت و بارگیری کرده است، در سیستمی که آفلاین بوده و به اینترنت وصل نیست در اختیار همکار مستقر در قرنطینه قرار می‌گیرد . سپس همکار مذکور پاکت پلمب شده‌ی رمز بازگشایی سؤال را از رئیس حوزه دریافت و پس از کنترل، به تعداد شرکت کنندگان تکثیر و داخل پاکت قرار داده و پس از پلمب، برای انتقال به سالن برگزاری آزمون به منشی تحویل می دهد. در نهایت در انظار عمومی و با تأیید دانش‌آموزان، پاکت‌های پلمب شده سؤالات، بازگشایی و برگه‌ها توزیع می‌شوند . لذا تا لحظه‌ای که پاکت سؤالات باز نشود، به جز فرد یا افرادی که در قرنطینه هستند، هیچ کسی از سؤالات باخبر نیست.

غیبت در آزمون

برای غیبت غیر موجه در آزمون‌های نهایی نمره صفر منظور خواهد شد و چنانچه دانش آموزی در آزمون‌های نهایی غیبت موجه داشته باشد آن درس از درس های وی حذف خواهد شد (غیبت در آزمون نهایی خرداد ماه (موجه یا غیر موجه)، به منزله درج نمره خام صفر در محاسبه نمره کل سابقه

تحصیلی است). دانش آموزان دارای غیبت موجه یا غیر موجه باید با رعایت سایر شرایط مجدداً آن درس یا درس ها را انتخاب نمایند و به صورت نهایی امتحان دهند. لازم به ذکر است که تنها نمره خرداد ماه به عنوان سابقه تحصیلی محسوب خواهد شد.

ترمیم نمره

متقاضیان می توانند برای ایجاد سابقه و ترمیم نمره ، دروس مورد نظر خود را صرفاً در نوبت خرداد ماه انتخاب و در آزمون مربوط شرکت نمایند.(از نوبت امتحانی خرداد ماه ۱۴۰۲ و پس از آن، سابقه تحصیلی صرفاً شامل نتایج آزمون های نوبت خرداد ماه می باشد.)هر متقاضی صرفاً یک بار مجاز به ایجاد سابقه و یک بار ترمیم نمره برای هر عنوان درسی می‌باشد.برای داوطلبانی که در آزمون ترمیم نمره دروس سوابق تحصیلی شرکت می کنند(در یک درس دارای چند نمره می‌باشند)بیشترین نمره تراز هر درس برای محاسبه نمره کل سابقه تحصیلی لحاظ می‌شود.

تخلّفات

فعالیت‌هایی نظیر: همراه داشتن جزوه، یادداشت و وسایل غیرمجاز(تلفن‌همراه، بی سیم، ساعت هوشمند، وسایل ارتباط الکترونیکی، دستگاه‌های حافظه دار، اسلحه (سرد و گرم) و...) در جلسهٔ آزمون، علامتگذاری در برگهٔ پاسخ‌نامه، تقلب، رد و بدل کردن یادداشت، تعویض اوراق آزمون یا پاسخ برگ‌های مربوط، امحا و پاره کردن پاسخ‌برگ‌ها توسط دانش‌آموز، بیرون بردن برگهٔ امتحانی، اخلال در نظم جلسه، خرید یا فروش سؤالات آزمون یا پاسخ آن‌ها، تبانی با داوطلبان یا افراد خارج از حوزه، افشای سؤالات آزمون یا تلاش در جهت دستیابی و افشای آن‌ها و... تخلف محسوب می‌شود و قانون برای هرکدام، مجازاتی تعیین کرده است.[1]

تبصره «تک‌ماده»

اگر دانش‌آموزی از مجموع دروس نهایی دورهٔ دوم متوسطه در ۴ عنوان درسی، نمرهٔ ۷ کسب کند؛ یعنی در این چهار درس حد نصاب نمرهٔ قبولی را به دست نیاورد، در صورتی که معدل کل وی کمتر از ۱۰ نباشد، می‌تواند از تبصره یا همان تک ماده استفاده کند و از دورهٔ متوسطهٔ دوم فارغ التحصیل شود.

توصیه‌های لازم

۱-یاد خداوند آرام بخش دلهاست، کمک گرفتن از او و تلاوت آیاتی چند از قرآن کریم می‌تواند آرامش را به شما هدیه دهد .

۲-پاسخ برگ‌ها شخصی‌سازی می‌شوند و دارای رمزینه (بارکد) مخصوص شما بوده و برای تصحیح الکترونیکی اسکن می‌شوند . از مخدوش نمودن بارکد، علامتگذاری و نوشتن در سربرگ‌ها، تا نمودن، مچاله نمودن، پاره یا مرطوب کردن آن اکیداً خودداری کنید.

۱ـ جهت اطلاع از تمامی تخلفات و مجازات‌های مربوط می‌توانید به قانون رسیدگی به تخلفات و جرائم در آزمون‌های سراسری،مصوب ۱۳۸۴/۰۷/۰۶ مجلس شورای اسلامی و بخشنامه شمول قانون مذکور به آزمون‌های نهایی به شماره ۴۰۰/۱۴۰ تاریخ ۱۴۰۲/۰۲/۲۸ در پایگاه اطلاع رسانی مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش به آدرس Aee.medu.gov.ir مراجعه فرمایید.

۳-در آزمون سعی کنید سؤالات را با دقت بخوانید و زیر قسمت‌های مهم سؤال خط بکشید. مثلاً آیا سؤال، سرعت را بر اساس کیلومتر بر ساعت می‌خواهد یا متر بر ثانیه.
۴-در حین آزمون اگر متوجه شدید قادر به پاسخ دادن به سؤالی نیستید، بهتر است به سراغ سؤالات بعدی بروید تا زمان را از دست ندهید.
۵-اگر سؤال، وقت‌گیر بود؛ در کنار آن (در برگهٔ سؤالات) علامت ضربدر بزنید و ابتدا سؤال هایی را که برایتان آسان هستند، پاسخ دهید و بعد بر روی سؤال وقت‌گیر تمرکز کنید.
۶-سعی کنید پاسخ‌نامه، تمیز و خوانا باشد تا به علت بدخطی و نامنظم بودن، تصحیح‌کننده، پاسخ شما را اشتباه تشخیص ندهد.
۷-در پاسخ به سؤالات، از روشهای موجود در کتاب درسی به طور کامل و دقیق استفاده کنید و از به کارگیری روش‌های تستی و کنکوری بپرهیزید.
۸-در سؤالات محاسباتی، دورِ جواب آخر خط بکشید.
۹-در پایان آزمون پاسخ‌های خود را دوباره بررسی کنید و برای ترک جلسهٔ امتحان، عجله نکنید.
۱۰-اگر در جلسه امتحان دچار آشفتگی و اضطراب شدید، از تکنیک های وقفهٔ آزمون استفاده کنید و برای چند دقیقه آزمون را رها کنید و کارهای زیر را انجام دهید:
» وضعیت نشستن خود را اصلاح کنید، چند ثانیه‌ای کف پاهای خود را کاملاً بر روی زمین قرار دهید وسعی کنید ستون فقرات خود را در وضعیت عمودی و صاف نگه دارید.
» نفس عمیق بکشید، سپس چند ثانیه نفس خود را نگه دارید و بعد به طور کامل، آرام بیرون دهید و تا سه بار تکرار کنید.
۱۱-توجه داشته باشید که نگاه کردن به دیگر دانش‌آموزان و نحوهٔ عملکرد آنان (همانند سریعتر یا کندتر نوشتن آنان) می‌تواند موجب اضطراب در حین امتحان شود. بنابراین تمام توجه خود را بر برگه امتحانی خود متمرکز کنید تا آرامش بیشتری داشته باشید.
۱۲-حتماً وقت را در نظر بگیرید و زمان آزمون را مدیریت کنید.
۱۳-در امتحانات تشریحی قبل از پاسخ دادن به سؤالات با دقت فکر کنید. به این منظور:
» ابتدا نکات مهمی را که راجع به سؤالات به ذهنتان می‌رسد، در چرک‌نویس یادداشت کنید.
» این نکات را به ترتیب شماره‌گذاری کنید، سپس پاسخ‌ها را تنظیم و پاک‌نویس کنید.
۱۴-در پاسخ دادن به سؤالات از خودکار مشکی یا آبی (ترجیحاً خودکار مشکی) استفاده کنید. شکل‌ها را با دقت رسم کنید تا تصحیح‌کنندهٔ پاسخ برگ شما بتواند به سهولت آنها را بخواند.
۱۵-آوردن هرگونه برگه به عنوان چرکنویس یا یادداشت در جلسهٔ آزمون ممنوع است. حوزهٔ امتحانی این موارد را در اختیار شما قرار خواهد داد.
۱۶-با توجه به تصحیح اوراق آزمون نهایی بر اساس راهنمای تصحیح، سعی کنید تا مطالب را مطابق با کتاب درسی یاد بگیرید و از پاسخ دهی به سوالات بر اساس روشهای تستی و کنکوری خودداری نمایید.
۱۷-برخی از دانش آموزان به دلیل نبودن دروس عمومی در کنکور سراسری ، مطالعه این دروس برای امتحان نهایی را به هفته های پایانی و منتهی به آزمون نهایی موکول می‌کنند که این روش به دلیل عدم فرصت کافی برا ی مطالعه مفهومی و شرکت در آزمون‌های تشریحی اشتباه می‌باشد.

۱۸-فاصله زمانی بین هر درس در برنامه آزمون نهایی بر اساس حجم و دشواری مطالب لحاظ خواهد شد، اما تعویق مطالعه و کسب آمادگی برای آزمون نهایی به شب امتحان یا روزهای پایانی توصیه نمی‌گردد.

۱۹-در آزمون نهایی صرفاً پاسخ نهایی مد نظر نیست و هر قسمت از پاسخ یک سؤال، دارای نمره خاصی است. بنابراین به سؤالات پاسخ کامل دهید و از خلاصه نوشتن پرهیز نمایید.

۲۰-اما تا چه اندازه شما به صورت مفهومی درس می‌خوانید؟

» برای رسیدن به پاسخ این سوال، مواردی را که در حین مطالعه رعایت می‌کنید را با علامت ستاره (*) مشخص نمایید.
» هر جمله را با دقت و برای درک مفاهیم و اهداف آن می‌خوانم و کلمات کلیدی را پیدا و برجسته می‌کنم.
» برای درک بیشتر مفاهیم درسی مثال اضافه می‌زنم.
» مطالب درسی جدید را به آموخته های قبلی ربط می‌دهم.
» تفاوت ها و تشابه های بین موضوعات را تعیین می‌کنم.
» از یادداشت برداری و خلاصه نویسی استفاده می‌کنم.
» مطالب درسی را به زبان خودم بیان می‌کنم.
» با استفاده از شکل و نمودار مطالب مهم درسی را طبقه بندی می‌کنم.
» خودم را به جای طراح می گذارم و از آن مطالب سؤال طراح می‌کنم.

۲۱-حضور و غیاب به صورت الکترونیکی انجام می شود و در صورت تأخیر، برای دانش آموز غیبت ثبت خواهد شد.

۲۲-بیشترین تعداد غائبین در آزمون نهایی معمولاً مربوط به اولین آزمون است و علت آن تأخیر در رسیدن به حوزه به دلیل عدم اطلاع از آدرس دقیق آن است. لذا قبل از اولین آزمون حتماً یک بار به محل حوزه برگزاری آزمون مراجعه نمایید.

۲۳-پس از استقرار در صندلی، حتماً شماره کارت ورود به جلسه، شماره صندلی و شماره درج شده بر روی تمامی برگه های پاسخ برگ را با یکدیگر مطابقت دهید.

۲۴-پس از توزیع سؤالات، تعداد صفحات و تعداد سؤالات دریافتی و رشته – درس آزمون را کنترل تا برگه سؤالی را کم یا برگه سوالات رشته های دیگر را اشتباها دریافت نکرده باشید.

۲۵-چنانچه به هر دلیلی فضای کافی برای پاسخ‌گویی نداشتید و یا مشکلی برای پاسخ برگ ایجاد شد و نیاز به پاسخ برگ اضافی و یا تعویض پاسخ برگ داشتید؛ مراتب را سریعاً به مسئولین حوزه اطلاع دهید تا نسبت به ارائه پاسخ برگ اضافی مخصوص و شخصی سازی شده، اقدام لازم صورت پذیرد (این موضوع در صورتجلسه اجرای آزمون ثبت می شود). به هیچ عنوان از پشت پاسخ‌برگ‌ها برای پاسخ‌گویی استفاده ننمایید.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۹

۱۱۱۲۰۱

فارسی (۲)

دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی فارسی (۲)

پرسش‌های اساسی

» ادبیات تعلیمی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
» قلمروهای سه گانهٔ زبانی، ادبی و فکری چگونه می‌توانند به درک بهتر متون کمک کنند؟
» ادبیات پایداری چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
» ادبیات غنایی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
» زندگی‌نامه، حسب حال و خاطره‌نگاشت‌ها چه ویژگی‌هایی دارند؟
» ادبیات انقلاب اسلامی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
» ادبیات حماسی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
» ادبیات داستانی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
» ادبیات جهان چیست و مطالعهٔ آن چه فایده‌هایی دارد؟
» تحمیدیه‌ها و مناجات‌ها چه جایگاهی در ادبیات دارند؟

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی[1]							بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	
آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات تعلیمی به عنوان یکی از منابع حکمت آفرین) و متون و مفاهیم مربوط به آن	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	فصل یکم: ادبیات تعلیمی	*				*			۲/۵
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*			
	پیام‌های آموزشی و اخلاقی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.				*		*			
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	شعرهای بخش «شعرخوانی» را به خاطر می‌آورد.		*			*				

۱ـ در هدف‌گذاری بالاترین سطح عملکرد در نظر گرفته شده است ولی این وضعیت نافی طراحی پرسش از سطوح پایین‌تر عملکردی نیست و طراح می‌تواند در سطوح پایین تر نیز پرسش طراحی کند.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی: اولیه	دانشی: مفهومی	دانشی: روندی	فرایندی: یادآوردن	فرایندی: فهمیدن	فرایندی: کاربستن	فرایندی: تحلیل	بارم‌بندی
آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات پایداری یا ادب مقاومت) و متون و مفاهیم مربوط به آن ایجاد علاقه نسبت به فرهنگ محلی و فولکلور و آثار ادبی و زبانی منطقه‌ای	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	فصل دوم: ادبیات پایداری	*				*			۲/۲۵
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*			
	پیام‌های آموزشی، دینی و فرهنگی متون را شرح می‌دهد.				*		*			
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات غنایی) و متون و مفاهیم مربوط به آن	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌دهد.	فصل سوم: ادبیات غنایی	*				*			۲/۵
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*			
	پیام‌های آموزشی، دینی و عرفانی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.				*		*			
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	شعرهای بخش «شعرخوانی» را به خاطر می‌آورد.		*			*				

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی							بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	
آشنایی با گونه‌های ادبی زندگی‌نامه، حسب حال و خاطره‌نگاشت و متون مربوط به آن	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	فصل چهارم: ادبیات سفر و زندگی	*				*			۲/۵
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*			
	پیام‌های آموزشی، اخلاقی و تربیتی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.				*		*			
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات انقلاب اسلامی) و متون و مفاهیم مربوط به آن ایجاد نگرش مثبت نسبت به ارزش‌های انقلابی و اسلامی و تقویت رفتارهای میهن دوستانه	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌دهد.	فصل پنجم: ادبیات انقلاب اسلامی	*				*			۲/۵
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*			
	پیام‌های آموزشی، ارزشی و اخلاقی متون معاصر را شرح می‌دهد.				*		*			
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	شعرهای بخش «شعرخوانی» را به خاطر می‌آورد.		*			*				

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی: اولیه	دانشی: مفهومی	دانشی: روندی	فرایندی: یادآوردن	فرایندی: فهمیدن	فرایندی: کاربستن	فرایندی: تحلیل	بارم‌بندی
آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات حماسی) و متون و مفاهیم مربوط به آن تقویت روحیه ایثار و مبارزه و رفتارهای میهن دوستانه و نگرش مثبت نسبت به ارزش‌های دلاورانه ایجاد علاقه نسبت به فرهنگ محلی و فولکلور و آثار ادبی و زبانی منطقه‌ای	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	فصل ششم: ادبیات حماسی	*				*			۲/۵
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*			
	پیام‌های آموزشی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.				*		*			
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	شعرهای بخش «شعرخوانی» را به خاطر می‌آورد.		*			*				
آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات داستانی) و متون و مفاهیم مربوط به آن	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌دهد.	فصل هفتم: ادبیات داستانی	*				*			۲/۵
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*			
	پیام‌های آموزشی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.			*			*			
	تمثیل و عناصر داستان را در متون کهن و معاصر شناسایی می‌کند.				*		*			
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی							بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	
آشنایی با ادبیات جهان و متون مربوط به آن آشنایی با افکار مشاهیر، اندیشه‌های ملل و آثار برجسته و شخصیت‌های مشهور ادبیات جهان مطالعهٔ تطبیقی آثار ادبی ایران و سنجش محتوای آنها با نمونه آثار جهان	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	فصل هشتم: ادبیات جهان	*				*			۲/۲۵
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*			
	پیام‌های آموزشی، ارزشی و اخلاقی متون ادبیات جهان را شرح می‌دهد.				*		*			
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*	
آشنایی با ادبیات تحمیدیه و مناجات و متون و مفاهیم مربوط به آن تقویت علاقه و برقراری ارتباط صمیمانه و عاطفی با کردگار	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌دهد.	ستایش و نیایش	*				*			۰/۵
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*			
	پیام‌های آموزشی، ارزشی و اخلاقی متون ستایش و نیایش را شرح می‌دهد.				*		*			

ملاحظات:

» معنای واژه‌ها و پرسش‌های دستور در «بافت متن» پرسیده شود.
» در املای واژه‌ها «تشدید» اهمیت املایی ندارد.
» گسسته یا پیوسته‌نویسی واژه‌هایی که ساخت ترکیبی دارند (مانند کتاب‌خانه یا کتابخانه)، یکسان است و اهمیت املایی ندارد.
» پرسش‌های مباحث دستوری و آرایه‌های ادبی فقط از متن درس‌های کتاب طراحی شود. از روانخوانی‌ها، شعرخوانی‌ها و گنج حکمت‌ها پرسش دستور و آرایه ادبی طراحی نشود.
» پرسش‌های مرتبط با بخش حفظ شعر در نوبت خرداد، شهریور و دی ماه به تمامی «شعرخوانی»های کتاب اختصاص یابد.
» در حفظ شعر، جای خالی به یک مصراع یا یک بیت اختصاص یابد و صرفاً یک واژه مدنظر نباشد.
» روان‌خوانی‌ها، شعرخوانی‌ها و گنج حکمت‌ها با هدف پرورش مهارت‌های خواندن، ایجاد نشاط، آشنایی با متون مختلف و مهم‌تر از همه پرورش فرهنگ مطالعه وکتاب‌خوانی در ساختار کتاب گنجانده شده‌اند؛ لذا در ارزشیابی از این متون صرفاً به معنا و املای واژگان و قلمرو فکری آنها بسنده شود.
» بارم هر فصل می‌تواند حداکثر تا ۰/۵ نمره نسبت به بارم‌بندی جدول تغییر کند.
» پرسش‌های آزمون نوبت دوم و شهریور از کل کتاب به نسبت ۱۰ نمره (نوبت اول) و ۱۰ نمره (نوبت دوم) و بر مبنای درصد سطوح عملکردی جدول زیر[1] طراحی شود:

ردیف	قلمروها	موضوع‌ها	نمره	درصد سطوح عملکردی
۱	زبانی (۷ نمره)	معنی واژه	۱	یادآوردن ۲۰-۱۵ درصد فهمیدن ۴۰-۳۵ درصد کاربستن ۳۰-۲۵ درصد تحلیل ۲۰-۱۵ درصد
		املای واژه	۲	
		دستور	۴	
۲	ادبی (۵ نمره)	آرایه‌های ادبی	۳	
		تاریخ ادبیات	۱	
		حفظ شعر	۱	
۳	فکری (۸ نمره)	درک مطلب	۴	
		مفهوم و معنی نثر	۲	
		معنی و مفهوم نظم	۲	
جمع نمره			۲۰	۱۰۰

۱ـ بارم بندی دروس دورهٔ دوم متوسطه نظری سال تحصیلی ۱۴۰۳ـ۱۴۰۲، دفتر تالیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، وزارت آموزش و پرورش

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۲۷

۱۱۱۲۰۳

علوم و فنون ادبی (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی علوم و فنون ادبی (۲)

پرسش‌های اساسی

» چه عاملی باعث تغییر سبک از خراسانی به عراقی شد؟
» سبک عراقی چه ویژگی‌هایی دارد؟
» حمله مغول و حکومت ایلخانان و یورش تیمور و حکومت تیموریان بر محتوای آثار قرن هفتم، هشتم و نهم چه تأثیری گذاشتند؟
» منظور از وزن و آهنگ در شعر چیست؟
» چگونه می‌توان وزن یک شعر را به دست آورد؟
» کلام عادی و ادبی چه تفاوت‌هایی دارند؟
» آرایه تشبیه چیست؟
» ارکان تشبیه کدامند؟
» ویژگی‌های سبک عراقی در قلمروهای سه گانه زبانی، ادبی و فکری چیست؟
» چگونه می‌توان وزن یک شعر را به دست آورد؟
» پایه‌های آوایی همسان چه ویژگی‌هایی دارند؟
» مجاز چیست؟
» قرینه و علاقه‌های مجاز کدامند؟
» وضعیت تاریخی، سیاسی و اجتماعی قرن دهم و یازدهم چه تأثیری بر تاریخ ادبیات فارسی آن دوره داشتند؟
» چهره‌های ادبی معروف قرن دهم و یازدهم چه کسانی بودند؟
» چگونه می‌توان وزن یک شعر را به دست آورد؟
» پایه‌های آوایی همسان چه ویژگی‌هایی دارند؟
» استعاره چیست و انواع آن کدامند؟
» هندی در قلمروهای سه‌گانه زبانی، ادبی و فکری چیست؟
» چهره‌های ادبی معروف سبک هندی چه کسانی بودند؟
» چگونه می‌توان وزن یک شعر را به دست آورد؟
» پایه‌های آوایی همسان دولختی چه ویژگی‌هایی دارند؟
» کنایه چیست؟

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی[1]							بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	
آشنایی با تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم	عوامل مؤثر در تغییر سبک از خراسانی به عراقی را بیان می‌کند.	درس اول: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم	*			*				مبانی تحلیل متن: تاریخ ادبیات و سبک شناسی: ۴ نمره؛ موسیقی شعر: ۶ نمره؛ زیبایی شناسی: ۶ نمره؛ نقد و تحلیل نظم و نثر: ۴ نمره
	دلیل نام‌گذاری سبک عراقی را بیان می‌کند.		*			*				
	ویژگی‌های سبکی شعر دورهٔ اول (خراسانی) را بیان می‌کند.		*			*				
	تأثیرات فرهنگی، ادبی و اجتماعی حملهٔ مغول را بیان می‌کند.		*			*				
	وضعیت زبان و ادبیات فارسی پس از حملهٔ مغول و حکومت ایلخانان را بیان می‌کند.		*			*				
	برخی از شاعران و نویسندگان معروف قرن هفتم، هشتم و نهم و آثار آن‌ها را نام می‌برد.		*			*				
	لفظ، قالب و محتوای آثار شاعران و نویسندگان مشهور این دوره (قرن‌های ۷ و ۸ و ۹) را طبقه بندی می‌کند.			*			*			
	جریان‌های نثرنویسی قرن‌های ۷ و ۸ و ۹ (ساده‌نویسی و پیچیده‌نویسی) را بیان می‌کند.		*			*				
	شعر سبک خراسانی و عراقی را از همدیگر تمیز می‌دهد.				*				*	
	حوزه‌های جدید زبان فارسی را بیان می‌کند.		*			*				
	علت کسادی قصیده و رونق غزل را درک و تحلیل می‌کند.			*					*	
	پیامدهای یورش تیمور و حکومت تیموریان در ایران را بیان می‌کند.		*			*				
	وضعیت فرهنگ، ادب و هنر در زمان حکومت تیمور و جانشینانش را بیان می‌کند.		*			*				

۱ـ در هدف‌گذاری بالاترین سطح عملکرد در نظر گرفته شده است ولی این وضعیت نافی طراحی پرسش از سطوح پایین‌تر عملکردی نیست و طراح می‌تواند در سطوح پایین تر نیز پرسش طراحی کند.

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی							بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	
آشنایی با پایه‌های آوایی	مفهوم وزن و آهنگ در شعر و موسیقی حاصل از تناوب و تکرار آن را درک می‌کند.	درس دوم: پایه‌های آوایی		*			*			
	مفهوم پایه‌ها و پاره‌های آوایی در شعر را درک می‌کند.			*			*			
	مفهوم برش‌های آوایی و پایه و رکن را درک می‌کند.			*			*			
	مرز بین پایه‌های آوایی یا ارکان آن را تمیز می‌دهد.				*			*		
	شعر را درست می‌خواند و آن را به برش‌های آوایی تقسیم می‌کند.				*			*		
	از دریافت موسیقی و آهنگ شعر لذت می‌برد.		*					*		
	ابیات مختلف را از نظر وزن و قافیه مقایسه می‌کند.				*				*	
آشنایی با تشبیه	کلام عادی و ادبی را از همدیگر تمیز می‌دهد.	درس سوم: تشبیه		*			*			
	تشبیه و ارکان (پایه‌های) آن را درک می‌کند.			*			*			
	تشبیه و ارکان آن را در متون مختلف شناسایی می‌کند.				*			*		
	انواع تشبیه (گسترده و فشرده) را در نمونه‌های مختلف تشخیص می‌دهد.				*			*		
	درباره زیبایی‌های ادبی حاصل از کاربرد تشبیه در متن اظهار نظر می‌کند.				*				*	
آشنایی با سبک‌شناسی قرن‌های هفتم، هشتم و نهم (سبک عراقی)	ویژگی‌های سبک عراقی (شعر و نثر) را در سه قلمرو ادبی، زبانی و فکری بیان می‌کند.	درس چهارم: سبک‌شناسی قرن‌های هفتم، هشتم و نهم (سبک عراقی)	*				*			
	شعر سبک خراسانی و عراقی را از همدیگر تمیز می‌دهد.				*				*	
	ویژگی‌های شعر سبک عراقی و خراسانی را با همدیگر مقایسه می‌کند.				*				*	
	ویژگی‌های سبک عراقی را در متون مختلف بررسی می‌کند.				*				*	
	نسبت به تحولات ادبی ایران و دلایل آن علاقه مند است.		*					*		

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی							بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	
آشنایی با پایه‌های آوایی همسان (۱)	مفهوم پایه‌های آوایی همسان را درک می‌کند.	درس پنجم: پایه‌های آوایی همسان (۱)		*			*			
	مفهوم وزن‌واژه و خوشه‌های آوایی را درک می‌کند			*			*			
	شعر را به خوشه‌های هجایی منظم تقسیم می‌کند.				*			*		
	مفهوم وزن‌واژه‌های عروضی را درک می‌کند.			*			*			
	آهنگ وزن‌واژه‌های مختلف را از طریق خوانش صحیح استخراج می‌کند.				*			*		
	پایه‌های آوایی همسان را در ابیات مختلف استخراج می‌کند.				*			*		
آشنایی با مجاز	مفهوم مجاز و حقیقت را درک می‌کند.	درس ششم: مجاز		*			*			
	مفهوم علاقه (پیوند) و قرینه را درک می‌کند.			*			*			
	تفاوت معنای حقیقی و غیرحقیقی (مجازی) را درمی‌یابد.			*			*			
	مجاز، علاقه و قرینه آن را در متون مختلف شناسایی می‌کند.				*			*		
	درباره زیبایی‌های ادبی حاصل از کاربرد مجاز در متن اظهار نظر می‌کند.				*				*	
آشنایی با تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم	تاریخ ادبیات فارسی را در قرن دهم و یازدهم بیان می‌کند.	درس هفتم: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم	*				*			
	وضعیت تاریخی، سیاسی و اجتماعی قرن دهم و یازدهم را بیان می‌کند.		*			*				
	جایگاه زبان فارسی در دوران صفویه را بیان می‌کند.		*			*				
	برخی از شاعران و نویسندگان معروف قرن دهم و یازدهم را نام می‌برد.		*			*				
	لفظ، قالب و محتوای آثار شاعران و نویسندگان مشهور قرن دهم و یازدهم را طبقه بندی می‌کند.			*			*			

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی							بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	
آشنایی با پایه‌های آوایی همسان (۲)	در ابیات گوناگون، وزن واژه‌های مستفعلن، فعولن، مفتعلن و فعلاتن را شناسایی می‌کند.	درس هشتم: پایه‌های آوایی همسان (۲)			*			*		
	بیت‌های مختلف را بر اساس پایه‌های آوایی تفکیک می‌کند.				*			*		
آشنایی با استعاره	مفهوم استعاره را درک می‌کند.	درس نهم: استعاره		*			*			
	ارتباط استعاره با مجاز و تشبیه را درک می‌کند.			*			*			
	انواع استعاره (مصرحه، مکنیه، مکنیه از نوع تشخیص) را در متون مختلف شناسایی می‌کند.				*			*		
	درباره زیبایی‌های ادبی حاصل از کاربرد استعاره در متن اظهار نظر می‌کند.				*				*	
	مجاز، تشبیه و استعاره را از همدیگر تمیز می‌دهد.			*					*	
آشنایی با سبک‌شناسی قرن‌های دهم و یازدهم (سبک هندی)	ویژگی‌های سبکی هندی (شعر و نثر) را در سه قلمرو ادبی، زبانی و فکری بیان می‌کند.	درس دهم: سبک‌شناسی قرن‌های دهم و یازدهم (سبک هندی)	*				*			
	ویژگی‌های سبک هندی را در متون مختلف شناسایی و بررسی می‌کند.				*				*	
	برخی از شاعران و نویسندگان معروف سبک هندی و آثار آنها را نام می‌برد.		*			*				
	لفظ، قالب و محتوای آثار شاعران و نویسندگان مشهور سبک هندی را طبقه‌بندی می‌کند.			*			*			
	ویژگی‌های شعر سبک عراقی و هندی را با همدیگر مقایسه می‌کند.				*				*	

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	
آشنایی با پایه‌های آوایی همسان دولختی (دوری)	مفهوم پایه‌های آوایی همسان دولختی (دوری) را درک می‌کند.	درس یازدهم: پایه‌های آوایی همسان دو لختی		*			*			
	آرایش پایه‌های آوایی همسان دو لختی را از پایه‌های آوایی همسان تک پایه ای تمیز می‌دهد.				*			*		
	وزن ابیات با پایه‌های آوایی همسان دولختی را استخراج می‌کند.				*			*		
	اوزان همسان دو لختی را از دیگر اوزان تمیز می‌دهد.				*				*	
آشنایی با کنایه	مفهوم کنایه را درک می‌کند.	درس دوازدهم: کنایه		*			*			
	کنایه را در متون مختلف شناسایی می‌کند.				*			*		
	مفهوم کنایه را از مجاز تمیز می‌دهد.			*					*	
	مفهوم کنایه را از استعاره تمیز می‌دهد.			*					*	

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات:

- در نمره‌گذاری پرسشهای هر فصل، به تنوع موضوعی و تعداد درس‌ها توجه شود.
- پرسش‌های بخش نقد و تحلیل نظم و نثر، بر اساس ساختار ارائه شده در بخش تحلیل فصل تنظیم شود.
- پرسش‌های آزمون نوبت دوم و شهریور از کل کتاب به نسبت ۱۰ نمره (نوبت اول) و ۱۰ نمره (نوبت دوم) طراحی شود.
- بارم بندی پرسش‌ها و درصد سطوح عملکردی آزمون نهایی علوم و فنون ادبی بر اساس جدول بارم بندی علوم و فنون ادبی (۲)، پایهٔ یازدهم، سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ است.[۱]

ردیف	موضوع	نمره	درصد سطوح عملکردی
۱	تاریخ ادبیات سبک شناسی	۴	یادآوردن ۲۰-۱۵ درصد فهمیدن ۳۵-۳۰ درصد کاربستن ۳۵-۳۰ درصد تحلیل ۲۰-۱۵ درصد
۲	موسیقی شعر	۶	
۳	زیبایی شناسی	۶	
۴	نقد و تحلیل نظم و نثر	۴	
	جمع	۲۰	۱۰۰

۱ـ بارم بندی دروس دورهٔ دوم متوسطه نظری سال تحصیلی ۱۴۰۳ـ۱۴۰۲، دفتر تالیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، وزارت آموزش و پرورش

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۳۵

۱۱۱۲۰۴

دین و زندگی (۲)

دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی دین و زندگی (۲)

پرسش های اساسی

» نیازهای انسان چند دسته اند و نیازهای برتر انسان کدامند؟
» پاسخ به سؤالات اساسی انسان ها باید چه ویژگی هایی داشته باشد؟
» شیوه هدایت خداوند برای هر یک از مخلوقات چگونه است؟
» شیوه هدایت خداوند برای انسان ها چگونه است؟
» فطرت چیست و انسان ها چه ویژگی های فطری مشترکی دارند؟
» چرا خداوند پیامبران متعددی فرستاده است؟
» عوامل ختم نبوت کدامند؟
» عوامل پویایی و روزآمد بودن دین اسلام چیست؟
» وظیفه پیروان ادیان گذشته در زمان ختم نبوت چیست؟
» معجره چیست ؟
» معجزه آخرین پیامبر الهی باید چه ویژگی هایی داشته باشد؟
» اعجاز لفظی و محتوایی قرآن به چه معناست؟
» وجوه مختلف اعجاز محتوایی قرآن کدامند؟
» سه مسئولیتی که از سوی خداوند بر عهده پیامبر ﷺ گذاشته شده بود، کدام بودند؟
» سه مورد از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی کدام است؟
» چه برنامه ها و اقداماتی برای ایجاد وحدت میان مسلمانان در دنیای امروز لازم است؟
» بعد از رحلت رسول اکرم ﷺ، کدام یک از مسئولیت های سه گانه ایشان تداوم می یابد؟
» چه آیات و روایاتی در تأیید جانشینی حضرت علی علیه‌السلام وجود دارد؟
» چه آیه ای از قرآن کریم بر عصمت امامان اشاره دارد؟
» روش رهبری پیامبر ﷺ در عرصه های مختلف چگونه بود؟
» پیامبر ﷺ چه توصیفاتی در خصوص شخصیت حضرت علی علیه‌السلام داشتند؟
» مصادیقی از جایگاه علمی حضرت علی علیه‌السلام بیان شود
» عدالت طلبی حضرت علی علیه‌السلام بعد از رسیدن به حکومت چگونه تحقق یافت؟

» پس از رحلت پیامبر ﷺ چه مشکلاتی در عرصه های مختلف در جامعه اسلامی رخ داد؟
» منع نوشتن احادیث پیامبر چه آثار نامطلوبی به دنبال داشت؟
» ائمه اطهار چه اقداماتی در راستای تعلیم دین و مرجعیت دینی انجام دادند؟
» علت مبارزه امامان با حاکمان زمان خود چه بود؟
» امامان در مبارزه با حاکمان ستمگر زمان خود از چه اصولی پیروی می کردند؟
» وظیفه امروز ما در برابر تلاشهای پیامبر و امامان چیست؟
» چرا امام زمان (عج) از نظرها غایب شدند؟
» امام زمان (عج) چگونه پیروان خود را در دوران غیبت،هدایت و یاری می کنند؟
» آیا مسئله منجی اختصاص به دین اسلام و مذهب شیعه دارد؟
» در دوران غیبت چه وظایفی بر عهده منتظران است؟
» وضعیت جامعه مهدوی پس از ظهور چگونه است؟
» چه دلیل عقلی ای برای تداوم دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری وجود دارد؟
» پیامبر و امامان چه روشی را برای تداوم مرجعیت دینی در دوران غیبت به کار می گرفتند؟
» مرجع تقلید کیست و چه شرایطی دارد و چگونه می توان او را شناخت؟
» ولی فقیه کیست و چه شرایطی دارد و چگونه انتخاب می شود؟
» بر اساس آیات قرآن کریم و روایات، رهبر جامعه اسلامی چه وظایفی بر عهده دارد؟
» مسئولیت های مردم نسبت به رهبر جامعه چیست؟
» عزت به چه معناست و چه انسانی عزیز است؟
» راه های تقویت عزت نفس چیست؟
» تمایلات عالی و دانی(خود عالی و خود دانی) چیست؟
» چه زمانی تمایلات دانی انسان بد و ناپسند می شوند؟
» مکمل بودن زن و مرد به چه معناست؟
» چرا توجه به مسئله عفاف از دوران بلوغ تا ازدواج اهمیت زیادی دارد؟
» اهداف ازدواج چیست و کدام یک از برتری بیشتری برخوردار است؟
» چرا در دین اسلام به مشورت با پدر و مادر در امر ازدواج توصیه شده است؟
» راه های شناخت و انتخاب همسر مناسب کدامند؟
» در سخنان پیشوایان دین، چه آثار و برکاتی برای ازدواج ذکر شده است؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی[1]	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با ضرورت نیازمندی انسان به دین	آشنایی با: -نیازهای برتر انسان - سؤالات اساسی انسان و ویژگی‌های پاسخ صحیح به آنها - دلیل ناکافی بودن عقل انسان جهت پاسخ به نیازهای متعالی او - هدایت عمومی و هدایت خاص انسان	**درس اول: هدایت الهی**		*		*			بارم دروس اول و دوم در مجموع **دو نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد
آگاهی از این که ادیان همه یک دین و حقیقت واحد هستند	آشنایی با: -فطرت به عنوان زمینه ارسال دین واحد - علل فرستادن پیامبران متعدد -عوامل ختم نبوت - علل پویایی و روزآمد بودن دین اسلام - وظیفه پیروان پیامبران گذشته	**درس دوم: تداوم هدایت**		*		*			بارم دروس اول و دوم در مجموع **دو نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با مفهوم اعجاز و ویژگیهای اعجاز گونه قرآن	آشنایی با: - معنای معجزه - ویژگی های آخرین معجزه الهی - اعجاز لفظی قرآن - اعجاز محتوایی قرآن و وجوه مختلف آن	**درس سوم: معجزه جاویدان**		*			*		بارم دروس سوم و چهارم در مجموع **دو و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.

۱- توضیح روندی آورده شود.

۲- در مواردی که بخش «فهمیدن» علامت خورده است، طراحان سؤال می‌توانند از سطح پایین‌تر یعنی سطح یاد آوردن نیز سؤال طراحی کنند.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با مسئولیتها و وظایف پیامبر ﷺ	آشنایی با: -سه مسئولیت اصلی پیامبر -دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی -معنای عصمت و دلایل ضرورت آن -برخی اقدامات برای ایجاد وحدت میان مسلمانان	**درس چهارم: مسئولیتهای پیامبر**		*		*			بارم دروس سوم و چهارم در مجموع **دو و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با موضوع جانشینی پیامبر ﷺ و دلایل عقلی و نقلی آن	آشنایی با: -دلیل تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پس از رحلت پیامبر ﷺ -دلایل قرآن و روایی اثبات جانشینی حضرت علی علیه‌السلام - عصمت ائمه اطهار علیهم‌السلام	**درس پنجم: امامت، تداوم رسالت**		*		*			بارم دروس پنجم و ششم در مجموع **سه و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با سیره و روش رهبری پیامبر ﷺ و حضرت علی علیه‌السلام	آشنایی با: -تلاش پیامبر برای برقرای عدالت -جلوه های مختلف محبت پیامبر ﷺ نسبت به مردم -جنبه های مختلف سختکوشی پیامبر در هدایت مردم -شخصیت حضرت علی علیه‌السلام از زبان پیامبر اکرم ﷺ -برخی از وجوه شخصیت علمی و عدالت طلبانه حضرت علی علیه‌السلام	**درس ششم: پیشوایان اسوه**		*		*			بارم دروس پنجم و ششم در مجموع **سه و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با برخی حوادث فرهنگی،اجتماعی و سیاسی پیش آمده پس از رحلت رسول خدا ﷺ	آشنایی با: -مسئله ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر ﷺ و نتایج منفی آن -موضوع تحریف و جعل معارف دین -مسئله الگو قرار گرفتن شخصیت های نامناسب -مسئله تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت	**درس هفتم: وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رحلت رسول خدا ﷺ**		*		*			بارم دروس هفتم و هشتم در مجموع **چهار نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با اقدامات امامان در راستای تعلیم دین و تشکیل حکومت اسلامی در جامعه آن زمان	آشنایی با: -اقدامات امامان در تعلیم و تفسیر قرآن کریم - اقدامات امامان در حفظ سخنان و سیره پیامبر ﷺ - اقدامات امامان در تبیین معارف دین متناسب با نیازهای نو - اقدامات امامان در تربیت شخصیت های اسلامی --چرایی مبارزه امامان با حاکمان زمان خود -اصول کلی مبارزه امامان با حاکمان --وظیفه ما در برابر پیامبران و امامان	**درس هشتم: احیای ارزش‌های راستین**		*		*			بارم دروس هفتم و هشتم در مجموع **چهار نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با مسئله غیبت و ظهور امام زمان علیه‌السلام	آشنایی با: -دلایل غیبت امام زمان -چگونگی امامت حضرت مهدی علیه‌السلام در دوران غیبت -موضوع منجی در ادیان و مذاهب مختلف -مسئولیت های منتظران -وضعیت جامعه در دوران پس از ظهور	**درس نهم: عصر غیبت**		*			*		بارم دروس نهم و دهم در مجموع **چهار و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی[1]	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با چگونگی تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در دوران غیبت	آشنایی با: -ضرورت تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت -راهکار امامان برای تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در دوران غیبت -معنای فقیه، مرجع تقلید و ولی فقیه -راه های شناخت مرجع تقلید -شرایط مرجع تقلید و ولی فقیه -برخی از وظایف رهبر در جامعه اسلامی -برخی از مسئولیت‌های مردم در قبال رهبر جامعه	**درس دهم: مرجعیت و ولایت فقیه**		*		*			بارم دروس نهم و دهم در مجموع **چهار و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با مفهوم عزت‌نفس و راه‌های تحقق آن	آشنایی با: -مفهوم عزت نفس و ویژگی های انسان عزیز -راه های تقویت عزت نفس -تمایلات عالی و دانی -مفهوم نفس لوامه و نفس اماره	**درس یازدهم: عزت نفس**		*			*		بارم دروس یازدهم و دوازدهم در مجموع **سه و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با موضوع ازدواج	آشنایی با: -نقش های مکمل زن و مرد -توجه به اهمیت عفاف در دوره بلوغ تا ازدواج -اهداف ازدواج -چگونگی انتخاب درست همسر -زمان مناسب ازدواج	**درس دوازدهم: پیوند مقدس**		*			*		بارم دروس یازدهم و دوازدهم در مجموع **سه و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات:

» پیامبر به هنگام فرستادن معاذ بن جبل به سوی یمن برای دعوت مردم به دین خدا فرمودند: «یا مُعاذُ بَشِّرْ وَ لاتُنَفِّرْ، یَسِّرْ وَ لاتُعَسِّرْ. » ای معاذ! بشارت بده و تنفر ایجاد نکن، امور را سهل و آسان گیر و از سخت‌گیری پرهیز کن. (سیره ی ابن هشام، ج ۴ص ۲۳۷.) این فرمایش حضرت باید سرلوحه همه کسانی قرار گیرد که به شکل های گوناگون در امر آموزش دین نقش دارند؛ از مولفان کتاب های دینی گرفته تا معلمان و طراحان سؤالات امتحانات.

» از این رو،نباید آموزش درس دینی و در نهایت ارزشیابی آن، عاملی جهت گریزان شدن دانش آموزان از دین و تنفر آنان گردد؛ نباید با طراحی سؤالات معماگونه و مبهم، حلاوت دین را در کام دانش آموزان تلخ کنیم و با سخت گیری های بی مورد زمینه اضطراب را، آن هم در درس دینی،فراهم کنیم.با توجه به این نکته:

» **شایسته است** آزمون درس دینی که سالهاست در جدول امتحانات، به عنوان اولین آزمون دانش آموزان برگزار می شود،به گونه ای طراحی شود که آرامش و آسودگی خاطر دانش آموزان را در اولین روز امتحانات به دنبال داشته باشد و شروعی خوب و آرامش بخش برای سایر آزمون های آنان قرار گیرد.

» **شایسته است** به هنگام طراحی سؤالات به این نکته توجه داشته باشیم که قرار است این سؤالات را دانش آموزانی در دورترین و محروم ترین نقاط کشور با کمترین امکانات آموزشی پاسخ دهند، دانش آموزانی که بسیاری از آنان دبیر تخصصی این درس را نداشته اند و تنها با تکیه بر مطالعه خود در این آزمون شرکت می کنند.

» **شایسته است** به این نکته توجه کنیم که دانش آموزان پایه یازدهم، امسال برای اولین بار با امتحانات نهایی مواجه می شوند و از قبل آمادگی و تجربه لازم را برای این امتحانات ندارند و از این جهت بایستی سؤالات امتحانات نهایی در این پایه با نهایت لطافت و ظرافت طراحی شود.

نکات مهم در طراحی سؤالات:

۱- تعداد سؤالات آزمون حداقل دوازده سؤال و حداکثر بیست سؤال می باشد و طراحی سؤالاتی بیشتر از این مقدار که موجب خستگی و اضطراب دانش آموزان می شود،ممنوع است.

۲- شانزده نمره از سؤالات در سطح ساده(یادآوری) طراحی شوند و فقط چهار نمره از سؤالات در سطح بالاتر(فهمیدن) طراحی گردند.(این بخش ها در جدول با علامت ستاره مشخص شده اند)

۳- قالب طراحی سؤالات و بارم آنها به شکل زیر خواهد بود:

* ده نمره سؤالات تشریحی(با بارم حداقل یک و حداکثر دو برای هر سؤال) .لازم به ذکر است که سه نمره از این ده نمره به سؤالات مرتبط با آیات و احادیث اختصاص می یابد.

* چهار نمره سؤالات کوتاه پاسخ(با بارم حداقل نیم و حداکثر یک برای هر سؤال)،

* یک و نیم نمره سؤالات چهارگزینه ای،

* یک و نیم نمره سؤالات صحیح و غلط،

* یک نمره تعریف اصطلاحات،

* دو نمره سؤالات داده محور (سؤالات داده محور سؤالاتی هستند که متنی از کتاب به دانش آموزان داده می شود و از آنها خواسته می شود با مطالعه و دقت در متن، به سؤالات طراحی شده از آن پاسخ دهند).

توجه: طراحی سؤالات جاخالی ممنوع است

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۴۴

۱۱۱۲۰۵

دین و زندگی (۲)

دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی دین و زندگی (۲)

پرسش های اساسی

» نیازهای انسان چند دسته اند و نیازهای برتر انسان کدامند؟
» پاسخ به سؤالات اساسی انسان ها باید چه ویژگی هایی داشته باشد؟
» شیوه هدایت خداوند برای هر یک از مخلوقات چگونه است؟
» شیوه هدایت خداوند برای انسان ها چگونه است؟
» فطرت چیست و انسان ها چه ویژگی های فطری مشترکی دارند؟
» چرا خداوند پیامبران متعددی فرستاده است؟
» چرا در جهان ادیان متعددی وجود دارد؟
» عوامل ختم نبوت کدامند؟
» عوامل پویایی و روزآمد بودن دین اسلام چیست؟
» وظیفه پیروان ادیان گذشته در زمان ختم نبوت چیست؟
» معجره چیست و چرا باید هر معجزه با ویژگی های زمانی هر پیامبر تناسب داشته باشد؟
» معجزه آخرین پیامبر الهی باید چه ویژگی هایی داشته باشد؟
» اعجاز لفظی و محتوایی قرآن به چه معناست؟
» وجوه مختلف اعجاز محتوایی قرآن چیست؟
» سه مسئولیتی که از سوی پیامبر ﷺ بر عهده پیامبر ﷺ گذاشته شده بود، کدام بودند؟
» سه مورد از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی کدام است؟
» عصمت پیامبران به چه معناست و چرا آنان باید معصوم باشند؟
» روش رهبری پیامبر ﷺ در عرصه های مختلف چگونه بود؟
» چه برنامه ها و اقداماتی برای ایجاد وحدت میان مسلمانان در دنیای امروز لازم است؟
» بعد از رحلت رسول اکرم ﷺ، کدام یک از مسئولیت های سه گانه ایشان تداوم می یابد؟
» چه آیات و روایاتی در تأیید جانشینی حضرت علی علیه‌السلام وجود دارد؟
» چه آیه ای از قرآن کریم بر عصمت امامان اشاره دارد؟
» برخی از نمونه های فداکاری حضرت علی علیه‌السلام بیان شود

» پیامبر ﷺ چه توصیفاتی در خصوص شخصیت حضرت علی علیه‌السلام داشتند؟
» مصادیقی از جایگاه علمی حضرت علی علیه‌السلام بیان شود
» عدالت طلبی حضرت علی علیه السلام بعد از رسیدن به حکومت چگونه تحقق یافت؟
» پس از رحلت پیامبر ﷺ چه مشکلاتی در عرصه های مختلف در جامعه اسلامی رخ داد؟
» منع نوشتن احادیث پیامبر چه آثار نامطلوبی به دنبال داشت؟
» امیر المومنین علیه‌السلام چه پیش بینی ای از آینده نابسامان جامعه اسلامی داشت؟
» ائمه اطهار چه اقداماتی در راستای تعلیم دین(مرجعیت دینی) انجام دادند؟
» علت مبارزه امامان با حاکمان زمان خود چه بود؟
» امامان در مبارزه با حاکمان ستمگر زمان خود از چه اصولی پیروی می کردند؟
» برخی از نمونه های مبارزه امامان با حاکمان زمان خود را بیان کنید؟
» وظیفه امروز ما در برابر تلاشهای پیامبر و امامان چیست؟
» چرا امام زمان (عج) از نظرها غایب شدند؟
» امام زمان (عج) چگونه پیروان خود را در دوران غیبت،هدایت و یاری می کنند؟
» آیا مسئله منجی اختصاص به دین اسلام دارد؟
» آیا مسئله ظهور منجی از عقاید اختصاصی شیعیان است؟
» در دوران غیبت چه وظایفی بر عهده منتظران است؟
» وضعیت جامعه مهدوی پس از ظهور چگونه است؟
» چه دلیل عقلی ای برای تداوم دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری وجود دارد؟
» پیامبر و امامان چه روشی را برای تداوم مرجعیت دینی در دوران غیبت به کار می گرفتند؟
» مرجع تقلید کیست و چه شرایطی دارد؟
» ولی فقیه کیست و چه شرایطی دارد و چگونه انتخاب می شود؟
» بر اساس آیات قرآن کریم و روایات، رهبر جامعه اسلامی چه وظایفی بر عهده دارد؟
» مسئولیت های مردم نسبت به رهبر جامعه چیست؟
» وظایف کارگزاران حکومت اسلامی چیست؟

» عزت به چه معناست و چه انسانی عزیز است؟
» راه های تقویت عزت نفس چیست؟
» تمایلات عالی و دانی(خود عالی و خود دانی) چیست؟
» چه زمانی تمایلات دانی انسان بد و ناپسند می شوند؟
» مکمل بودن زن و مرد به چه معناست؟
» چرا توجه به مسئله عفاف از دوران بلوغ تا ازدواج اهمیت زیادی دارد؟
» اهداف ازدواج چیست و کدام یک از برتری بیشتری برخوردار است؟
» چرا در دین اسلام به مشورت با پدر و مادر در امر ازدواج خصوصا برای دختران توصیه شده است؟
» راه های شناخت و انتخاب همسر مناسب کدامند؟
» چرا معاشرت های قبل از ازدواج کمکی به شناخت همسر آینده نمی کند؟
» در سخنان پیشوایان دین، چه آثار و برکاتی برای ازدواج ذکر شده است؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با ضرورت نیازمندی انسان به دین	آشنایی با: -نیازهای برتر انسان - سؤالات اساسی انسان و ویژگیهای پاسخ صحیح به آنها - دلیل ناکافی بودن عقل انسان جهت پاسخ به نیازهای متعالی او - هدایت عمومی و هدایت خاص انسان	**درس اول: هدایت الهی**		*		*			بارم دروس اول تا سوم در مجموع **دو و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد
آگاهی از این که ادیان همه یک دین و حقیقت واحد هستند	آشنایی با: -فطرت به عنوان زمینه ارسال دین واحد - علل فرستادن پیامبران متعدد	**درس دوم: تداوم هدایت**		*		*			بارم دروس اول تا سوم در مجموع **دو و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد
تبیین خاتمیت حضرت محمد صلی الله علیه و آله	آشنایی با: -عوامل ختم نبوت - علل پویایی و روزآمد بودن دین اسلام - وظیفه پیروان پیامبران گذشته	**درس سوم: آخرین پیامبر**		*		*			بارم دروس اول تا سوم در مجموع **دو و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی			فرایندی			بارم بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با مفهوم اعجاز و ویژگی‌های اعجاز گونه قرآن	آشنایی با: - معنای معجزه - چرایی تناسب معجزات پیامبران با زمان بعثت آنها - ویژگی های آخرین معجزه الهی - اعجاز لفظی قرآن - اعجاز محتوایی قرآن و وجوه مختلف آن	**درس چهارم: معجزه جاویدان**		*			*[1]		بارم دروس چهارم تا ششم در مجموع **دو و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با مسئولیت‌ها و وظایف پیامبر ﷺ	آشنایی با: - سه مسئولیت اصلی پیامبر ﷺ -دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی -معنای عصمت و دلایل ضرورت آن	**درس پنجم: مسئولیت‌های پیامبر**		*		*			بارم دروس چهارم تا ششم در مجموع **دو و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با سیره و روش رهبری پیامبر ﷺ	آشنایی با: -موضوع عدالت به عنوان یکی از اهداف حکومت پیامبر -جلوه های مختلف محبت پیامبر ﷺ نسبت به مردم -جنبه های مختلف سختکوشی پیامبر ﷺ در هدایت مردم -تلاش های پیامبر ﷺ برای ایجاد اخوت اسلامی	**درس ششم: پیشوای اسوه**		*		*			بارم دروس چهارم تا ششم در مجموع **دو و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.

۱- در مواردی که بخش «فهمیدن» علامت خورده است، طراحان سؤال می‌توانند از سطح پایین‌تر یعنی سطح یاد آوردن نیز سؤال طراحی کنند.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با موضوع جانشینی پیامبر ﷺ و دلایل عقلی و نقلی آن	آشنایی با: -دلیل تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پس از رحلت پیامبر ﷺ -دلایل قرآن و روایی اثبات جانشینی حضرت علی علیه‌السلام - عصمت ائمه اطهار علیهم‌السلام	**درس هفتم: امامت، تداوم رسالت**		*		*			بارم دروس هفتم تا نهم در مجموع **سه نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با ابعاد مختلف شخصیت حضرت علی (علیه السلام)	آشنایی با: -شخصیت حضرت علی(علیه السلام) از زبان پیامبر اکرم ﷺ -برخی از ویژگی های علمی حضرت علی علیه‌السلام -برخی وجوه عدالت طلبی حضرت علی علیه‌السلام	**درس هشتم: جان و جانشین پیامبر ﷺ**		*		*			بارم دروس هفتم تا نهم در مجموع **سه نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با برخی حوادث فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پیش آمده پس از رحلت رسول خدا ﷺ	آشنایی با: -مسئله ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر ﷺ و نتایج منفی آن -موضوع تحریف و جعل معارف دین -مسئله الگو قرار گرفتن شخصیت های نامناسب -مسئله تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت	**درس نهم: وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رحلت رسول خدا ﷺ**		*		*			بارم دروس هفتم تا نهم در مجموع **سه نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با اقدامات امامان در راستای تعلیم دین در جامعه آن زمان	آشنایی با اقدامات امامان در: -تعلیم و تفسیر قرآن کریم -حفظ سخنان و سیره پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله -تبیین معارف دین متناسب با نیازهای نو -تربیت شخصیت های اسلامی	**درس دهم: احیای ارزش‌های راستین**		*		*			بارم دروس دهم تا دوازدهم در مجموع **سه‌و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با اقدامات ائمه اطهار در راستای تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)	آشنایی با: -چرایی مبارزه امامان با حاکمان زمان خود -اصول کلی مبارزه امامان با حاکمان -نمونه هایی از مبارزه امامان با حاکمان -وظیفه ما در برابر پیامبران و امامان	**درس یازدهم: جهاد در راستای ولایت ظاهری**		*		*			بارم دروس دهم تا دوازدهم در مجموع **سه‌و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با موضوع غیبت امام زمان علیه‌السلام	آشنایی با: -غیبت صغری و کبری -دلایل غیبت امام زمان -چگونگی امامت حضرت مهدی علیه السلام در دوران غیبت	**درس دوازدهم: عصر غیبت امام زمان** علیه‌السلام		*		*			بارم دروس دهم تا دوازدهم در مجموع **سه‌و نیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد .
آشنایی با مسئله ظهور و شرایط منتظران	آشنایی با: -موضوع منجی در ادیان مختلف -مسئله منجی در مذاهب شیعه و سنی -مسئولیت های منتظران -وضعیت جامعه پس از ظهور	**درس سیزدهم: در انتظار ظهور**		*			*		بارم دروس سیزده و چهارده در مجموع **سه نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با چگونگی تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در دوران غیبت	آشنایی با: -ضرورت تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت -راهکار امامان برای تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در دوران غیبت -معنای فقیه و مرجع تقلید -شرایط مرجع تقلید -شرایط ولی فقیه و چگونگی انتخاب او	**درس چهاردهم: مرجعیت و ولایت فقیه**		*		*			بارم دروس سیزده و چهارده در مجموع **سه نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با وظایف متقابل رهبر و مردم در جامعه اسلامی	آشنایی با: -تفاوت حکومت مردم سالار دینی با حکومت‌های غربی -برخی از وظایف رهبر در جامعه اسلامی -برخی از مسئولیت‌های مردم در قبال رهبر جامعه -برخی از وظایف کارگزاران در حکومت دینی	**درس پانزدهم: رهبری و مردم**		*		*			بارم دروس پانزده و شانزده در مجموع **سه نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با مفهوم عزت نفس و راههای تحقق آن	آشنایی با: -مفهوم عزت نفس و ویژگی های انسان عزیز -راه های تقویت عزت نفس -تمایلات عالی و دانی -مفهوم نفس لوامه و نفس اماره	**درس شانزدهم: عزت نفس**		*			*		بارم دروس پانزده و شانزده در مجموع **سه نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با موضوع ازدواج	آشنایی با: -نقش های مکمل زن و مرد -توجه به اهمیت عفاف در دوره بلوغ تا ازدواج -اهداف ازدواج	**درس هفدهم: زمینه های پیوند**		*			*		بارم دروس هفده و هجده در مجموع **دوونیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.
آشنایی با برخی از شرایط ازدواج موفق	آشنایی با: -چگونگی انتخاب درست همسر -معیارها و ویژگی های همسر خوب -زمان مناسب ازدواج	**درس هجدهم: پیوند مقدس**		*			*		بارم دروس هفده و هجده در مجموع **دوونیم نمره** است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات:

» پیامبر به هنگام فرستادن معاذ بن جبل به سوی یمن برای دعوت مردم به دین خدا فرمودند: «یا مُعاذُ بَشِّرْ وَ لاتُنَفِّرْ، یَسِّرْ وَ لاتُعَسِّرْ. » ای معاذ! بشارت بده و تنفر ایجاد نکن، امور را سهل و آسان گیر و از سخت‌گیری پرهیز کن. (سیره ی ابن هشام، ج ۴ص ۲۳۷.) این فرمایش حضرت باید سرلوحه همه کسانی قرار گیرد که به شکل های گوناگون در امر آموزش دین نقش دارند؛ از مولفان کتاب های دینی گرفته تا معلمان و طراحان سؤالات امتحانات.

» از این رو،نباید آموزش درس دینی و در نهایت ارزشیابی آن، عاملی جهت گریزان شدن دانش آموزان از دین و تنفر آنان گردد؛ نباید با طراحی سؤالات معماگونه و مبهم، حلاوت دین را در کام دانش آموزان تلخ کنیم و با سخت گیری های بی مورد زمینه اضطراب را، آن هم در درس دینی،فراهم کنیم.با توجه به این نکته:

» **شایسته است** آزمون درس دینی که سالهاست در جدول امتحانات، به عنوان اولین آزمون دانش آموزان برگزار می شود،به گونه ای طراحی شود که آرامش و آسودگی خاطر دانش آموزان را در اولین روز امتحانات به دنبال داشته باشد و شروعی خوب و آرامش بخش برای سایر آزمون های آنان قرار گیرد.

» **شایسته است** به هنگام طراحی سؤالات به این نکته توجه داشته باشیم که قرار است این سؤالات را دانش آموزانی در دورترین و محروم ترین نقاط کشور با کمترین امکانات آموزشی پاسخ دهند، دانش آموزانی که بسیاری از آنان دبیر تخصصی این درس را نداشته اند و تنها با تکیه بر مطالعه خود در این آزمون شرکت می کنند.

» **شایسته است** به این نکته توجه کنیم که دانش آموزان پایه یازدهم، امسال برای اولین بار با امتحانات نهایی مواجه می شوند و از قبل آمادگی و تجربه لازم را برای این امتحانات ندارند و از این جهت بایستی سؤالات امتحانات نهایی در این پایه با نهایت لطافت و ظرافت طراحی شود.

نکات مهم در طراحی سؤالات:

۱- تعداد سؤالات آزمون حداقل دوازده سؤال و حداکثر بیست سؤال می باشد و طراحی سؤالاتی بیشتر از این مقدار که موجب خستگی و اضطراب دانش آموزان می شود،ممنوع است.

۲- شانزده نمره از سؤالات در سطح ساده(یادآوری) طراحی شوند و فقط چهار نمره از سؤالات در سطح بالاتر(فهمیدن) طراحی گردند.(این بخش ها در جدول با علامت ستاره مشخص شده اند).

۳- قالب طراحی سؤالات و بارم آنها به شکل زیر خواهد بود:

* ده نمره سؤالات تشریحی(با بارم حداقل یک و حداکثر دو برای هر سؤال) .لازم به ذکر است که سه نمره از این ده نمره به سؤالات مرتبط با آیات و

احادیث اختصاص می یابد.

* چهار نمره سؤالات کوتاه پاسخ(با بارم حداقل نیم و حداکثر یک برای هر سؤال)،
* یک و نیم نمره سؤالات چهارگزینه ای،
* یک و نیم نمره سؤالات صحیح و غلط،
* یک نمره تعریف اصطلاحات،
* دو نمره سؤالات داده محور (سؤالات داده محور سؤالاتی هستند که متنی از کتاب به دانش آموزان داده می شود و از آنها خواسته می شود با مطالعه و دقت در متن، به سؤالات طراحی شده از آن پاسخ دهند).

توجه: طراحی سؤالات جاخالی ممنوع است

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۵۶

۱۱۱۲۰۶

عربی، زبان قرآن (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی عربی، زبان قرآن (۲)

پرسش‌های اساسی

» تشخیص اسم تفضیل و اسم مکان در ترجمه عربی به فارسی چه تأثیری دارد؟
» تشخیص ماضی، مضارع، امر، نهی، نفی، مستقبل، معادل ماضی استمراری و ماضی بعید
» شناخت اعداد اصلی و ترتیبی. (تطابق عدد و معدود هدف نیست.)
» شناخت اسلوب شرط چه کمکی به فهم عبارت می‌کند؟
» کاربرد مفردات و شناخت کلمات
» اسم معرفه و نکره در فارسی و عربی کدام است؟
» شناخت اسم معرفه و اسم نکره در ترجمه چقدر اثرگذار است؟
» مکالمه در ورزشگاه
» ترجمه فعل و مصدر در جملات ساده (تعریب هدف نیست.)
» کاربرد مفردات
» تاثیر شناخت حالات مختلف جمله بعد از اسم نکره برای ترجمه صحیح چیست؟
» چگونه فعل مضارع و شکل‌های مختلف آن را درست ترجمه کنیم؟
» مکالمه ضروری در داروخانه.
» چگونه فعل مضارع و شکل‌های مختلف آن را درست ترجمه کنیم؟
» ماضی بعید و ماضی استمراری در فارسی چیست؟ و معادل عربی آنها به چه صورتی است؟
» مکالمه با پزشک
» پرسش‌هایی که محتوای درس عمدتاً برای پاسخ به آنها تدوین شده است.
» دانشی (اسمی) به ذخیره دانشی یک رشته علمی یا موضوع درسی اشاره دارد که یادگیرنده می‌تواند به سطوحی از آن دست یابد.
» فرایندی (فعلی) به فعالیت‌های شناختی اطلاق می‌شود که یادگیرنده در مواجهه با ذخیره دانشی معینی انجام می‌دهد.

» آنچه برای آشنایی اولیه یادگیرنده با یک رشته علمی مورد نیاز است که شامل دانش اصطلاحات و اجزاء و عناصر آن رشته علمی می‌باشد.
» دانش مقوله ها، طبقات و روابط میان آنهاست که شامل دانش گونه‌ها و گونه‌شناسی، دانش اصول، تعمیم‌ها، قوانین و دانش نظریه، الگوها و ساخت‌ها می‌باشد.
» دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.
» بازیابی اطلاعات از حافظه درازمدت که شامل بازشناسی و یازخوانی می‌شود.
» ساختن معنی از یک ارتباط که شامل تفسیر کردن، مثال آوردن، طبقه‌بندی کردن، خلاصه کردن، استنباط، مقایسه کردن و تبیین می‌شود.
» استفاده از یک روش خاص در یک موقعیت خاص که شامل اجرا کردن و مورد استفاده قرار دادن می‌شود.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
قرائت صحیح، فهم متون و عبارات عربی و ترجمه از عربی به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.	تشخیص صفت تفضیلی و اسم مکان در فارسی برای آموختن قواعدِ عربیِ مربوط به آنها و اسم التفضیل (أفعل و فعلی) و اسم المکان (مفعَل، مفعِل و مفعلة و الجمع التکسیر). المحل الإعرابی. نحوه مکالمه در بازار	الدرس الأول		✓				✓	۲
	شناخت انواع فعل			✓			✓		
	مبحث الأعداد		✓		✓				
	شناخت اسلوب شرط و ادوات آن (إنْ، مَنْ، ما و إذا)	الدرس الثانی		✓				✓	۳
	انواع فعل و ترجمه مصدر در جمله (تعریب هدف نیست.)			✓			✓		
	تمییز مترادف و متضاد.		✓		✓				
	شناخت عدد، نوع و جنس اسامی		✓		✓				
	شناخت اسم معرفه و نکره در فارسی و عربی	الدرس الثالث		✓				✓	۳
	حوار فی الملعب والتعرّف علی المصطلحات				✓			✓	
	تشخیص انواع فعل و مصدر و ترجمه آنها.				✓			✓	
	شناخت مفرد اسامی جمع		✓			✓			
	ترجمه درستِ جمله بعد از اسم نکره یادآوری آموخته‌های پیشین	الدرس الرابع		✓				✓	۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی: اولیه	دانشی: مفهومی	دانشی: روندی	فرایندی: یادآوردن	فرایندی: فهمیدن	فرایندی: کاربستن	بارم‌بندی
قرائت صحیح، فهم متون و عبارات عربی و ترجمه از عربی به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.	ترجمه فعل مضارع دارای حروف أن، لن، کی، لکی، حتّی. شناخت انواع کلمه و المحل الإعرابی و شناخت اسم مفرد و جمع	الدرس الخامس		✓				✓	۳
	حوار فی الصیدلیة والتعرف علی المصطلحات				✓			✓	
	تشخیص و ترجمه فعل مضارع دارای حروف لم، لای امر و لای نهی و معانی لِ در جمله.	الدرس السادس		✓				✓	۳
	التعرّف علی معانی الأفعال الناقصة فی الجمل. شناخت ماضی استمراری و ماضی بعید در فارسی و عربی و ترجمه آنها (تعریب هدف نیست.) شناخت معربات (برای دانش‌افزایی)	الدرس السابع		✓				✓	۳
	حوار مع الطبیب والتعرّف علی المصطلحات فی العیادة				✓			✓	

ملاحظات

-جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است و در سامانه www.oerp.ir در دسترس می‌باشد.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۶۲

۱۱۱۲۰۷

عربی، زبان قرآن (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی عربی، زبان قرآن (۲)

پرسش‌های اساسی

» تشخیص اسم تفضیل (صفت تفضیلی یا برتر) و اسم مکان در ترجمه عربی به فارسی چه تأثیری دارد؟
» ماضی، مضارع، امر، نهی، نفی، مستقبل، معادل ماضی استمراری و ماضی بعید
» مطابقت نقش دستوری فارسی و اعراب در عربی
» عددهای اصلی و ترتیبی و ساعت‌خوانی مکالمه در بازار در خرید و فروش
» تاثیر شناخت تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول و اسم مبالغه در فهم عبارت چیست؟
» شناخت اسلوب شرط چه کمکی به فهم عبارت می‌کند؟ چه جملاتی در مکالمه در ورزشگاه کاربرد دارد؟
» شناخت افعال ماضی، مضارع، امر و نهی، نفی، مستقبل و معادل ماضی استمراری و ماضی بعید
» کاربرد مفردات
» مکالمه در ورزشگاه
» ترجمه کلمه در جمله و ترجمه جملات نزدیک به کتاب
» اسم معرفه و نکره در فارسی و عربی کدام است؟ شناخت اسم معرفه و اسم نکره در ترجمه چقدر اثرگذار است؟
» انواع فعل ماضی، مضارع و امر را چگونه ترجمه کنیم؟
» مکالمه در داروخانه و آشنایی با مصطلحات الأدویة و العیادة
» تجزیه و تحلیل عبارت
» تاثیر شناخت حالات مختلف جمله بعد از اسم نکره برای ترجمه صحیح چیست؟
» شناخت انواع فعل در جمله و ترجمه آنها (تعریب هدف نیست.)
» مکالمه در مخابرات: خرید سیم‌کارت
» انواع فعل مضارع را چگونه بشناسیم؟
» التعرف علی الأفعال فی الجمل. ترجمه فعل در جمله. (تعریب هدف نیست.)
» حوار مع الطبیب والتعرف علی المصطلحات اللازمة

» (برای دانش‌افزایی)

»

» پرسش‌هایی که محتوای درس عمدتاً برای پاسخ به آنها تدوین شده است.

» دانشی (اسمی) به ذخیره دانشی یک رشته علمی یا موضوع درسی اشاره دارد که یادگیرنده می‌تواند به سطوحی از آن دست یابد.

» فرایندی (فعلی) به فعالیت‌های شناختی اطلاق می‌شود که یادگیرنده در مواجهه با ذخیره دانشی معینی انجام می‌دهد.

» آنچه برای آشنایی اولیه یادگیرنده با یک رشته علمی مورد نیاز است که شامل دانش اصطلاحات و اجزاء و عناصر آن رشته علمی می‌باشد.

» دانش مقوله ها، طبقات و روابط میان آنهاست که شامل دانش گونه‌ها و گونه‌شناسی، دانش اصول، تعمیم‌ها، قوانین و دانش نظریه، الگوها و ساخت‌ها می‌باشد.

» دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.

» بازیابی اطلاعات از حافظه درازمدت که شامل بازشناسی و یازخوانی می‌شود.

» ساختن معنی از یک ارتباط که شامل تفسیر کردن، مثال آوردن، طبقه‌بندی کردن، خلاصه کردن، استنباط، مقایسه کردن و تبیین می‌شود.

» استفاده از یک روش خاص در یک موقعیت خاص که شامل اجرا کردن و مورد استفاده قرار دادن می‌شود.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
قرائت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.	تشخیص صفت تفضیلی و اسم مکان در فارسی. و شناخت اسم تفضیل و اسم المکان و جمع مکسر آنها در عربی	الدرس الأول		✓				✓	۲
	شناخت انواع فعل.			✓			✓		
	المحل الإعرابی				✓			✓	
	الأعداد		✓		✓				
	الحوار فی الأسواق				✓			✓	
	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول (و شناختن صفت فاعلی و صفت مفعولی در فارسی) و اسم مبالغه و یادآوری آموخته های پیشین	الدرس الثانی		✓				✓	۳
	شناخت اسلوب شرط و ادوات آن (إن، مَن، ما/ إذا)	الدرس الثالث		✓				✓	۳
	ترجمه انواع فعل و مصدر.				✓			✓	
	شناخت مترادف و متضاد.		✓		✓				
	شناخت عدد، نوع و جنس اسامی.			✓			✓		
	حوار فی الملعب الریاضی				✓			✓	
	ترجمه فارسی به عربی								

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
قرائت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربردواژگان. قرائت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.	شناخت اسم معرفه و نکره در فارسی و عربی. (در عربی شناخت ذواللام و عَلَم) و ترجمه فعل مضارع دارای حروف أن، لن، کی، لکی، حتّی.	الدرس الرابع		✓				✓	۳
	تشخیص انواع فعل و مصدر و ترجمه آنها.			✓			✓		
	شناخت اسم مفرد و جمع			✓			✓		
	حوار فی الصیدلیة				✓			✓	
	شناخت انواع کلمه		✓			✓			
	المحل الإعرابی				✓			✓	
قرائت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.	ترجمه درست جمله بعد از اسم نکره یادآوری آموخته‌های پیشین	الدرس الخامس		✓				✓	۳
	معادل‌یابی ماضی استمراری و مضارع اخباری و التزامی				✓			✓	
	حوار فی الاتصالات و شراء البطاقة				✓			✓	
	شناخت فعل مضارع دارای حروف لم، لای امر و لای نهی معانی لِ در جمله و ترجمه درستِ آنها.	الدرس السادس		✓				✓	۳

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
قرائت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.	شناخت معانی افعال ناقصه در جمله و اعراب آنها	الدرس السابع		✓				✓	۳
	شناخت ماضی استمراری و ماضی بعید (در هر دو زبان فارسی و عربی).				✓		✓		
	مکالمه با پزشک.				✓			✓	
	معربات		✓			✓			

ملاحظات

-جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است و در سامانه www.oerp.ir در دسترس می‌باشد.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۶۹

۱۱۱۲۰۸

عربی، زبان قرآن(۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی عربی، زبان قرآن(۲)

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی										بارم بندی
			دانشی			فرایندی							
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل کردن	ارزیابی کردن	تولید کرد		
الدرس الأول: النواسخ (الأفعال الناقصة)	آشنایی با نواسخ	۱- دانش آموز بتواند افعال ناقصه و اسم و خبر و اعراب آنها را تشخیص بدهد.		*			*						جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل کردن	ارزیابی کردن	تولید کرد	
الدرس الثانی: الترکیب الوصفی و الاضافی	آشنایی با ترکیب وصفی و اضافی	۱- دانش آموز بتواند صفت را از مضاف الیه تشخیص بدهد.		*				*				جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.
		۲- انواع صفت را بیاموزد.		*		*						
		۳- صفت مفرد و جمله را درست معنا کند.		*			*					
		۴- صفت را بر اساس تبعیت از موصوف جایگزین کند.		*				*				
الدرس الثالث: المضاعف و المهموز و الرباعی	آشنایی با افعال مضاعف و مهموز و رباعی	۱- دانش آموز بتواند افعال مضاعف و مهموز را تشخیص بدهد.		*			*					جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.
		۲- دانش آموز با فعل رباعی آشنا شود.		*			*					

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل کردن	ارزیابی کردن	تولید کرد	
الدرس الرابع: التحلیل الصرفی و الاعراب	آشنایی با اعراب و تحلیل صرفی اسم و فعل	۱- دانش آموز مواردی که برای تحلیل صرفی اسم و فعل و حرف باید بیان شود را بیاموزد.	*				*					جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.
		۲- با معنای اعراب و پیدا کردن نقش کلمه در جمله آشنا شود.		*			*					
الدرس الخامس: الاعراب الفرعی (۱)	شناخت اعراب فرعی	۱- دانش آموز باکلماتی که اعراب آنها فرعی ست آشنا شود و بتواند آنها را تشخیص دهد.		*			*					جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.
الدرس السادس: الاعراب الفرعی (۲)	شناخت اعراب فرعی	۱- دانش آموز باکلماتی که اعراب آنها فرعی ست آشنا شود و بتواند آنها را تشخیص دهد.		*			*					جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل کردن	ارزیابی کردن	تولید کرد	
الدرس السابع: الاعراب المحلی و الإعراب التقدیری	شناخت اعراب محلی و تقدیری	۱- دانش آموز با کلماتی که اعراب آنها محلی و تقدیری است آشنا شود.		*			*					جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.
الدرس الثامن: الافعال المعتلة (۱)	آشنایی با فعل های معتل	۱- دانش آموز با فعل معتل و انواع آن آشنا شود و بتواند آنها را تشخیص دهد.		*			*					جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.
الدرس التاسع: الافعال المعتلة (۲)	آشنایی بهتر با فعل های معتل	۱- دانش آموز با فعل معتل و انواع آن آشنا شود و بتواند آنها را تشخیص دهد.		*			*					جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل کردن	ارزیابی کردن	تولید کرد	
الدرس العاشر: المضارع المرفوع و المضارع المنصوب	آشنا شدن با فعل مضارع مرفوع و مضارع منصوب	۱- دانش آموز با فعل مضارع منصوب آشنا شود.		*			*					جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.
		۲- دانش آموز بتواند فعل مضارع را منصوب کند.	*					*				
		۳- دانش آموز با معانی افعال مضارع منصوب و فعل مضارع التزامی آشنا شود.		*			*					
الدرس الحادی عشر: المضارع المجزوم (۱)	آشنا شدن با فعل مضارع مجزوم	۱- دانش آموز با فعل مضارع مجزوم آشنا شود.		*			*					جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.
		۲- دانش آموز بتواند فعل مضارع را مجزوم کند.	*					*				
		۳- دانش آموز با معانی افعال مضارع مجزوم آشنا شود.		*			*					

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی										بارم بندی
			دانشی			فرایندی							
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل کردن	ارزیابی کردن	تولید کرد		
الدرس الثانی عشر: المضارع المجزوم (۲) اسلوب شرط و ادواته	آشنا شدن کامل تر با فعل مضارع مجزوم و أسلوب شرط و ادوات آن	۱- دانش آموز با فعل مضارع مجزوم آشنا شود و بتواند فعل را مجزوم کند.		*				*					جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.
		۲- دانش آموز با معنای شرط و اجزای جمله شرطیه آشنا شود.		*			*						
		۳- دانش آموز با انواع ما و من آشنا گردد.			*		*						

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۷۶

۱۱۱۲۰۹

فیزیک (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی فیزیک (۲)

پرسش‌های اساسی

» چگونه دو بار الکتریکی، بدون تماس با یکدیگر به هم نیرو وارد می‌کنند و چگونه نیروی خالص وارد بر یک بار نقطه‌ای از سوی چند بار نقطه‌ای دیگر تعیین می‌شود؟

» پتانسیل الکتریکی چیست و چگونه اختلاف پتانسیل بین دو نقطه در میدان الکتریکی را می‌توان محاسبه کرد؟

» میدان الکتریکی در داخل رسانا و توزیع بار در آن چگونه است؟

» کاربردهای خازن چیست و ظرفیت، بار و انرژی خازن چگونه تعیین می‌شود؟

» آیا هر شارشی از بارهای متحرک لزوماً جریان الکتریکی ایجاد می‌کند؟

» مقاومت الکتریکی یک رسانا به چه عواملی بستگی دارد و چگونه می‌توان جریان الکتریکی را در یک مدار کنترل کرد؟

» نقش قطعات الکتریکی در هر مدار چیست و چگونه می‌توان جریان الکتریکی در هرشاخه از مدار الکتریکی را تعیین کرد؟

» در منازل، مصرف کننده‌های مختلف به چه صورتی به برق وصل می‌شوند و چگونه می‌توان انرژی مصرفی آنها را محاسبه کرد؟

» نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار متحرک یا سیم حامل جریان درون میدان مغناطیسی چگونه محاسبه و تعیین جهت می‌شوند؟

» میدان مغناطیسی در مرکز یک پیچه و درون یک سیم لوله چگونه محاسبه و تعیین جهت می‌شوند؟

» مواد از نظر مغناطیسی به چند دسته تقسیم می‌شوند و ویژگی هر کدام چیست؟

» چه عواملی سبب القای جریان الکتریکی در یک پیچه می‌شود و چگونه می‌توان جریان القایی متوسط گذرنده از یک پیچه یا حلقه را به‌دست آورد و جهت آن را تعیین کرد؟

» پدیده خود-القاوری و القای متقابل چیست؟

» جریان متناوب چگونه ایجاد و محاسبه می‌شود؟

» چگونه می‌توان به کمک مبدل‌ها ولتاژ خروجی مورد نظر را به دست آورد؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی			فرایندی						بارم‌بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفریدن	
آشنایی با اصول و قوانین الکتریسیته ساکن و خازن‌ها و کاربردهای آنها در زندگی	با الکتروسکوپ، باردار بودن یک جسم و نوع بار آن را تعیین کنند.	فصل اول الکتریسیته ساکن	*	*		*	*					محتوای نظری ۵/۵ نمره و فعالیت و آزمایش ۲/۲۵ نمره
	کوانتیده بودن و پایستگی بار را توضیح دهند و در محاسبه‌های مربوط به مبادله بار الکتریکی از آنها استفاده نمایند.		*	*		*	*	*				
	برای تعیین نیروی الکتریکی بین دو بار، آزمایش‌های کمی طراحی نمایند.				*	–	*	–	*	–	*	
	نیروی الکتریکی بین دو بار نقطه‌ای را محاسبه و نمودار نیرو بر حسب فاصله بین دو بار را رسم کنند.			*	*	–	*	*				
	اندازه و جهت نیروی الکتریکی خالص وارد بریک ذره باردار را از طرف بارهای الکتریکی نقطه‌ای دیگر تعیین نمایند.		*		*		*	*				
	آزمایشی طراحی کنند که با آن بتوان خطوط میدان الکتریکی را تشکیل داد .			*	*		*	*	*			
	اندازه و جهت میدان الکتریکی را در یک نقطه از فضا به دست آورند.		*	*			*	*				
	اندازه و جهت میدان الکتریکی ناشی از یک ذره باردار را در یک نقطه از فضا تعیین و نمودار اندازه میدان بر حسب فاصله از ذره باردار را رسم و تفسیر نمایند.		*	*	*		*	*				
	اندازه و جهت میدان الکتریکی ناشی از چند ذره باردار را در یک نقطه از فضا تعیین کنند.		*		*	–	*	*				
	خطوط میدان الکتریکی یکنواخت و همچنین خطوط میدان الکتریکی ایجاد شده توسط دو ذره باردار را به طور کیفی رسم کنند.		*	*		–	*	*				
	از شرط تعادل نیروها، بار الکتریکی یک ذره باردار را در یک میدان الکتریکی محاسبه می‌کند.			*	*	–	*	*	*			
	تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی یک ذره باردار و اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه در یک میدان در حالت‌های هم راستا با میدان یا عمود بر میدان محاسبه و تفسیر نمایند.			*	*	*	*	*	*			
	با طراحی و انجام آزمایش، نحوه توزیع بار در رسانا را تعیین نمایند وچگالی سطحی بار الکتریکی روی سطح رسانا را محاسبه کنند.			*	*	*	*	*	*			
	به کمک پدیده القای بار الکتریکی، رنگ پاشی الکتروستاتیکی را توضیح دهند و پیشنهادهای کاربردی ارائه دهند.			*		–	*	*				

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی: اولیه	دانشی: مفهومی	دانشی: روندی	فرایندی: یادآوردن	فرایندی: فهمیدن	فرایندی: کاربستن	فرایندی: تحلیل	فرایندی: ارزیابی	فرایندی: آفرینش	بارم‌بندی
	عوامل مؤثر بر ظرفیت خازن تخت و برخی از کاربردهای خازن را بیان کنند، خازن ساده‌ای بسازند، و ظرفیت، بار و انرژی ذخیره شده در آن (در حالتی که به ولتاژ مشخصی وصل باشد)، محاسبه کنند.		*	*	*	*	*	*				
	قطبیدگی و فروریزش را توضیح دهند و نقش آنها را در خازن بیان کنند.		*	*		*	*	*				
آشنایی با جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم و برخی قطعات الکتریکی وکاربردهای آنها در زندگی	جریان الکتریکی و سرعت سوق را توضیح دهند و جریان الکتریکی متوسط را محاسبه کنند.	فصل دوم جریان‌الکتریکی و مدار جریان مستقیم	*	*	*	*	*	*				محتوای نظری ۳/۷۵ نمره و فعالیت و آزمایش ۱ نمره
	از رابطه بین جریان، مقاومت و اختلاف پتانسیل برای محاسبه مجهول مورد نظر استفاده کنند.		*		*		*	*				
	مدار الکتریکی مناسبی برای بررسی اهمی بودن یا نبودن یک وسیله(همراه با وسایل اندازه‌گیری)، طراحی و رسم کنند و پیروی وسیله از قانون اهم را با آن مدار تحقیق نمایند.			*	*		*					
	براساس داده‌های جریان و ولتاژ یا نمودار جریان-ولتاژ ، اهمی یا غیر اهمی بودن یک وسیله را مشخص کنند.			*		*	*	*				
	عوامل مؤثر بر مقاومت سیم‌های فلزی را به کمک طراحی و انجام آزمایش شناسایی و این ارتباط را پیدا کنند و توضیح دهند.		*		*	*	*	*	*			
	تغییر مقاومت ویژه و مقاومت یک سیم فلزی را باتغییر دما محاسبه ، رسم و تفسیر کنند.		*	*		*	*	*	*			
	ویژگی‌ها وکاربرد انواع مقاومت‌ها، مقاومت‌های خاص و دیودها را بیان و مدارهایی را با استفاده از نمادهای ویژه آنها طراحی و رسم و عملکرد مدار را تفسیر نمایند.			*	*	*	*	*	*	–	*	
	با طراحی و انجام آزمایش، نیروی محرکه باتری و مقاومت داخلی آن را اندازه‌گیری و محاسبه نمایند و همچنین باتری نو و فرسوده را از هم تشخیص دهند.		*	*		*	*	*	*	–	*	
	به کمک قاعده حلقه و انشعاب،جریان در هرشاخه،توان‌های تولیدی و مصرفی و اختلاف پتانسیل بین هر دونقطه از مدار، را تعیین کنند.		*	*		-	*	*				
	مقاومت معادل بین دو نقطه از یک شبکه مقاومتی را در حالت اتصال متوالی، موازی یا ترکیب آنها تعیین نمایند.			*			*	*	*	*	*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی: اولیه	دانشی: مفهومی	دانشی: روندی	فرایندی: یادآوردن	فرایندی: فهمیدن	فرایندی: کاربستن	فرایندی: تحلیل	فرایندی: ارزیابی	فرایندی: آفرینش	بارم‌بندی
	بتوانند با استفاده از قطعه‌های مداری که شناخته‌اند مدارهای ساده‌ای برحسب نیاز طراحی کنند و بسازند و کارکرد آنها را ارزیابی و اصلاح کنند و ارتقاء دهند.			*		-	*	*	*	*	*	
	برق مصرفی منزل و قیمت آن را در یک دوره زمانی مشخص، محاسبه کنند.			*	*	-	–	*				
آشنایی با میدان مغناطیسی و اثرات آن بر بار و جریان الکتریکی، ویژگی‌های مغناطیسی مواد وکاربردهای آنها در زندگی	وجود میدان مغناطیسی را در فضای اطراف آهن‌رباهای مختلف، کره زمین، سیم حامل جریان، پیچه مسطح حامل جریان و سیم‌لوله حامل جریان را با استفاده از عقربه مغناطیسی تشخیص دهند و خطوط میدان هر یک را رسم نمایند.	فصل سوم مغناطیس	*	*		*	*	*				محتوای نظری ۳ نمره و فعالیت و آزمایش ۱ نمره
	مفهوم شیب مغناطیسی راتوضیح دهند وآن را اندازه‌گیری کنند.		*	*		*	*	*				
	با طراحی و اجرای آزمایش نشان دهند بر سیم حامل جریان در میدان مغناطیسی نیرو وارد می‌شود و آن را اندازه‌گیری کنند.		*		*				*			
	اندازه و جهت نیروی مغناطیسی وارد بر ذرهٔ باردار متحرک و همچنین سیم حامل جریان را در یک میدان مغناطیسی یکنواخت محاسبه و تعیین کنند.		*	*	*	*	*	*				
	علت نیروی مغناطیسی بین دو سیم راست و موازی حامل جریان را توضیح دهند و جهت این نیرو را تعیین کنند.			*		*	*		*			
	اندازه و جهت میدان مغناطیسی را در مرکز پیچه و داخل سیملوله حامل جریان محاسبه و تعیین نمایند.		*			*	*	*				
	میدان مغناطیسی برایند را در حالت‌های هم راستا یا عمود برهم، تعیین نماید (محاسبه و بردار برایند را رسم کند).				*		*	*	*			
	یک آهنربای الکتریکی بسازند و اثر تعداد دور، شعاع و جریان عبوری از سیم لوله را بر اندازه میدان مغناطیسی آهن‌ربا بررسی کنند.			*	*	*	*	*				
	مواد را از نظر مغناطیسی طبقه‌بندی کرده و اثر میدان مغناطیسی بر هر دسته از مواد را شرح دهند و همچنین برخی کاربردهای مواد فرومغناطیسی نرم و سخت را بیان کنند.		*	*		*	*	*				
	با طراحی آزمایش تفاوت خاصیت مغناطیسی مواد فرومغناطیس نرم و سخت را نشان دهد.			*	*		*	*	*	*	*	

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
آشنایی با پدیده القای الکترومغناطیسی و اثرات آن، جریان متناوب و مبدل‌ها و کاربردهای آنها	با طراحی و اجرای آزمایش‌های ساده، پدیده القای الکترومغناطیسی را نشان دهند.	فصل چهارم القای الکترومغناطیسی و جریان متناوب	*	*			*	*				محتوای نظری، ۲/۷۵ نمره و فعالیت و آزمایش ۰/۷۵ نمره
	شار مغناطیسی گذرنده از سطح یک حلقه را در میدان مغناطیسی یکنواخت محاسبه کنند.		*	*	*	–	*	*				
	با استفاده از قانون القای فاراده، نیروی محرکه القایی متوسط و جریان القایی متوسط را محاسبه کنند.			*	*	–	*	*				
	به کمک قانون لنز جهت جریان القایی را تعیین نمایند.		*				*	*				
	اثر خودالقاوری، ضریب القاوری سیملوله و القای متقابل را توضیح دهند و کاربرد آنها را بیان کنند.		*	*		*	*	*				
	به کمک آزمایش بتوانند اثر خود- القاوری را نشان دهند.			*	*	–	*	*				
	ضریب القاوری سیم‌لوله و انرژی ذخیره شده در القاگر را محاسبه نمایند.			*	*	–	*	*				
	نحوه تولید جریان متناوب را شرح دهند.		*	*		*	*	*				
	نیروی محرکه القایی و جریان متناوب را در هر لحظه محاسبه کنند.				*	–	*	*				
	نمودار جریان متناوب بر حسب زمان را رسم و یا از نمودار داده شده، آن را تحلیل کنند.			*	*	–	*	*	*			
	در مورد یکسو کننده ساده جریان متناوب توضیح دهند و نمودار جریان یکسو شده بر حسب زمان را رسم وتحلیل کنند.		*	*		–	*	*	*			
	با طراحی نظری و محاسبه یک مبدل با تعداد دور اولیه و ثانویه مناسب، ولتاژ برق متناوب شهری را به گونه ای تغییر دهند که مناسب مصرف کننده باشد.			*	*	*	*	*				

ملاحظات

- لازم است حدود ۲۰ درصد نمره هر آزمون (۴ نمره) به ارزشیابی از بخش‌های مربوط به فعالیت‌ها و آزمایش‌های کتاب درسی و همچنین طراحی آزمایش اختصاص داده شود.
- نمره هر فصل حداکثر می‌تواند تا ۰/۵ نمره نسبت به جدول تغییر کند.
- از مطالب مربوط به: خوب است بدانید، زندگینامه دانشمندان و تاریخ علم، نتایج فعالیت‌های تحقیقی، واژه‌نامه، مواردی که در پاورقی برخی از صفحه‌های کتاب اشاره شده است، رمزینه‌های سریع پاسخ و پیوست‌ها، نباید پرسش یا مسئله‌ای در آزمون‌ها طراحی شود.
- در هر آزمون ثابت‌های فیزیکی مورد نیاز داده شود.
- نوشتن یکاها در پاسخ نهایی الزامی است.
- رعایت همه محدودیت‌های اعلام شده در مورد حد محتواها و مفاهیم در کتاب درسی، در ارزشیابی و طراحی سؤالات، الزامی است.
- در ارزیابی‌های مستمر و پایانی، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد. فهرستی از این انتظارات و سهم آنها در ارزیابی‌های پایانی را در زیر می‌بینید.
- طراحی آزمایش: ۱ تا ۳ نمره
- تجزیه و تحلیل داده‌ها، رسم نمودار، نتیجه‌گیری از داده‌ها، پیش‌بینی و ...: ۲ تا ۴ نمره
- پاسخ به پرسش‌های مفهومی (کاربرد، استدلال و قضاوت): ۴ تا ۷ نمره
- توانایی حل پرسش‌های محاسباتی: ۷ تا ۱۰ نمره
- حل مسائل در شرایط جدید (کاربرد و استدلال): ۱ تا ۳ نمره

توجه

لازم به یادآوری است، نمونه انواع پرسش‌ها در سطوح مختلف یادگیری (یادآوردن، فهمیدن، به‌کار بستن، تحلیل، ارزیابی و آفریدن) در کتاب درسی هر پایه موجود است.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۱۰

شیمی (۲)

دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی شیمی(۲)

پرسش‌های اساسی

- منابع شیمیایی موجود در زمین چگونه توزیع شده اند؟
- واکنش پذیری فلزها و نافلزها را چگونه می توان پیش بینی کرد؟
- جدول دوره ای عنصرها بر چه اساسی سازماندهی می شود.
- جدول دروه ای عنصرها چه اطلاعاتی به شیمیدان‌ها می دهد؟
- روندهای تناوبی کدام ها هستند و چگونه می توان انها را توضیح داد.
- آرایش الکترونی یون های فلزهای واسطه چگونه است؟
- عنصرها در طبیعت به چه شکل هایی یافت می شوند؟
- ویژگی های منحصر به فرد فلط طلا چیست؟
- چگونه می توان فلز آهن را از منایع ان استخراج کرد؟
- شرایط واقعی انجان واکنش چیست؟
- بستر دریا چه ویژگی های از دیدگاه شیمیایی دارد؟
- ارزیابی چرخه عمر چیست؟
- نفت خام چیست و اجزای سازنده آن کدام است؟
- رفتار شیمیایی عنصر کربن چیست؟
- آلکان‌ها چه ساختاری دارند؟
- قواعد نامگذاری آلکان ها کدام است؟
- هیدروکربن های چیستند؟ چه انواعی دارند؟
- آلکن چیست و چه تفاوت هایی با آلکان ها دارد؟
- آلکین چیست؟

- روش شناسایی هیدروکربن های سیر نشده از سیر شده چیست؟
- نفت خام چند نوع است و چه تفاوت هایی با هم دارند؟
-منظور از پالایش نفت خام چیست؟
-غذا چه نقشی در رشد و گسترش جوامع بشری دارد؟
- غذاها چه نقشی در بدن انسان دارند؟
- دما و گرما چیست‌اند و چه تفاوت هایی دارند؟
-منظور از ظرفیت گرمایی و گرمای ویژه چیست؟
- انرژی ذخیره شده در مواد به چه عواملی بستگی دارد؟
- چگونه می توان نشان داد که مواد انرژی دارند؟
- منشأ داد و ستد گرما در واکنش های شیمیایی چیست؟
- آنتالپی چیست و چگونه می توان ان را اندازه گیری کرد؟
- روش های گوناگون محاسبه انتالپی واکنش های شیمیایی کدام اند؟
- آنتالپی سوختن چیست و به چه عواملی بستگی دارد؟
- آنتالپی پیوند چیست و چه ارتباطی با ساختار ماده دارد؟
- قانون هس چیست و چه روشی برای محاسبه
- آنتالپی واکنش ها ارائه می دهد؟
- چه ارتباطی بین پایداری مواد و آنتالپی واکنش ها و مواد وجود دارد؟
- فاسد شدن مواد غذایی چه معنایی دارد؟
- آهنگ تغییر شیمیایی چه معنایی دارد؟
- چگونه می توان نشان داد که سرعت تغییرات شیمیایی به نوع ماده، دما، سطح تماس و بستگی دارد؟
- منظور از سرعت واکنش چیست و عوامل مؤثر بر آن کدام اند؟
- کاتالیز گر چه تاثیری بر روی سرعت واکنش و نمودار غلظت - زمان دارد؟
- بازدارنده ها چیست اند و چگونه در کند شدن واکنش های شیمیایی مؤثرند؟
- نقش پوشاک در زندگی انسان ها و ایجاد تمدن ها و فرهنگ ها چیست؟

- الیاف چیست و انواع آن کدام است؟
- درشت مولکول‌ها چیست اند و چه ویژگی‌های ساختاری دارند؟
- واکنش پلیمری شدن اتن در چه شرایطی انجام می شود و چه الگویی دارد؟
- خواص پلیمرها به چه چیزی بستگی دارد؟
- ساختار و رفتار پلیمرها چگونه است؟
- ساختار اسیدها آلی و الکل‌ها چگونه است؟
- واکنش استری شدن چیست و در چه شرایطی انجام می شود؟
- پلی استرها و پلی آمیدها چگونه تشکیل می شوئد؟
- کولار چیست و چه ویژگی هایی دارد؟
- منظور از تجزیه پلی آمیدها و استرها چیست و در چخه شرایطی سریع تر انجام می‌شود؟

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی رفتار و ساختار منابع شیمیایی زمین و نقش آنها در زندگی	- با جست وجو در منابع برخط معتبر اطلاعاتی مفید درباره نقش مواد شیمیایی در توسعه جوامع و تمدن های بشری را تهیه و تبیین می کند.	قدر هدایای زمینی را بدانیم	*				*					۷/۵
	- مواد طبیعی را از ساختگی تشخیص می دهد و ارتباط میان توزیع مواد شیمیایی در جهان و بهره برداری آنها با تجارت جهانی را بیان می کند.		*	*		*						
	- قانون دوره ای عنصرها را بیان می کند و روندهای تناوبی (خصلت فلزی نافلزی، و..) در رفتار عنصرهای جدول دوره ای را تا عنصر شماره ۳۶ توضیح می دهد.		*	*			*					
	- واکنش پذیری فلزها و نافلزها را بر مبنای شعاع اتمی و آرایش الکترونی آنها مقایسه می کند و تفاوت میان آن ها را توضیح می دهد.		*	*					*			
	- خواص فلزها، شبه فلزها و نافلز ها را تشخیص داده و مقایسه می کند و فلزها، شبه فلزها و نافلزهای گروه چهارده جدول دوره ای را به یاد می آورد.		*	*					*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی رفتار و ساختار منابع شیمیایی زمین و نقش آنها در زندگی	- آرایش الکترونی یون‌های فلزهای واسطه دوره چهارم جدول دور های را رسم و با آرایش اتم های آن ها مقایسه می کند.	قدر هدایای زمینی را بدانیم	*	*				*				۷/۵
	- شکل های گوناگون عنصرها در طبیعت را به یاد می آورد و هم چنین ویژگی های فلز طلا را بیان می کند.			*		*						
	- کاربردهای آهن را بیان می کند و روش شناسایی یون های آهن را با نوشتن معادله شیمیایی توضیح می دهد.		*	*		*	*					
	- واکنش پذیری فلز آهن با فلزهای طلا، پلاتین،سدیم، پتاسیم و روی را مقایسه می‌کند و روش کلی استخراج آهن را توضیح می دهد.		*	*			*					
	- استخراج آهن با استفاده از کربن را توضیح می‌دهد.			*			*					
	- با توجه به واکنش‌پذیری عنصرها (فلزها) می‌تواند انجام شدن واکنش‌ها را پیش‌بینی کند.		*	*					*			

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی رفتار و ساختار منابع شیمیایی زمین و نقش آنها در زندگی	- بازده درصدی واکنش ها و همچنین کمیّت های گوناگون مرتبط با استوکیومتری واکنش ها را با در نظر گرفتن بازده درصدی و درصد خلوص در شرایط واقعی حساب می کند.	قدر هدایای زمینی را بدانیم	*	*				*				۷/۵
	- اهمیت بستر دریا به عنوان منبع مواد شیمیایی با ذکر مثال توضیح می دهد.			*			*					
	- چرخه فلز در طبیعت را بیان می کند و اهمیت بازیافت را در حفاظت از منابع خدادای توضیح می دهد.		*	*			*					
	- ارزیابی چرخه عمر مواد را با مقایسه مؤلفه های آن برای پاکت کاغذی و پلاستیکی توضیح می دهد.			*			*					
	- اهمیت نفت خام را با بیان کاربردهای آن توضیح می دهد.			*			*					
	- رفتار شیمیایی کربن را با توجه به آرایش الکترون – نقطه ای آن پیش بینی و ساختار چند ترکیب آن با عنصرهای هیدروژن، اکسیژن و نیتروژن را رسم می کند.			*				*				

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی رفتار و ساختار منابع شیمیایی زمین و نقش آنها در زندگی	- فرمول مولکولی، ساختاری و پیوند – خط آلکان ها راست زنجیر و شاخه دار با شاخه‌های فرعی متیل و اتیل را مطابق قواعد آیوپاک می تواند تعیین / رسم کند.	قدر هدایای زمینی را بدانیم	*	*				*				۷/۵
	-نام آلکان های راست زنجیر و شاخه دار با شاخه های فرعی متیل و اتیل را تعیین می‌کند.			*				*				
	-خواص فیزیکی و شیمیایی آلکان ها را توضیح می دهد.		*	*			*					
	-آلکن ها را از هیدروکربن های دیگر تشخیص می دهد و تفاوت رفتار آنها را با دیگر آلکان‌ها توضیح می دهد.			*			*					
	-ساختار چند آلکن ساده را می تواند رسم کند.			*			*					
	-کاربرد گاز اتن و رفتار آن با آب و برم را با نوشتن معادله شیمیایی توضیح می‌دهد.			*			*					
	-ساختار پروپین را به عنوان یک آلکین را می‌تواند رسم کند و کاربرد آن را بیان کند.			*		*						
	- روش شناسایی هیدروکربن ها را می تواند با ذکر مثال توضیح دهد.			*	*		*					

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی رفتار و ساختار منابع شیمیایی زمین و نقش آنها در زندگی	- فرمول ساختاری سیکلوهگزان، بنزن و نفتالین را تشخیص می دهد و کاربرد نفتالین را نام می برد.	قدر هدایای زمینی را بدانیم		*			*					۷/۵
	- انواع نفت خام را از نظر ترکیب درصد اجزای سازنده آنها مقایسه می کند و راهکارهایی برای کاهش ردپای کربن ناشی از سوازندن زغال سنگ و نفت را ارائه می دهد.		*	*					*			
	- پالایش نفت خام را می تواند توضیح دهد و نوع سوخت هواپیما را تشخیص می‌دهد.			*			*					
	- ارزش منابع معدنی را به عنوان یک هدیه خدادادی درک کند و در حفظ و نگهداری آن کوشا باشد.		اهداف نگرشی									
	- به نقش علم شیمی در ایجاد تمدن و افزایش سطح بهداشتی و ایمنی زندگی پی ببرد.											
	- به علم شیمی و بررسی رفتار عنصرها و منابع خدادای علاقمند شود.											

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی انرژی مواد غذایی و روش های نگهداری سالم آنها	- اهمیت نقش غذا در جوامع بشری را با بررسی نمودارهای مربوطه درک می کند و پی می برد که تأمین آن عنوان یکی از چالش های اساسی جهان امروز است.	در پی غذای سالم	*		*		*					۷/۵
	- پی می برد غذاها انرژی و مواد مورد نیاز بدن را تأمین می کنند.			*			*					
	- با انجام آزمایش پی می برند که ماده انرژی دارد و میزان آن با مقدار همان ماده متناسب است.			*	*		*					
	- مفهوم دما، گرما و انرژی گرمایی را توضیح می دهد و می تواند میزان این کمیت ها را برای مواد گوناگون مقایسه کند.			*				*				
	- با انجام یا بررسی یک آزمایش می تواند گرمای ویژه و ظرفیت گرمایی ماده را توضیح دهد			*	*		*					
	- چگونگی جاری شدن انرژی را در سامانه های گوناگون با رسم نمودار تغییرات انرژی توضیح می دهد.			*			*					

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی – اولیه	دانشی – مفهومی	دانشی – روندی	فرایندی – یادآوردن	فرایندی – فهمیدن	فرایندی – کاربستن	فرایندی – تجزیه و تحلیل	فرایندی – ارزیابی	فرایندی – آفرینش	بارم بندی
بررسی انرژی مواد غذایی و روش های نگهداری سالم آنها	- منشأ داد و ستد گرما در واکنش های شیمیایی را تبیین و با توجه به گرمای مبادله شده در واکنش ها، پایداری مواد شرکت کننده را با یکدیگر مقایسه می کند.	در پی غذای سالم		*				*				۷/۵
	- پی می برد که گرمای یک واکنش در دما و فشار ثابت، به نوع و مقدار واکنش دهنده‌ها، نوع فراورده ها و حالت فیزیکی آنها بستگی دارد.			*				*				
	- مفهوم آنتالپی را درک می کند و می تواند برای واکنش های گوناگون تغییرات آن را توضیح داد.			*			*					
	- مفهوم آنتاپی پیوند را درک می کند و می تواند با توجه به آن آنتالپی واکنش های گوناگون را حساب کند.			*				*				
	- ساختار گروه‌های عاملی را رسم می کند و ارتباط محتوا انرژی مواد آلی با ساختار آنها را می تواند توضیح دهد.			*			*					
	- آنتالپی سوختن و ارزش سوختی مواد را درک می کند و می تواند این کمیت ها را برای مواد گوناگون با هم مقایسه کند.			*				*				

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی انرژی مواد غذایی و روش های نگهداری سالم آنها	-قانون هس و اهمیت آن را در محاسبه آنتالپی واکنش ها توضیح می دهد.	در پی غذای سالم		*			*					۷/۵
	- ارتباط محتوای انرژی مواد با ساختار آن ها و پیوندهای شیمیایی موجود در آنها را درک می کند.			*			*					
	- روش اندازه گیری گرمای واکنش ها را می تواند توضیح دهد.			*	*		*					
	- با استفاده از قانون هس، آنتالپی واکنش های گوناگون را حساب می کند.			*				*				
	- نمودارهای تغییرات آنتالپی در واکنش های گوناگون را رسم می کند و تغییرات را توضیح می دهد.			*			*					
	- با توجه به تغییرات آنتالپی در واکنش های گوناگون می تواند درباره پایداری مواد اظهار نظر کند.			*				*				
	- مفهوم فساد مواد غذایی و عوامل مؤثر بر آن و هم چنین عوامل جلوگیری از آن را توضیح می دهد.											
	- آهنگ تغییرات شیمیایی در انواع مواد غذایی و شیمیایی عوامل مؤثر در سرعت واکنش های شیمیایی را گزارش و تبیین می کند.											

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی انرژی مواد غذایی و روش های نگهداری سالم آنها	- با انجام آزمایش تأثیر مقدار ماده، دما و سطح تماس (اندازه ذره های واکنش دهنده) بر روی سرعت واکنش را گزارش می کند.	در پی غذای سالم		*	*		*					۷/۵
	- تأثیر مواد افزودنی بر کاهش فساد مواد غذایی را با توجه به گروه‌های عاملی سازنده بیان می کند.			*		*						
	- ضمن درک مفهوم سرعت متوسط مصرف یا تولید مواد و سرعت واکنش، محاسبات مرتبط با این کمیّت ها را بر اساس داده ها و نمودارهای مربوطه نجام می دهد.			*				*				
	- با انجام آزمایش، روش اندازه گیری سرعت متوسط مصرف یا تولید مواد را گزارش می کند.			*	*			*				
	- تأثیر ریز شدن اندازه مواد واکنش دهنده بر روی سرعت واکنش را با محاسبات ریاضی توضیح می دهد.			*			*					
	- نمودارهای غلظت – زمان را برای واکنش های گوناگون رسم و از روی داده های آنها کمیت های مرتبط با سرعت را حساب می کند.			*				*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی انرژی مواد غذایی و روش های نگهداری سالم آنها	- بازدارنده ها و نقش آنها را در ماندگاری طولانی مدت مواد غذایی را درک می کند و گزارشی از ساختار و عملکرد آنها را به طور کلی و مبتنی بر واکنش پذیری ذره های شیمیایی تبیین می کند	در پی غذای سالم		*			*					۷/۵
	- تأثیر کاتالیزگر بر سرعت واکنش را توضیح می دهد و می تواند نمودارهای غلظت -زمان یک واکنش در شرایط گوناگون را تشخیص دهد.			*					*			
	- گزارشی از ردپای کربن در فرایند تهیه، تولید و مصرف مواد غذایی ارائه می دهد و با بهره گیری از شیی سبز راهکارهایی برای کاهش این ردپا معرفی می کند.			*			*					
	- به نقش شیمی در نگهداری طولانی مدت مواد غذایی و بالا برده سطح بهداشت جامعه پی می برد.		اهداف نگرشی									
	- به علم شیمی علاقمند می شود و می تواند با ارتباط آن با رشته های دیگر مانند صنایع غذایی و ... پی ببرد.											

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی ساختار و رفتار الیاف ها و درشت مولکول ها و نقش آنها در زندگی	- انواع پوشاک و تنوع آنها از نظر مواد سازنده، کاربرد و نحوه محافظت از بدن انسان را توضیح می دهد و گزارشی از روند تولید درباره الیاف مصنوعی و طبیعی در جهان گزارش می کند.	پوشاک نیازی پایان ناپذیر		*	*		*					۵
	- ویژگی های درشت مولکول ها مولکول و پلیمرها را بیان می کند و می تواند آنها را با ویژگی مولکول های دیگر و با هم مقایسه کند.			*				*				
	- ساختار الیاف سلولز را توضیح می دهد			*				*				
	- واکنش پلیمری شدن اتن و شرایط آن را توضیح می دهد و می تواند ساختار و رفتار مونومر و پلیمر را با هم مقایسه کند.			*	*			*				
	- ساختار پلیمرهای افزایشی و مونومرهای آنها را تشخیص می دهد و رسم می کند و کاربرد برخی پلیرمرها را بیان می کند.			*				*				
	- نوع و قدرت نیروهای بین مولکولی پلیمرها را تشخیص می دهد و خواص فیزیکی آنها را مقایسه می کند.			*				*				

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی ساختار و رفتار الیاف ها و درشت مولکول ها و نقش آنها در زندگی	- ساختار الکل ها و اسیدهای آلی را تشخیص می دهد و واکنش استری شدن و شرایط آن را توضیح می دهد.	پوشاک نیازی پایان ناپذیر		*	*		*					۵
	- ساختار استرها و اسید ها و آلکل های سازنده آنها را تشخیص می دهد و رسم می‌کند.			*				*				
	- گزارشی از کاربرد گسترده پلی استرها و پلی آمیدها در زندگی ارائه و واکنش کلی تشکیل آنها و هم چنین ساختار کلی این پلیمرها را مشخص می کند.			*				*				
	- نمونه هایی از پلی آمیدها و پلی استرهای پرکاربرد را بیان می کند.			*	*			*				
	- ساختار کلی کولار را تشخیص می دهد و ویژگی های آن را بیان می کند.			*				*				
	- معادله شیمیایی کلی واکنش تجزیه پلی استرها و پلی آمیدها را می نویسد و عوامل مؤثر بر سرعت آنها را بیان می کند.			*				*				
	- ساختار کلی و رفتار پلی لاکتیک اسید را به عنوان یک پلیمر سبز توضیح می دهد.											

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات (توصیه ها و محدوده طرح پرسش ها در آزمون)

- نمرات هر فصل می تواند نیم نمره نسبت به بارم پیشنهادی فوق تغییر کند
- سهم محاسبات کمی و عددی در هر آزمون بین ۳۰ تا ۳۵ درصد از نمره کل آزمون را شامل می شود.
- آیا می دانید، تفکر نقاد و در میان تارنما ها جزو ارزشیابی نیست.
- در صورت پرسش، داده های حافظه محور و مورد نیاز ارائه شود.
- پیوست جدول تناوبی در آزمون ضروری است.
- پیشنهاد مؤکد می‌شود پرسش‌های مرتبط با زندگی و صنعت طراحی کنید و اطلاعات و داده هایی درباره مفاهیم درسی موجود در کتاب ارائه و براساس داده های صورت مسئله پرسش های مفهومی و با سطوح بالای ارزشیابی طرح کنید.
- معادله شیمیایی موازنه شده در محاسبات کمی و عددی داده شود.
- رسم آرایش الکترونی تا عنصر شماره ۳۶ جدول تناوبی مجاز است.
- نام‌گذاری ترکیب‌های آلی جزو اهداف کتاب درسی نیست و فقط نام ترکیب‌های آلی موجود در کتاب می تواند مورد ارزشیابی قرار گیرد.

در ارزیابی‌های مستمر و نهایی، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد. جدول زیر فهرستی از این انتظارات و سهم آنها را نشان می دهد.

ردیف	انتظارات عملکردی	مستمر	پایانی
۱	طراحی آزمایش	۲-۴	۲
۲	اجرای آزمایش، ثبت داده ها، نتیجه گیری و ارائه گزارش	۲-۴	-
۳	تجزیه و تحلیل داده ها، رسم نمودار، نتیجه گیری از داده ها، پیش بینی و نمودار خوانی و	۲-۴	۲
۴	انجام تحقیق و جمع آوری اطلاعات (طراحی، اجرا، ثبت داده ها، تجزیه و تحلیل، ارائه گزارش)	۲-۳	-
۵	مشارکت و تعامل در فرایند آموزش(انجام فعالیت های عملی و آزمایشگاهی، مشارکت در بحث های گروهی، کنجکاوی علمی و طرح پرسش های مفهومی)	۴-۶	-
۶	پاسخ به پرسش های مفهومی (کاربرد، استدلال و قضاوت)	۱-۳	۸
۷	توانایی حل پرسش های محاسباتی	۲-۳	۶
۸	حل مسائل در شرایط جدید (کاربرد و استدلال)	-	۲

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۰۰

۱۱۱۲۱۱

ریاضی (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی ریاضی(۲)

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						بارم‌بندی	توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش		
یک: هندسه تحلیلی و جبر	۱ـ یادآوری و تکمیل معادلهٔ خط ۲ـ آموزش رابطه‌های مقدماتی در هندسه تحلیلی دو بعدی مانند فاصلهٔ دو نقطه و فاصلهٔ نقطه از خط ۳ـ یادآوری و تکمیل معادلهٔ درجه ۲ ۴ـ تجزیه و تحلیل رفتار تابع درجه ۲ ۵ـ حل مسائل بهینه سازی مرتبط با تابع درجه ۲ ۶ـ آموزش حل معادلات گویا و معادلات گنگ ۷ـ ایجاد توانایی حل مسائل کلامی مرتبط با معادلات گویا و معادلات گنگ	**هندسه تحلیلی**	یادآوری معادلهٔ خط در حالت کلی و حالت‌های خاص، یادآوری شرط موازی بودن دو خط و آموزش شرط عمود بودن دو خط، توانایی محاسبهٔ فاصلهٔ دو نقطه با داشتن مختصات آنها، توانایی یافتن مختصات نقطهٔ وسط پاره خط، توانایی به کارگیری فرمول فاصلهٔ نقطه از خط	*	*	*				۲ نمره	اثبات فرمول فاصله یک نقطه از یک خط در صفحه مد نظر نیست.
		معادلهٔ درجه دوم و تابع درجه دوم	استفاده از روش تغییر متغیر برای حل معادلات دو مجذوری، یافتن مجموع و حاصل ضرب ریشه‌های معادلهٔ درجه ۲ بدون حل معادله، تشکیل معادلهٔ درجه ۲ با مقادیر معلوم جمع وضرب ریشه‌ها برای حل مسائل کاربردی مرتبط، محاسبهٔ ماکزیمم یا مینیمم سهمی و استفاده از آن در حل مسائل بهینه سازی، تشخیص تعداد صفرهای تابع درجه ۲ و علامت آنها بدون محاسبهٔ مقدار دقیق آنها، به دست آوردن ضابطهٔ سهمی به کمک برخی اطلاعات از نمودار آن.	*	*	*					حل هندسی معادلات در سطح مقدماتی مطرح شود.
		معادلات گویا و معادلات رادیکالی	توانایی حل معادلات گویا، توانایی حل معادلات رادیکالی، مهارت حل مسائل کلامی مرتبط با معادلات گویا و معادلات گنگ	*	رادیکالی *	گویا *					در حل معادلات گنگ حداکثر تا دوبار به توان رساندن نیاز باشد.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						بارم‌بندی	توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش		
دو: هندسه	آشنایی با رسم مثلث، عمود منصف، نیمساز و خط موازی و عمود بر یک خط، درک ویژگی‌های عمود منصف و نیم ساز آشنایی با خواص تناسب، درک قضیهٔ تالس، عکس و تعمیم آن و توانایی کاربرد آن در حل مسائل، درک استدلال استقرایی، استدلال استنتاجی، برهان خلف، مثال نقض، عکس قضیه و قضیه‌های دوشرطی	**ترسیم‌های هندسی**	توانایی رسم مثلث، با مشخص بودن اندازهٔ سه ضلع آن، توانایی رسم عمود منصف یک پاره‌خط، درک خاصیت مشترک همهٔ نقاط واقع بر عمود منصف یک پاره‌خط (یکسان بودن فاصله شان از دو سر پاره خط)، توانایی رسم نیمساز یک زاویه، درک خاصیت مشترک همهٔ نقاط واقع بر نیمساز یک زاویه (یکسان بودن فاصله‌شان از دو ضلع زاویه)، توانایی رسم خط موازی با یک خط داده شده، از نقطه‌ای خارج آن خط، توانایی رسم خط عمود بر یک خط داده شده، از نقطه‌ای غیرواقع بر آن خط، توانایی رسم خط عمود بر یک خط داده شده، از نقطه ای واقع بر آن خط	*	*	*				۲/۵ نمره	
		استدلال و قضیه‌تالس	درک برخی خواص تناسب، درک قضیهٔ تالس، عکس و تعمیم آن و توانایی کاربرد آن در حل مسائل، درک استدلال استقرایی، استدلال استنتاجی، برهان خلف، مثال نقض، عکس قضیه و قضیه‌های دو شرطی	*	*	*					
		تشابه مثلث‌ها	درک قضیه اساسی تشابه مثلث‌ها و توانایی کاربرد آن در حل مسائل، شناخت حالت‌های تشابه دو مثلث و حل مسائل مرتبط، فراگیری روابط طولی مطرح شده و حل مسائل مرتبط.	*	*	*					

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						بارم‌بندی	توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش		
سه: تابع	۱ـ معرفی توابع گویا و رسم نمودار تابع گویا با ضابطهٔ $f(x)=\frac{1}{x}$، ۲ـ آشنایی با توابع رادیکالی و رسم نمودار تابع با ضابطهٔ $f(x)=\sqrt{x}$، ۳ـ آشنایی با توابع پله‌ای و معرفی تابع جزء صحیح ۴ـ آشنایی با وارون یک تابع ۵ـ معرفی تابع یک به یک ۶ـ تعیین ضابطهٔ تابع وارون یک تابع خطی غیر ثابت ۷ـ اعمال جبری روی توابع	**آشنایی بیشتر با تابع**	ضابطه، دامنه، برد و هم دامنه تابع را بهتر درک کنند. درنمایش یک تابع به کمک دامنه، هم دامنه و ضابطه تابع دارای توانایی شوند. تابع را به عنوان یک ماشین درک کنند. توانایی تشخیص تساوی دو تابع را کسب کنند. با برخی از کاربردهای واقعی تابع آشناشوند.	*	*	*					به دست آوردن برد تابع از روی ضابطه مدنظر نیست.
		آشنایی با برخی از انواع توابع	آشنایی با توابع گویا و تعیین دامنهٔ آن، رسم تابع با ضابطهٔ $f(x)=\frac{1}{x}$، درک تساوی دو تابع از روی نمودار و همچنین از روی ضابطه و دامنه، آشنایی با توابع رادیکالی، رسم تابع با ضابطه $f(x)=\sqrt{x}$، رسم توابع حاصل از انتقال طولی و عرضی تابع با ضابطهٔ $f(x)=\sqrt{x}$، آشنایی با توابع پله‌ای، آشنایی با عملگر جزء صحیح، شناخت و رسم تابع جزء صحیح	*	*	*					پیچیدگی توابع رادیکالی و گویای مطرح شده در سطح کتاب باشد. در رسم تابع جزء صحیح به سطح مثال‌های کتاب دقت شود. ویژگی‌های جزء صحیح موردنظر کتاب موردنظر قرار گیرد.
		وارون یک تابع و تابع یک به یک	محاسبهٔ وارون یک تابع در نمایش زوج مرتب، رسم وارون یک تابع از روی نمودار، آشنایی با تعریف و مفهوم تابع یک به یک، به دست آوردن ضابطهٔ تابع وارون یک تابع خطی غیر ثابت، محدود کردن دامنهٔ یک تابع غیر یک به یک و تبدیل آن به تابع یک به یک	*	*	*					تنها به دست آوردن ضابطهٔ تابع وارون یک تابع خطی غیرثابت مدنظر است. محدودکردن دامنه یک تابع غیر یک به یک و تبدیل آن به تابع یک به یک در حد مسائل کتاب باشد و نیازی به طرح مسئله های پیچیده نیست.
		اعمال جبری روی توابع	آشنایی با چهار عمل اصلی روی نمایش جبری توابع (جمع، تفریق، ضرب و تقسیم)، رسم نمودار توابع مجموع و تفاضل دو تابع، رسم نمودار تابع $k f(x)$ با استفاده از نمودار $f(x)$،	*	*	*					

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						بارم‌بندی	توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش		
چهار: مثلثات	۱ـ معرفی رادیان به عنوان واحد دیگری برای اندازه گیری زاویه ۲ـ ارتباط میان دو واحد اندازه‌گیری درجه و رادیان ۳ـ آشنایی با نمایش زاویه‌ها بر حسب درجه و رادیان روی دایرهٔ مثلثاتی ۴ـ معرفی نسبت‌های مثلثاتی زاویه‌های قرینه، مکمل، متمم و... ۵ـ رسم توابع سینوس و کسینوس در صفحهٔ مختصات با استفاده از نقطه یابی و انتقال ۶ـ آشنایی با ویژگی‌های توابع سینوس و کسینوس ۷ـ آشنایی با روابط مثلثاتی مجموع و تفاضل زوایا (فقط سینوس و کسینوس)	**رادیان**	معرفی رادیان به عنوان واحد دیگری برای اندازه‌گیری زاویه و اهمیت آشنایی با این واحد، رابطهٔ بین طول کمان روبه روی یک زاویهٔ مرکزی و اندازهٔ یک زاویه بر حسب رادیان با توجه به شعاع، رابطهٔ بین واحدهای اندازه گیری درجه و رادیان	*	*						مفهوم دورهٔ تناوب مورد نظر نیست.
		نسبت‌های مثلثاتی برخی زوایا	شناخت و به دست آوردن نسبت‌های مثلثاتی زوایای ترکیبی (قرینه، متمم، مکمل، ...)، شناخت زاویهٔ هم انتها و معرفی نسبت‌های مثلثاتی آن	*	*						
		توابع مثلثاتی	آشنایی با مفهوم تابع مثلثاتی، آشنایی با رسم توابع سینوس و کسینوس در صفحهٔ مختصات از طریق نقطه یابی و انتقال عمودی و افقی، درک رفتار تابع مثلثاتی از روی نمودار	*	*						

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						بارم‌بندی	توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش		
پنج: نمایی و لگاریتمی	۱ـ آشنایی با توان‌های حقیقی ۲ـ آشنایی با توابع نمایی و نمودارهای آنها ۳ـ آشنایی با ویژگی‌های توابع نمایی ۴ـ حل معادلات نمایی ۵ـ آشنایی با توابع لگاریتمی و نمودارهای آنها ۶ـ آشنایی با ویژگی‌های توابع لگاریتمی ۷ـ حل معادلات لگاریتمی ۸ـ آشنایی با کاربردهای توابع نمایی و لگاریتمی ۹ـ آشنایی با انتقال نمودارهای توابع نمایی و لگاریتمی	**تابع نمایی و ویژگی‌های آن**	آشنایی با توان‌های گنگ، آشنایی با تابع نمایی و ضابطهٔ آن، آشنایی با نحوهٔ رسم نمودار توابع نمایی، تقریب مقدار اعداد توان دار با استفاده از نمودار، آشنایی با ویژگی‌های توابع نمایی، تشخیص دامنه و برد توابع نمایی، حل معادلات نمایی	*	*						در صورت استفاده از مسائل کاربرد تابع نمایی، از فرمول‌های پیچیده احتراز شود. از طرح سؤالاتی خارج از سطح کتاب درسی برای تعیین دامنهٔ تابع لگاریتمی احتراز شود. تنها سؤالاتی مجاز است که دانش‌آموز به‌راحتی بتواند نمودار آنها را رسم نماید و دامنه و برد آنها را از روی نمودار تشخیص دهد.
		تابع لگاریتمی و ویژگی‌های آن	آشنایی با تابع لگاریتمی و ارتباط آن با تابع نمایی، آشنایی با ضابطهٔ تابع لگاریتمی، آشنایی با نحوهٔ رسم نمودار توابع لگاریتمی، تشخیص ضابطهٔ تابع لگاریتمی با توجه به نمودار آن، آشنایی با ویژگی‌های توابع لگاریتمی، تشخیص دامنه و برد توابع لگاریتمی، تعیین مقدار لگاریتم یک عدد با توجه به نمودار تابع لگاریتمی آن، تبدیل یک تساوی لگاریتمی به تساوی نمایی و برعکس، آشنایی با قضایای لگاریتم، حل معادلات لگاریتمی	*	*						
		نمودارها و کاربردهای توابع نمایی و لگاریتمی	آشنایی با انتقال نمودارهای توابع نمایی و لگاریتمی، تشخیص ضابطهٔ توابع نمایی و لگاریتمی انتقال داده شده با استفاده از نمودار آنها، آشنایی با کاربردهای تابع لگاریتمی و نمایی	*	*	*					

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						بارم‌بندی	توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش		
شش: حد و پیوستگی	۱ـ آشنایی با فرایندهای حدی ۲ـ بررسی رفتار یک تابع در نزدیکی یک نقطه ۳ـ شناخت شهودی مفهوم حد ۴ـ درک تفاوت مقدار تابع و حد تابع در یک نقطه ۵ـ بررسی حد توابع به کمک نمودار آنها ۶ـ محاسبه حد انواع توابع شامل تابع ثابت، همانی، چند جمله ای، گویا، جزء صحیح و برخی توابع مثلثاتی و رادیکالی ۷ـ آشنایی با قوانین محاسبه حد توابع (حد مجموع، حد تفاضل و...) ۸ـ آشنایی با مفهوم پیوستگی به‌طور شهودی ۹ـ ارائه تعریف پیوستگی تابع در یک نقطه و پیوستگی روی بازه ۱۰ـ معرفی برخی توابع پیوسته	فرایندهای حدی	معرفی فرایندهای حدی (با استفاده از اشکال هدفمند و درج مقادیر متناظر در جدول)، درک اولیهٔ مفهوم حد، حد چپ و حد راست با استفاده از فرایندهای حدی، آشنایی با مفهوم حد چپ و حد راست تابع در یک نقطه، آشنایی با تعریف حد تابع در یک نقطه، درک شهودی حد راست، حد چپ و تشخیص حد داشتن تابع در یک نقطه، از روی نمودار، بررسی حد توابع با استفاده از جدول مقادیر، درک تفاوت بین حد تابع در یک نقطه و مقدار تابع در همان نقطه ، بررسی حد توابع رادیکالی ساده، چند ضابطه ای، شامل قدرمطلق از روی نمودار	*	*						
		محاسبهٔ حد توابع	آشنایی با قوانین محاسبهٔ حد، درک شهودی برخی از قوانین محاسبهٔ حد از روی نمودار، محاسبهٔ حد توابع با استفاده از ضابطه، آشنایی با نحوهٔ محاسبهٔ حد توابع چندجمله‌ای، رادیکالی، مثلثاتی و چندضابطه‌ای، آشنایی با نحوهٔ محاسبهٔ حد توابع گویا وقتی حد صورت و مخرج برابر با صفر است. ارائه راهکار دقیق و مناسب برای بحث روی حد توابع شامل قدرمطلق، ارائه الگوی مناسب و قابل درک در مورد چگونگی بحث وجود یا عدم وجود حد تابع جزء صحیح در نقاط صحیح و غیرصحیح.	*	*						حد توابع رادیکالی تنها برای توابعی که حد تابعِ خطیِ زیر رادیکال عددی مثبت باشد، مطرح شود.
		پیوستگی	ارائه محک شهودی برای تشخیص پیوستگی تابع از روی نمودار، آشنایی با تعریف پیوستگی تابع در یک نقطه، آشنایی با مفهوم پیوستگی راست و چپ تابع در یک نقطه، ایجاد مهارت در بررسی پیوستگی تابع در یک نقطه از روی ضابطهٔ تابع، ایجاد توانایی در تشخیص پیوستگی تابع در یک نقطه از روی نمودار تابع، آشنایی با مفهوم پیوستگی تابع روی بازه، بررسی پیوستگی برخی توابع معروف روی بازه، بررسی پیوستگی یک تابع روی یک بازه از روی نمودار آن تابع، ایجاد توانایی در تشخیص بازه‌های پیوستگی و ناپیوستگی تابع، از روی نمودار آن تابع.	*	*						در ارزشیابی این قسمت بهتر است اگر درباره پیوستگی توابع سوال می شود مشخص گردد که منظور در دامنه تابع است یا روی مجموعه IR

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						بارم‌بندی	توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش		
هفت: آمار و احتمال	۱ـ درک احتمال شرطی و توانایی حل مسائل مربوط به آن ۲ـ درک استقلال و عدم استقلال دو پیشامد و حل مسائل مربوط به آن ۳ـ درک مفاهیم میانگین، میانه، چارک‌ها، دامنهٔ تغییرات، واریانس، انحراف معیار و ضریب تغییرات و محاسبهٔ آنها و استفاده از آنها در حل مسائل مربوطه	احتمال شرطی	آشنایی با احتمال شرطی و کاربرد آن در حل مسائل، آشنایی با متغیرهای مستقل و وابسته، درک رابطه بین متغیرهای مستقل و کاربرد آن در حل مسائل مربوطه	*	*	*					
		آمار توصیفی	آشنایی با معیارهای گرایش به مرکز و محاسبه آنها، توانایی بهره‌گیری از معیار گرایش به مرکز مناسب در تحلیل داده‌ها با تمرکز برشناخت ویژگی‌های آنها، آشنایی با معیارهای پراکندگی و محاسبه آنها، توانایی بهره گیری از معیارهای پراکندگی مناسب در تحلیل داده‌ها تمرکز برشناخت ویژگی‌های آنها، درک اثر تغییر مقدار عددی داده‌ها روی شاخص‌های گرایش به مرکز و پراکندگی	*	*						

ملاحظات

- اثبات فرمول فاصله یک نقطه از یک خط در صفحه مد نظر نیست.
- حل هندسی معادلات در سطح مقدماتی مطرح شود.
- در حل معادلات رادیکالی حداکثر تا دوبار به توان رساندن نیاز باشد.
- به دست آوردن برد تابع از روی ضابطه مدنظر نیست.
- پیچیدگی توابع رادیکالی و گویای مطرح شده در سطح کتاب باشد.
- در رسم تابع جزء صحیح به سطح مثال‌های کتاب دقت شود. ویژگی‌های جزء صحیح موردنظر کتاب موردنظر قرار گیرد.
- تنها به دست آوردن ضابطهٔ تابع وارون یک تابع خطی غیرثابت مدنظر است.
- محدود کردن دامنه یک تابع غیر یک به یک و تبدیل آن به تابع یک به یک در حد مسائل کتاب باشد و نیازی به طرح مسئله‌های پیچیده نیست.
- مفهوم دورهٔ تناوب مورد نظر نیست.
- در صورت استفاده از مسائل کاربرد تابع نمایی، از فرمول‌های پیچیده احتراز شود.
- از طرح سؤالاتی خارج از سطح کتاب درسی برای تعیین دامنهٔ تابع لگاریتمی احتراز شود. تنها سؤالاتی مجاز است که دانش‌آموز به راحتی بتواند نمودار آنها را رسم نماید و دامنه و برد آنها را از روی نمودار تشخیص دهد.
- حد توابع رادیکالی تنها برای توابعی که حد تابعِ خطیِ زیر رادیکال عددی مثبت باشد، مطرح شود.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۱۲

ریاضی و آمار (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی ریاضی و آمار (۲)

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						ملاحظات
			به یاد آوردن	فهمیدن	بکارستن	تحلیل	ارزیابی کردن	تولید کردن	
منطق ریاضی را بداند و ضمن آشنایی با گزاره ها و ارزش آنها بتواند آنها را ترکیب کند	۱- منطق ریاضی و کاربرد آن رابداند. ۲- مفهوم گزاره را بداند و ارزش آن را تعیین کند. ۳- در ساختن نقیض و عکس نقیض گزاره‌ها مهارت داشته باشد. ۴- ترکیب گزاره‌ها را بداند و در تشکیل جدول ارزش گزاره‌های مرکب و توانایی تشخیص تعداد حالت‌ها مهارت داشته باشد. ۵- ارزش گزاره‌های مرکب را تشخیص دهد. ۶-بتواند هم‌ارزی دو گزاره را به کمک جدول ارزش گزاره‌ها اثبات کند	فصل ۱ درس اول: گزاره ها و ترکیب گزاره ها	*	*	*	*			۱- مفهوم هم ارزش بودن گزاره‌ها با تشکیل جدول مورد توجه قرار بگیرد. ۲- از طرح سؤالات دشوار پرهیز شود و سوالات مشابه مسائل کتاب درسی طرح شوند. ۳- توصیه می‌شود از نقیض گزاره شرطی سوال طرح نشود. ۴- نباید بیش از سه گزاره ساده مطرح شود. ۵- از طرح سؤالاتی که پاسخ آنها وابسته به اطلاعات عمومی دانش‌آموزان است پرهیز شود.
با استدلال ریاضی و اهمیت آن آشنا شود و با استفاده از جبر گزاره‌ها، استدلال درست (معتبر) را از استدلال نادرست (نامعتبر) در زندگی روزمره تمیز دهد.	۱- در نوشتن یک عبارت توصیفی به زبان ریاضی مهارت داشته باشد. ۲-مفهوم قیاس استثنایی را بداند و بتواند با استفاده از نمادهای منطق به زبان ریاضی بازنویسی کند. ۳- مفهوم مغالطه و تفاوت آن با قیاس استثنایی را درک کند. ۴- مفهوم استدلال قیاسی را درک کند و از آن در نتیجه گیری استفاده کند. ۵-استدلال‌های معتبر را از استدلال‌های نامعتبر و اشکال‌های موجود در یک استدلال نادرست را تشخیص دهد.	فصل ۱ درس ۲: استدلال ریاضی	*	*	*				۱- در تبدیل عبارات کلامی به زبان ریاضی، از عبارات کلامی که به بیش از دو متغیر نیاز دارند استفاده نشود. ۲- سؤالات اثبات با استفاده از عکس نقیض یک گزاره شرطی، در سطح مثال‌های کتاب درسی باشند. ۳- نباید انواع دیگر استدلال غیر از آنچه مطرح شده بررسی شود. ۴- در تبدیل عبارات کلامی به زبان ریاضی، حل مساله حاصل را مورد سؤال قرار ندهد.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						ملاحظات
			به یاد آوردن	فهمیدن	بکاربستن	تحلیل	ارزیابی کردن	تولید کردن	
انواع تابع ثابت، چندضابطه ای و همانی را بشناسد و ویژگی های آنها را بیان کرده و نمودار آنها را رسم کند.	۱- مفاهیم تابع، دامنه و برد را درک کند و روش‌های مختلف نمایش آن را بداند. ۲- انواع توابع خاص ثابت، همانی و چند ضابطه‌ای را تشخیص دهد و بتواند نمودار این توابع را رسم کند. ۳-بتواند برخی از مسائل واقعی را به کمک این توابع مدل‌سازی کند. ۴. بتواند معادلهی مسایل کاربردی را تشکیل دهد و آن راحل کند.	فصل ۲ درس۱: توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی	*	*	*				۱- در توابع چند ضابطه ای در هرقسمت ضابطه یک تابع خاص مطرح شود. ۲- از قسمت توابع چند ضابطه‌ایی سوالاتی کاربردی مشابه مثال‌های کتاب طرح شود. ۳- سوالات طرح شده از مدل‌سازی مسائل واقعی مشابه مثال‌های کتاب درسی باشند. ۴- در سؤالاتی که پاسخ به آن‌ها وابسته به حل یک معادله درجه دوم است، ضرایب طوری انتخاب شوند که حل آن معادله پیچیدگی محاسباتی نداشته باشد. ۵- از نوشتن توابع گویا و رادیکالی، تابع درجه دوم در ضابطه توابع چند ضابطه‌ای خودداری شود. ۶- با توجه به مطرح نشدن ترکیب توابع در کتاب درسی، از طرح سؤلات ترکیب توابع پرهیز شود ۷- سؤالات طوری طراحی شوند که پاسخ به آن‌ها وابسته به دانسته‌های قبلی دانش‌آموزان، که در کتاب درسی به آن‌ها اشاره نشده، نباشد.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						ملاحظات
			به یاد آوردن	فهمیدن	بکاربستن	تحلیل	ارزیابی کردن	تولید کردن	
انواع توابع پلکانی و قدرمطلقی را بشناسد و ویژگی های آنها را بیان کرده و نمودار آنها را رسم کند	۱- انواع توابع پلکانی و جزء صحیح را بشناسد و از شناخت این توابع در مسائل واقعی ترسیم و تعیین دامنه و برد این توابع استفاده کند. ۲- شباهت‌ها و تفاوت‌های تابع جزء صحیح با تابع پلکانی را تشخیص دهد. ۳- تابع علامت را تشخیص دهد، ضابطه آن را بنویسد، نمودار آن را رسم کند و مقدار آن را به ازای اعداد مختلف محاسبه کند. ۴-توابع قدرمطلق را بشناسد، نمودار آن را رسم کند و بتواند این نوع توابع را به توابع دو ضابطه‌ای و برعکس تبدیل کند. ۵-مسائل واقعی را به کمک توابع پلکانی و قدرمطلق مدل سازی کند.	فصل ۲ درس۲: توابع پلکانی و قدرمطلقی	*	*	*				۱- از سوالات کاربردی مشابه مسائل کتاب درسی در طراحی سوالات استفاده شود. ۲- سوالات رسم توابع این بخش در سطح تمرینات کتاب درسی باشد. ۳- از طراحی سوالات در رسم نمودار توابع قدرمطلق و جزء صحیح نباید نیازمند استفاده از تبدیلات افقی عمودی و انبساط افقی و عمودی باشد. ۴- سؤالات مفهوم سطح زیر نمودار یک تابع خارج از مسائل مطرح شده در کتاب درسی نباشد ۵- از تبدیل تابع دوضابطه‌ای به قدرمطلقی سؤال طرح نشود. ۶- اثبات هم‌ارزی گزاره‌ها به کمک روابط هم‌ارزی طرح نشود.
اعمال جبری روی توابع را انجام دهد و توابع مناسب را در مسائل مرتبط به کارگیرد و به صورت نموداری (گرافیکی) آنها را نمایش دهد.	۱-بتواند دامنه را در اعمال میان توابع تعیین کند. ۲- اعمال میان توابع به کمک ضابطه تابع و رسم نمودار آنها را بداند. ۳- اعمال میان توابع به کمک زوج مرتب‌ها و رسم نمودار آن‌ها را بداند و از اعمال میان توابع در حل برخی مسائل دنیای واقعی استفاده کند.	فصل ۲ درس۳: اعمال بر روی توابع	*	*	*				از طرح سوالات پیچیده و فراتر از کتاب درسی در رسم نمودار پرهیز و سوالات این بخش مشابه سوالات و مسائل کتاب درسی باشند.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						ملاحظات
			به یاد آوردن	فهمیدن	بکاربستن	تحلیل	ارزیابی کردن	تولید کردن	
باتشخیص و محاسبه شاخص‌های آماری در مسائل آماری مرتبط این مسائل را حل کند.	۱- شاخص‌های آماری و کاربردهای آن را بداند و خط فقر را درک کند و بتواند آن را محاسبه کند. ۲- مفهوم خط فقر بین‌المللی را بداند و بتواند خط فقر بین‌المللی را برای خانوارهای مختلف محاسبه کند. ۳-مفهوم شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی را بداند و شاخص را برای تعدادی کالا محاسبه کند. ۴-مفهوم تورم را درک کند و نرخ تورم را با داشتن شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی سال پایه محاسبه کند. ۵-مفهوم نرخ بیکاری را درک کند و نرخ بیکاری را برای جوامع مختلف محاسبه کند. ۶-مسائل مربوط به نرخ بیکاری را حل کند و مفهوم درجه خوانایی را درک کند و شاخص پایه آموزش را محاسبه کند. ۷- مفهوم نما توپ یا شاخص توده بدنی را درک کند و مسائل مربوط به آن را حل کند. ۸- شاخص پوسیدگی دندان را درک کند و برخی از مسائل مربوط به آن را حل کند.	فصل ۳ درس۱: شاخص‌های آماری	*	*	*				۱- مسائل کاربردی در طراحی سوالات این بخش مورد توجه قرار گیرد. ۲- از طرح سوال فراتر از مسائل کتاب درسی پرهیز شود. ۳- از طرح سوالات با محاسبات پیچیده پرهیز شود.

تذکر:

بنابر اعلام سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش، درس دوم از فصل سوم یعنی سری‌های زمانی که شامل صفحات ۶۳ تا ۷۲ (پایان کتاب درسی) می‌شود، جزء حذفیات کتاب درسی بوده و نباید از این قسمت سوالی طرح گردد. برای مشاهده حذفیات و اطلاعات تکمیلی در این زمینه به سایت این سازمان ir.oerp.www//:https قسمت بارم‌بندی مراجعه نمایید.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۵

۱۱۱۲۱۳

هندسه(۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی هندسه (۲)

محتوا		اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار						ملاحظات
فصل	درس			یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
فصل۱	درس۱	شناخت دایره و مفاهیم مطرح شده در ارتباط با آن و کاربرد آنها در حل مسائل	تعریف دایره رابداند / مفاهیم اولیه شامل(شعاع، وتر، کمان، قطر، مرکز، محیط، مساحت، قطاع، محاسبه مساحت قطاع با زاویهٔ مشخص، کمان، محاسبه طول کمان با زاویهٔ مشخص) رابداند/ وضع نسبی نقطه و دایره راتشخیص دهد./ وضع نسبی خط و دایره را تشخیص دهد. /ویژگی خط مماس بر دایره رابداند /زاویهٔ مرکزی راتشخیص دهد/ زاویهٔ محاطی راتشخیص دهد/ زاویهٔ ظلی راتشخیص دهد./قضایای مربوط به اندازهٔ هر کدام از زاویه ها رابداند و اثبات کند/ اندازهٔ زاویهی بین دو وتر متقاطع درون و بیرون دایره راپیدا کند و اثبات کند/ اندازهٔ زاویهٔ بین وتر دایره و خط مماس بر دایره راپیدا کند و اثبات کند / اندازه کمان های محصور بین دو وتر موازی در دایره راپیدا کند و اثبات کند/ اندازهٔ کمان‌های محصور بین خط مماس بر دایره و وتر موازی آن راپیدا کند و اثبات کند.	*	*	*				سئوال در خارج از مفاهیم اشاره شده نباید طراحی شود. در حد تمرین های کتاب سئوال مناسب است. در طرح سوال ازاثبات قضایایی مشابه زاویه محاطی که اثبات درچند حالت می باشد، درصورتی که حالت خاصی نظر طراح سوال هست شکل آن حالت کشیده شود و یا در صورت سوال ذکرشود. اگر هم همه حالتها مدنظر هست ذکرشود.
	درس۲	درک روابط طولی مطرح شده در دایره و کاربرد آنها در حل مسائل مربوطه	روابط طولی در دایره (مرتبط بین اندازهٔ وترهای متقاطع در درون یا بیرون دایره و همچنین بین خط مماس بر دایره و یک وتر قاطع)را محاسبه کند و اثبات کند / روش رسم خط مماس بر دایره از یک نقطهٔ بیرون دایره را بداند و بتواند رسم کند/ حالت‌های نسبی دو دایره را بداند و بتواند معین کند/ روش تشخیص حالت نسبی دو دایره به کمک اندازهٔ خط المرکزین و اندازهٔ شعاع های دو دایره رابداند و بتواند حالت دو دایره را معین کند/ تعریف مماس مشترک دو دایره را بداند / اندازهٔ مماس مشترک دو دایره رابا دانستن شعاع ها و طول خط المرکزین محاسبه کند و اثبات کند.	*	*	*				سئوال در خارج از مفاهیم اشاره شده نباید طراحی شود. در حد تمرین های کتاب سئوال مناسب است.
	درس ۳	شناخت چندضلعی‌های محاطی و محیطی مطرح شده و نحوه رسم آنها و درک ویژگی‌های مطرح شده آنها	تعریف چندضلعی های محیطی و محاطی رابداند/ تعریف چندضلعی های محیطی و محاطی بر اساس ویژگی همرسی نیمساز ها و عمود منصف ها رابداند/تعریف دایره های محیطی و محاطی رابداند/فرمول روابط بین مساحت و محیط و اندازه ی شعاع دایرهٔ محاطی رابداند و بتواندااستفاده کند / تعریف دایرهٔ محاطی داخلی و دایرهٔ محاطی خارجی رابداند/قضایای مرتبط با چهارضلعی های محیطی و محاطی رابداند و بتواند اثبات کند.	*	*	*				سئوال در خارج از مفاهیم اشاره شده نباید طراحی شود. در حد تمرین های کتاب سئوال مناسب است.

محتوا		اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار						ملاحظات
فصل	درس			یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
فصل۲	درس ۱	شناخت تبدیل های هندسی مطرح شده و درک ویژگی های مطرح شده از آنها	تعریف تبدیل هندسی رابداند/ تعریف تبدبل طول پا را بداند/قضیه تبدیل طول پا را که اندازه هر زاویه را حفظ می کند بداند و بتواند اثبات کند/تعریف نقطه ثابت تبدیل را بداند/مفهوم بازتاب نسبت به خط رابداند و بتواند بازتاب یک شکل رانسبت به خط پیدا کند/ ویژگی‌های بازتاب را بداند /بتواند ثابت کند بازتاب طول پاست / حالتی که بازتاب شیب خط را حفظ می کند بداند و مثال بزند و حالتی که حفظ نمی کند بداند و مثال بزند/ تعربف انتقال را بداند/ ویژگی‌های انتقال رابداند/بتواند ثابت کند انتقال شیب خط را حفظ می کند وطول پاست/ بتواند انتقال یافته شکل را با بردار دلخواه به‌دست آورد/ تعریف دوران رابداند/ ویژگی‌های دوران رابداند/بتواند ثابت کند دوران طول پاست/دوران یافته یک شکل را با زاویه دلخواه و مرکزدوران داده شده پیدا کند/تعریف تجانس رابداند/ ویژگی‌های تجانس رابداند/بتواند ثابت کند تجانس شیب خط واندازه زاویه راحفظ می کند/تعریف تجانس مستقیم و معکوس رابداند /تعریف انبساط و انقباض رابداند / مجانس یک شکل را با نسبت و مرکز داده شده بتواند پیدا کند/ تعریف تبدیل همانی را بداند.	*	*	*				اثبات های مربوط به مکان هندسی باید در حد موارد موجود در کتاب درسی باشد. نباید پیرامون بازتاب مرکزی سئوال طراحی کرد. و همچنین استفاده از ضابطهٔ تبدیل جزء اهداف کتاب نمی باشد.
	درس ۲	کاربرد تبدیل ها در حل مسائل مطرح شده مانند مسئله کوتاه‌ترین مسیر	کاربرد بازتاب محوری در مسایل هم پیرامونی رابداند و بتواندشکل هم پیرامون را به کمک بازتاب رسم کند/مسایل پیدا کردن کوتاه‌ترین مسیررا که با بازتاب محوری حل می شود بتواند حل کند و طول کوتاه‌ترین مسیر رامحاسبه کند.	*	*	*				سئوال در حد محاسباتی مطرح شود و اثبات برخی موارد مد نظر نیست.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

محتوا		اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار						ملاحظات
فصل	درس			یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
فصل ۳	درس ۱	درک روابط و قضایای مطرح شده و کاربد آنها در مسائل	روابط طولی بین اضلاع در مثلث قائم الزاویه رابداند و استفاده کند / قضیهٔ سینوس ها رابداند و بتواند اثبات کند / کاربرد قضیهٔ سینوس ها در تعیین اندازهٔ زاویه ها و طول اضلاع راتشخیص دهد و مجهولات خواسته شده رابتواند پیدا کند.	*	*	*				سئوال محاسباتی و اثباتی در حد تمرین های کتاب
	درس ۲	درک روابط و قضایای مطرح شده و کاربد آنها در مسائل	قضیهٔ کسینوس ها رابداند وبتواند اثبات کند/ کاربرد قضیه در محاسبهٔ اندازهٔ اضلاع و یا اندازهٔ زاویه در مثلث را بدرستی تشخیص دهد وبکاربرد/ قضیهٔ میانه ها رابداند و بتواند اثبات کند / قضیهٔ استوارت رابداند و بتواند ثابت کند	*	*	*				سئوال محاسباتی و اثباتی در حد تمرین های کتاب
	درس ۳	درک قضیه نیمسازهای داخلی و استفاده از آن در حل مسائل مربوطه	قضیهٔ نیسماز های زاویه های داخلی مثلث رابداند و بتواند اثبات کند/ قضیه محاسبهٔ طول نیمساز رابداند و اثبات کند./ به کمک قضیه طول نیمساز داخلی بتواند طول نیمساز را محاسبه کند	*	*	*				سئوال محاسباتی و اثباتی در حد تمرین های کتاب
	درس ۴	درک قضیه هرون و شرایط برقراری آن و استفاده از آن برای حل مسائل مربوطه	قضیهٔ هرون رابداند / مساحت مثلث رابا استفاده از قضیه هرون پیدا کند / فرمول مساحت مثلث را بادانستن دوضلع و سینوس زاویه بین آنها بداند و استفاده کند	*	*	*				سئوال محاسباتی و اثباتی در حد تمرین های کتاب اثبات قضیهٔ هرون جزء اهداف کتاب نیست.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۹

۱۱۱۲۱۴

حسابان (۱)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی حسابان (۱)

محتوا				سطوح شناختی						بارم‌بندی	توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس	اهداف جزئی	دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش		
یک: جبر و معادله	۱ـ آشنایی با مجموع جملات دنباله‌های حسابی و هندسی ۲ـ تعمیق کار با معادلات درجه دوم و آشنایی با روابط بین ضرایب و ریشه‌ها ۳ـ آشنایی با صفرهای تابع و حل معادلات دو مجذوری ۴ـ استفاده از معادله درجه دوم در مدل سازی برخی از پدیده‌های طبیعی ۵ـ آشنایی با معادلات شامل عبارت‌های گویا و گنگ و استفاده از آنها در حل مسائل ۶ـ آشنایی بیشتر با قدر مطلق و ویژگی‌های آن ۷ـ رسم نمودار توابع قدر مطلقی و حل معادلات قدر مطلقی ۸ـ آشنایی با روش هندسی در حل برخی از معادلات ۹ـ آشنایی بیشتر با هندسه مختصاتی و استفاده از آن در حل مسائل ۱۰ـ فرمول بندی کردن مسائل واقعی با زبان ریاضی (مدل سازی)	**مجموع جملات دنباله‌های حسابی و هندسی**	مجموع جملات دنباله‌های حسابی و هندسی(متناهی) را به دست آورند و در حل مسائل از آنها استفاده کنند.	*	*	*				۴ نمره	بحث دنباله‌های حسابی و هندسی از مباحث قدیمی است که از آنها سؤالات متنوع و بسیار سختی می‌توان طرح کرد. هدف آموزشی کتاب درسی در حد شناخت مجموع و محاسبات معمولی است و باید از طرح مسائل دشوار و حد نامتناهی خودداری شود. حل هندسی معادلات در سطح مقدماتی مطرح شود.
		معادلات درجه دوم	روابط بین ضرایب و ریشه‌ها را در معادله درجه دوم بشناسند و با استفاده از آنها معادلات درجه دوم را حل کنند و ارتباط بین آنها و نمودار هندسی تابع درجه دوم را درک کنند. با صفر تابع و تعیین آن در توابع مورد نظر در کتاب آشنا شوند. با نمودار تابع درجه دوم عمیق تر کار کنند و تعبیر هندسی آن را فراگیرند. معادلات دو مجذوری را حل کنند. با حل هندسی معادلات آشنا شوند.	*	*	*					
		معادلات گویا و گنگ	مسائل واقعی را به زبان معادلات بنویسند و معادلات شامل عبارت‌های گویا و گنگ را به روش جبری حل کنند و جواب‌های به‌دست‌آمده را تفسیر کنند.	*	* گنگ	* گویا					در حل معادلات گنگ حداکثر تا دوبار به توان رساندن نیاز باشد.
		قدرمطلق و ویژگی‌های آن	ویژگی‌های قدر مطلق را بشناسند و در حل مسائل از آنها استفاده کنند. توابع قدر مطلقی را رسم کنند. معادلات و نامعادلات قدر مطلقی ساده را حل کنند.	*	*	*					از طرح مسائلی نظیر نمودار توابع گلدانی و آبشاری و... خودداری شود.
		آشنایی با هندسه تحلیلی	با هندسه مختصاتی نظیر فاصله بین دو نقطه، مختصات نقطه وسط پاره خط و فاصله نقطه از خط بیشتر آشنا شوند. با شیب دو خط عمود بر هم و استفاده از آن در حل مسائل بیشتر کار کنند.	*	*	*					اثبات فرمول فاصله یک نقطه از یک خط در صفحه مد نظر نیست.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						بارم‌بندی	توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش		
دو تابع	۱ـ آشنایی بیشتر با تابع و بازنمایی‌های آن ۲ـ معرفی برخی از انواع توابع ۳ـ درک مفهوم وارون تابع و محاسبه تابع وارون ۴ـ آشنایی با اعمال روی توابع و ترکیب توابع	**آشنایی بیشتر با تابع**	ضابطه، دامنه، برد و هم دامنه تابع را بهتر درک کنند. درنمایش یک تابع به کمک دامنه، هم دامنه و ضابطه تابع دارای توانایی شوند. تابع را به عنوان یک ماشین درک کنند. توانایی تشخیص تساوی دو تابع را کسب کنند. با برخی از کاربردهای واقعی تابع آشناشوند.	*	*	*				۴ نمره	به دست آوردن برد تابع از روی ضابطه مدنظر نیست.
		انواع توابع	با توابع گویا آشنا شوند و تابع را با دامنه‌های مختلف رسم کنند. با توابع رادیکالی(زیر رادیکال: چندجمله ای درجه ۱) و تعیین دامنه و برد آشنا شوند و بتوانند نمودار آنها را رسم کنندو انتقال نمودار را در مورد آنها به کاربرند. با توابع پله ای و جزء صحیح و رسم آنها آشنا شوند.	*	*						پیچیدگی توابع رادیکالی و گویای مطرح شده در سطح کتاب باشد. در رسم تابع جزء صحیح به سطح مثال‌های کتاب دقت شود. ویژگی‌های جزء صحیح مورد نظر کتاب موردنظر قرار گیرد.
		وارون تابع	مفهوم وارون یک تابع (رابطه) را درک کنند. تابع وارون برخی از توابع را محاسبه کنند. با توابع یک به یک آشنا شوند. با رسم نمودار تابع وارون و ارتباط آن با تابع ابتدایی آشنا شوند.	*	*						توابع مورد نظر این درس، توابع خطی، توابع درجه ۲ و توابع ساده رادیکالی است.
		اعمال روی توابع	اعمال روی توابع شامل جمع، تفریق، ضرب و تقسیم دو تابع را درک کنند و بتوانند مسائل آنها را حل کنند. مفهوم ترکیب دو تابع و محاسبه آن را درک کنند.	*	*						

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						بارم‌بندی	توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش		
سه: نمایی و لگاریتمی	۱ـ آشنایی با توان‌های حقیقی ۲ـ آشنایی با توابع نمایی و نمودارهای آنها ۳ـ آشنایی با ویژگی‌های توابع نمایی ۴ـ حل معادلات نمایی ۵ـ آشنایی با توابع لگاریتمی و نمودارهای آنها ۶ـ آشنایی با ویژگی‌های توابع لگاریتمی ۷ـ حل معادلات لگاریتمی ۸ـ آشنایی با کاربردهای توابع نمایی و لگاریتمی ۹ـ آشنایی با انتقال نمودارهای توابع نمایی و لگاریتمی	**تابع نمایی**	رسم توابع نمایی، پیدا کردن تقریبی مقادیر اعداد با توان رادیکالی، پیدا کردن دامنه و برد توابع نمایی، درک مفهوم تابع نمایی و تابع رفتار نمایی و به کارگیری آنها در حل مسائل، تعیین صعودی یا نزولی بودن توابع نمایی با توجه به نمودار، مقایسه توابع ساده نمایی با توابع چند جمله ای	*	*					۳ نمره	در صورت استفاده از مسائل کاربرد تابع نمایی، از فرمول‌های پیچیده احتراز شود.
		تابع لگاریتمی و لگاریتم	درک مفهوم تابع لگاریتمی و لگاریتم، رسم تابع لگاریتمی، ارتباط بین دامنه و برد تابع نمایی و تابع لگاریتمی به عنوان تابع وارون، پیدا کردن مقدار تقریبی لگاریتم اعداد با استفاده از نمودار	*	*						
		ویژگی‌های لگاریتم و حل معادله‌های لگاریتمی	آشنایی با ویژگی‌های اصلی لگاریتم مثل لگاریتم ضرب و تقسیم، استفاده از ویژگی‌های لگاریتمی در حل معادلات لگاریتمی، بررسی کردن جواب‌های یک معادله لگاریتمی برای پیدا کردن جواب درست، تعمیم برخی از ویژگی‌های لگاریتم، کاربردهای لگاریتم در حل مسایل مدل شده	*	*						در مسائل کاربردی از ویژگی‌های مقدماتی لگاریتم استفاده شود. هدف از حل معادله، معادلات ساده لگاریتمی هستند که برای حل آنها از ویژگی‌های مقدماتی استفاده می‌شود.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						بارم‌بندی	توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش		
چهار: مثلثات	۱ـ معرفی رادیان به عنوان واحد دیگری برای اندازه گیری زاویه ۲ـ ارتباط میان دو واحد اندازه گیری درجه و رادیان ۳ـ آشنایی با نمایش زاویه‌ها بر حسب درجه و رادیان روی دایرهٔ مثلثاتی ۴ـ معرفی نسبت‌های مثلثاتی زاویه‌های قرینه، مکمل، متمم و... ۵ـ رسم توابع سینوس و کسینوس در صفحهٔ مختصات با استفاده از نقطه یابی و انتقال ۶ـ آشنایی با ویژگی‌های توابع سینوس و کسینوس ۷ـ آشنایی با روابط مثلثاتی مجموع و تفاضل زوایا (فقط سینوس و کسینوس)	**رادیان**	آشنایی با مفهوم رادیان، درک و استفاده از رابطه بین طول کمان، شعاع دایره و اندازه زاویه برحسب رادیان، توانایی تبدیل واحدهای اندازه گیری زاویه (درجه و رادیان) به یکدیگر	*	*					۴ نمره	روابط مثلثاتی متنوعی که در گذشته آموزش داده می‌شد، در این کتاب مورد توجه نیست.
		نسبت‌های مثلثاتی برخی زوایا	به دست آوردن نسبت‌های مثلثاتی زوایای ترکیبی (قرینه، متمم، مکمل، ...)	*	*						
		توابع مثلثاتی	آشنایی با مفهوم تابع مثلثاتی، درک رفتار تابع مثلثاتی از روی نمودار، رسم توابع مثلثاتی ساده (فقط سینوسی یا کسینوسی)	*	*						
		روابط مثلثاتی مجموع و تفاضل زوایا	آشنایی با روابط مثلثاتی مجموع و تفاضل زوایا (فقط سینوس و کسینوس)	*	*						

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						بارم‌بندی	توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش		
پنج: حد و پیوستگی	۱ـ آشنایی با فرایندهای حدی ۲ـ بررسی رفتار یک تابع در نزدیکی یک نقطه ۳ـ شناخت شهودی مفهوم حد ۴ـ آشنایی با مفهوم همسایگی ۵ـ درک تفاوت مقدار تابع و حد تابع در یک نقطه ۶ـ بررسی حد توابع به کمک نمودار آنها ۷ـ محاسبه حد انواع توابع شامل تابع ثابت، همانی، چند جمله ای، گویا، جزء صحیح و برخی توابع مثلثاتی و رادیکالی ۸ـ آشنایی با قوانین محاسبه حد توابع (حد مجموع، حد تفاضل و...) ۹ـ آشنایی با مفهوم پیوستگی به طور شهودی ۱۰ـ ارائه تعریف پیوستگی تابع در یک نقطه و پیوستگی روی بازه ۱۱ـ معرفی برخی توابع پیوسته	**مفهوم حد و فرآیندهای حدی**	آشنایی با برخی فرایندهای حدی (نزدیک شدن و میل کردن)، درک شهودی حد به کمک جدول مقادیر و رسم نمودار تابع و آشنایی با نماد حد، درک مفهوم همسایگی (دو طرفه، راست، چپ و محذوف) و نقش آن در وجود حد یک تابع در یک نقطه، درک مفهوم حد تابع در یک نقطه	*	*					۵ نمره	
		حدهای یک طرفه	درک شهودی مفهوم حد چپ و حد راست به کمک رسم نمودار و آشنایی با تعریف ریاضی غیر رسمی، حد چپ و حد راست	*	*						
		قضایای حد	آشنایی با قضایای اولیه حد توابع مانند مجموع، تفاضل، حاصل ضرب، خارج قسمت و ... آشنایی با قضایای حد توابع مثلثاتی سینوسی و کسینوسی	*	*						
		محاسبه حد توابع کسری(صفرصفرم)	درک نحوهٔ محاسبه حد توابع کسری که هم حد صورت و هم حد مخرج در نقطه مورد نظر صفر است. کسرهایی مورد بررسی قرار می گیرد که صورت و مخرج کسر متعلق به یکی از دسته‌های زیر باشند: ۱.چند جمله ای‌های حداکثر از درجه ۲ ۲.توابع رادیکالی که زیر رادیکال تابع خطی باشد. ۳.توابع سینوس و کسینوس با حداکثر توان ۲ و کمان به صورت x+b و ۲x+b	*	*						
		پیوستگی	آشنایی با مفاهیم پیوستگی، توانایی تعیین نقاط ناپیوستگی یک تابع با استفاده از نمودار تابع، توانایی تعیین نقاط ناپیوستگی دسته‌های خاصی از توابع	*	*						

ملاحظات

بحث دنباله‌های حسابی و هندسی از مباحث قدیمی است که از آنها سؤالات متنوع و بسیار سختی می توان طرح کرد. هدف آموزشی کتاب درسی در حد شناخت مجموع و محاسبات معمولی است و باید از طرح مسائل دشوار و حد نامتناهی خودداری شود. حل هندسی معادلات در سطح مقدماتی مطرح شود.

در حل معادلات گنگ حداکثر تا دوبار به توان رساندن نیاز باشد.

از طرح مسائلی نظیر نمودار توابع گلدانی و آبشاری و... خودداری شود.

اثبات فرمول فاصله یک نقطه از یک خط در صفحه مد نظر نیست.

به دست آوردن برد تابع از روی ضابطه مدنظر نیست.

پیچیدگی توابع رادیکالی و گویای مطرح شده در سطح کتاب باشد.

در رسم تابع جزء صحیح به سطح مثال‌های کتاب دقت شود. ویژگی‌های جزء صحیح مورد نظر کتاب مورد نظر قرار گیرد.

توابع مورد نظر این درس، توابع خطی، توابع درجه ۲ و توابع ساده رادیکالی است.

در صورت استفاده از مسائل کاربرد تابع نمایی، از فرمول‌های پیچیده احتراز شود.

در مسائل کاربردی از ویژگی های مقدماتی لگاریتم استفاده شود. هدف از حل معادله، معادلات ساده لگاریتمی هستند که برای حل آنها از ویژگی‌های مقدماتی استفاده می شود.

روابط مثلثاتی متنوعی که در گذشته آموزش داده می شد، در این کتاب مورد توجه نیست.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۲۶

۱۱۱۲۱۵

آمار و احتمال

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی آمار و احتمال

محتوا		اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار						ملاحظات
فصل	درس			یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
فصل۱	درس۱	آشنایی با منطق ریاضی	مفاهیم زیر را بداند: مفهوم گزاره، ارزش گزاره، نقیض گزاره، گزاره‌نما، دامنه گزاره‌نما، مجموعه جواب گزاره‌نما، ترکیب گزاره‌ها، ترکیب عطفی، ترکیب فصلی، ترکیب شرطی، ترکیب دو شرطی، جدول ارزش گزاره‌ها، گزاره‌های هم‌ارز، مفهوم سور، سور عمومی، سور وجودی، نقیض گزاره‌های سوری	*	*	*				طراحی سؤال در حد تمرین‌های کتاب مناسب است. تشخیص گزاره بودن یا نبودن یک جمله، در جملاتی که نیاز به سطح دانش محتوایی بالا دارد جزء اهداف کتاب نیست و نباید از آن سوال طرح شود. اثبات هم ارزی دو گزاره به کمک ویژگی‌های اعمال روی گزاره‌ها، (بدون جدول ارزشی) جزء اهداف کتاب نیست و نباید از آن سؤال طرح کرد. به دلیل اختلاف معلمان در اینکه p ~ یک گزاره مرکب است یا خیر و تناقض در برداشت از متن کتاب از این مورد سوال طرح نشود.
	درس۲	آشنایی با جبر مجموعه‌ها	مفاهیم زیر را بداند: تعداد زیر مجموعه‌ها، زیرمجموعه محض، نمایش به کمک نماد ریاضی، اثبات به روش عضوگیری، مجموعه‌های مساوی، اعمال روی مجموعه‌ها، اثبات به کمک نمودار ون، ویژگی‌های اعمال روی مجموعه‌ها، متمم یک مجموعه، قانون دمورگان، قانون جذب، اثبات تساوی‌های مجموعه‌ای به کمک جبر مجموعه‌ها، ضرب دکارتی دو مجموعه، ویژگی‌های ضرب دکارتی، نمایش ضرب دکارتی دو مجموعه در صفحه	*	*	*				سؤال اثباتی در حد تمرین های کتاب مناسب است و در صورت سوال تصریح شود که اثبات با جبر مجموعه‌ها لازم است. درغیر اینصورت به حل دانش‌آموز با استفاده از نمودار ون نمره تعلق گیرد و در پاسخ نامه قید شود.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

محتوا		اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار						ملاحظات
فصل	درس			یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
فصل ۲	درس ۱	آشنایی با مبانی احتمال	مفاهیم زیر را بداند: مفهموم علم احتمال و علم آمار، فضای نمونه‌ای، برآمد، پیشامد تصادفی، تعریف و محاسبه احتمال، اصول احتمال، اثبات قضایای احتمال، پیشامدهای ناسازگار، پیشامد غیرممکن، پیشامد قطعی، اثبات‌های کاربردی، محاسبه احتمال به کمک روابط	*	*	*				طرح سؤال اثباتی و محاسباتی، در حد تمرین‌های کتاب مناسب است.
	درس ۲	آشنایی با احتمال غیرهم‌شانس	مفاهیم زیر را بداند: مفهوم احتمال غیر هم‌شانس، پیشامد ساده، محاسبه احتمالات غیر هم‌شانس	*	*	*				طرح سؤال در حد تمرین‌های کتاب مناسب است.
	درس ۳	آشنایی با احتمال شرطی	مفاهیم زیر را بداند: مفهوم احتمال شرطی (نمایش و محاسبه)، کاهش فضای نمونه‌ای، قانون ضرب احتمالات، مفهوم افراز یک مجموعه، قانون احتمال کل، قانون بیز	*	*	*				سؤال محاسباتی و اثباتی در حد کتاب درسی مطرح شود. طرح سؤال از افراز مجموعه مجاز نیست.
	درس ۴	آشنایی با پیشامد های مستقل و وابسته	مفاهیم زیر را بداند: مفهوم پیشامدهای مستقل و وابسته، روش تشخیص پیشامدهای مستقل و وابسته، انتخاب‌های با جای‌گذاری و بدون جای‌گذاری، اثبات‌های روابط مرتبط و تعمیم به سه پیشامد	*	*	*				سؤال محاسباتی و اثباتی در حد تمرین‌های کتاب درسی مطرح شود. در این بخش پیشامدهایی مطرح شود که با توجه به مفهوم، مستقل بودن آنها محرز است (مانند جنسیت فرزندان خانواده یا شانس ابتلا به بیماری ژنتیکی) در موارد دیگر، خارج از مثال‌ها و تمرین‌های کتاب مطرح نشود زیرا ممکن است در ذهن دانش‌آموز با توجه عوامل دیگری ابهام وجود داشته باشد.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

محتوا		اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار						ملاحظات
فصل	درس			یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
فصل ۳	درس ۱	توانایی توصیف و نمایش داده ها	مفاهیم زیر را بداند: دسته‌بندی داده‌ها، فراوانی، فروانی نسبی، متغیر، نمودار دایره‌ای، نمودار میله‌ای، نمودار مستطیلی	*	*	*				سؤال محاسباتی در حد تمرین‌های کتاب درسی مطرح شود.
	درس ۲	آشنایی با معیارهای گرایش به مرکز	مفاهیم زیر را بداند: مفهوم معیار مرکزی، میانگین، میانگین وزنی، میانه، مد	*	*	*				سؤال محاسباتی در حد تمرین‌های کتاب درسی مطرح شود.
	درس ۳	آشنایی با معیارهای پراکندگی	مفاهیم زیر را بداند: مفهوم معیار پراکندگی، واریانس، انحراف‌معیار، ضریب تغییرات و تفسیر آن، نمودار جعبه‌ای	*	*	*				سؤال محاسباتی در حد تمرین‌های کتاب درسی مطرح شود.
فصل ۴	درس ۱	آشنایی با گردآوری داده‌ها	مفاهیم زیر را بداند: واحد آماری، جامعه آماری، نمونه‌گیری، نمونه آماری، نمونه تصادفی، روش‌های نمونه‌گیری تصادفی (تصادفی ساده، خوشه‌ای، طبقه‌ای، سیستماتیک)، نمونه‌گیری احتمالی، نمونه اریب، آمارگیری، آمار، روش‌های گردآوری داده‌ها (مشاهده، پرسش‌نامه، مصاحبه، دادگان)، متغیر، متغیر کمی، متغیر کیفی، پارامتر، آماره	*	*	*				سؤال محاسباتی در حد تمرین‌های کتاب درسی مطرح شود.
	درس ۲	آشنایی با برآورد	مفاهیم زیر را بداند: مفهوم برآورد و ضرورت آن، برآورد نقطه‌ای، انحراف معیار میانگین، برآورد فاصله‌ای، برآورد فاصله‌ای میانگین، خط فقر و برآورد آن	*	*	*				سؤال محاسباتی در حد تمرین‌های کتاب درسی مطرح شود. برآورد فاصله‌ای نسبت جز اهداف کتاب نیست و نباید از آن سوال طراحی کرد.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۳۰

۱۱۱۲۱۶

زیست شناسی (۲)

دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی زیست‌شناسی (۲)

پرسش‌های اساسی

» عملکرد دستگاه عصبی چیست و چه سازوکارهایی برای انجام آن وجود دارد؟
» چه عواملی بر سلامت و عملکرد دستگاه عصبی تأثیر دارند؟
» چه ساختارهای عصبی در جانوران وجود دارد؟
» محرک‌های حسی با چه سازوکاری دریافت می‌شوند؟
» چه گیرنده‌های حسی در جانوران وجود دارد؟
» چه سازوکاری برای حرکت در انسان وجود دارد؟
» انواع کلی اسکلت در جانوران چیست؟
» چه سازوکارهایی برای تنظیم شیمیایی وجود دارد و این سازوکارها چگونه تنظیم می‌شوند؟
» چرا بیمار می‌شویم و بدن برای مقابله با عوامل بیماری‌زا چه سازوکارهایی دارد؟
» واکسن چگونه در پیشگیری از بیماری‌های واگیر نقش دارد؟
» سطوح سازمان‌یابی ماده وراثتی چیست؟
» چرخه یاخته‌ای چیست و چه مراحلی دارد؟
» تقسیم یاخته چه انواعی دارد و چگونه انجام می‌شود؟
» چه عواملی باعث تغییر در ماده وراثتی می‌شوند و این تغییر چه نقشی در سلامت دارد؟
» دوره جنسی چیست و چه اندام‌ها و فرایندهایی در تشکیل گامت‌ها نقش دارند؟
» تشکیل تخم و رشد و نمو آن چگونه انجام می‌شود؟
» وقایع مربوط به تولید گامت‌ها چگونه تنظیم می‌شوند؟
» چرخه زندگی گیاه نهان‌دانه شامل چه مراحلی و سازوکارهایی است و جانوران چه نقشی در آن دارند؟
» چه انواعی از تولید مثل در گیاهان وجود دارد و با چه ساختارهایی انجام می‌شوند؟
» مراحل رشد ونمو در گیاهان چگونه تنظیم می‌شوند؟
» گیاهان چگونه به عوامل محیطی پاسخ می‌دهند؟

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی: دانشی: اولیه	دانشی: مفهومی	دانشی: روندی	فرایندی: یادآوردن	فرایندی: فهمیدن	فرایندی: کاربستن	عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
شناخت سازوکارهای تنظیم عصبی در انسان و برخی عوامل مؤثر بر سلامت دستگاه عصبی آشنایی با برخی ساختارهای عصبی در جانوران	دلایلی برای ضرورت وجود دستگاه عصبی ارائه دهند.		*		–	*		فصل ۱: تنظیم عصبی	۲/۵
	ساختار یاخته عصبی، عملکرد و ویژگی‌های آن را مقایسه کنند.		*			*			
	یاخته‌های بافت عصبی و کار آنها را مقایسه کنند.		*			*			
	چگونگی ایجاد پیام عصبی را ارائه دهند.		*		–	*			
	مراحل ایجاد پیام عصبی را در نمودارهای ساده‌ای که در اختیار دارند، تعیین کنند.		*		–		*		
	عملکرد پمپ‌ها و کانال‌ها را در نموداری ساده که در اختیار دارند، تعیین کنند.		*		-	*	*		
	هدایت جهشی و غیرجهشی را مقایسه کنند.		*		–	*			
	اجزای دستگاه عصبی و عملکرد آنها را فهرست کنند.	*			*				
	دستگاه عصبی مرکزی و محیطی را مقایسه کنند.		*		-	*			
	تنظیم ارادی و غیرارادی را در موقعیت‌های ارائه شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	مثال‌هایی از اختلال در عملکرد دستگاه عصبی ارائه دهند.		*			*			
	اختلال در عملکرد دستگاه عصبی را با استفاده از اطلاعات داده شده، پیش‌بینی کنند.		*		–		*		
	راه‌هایی برای حفاظت از دستگاه عصبی ارائه دهند.		*			*			
	تأثیر مواد اعتیادآور بر عملکرد دستگاه عصبی را ارائه دهند.		*			*			
	مثال‌هایی از ساختارهای ساده دستگاه عصبی در جانوران فهرست کنند.	*			*				
	دلایلی برای وجود دستگاه عصبی در جانوران ارائه دهند.		*		–	*			
	مثال‌هایی از نقش سلامت دستگاه عصبی در زندگی ارائه دهند.		*			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
شناخت نقش حواس در دریافت محرک‌ها و درک محیط آشنایی با گیرنده‌های حسی در انسان و برخی جانوران	دلایلی برای ضرورت وجود حواس ارائه دهند.		*		–	*		فصل ۲: حواس	۲
	گیرنده‌های حسی و کار آنها را مقایسه کنند.		*			*			
	مسیر دریافت اثر محرک تا درک آن را ارائه دهند.		*		–	*			
	نقش و ساختار اندام‌های حس را فهرست کنند.	*			*				
	سازوکارهای حفاظتی در اندام‌های حس را ارائه دهند.		*			*			
	راه‌هایی برای اصلاح مشکلات مربوط به حواس و اندام‌های حس ارائه دهند.		*			*			
	مثال‌هایی از اهمیت سازش گیرنده‌ها ارائه دهند.		*			*			
	مفید یا مضر بودن سازش گیرنده‌ها را بر اساس اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		-		*		
	مثال‌هایی از اهمیت حواس پیکری ارائه دهند.		*			*			
	نوع گیرنده حس پیکری را در مثال‌های ارائه شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	مثال‌هایی از ارتباط بین دستگاه عصبی و حواس در درک محیط را ارائه دهند.		*			*			
	نمونه‌هایی از تناسب حواس در جانوران و نیازهای آنها را ارائه دهند.		*			*			
	حس مناسب در مثال‌های ارائه شده را تعیین کنند.		*		–		*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
شناخت سازوکارهای حرکت در انسان آشنایی با برخی سازوکارهای حرکت در جانوران	دلایلی برای ضرورت وجود دستگاه حرکتی ارائه دهند.		*		–	*		فصل ۳: دستگاه حرکتی	۲
	انواع اتصال‌ها در دستگاه حرکتی را مقایسه کنند.		*		–	*			
	انواع استخوان‌ها را مقایسه کنند.		*		–	*			
	پیشنهادهایی برای حفظ سلامت دستگاه حرکتی ارائه دهند.		*			*			
	دلایلی برای اهمیت مراقبت ویژه از سالمندان در ارتباط با استخوان‌ها ارائه دهند.		*			*			
	نمونه‌هایی از نقش سبک زندگی در ارتباط با سلامت دستگاه حرکتی را ارائه دهند.		*			*			
	ارتباط بین تراکم استخوان با مواردی مانند سن و جنس را ارائه دهند.		*			*			
	نوع مفصل را با استفاده از اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	انواع ماهیچه را مقایسه کنند.		*		–	*			
	نحوه انقباض ماهیچه را ارائه دهند.		*		–	*			
	نحوه جابه‌جایی استخوان را با توجه به عملکرد ماهیچه و اتصال‌ها تعیین کنند.		*		–		*		
	انواع ساختار اسکلت در جانوران را فهرست کنند.	*			*				
	نوع اسکلت در جانور را با استفاده از اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
شناخت سازوکارهای تنظیم شیمیایی	دلایلی برای ضرورت تنظیم شیمیایی ارائه دهند.		*		–	*		فصل ۴: تنظیم شیمیایی	۲
	غده درون‌ریز و برون‌ریز را مقایسه کنند.		*			*			
	برخی غدد و محل آنها را فهرست کنند.	*			*				
	عملکرد پیک‌های دوربرد و کوتاه‌برد را مقایسه کنند.		*		–	*			
	دوربرد یا کوتاه‌برد بودن پیک را با استفاده از اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	نقش هر یک از غدد در تنظیم فعالیت‌های بدن را ارائه دهند.		*			*			
	نوع هورمون / غده را با استفاده از اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	مثال‌هایی از ارتباط بین خُلق و خو و وضعیت هورمونی را ارائه دهند.		*			*			
	مثال‌هایی از اختلال در عملکرد بعضی غدد را فهرست کنند.	*			*				
	مثال‌هایی از نقش غدد در سلامت ارائه دهند.		*			*			
	مثال‌هایی از ارتباط شیمیایی در جانوران و نقش آن‌ها را فهرست کنند.	*			*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
آشنایی با سازوکارهای دستگاه ایمنی	دلایلی برای ضرورت وجود دستگاه ایمنی ارائه دهند.		*		–	*		فصل ۵: ایمنی	۲
	اجزای دستگاه ایمنی را فهرست کنند.	*			*				
	انواع سدها در برابر ورود میکروب‌ها را مقایسه کنند.		*		–		*		
	سازوکار دفاع اختصاصی و غیراختصاصی را مقایسه کنند.		*		–	*			
	اختصاصی یا غیراختصاصی بودن دفاع را بر اساس اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	چگونگی شناسایی میکروب از سوی دستگاه ایمنی را ارائه دهند.		*			*			
	فرایند التهاب و نتایج آن را ارائه دهند.		*			*			
	عملکرد یاخته‌های مرتبط با دفاع اختصاصی را مقایسه کنند.		*		–	*			
	نوع یاخته مؤثر در دفاع اختصاصی و غیر اختصاصی را بر اساس اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	ترکیبات مؤثر در دفاع و منشا آنها را فهرست کنند.	*			*				
	سازوکار حساسیت و نقش دستگاه ایمنی در آن را فهرست کنند.	*			*				
آشنایی با راه‌های پیشگیری از بیماری و افزایش ایمنی	مثال‌هایی از خودایمنی را فهرست کنند.	*			*				
	راه‌های انتقال ویروس ایدز را فهرست کنند.	*			*				
	عملکرد ویروس ایدز بر ایمنی را ارائه دهند.		*		–	*			
	عملکرد دستگاه ایمنی را در برابر یک میکروب بر اساس اطلاعات داده شده، پیش‌بینی کنند.		*		–		*		
	نحوه عملکرد دستگاه ایمنی را در نموداری ساده که در اختیار دارند، تفسیر کنند.		*		–	*			
	عملکرد واکسن و سرم و تاثیر آنها را بر سلامت مقایسه کنند.		*		–	*			
	شواهدی مبنی بر وجود «خاطره» در دستگاه ایمنی ارائه دهند.		*			*			
	پیامد وجود «خاطره» در دستگاه ایمنی را ارائه دهند.		*			*			
	راه‌هایی برای حفظ سلامت دستگاه ایمنی ارائه دهند.		*			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
شناخت ساختار ماده وراثتی شناخت سازوکارهای چرخه یاخته‌ای و تقسیم یاخته	دلایلی برای ضرورت وجود تقسیم یاخته‌ای ارائه دهد.		*		–	*		فصل ۶: تقسیم یاخته	۲/۵
	سطوح متفاوت سازمان‌یابی مواد وراثتی و چگونگی این سازمان‌یابی را ارائه دهند.		*			*			
	اجزا فام‌تن را فهرست کنند.	*			*				
	مواردی برای استفاده از کاریوتایپ را فهرست کنند.	*			*				
	دولاد و یا تک‌لاد بودن یاخته‌ها را بر اساس اطلاعات ارائه شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	چرخه یاخته‌ای را به یاد آورند.	*			*				
	نتایج هر یک از مراحل چرخه یاخته‌ای را ارائه دهند.		*			*			
	مراحل متفاوت چرخه یاخته‌ای را مقایسه کنند.		*		–	*			
	مراحل چرخه یاخته‌ای را بر اساس اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–	*	*		
	ساختارهای یاخته‌ای مرتبط با تقسیم رشتمان و کاستمان را فهرست کنند.	*			*				
	مراحل تقسیم رشتمان را مقایسه کنند.		*		–	*			
	مراحل تقسیم کاستمان را مقایسه کنند.		*		–	*			
	نقش تقسیم رشتمان و کاستمان را ارائه دهند.		*			*			
	چگونگی تقسیم سیتوپلاسم را ارائه دهند.		*		–	*			
	تقسیم سیتوپلاسم در یاخته‌های جانوری و گیاهی را مقایسه کنند.		*		–	*			
	تشکیل یاخته‌های چند هسته‌ای را ارائه دهند.		*		–	*			
	عوامل تنظیم‌کننده چرخه یاخته‌ای را فهرست کنند.	*			*				
	عوامل و دلایلی برای ایجاد سرطان ارائه دهند.		*			*			
	مثال‌هایی از ارتباط سبک زندگی و سرطان فهرست کنند.	*			*				
	مراحل رشد و پخش یاخته‌های سرطانی را ارائه دهند.		*			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی: دانشی: اولیه	دانشی: مفهومی	دانشی: روندی	فرایندی: یادآوردن	فرایندی: فهمیدن	فرایندی: کاربستن	عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
	راه‌هایی برای تشخیص و درمان سرطان فهرست کنند.	*			*				
	کاستمان و رشتمان را مقایسه کنند.		*			*			
	مرگ برنامه‌ریزی شده و نقش آن را ارائه دهند.		*			*			
	انواع تغییر در تعداد فام‌تن را مقایسه کنند.		*			*			
	عوامل مؤثر در تغییر تعداد فام‌تن را بدانند.	*			*				
	نوع تغییر در تعداد فام‌تن را بر اساس اطلاعات داده شده، پیش‌بینی کنند.		*		–		*		
	چگونگی ایجاد ناهنجاری‌هایی مانند سندرم داون را ارائه دهند.		*			*			
شناخت سازوکارهای تولید مثل در انسان آشنایی با تولید مثل در جانوران	دلایلی برای نقش تولید مثل ارائه دهند.		*			*		فصل ۷: تولید مثل	۲/۵
	اجزای دستگاه تولید مثل در مرد را فهرست کنند.	*			*				
	عملکرد هر یک از اجزای دستگاه تولید مثل در مرد را ارائه دهند.		*			*			
	ارتباط بین ساختار و عملکرد زامه را ارائه دهند.		*			*			
	مراحل زامه‌زایی و عوامل مؤثر در آن را فهرست کنند.	*			*				
	عملکرد هورمون‌های مؤثر در تنظیم فعالیت‌های جنسی در مرد را مقایسه کنند.		*			*			
	ارتباط بین هورمون‌های جنسی مردانه و ایجاد صفات ثانویه را فهرست کنند.	*			*				
	تنظیم ترشح هورمون‌های مردانه را به یاد آورند.	*			*				
	اجزای دستگاه تولید مثل در زن را فهرست کنند.	*			*				
	عملکرد هر یک از اجزای دستگاه تولید مثل در زن را مقایسه کنند.		*			*			
	ارتباط بین ساختار و عملکرد تخمک را ارائه دهند.		*			*			
	مراحل تخمک‌زایی و عوامل مؤثر بر آن را فهرست کنند.	*			*				
	دوره جنسی در زنان و ارتباط آن با تغییرات هورمونی را به یاد آورند.	*			*				
	تغییرات تخمدان و رحم در دوره جنسی را ارائه دهند.		*			*			
	هورمون‌های مؤثر در تنظیم فعالیت‌های جنسی در زن را مقایسه کنند.		*			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
	تنظیم ترشح هورمون‌های زنانه را به یاد آورند.	*			*				
	فرایند لقاح و تشکیل تخم را به یاد آورند.	*			*				
	مراحل اولیه رشد و نمو تخم و تشکیل جنین را به یاد آورند..	*			*				
	نقش پرده‌های جنینی را مقایسه کنند.		*			*			
	دلایلی برای تشکیل بیش از یک جنین ارائه دهند.		*		-	*			
	راه‌هایی برای تشخیص بارداری و سلامت جنین را فهرست کنند.	*			*				
	دلایلی برای ناباروری فهرست کنند.	*			*				
	ساختارهایی که بین جنین و مادر ارتباط برقرار می‌کنند را به یاد آورند.	*			*				
	هورمون‌های مؤثر در زایمان و شیردهی را فهرست کنند.	*			*				
	انواعی از روش‌های تولید مثل در جانوران را فهرست کنند.	*			*				
	لقاح داخلی و خارجی را مقایسه کنند.		*			*			
	نمونه‌هایی از سازوکارهای حفظ تخمک/ جنین در لقاح خارجی ارائه دهند.		*			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
شناخت سازوکارهای تولید مثل در نهان‌دانگان	دلایلی برای ضرورت انواع تولید مثل در گیاهان ارائه دهند.		*		–	*		فصل ۸: تولیدمثل نهاندانگان	۲
	روش‌های متفاوتی برای تکثیر غیرجنسی گیاهان پیشنهاد دهند.		*		–	*			
	روش‌های تکثیر غیرجنسی گیاهان را مقایسه کنند.		*		–	*			
	ساختارهای تخصص یافته مربوط به تکثیر غیرجنسی را تعیین کنند.		*			*			
	نقش فناوری در تکثیر گیاهان را فهرست کنند.	*			*				
	ساختار انواع گل را مقایسه کنند.		*		–	*			
	تشکیل گامت نر و ماده را مقایسه کنند.		*		–	*			
	فرایند لقاح و تشکیل تخم را ارائه دهند.		*		–	*			
	نوع گرده‌افشانی و وابستگی احتمالی گیاه به گرده‌افشان‌ها را بر اساس اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	مراحل رشد ونمو تخم را ارائه دهند.		*			*			
	اجزای دانه را فهرست کنند.	*			*				
	انواع دانه را مقایسه کنند.		*		–	*			
	انواع رویش دانه را مقایسه کنند.		*		–	*			
	انواع میوه را مقایسه کنند.		*		–	*			
	سازوکارهای مورد نیاز برای پراکنش دانه را بر اساس اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	علت تشکیل میوه‌های بدون دانه ارائه دهند.		*			*			
	گیاهان را براساس طول عمر و چرخه زندگی مقایسه کنند.		*		–	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
شناخت با سازوکارهای تنظیم رشد و نمو در گیاهان	دلایلی برای تنظیم در گیاهان ارائه دهند.		*		-	*		فصل ۹: پاسخ گیاهان به محرک‌ها	۲/۵
	عملکرد تنظیم‌کننده‌های رشد را مقایسه کنند.		*		-	*			
	مواردی از نقش تنظیم‌کننده‌های رشد در پاسخ به عوامل محیطی ارائه دهند.		*			*			
	نوع تنظیم کننده را بر اساس شرایط توصیف شده، تعیین کنند.		*		-		*		
	پاسخ گیاه به عامل محیطی را بر اساس شرایط توصیف شده، تعیین کنند.		*		-		*		
	اثر استفاده از تنظیم‌کننده‌ها را بر گیاه بر اساس شرایط توصیف شده، تعیین کنند.		*		-		*		
	مواردی از کاربرد تنظیم‌کننده‌ها ارائه دهند.	*			*				
	گیاهان را بر اساس نیازهای نوری برای گل‌دهی مقایسه کنند.		*		-	*			
	انواعی از پاسخ‌های گیاهان به عوامل محیطی را ارائه دهند.		*		-	*			
	مواردی از نقش جانوران در حفظ گیاهان ارائه دهند.		*		-	*			
	آزمایش‌هایی برای بررسی پاسخ گیاهان به محیط پیشنهاد دهند.		*		-		*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات:

ـ ۱۵ تا ۲۰ درصد از آزمون به طراحی آزمایش، تجزیه و تحلیل داده‌ها و پیش‌بینی نتایج بر اساس داده‌ها و اطلاعات مندرج در پرسش و در سطح کاربست اختصاص دارد. ۱۵ تا ۲۰ درصد از نمره آزمون به پرسش‌هایی در سطح یادآوری و بقیه نمره به پرسش‌هایی در سطح مفهوم اختصاص دارد.

ـ طرح پرسش در سطح پایین‌تر فقط در صورتی مجاز است که در خانه مربوط به آن خط تیره (–) **نباشد**.

ـ فعل استفاده شده در اهداف جزیی، الزاماً فعل مورد استفاده در پرسش امتحانی نیست. پرسش‌های امتحانی به شکل‌های متفاوت و با استفاده از افعال مربوط به هر سطح شناختی قابل طرح اند.

ـ محدوده محتوایی هر موضوع در کتاب درسی تعیین شده و رعایت آن در هر ارزشیابی الزامی است.

ـ طرح پرسش از **بیشتر بدانید**، **واژه شناسی**، **پاورقی‌ها** و **پیوست‌های آخرکتاب** در همه آزمون‌ها ممنوع است.

ـ تخصیص نمره به پاسخ، منطبق بر موضوع مورد پرسش است. مثلاً در پرسش «کار بخش خودمختار دستگاه عصبی چیست؟» دانش‌آموز در صورتی که پاسخی مانند «تنظیم کار ماهیچه‌های صاف، ماهیچه قلبی و غده‌ها» نوشته باشد، نمره کامل را می‌گیرد و مواردی مانند «به صورت ناآگاهانه» و یا «همیشه فعال است» در پاسخ این سؤال، بارمی ندارد؛ زیرا از «ویژگی‌های» این تنظیم هستند.

ـ طرح پرسش‌هایی که پاسخ به آنها وابسته به حفظ کردن قیدها باشد، ممنوع است؛ مانند: بعضی، بیشتر، کمتر، گاهی، بسیاری.

ـ طرح پرسش از جزئیات شکل‌ها ممنوع است، مگر آنکه جزئیات در متن کتاب درسی تصریح شده باشند؛ مثلاً شکل ۲۰ فصل ۲، مسیر انتقال پیام عصبی در «انعکاس» را نشان می‌دهد و مواردی مانند «تعداد همایه (سیناپس)» و محل آنها (ماده سفید و خاکستری؛ داخل نخاع یا بیرون از آن) از اهداف آموزشی نیست و بنابراین طرح پرسش از چنین مواردی ممنوع است.

ـ طرح پرسش از شکل‌های مربوط به فعالیت‌های تشریح اندام‌ها ممنوع است.

ـ برای واژه‌هایی که برابرواژه فارسی آنها در کتاب آمده است، هر دو واژه نوشته شوند؛ مانند همایه (سیناپس)

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی برای آزمون‌های نهایی

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۴۳

۱۱۱۲۱۸

جغرافیا (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی جغرافیا (۲)

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با ناحیه و ویژگی‌های آن	«ناحیه» را تعریف کند	فصل یکم ناحیه چیست		*			*		۲
	مفهوم «ناحیه بندی» را بیان کند			*			*		
	معیارهای ناحیه بندی مربوط به عوامل طبیعی را با ذکر مثال فهرست کند.		*	*			*		
	به معیارهای ناحیه بندی مربوط به عوامل انسانی را با ذکر مثال فهرست کند.			*	*		*		
	چگونگی ایجاد ناحیه توسط انسان‌ها را شرح دهد.			*	*		*		
	چگونگی شکل دهی ناحیه توسط فعالیت‌های انسان را تبیین کند.			*				*	
	چگونگی کنش متقابل بین نواحی را تحلیل کند.		*	*				*	
	چگونگی تأثیر تصمیم گیری‌های سیاسی حکومت‌ها بر نواحی را تشریح کند.			*	*			*	
	مفهوم «کانون ناحیه» و «مرزناحیه» را تبیین کند.			*	*		*		
	ویژگی‌های مرزهارا با توجه به چگونگی تعیین، انطباق وانواع مرزها را تحلیل کند.		*	*	*			*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با ویژگی‌های طبیعی نواحی مختلف جهان	رابطه بین «آب و هوا» و ناحیه را تبیین کند.	فصل دوم نواحی طبیعی	*	*	*		*		۵
	نقش و اهمیت «هواکره» را شرح دهد.		*	*			*		
	عوامل مؤثر در ایجاد نواحی مختلف آب و هوایی را تشرح نماید.		*	*	*		*		
	«کمربندهای فشار» و «گردش عمومی جو» را با استفاده از تصاویر و نقشه‌ها تحلیل کند.		*	*	*			*	
	مفهوم «توده هوا» و شرایط تشکیل «جبهه‌های گرد و سرد» را با استفاده از تصاویر تفسیر کند.								
	شرایط شکل‌گیری بارش و انواع آن را تفسیر کند.								
	«طبقه‌بندی آب و هوایی کوپن» (یکی از معروف‌ترین طبقه‌بندی‌ها) را با کاربست جدول و نقشه تحلیل کند.		*	*	*			*	
	چگونگی شکل‌گیری «بیابان‌ها» و بیان علل ایجاد آنها را تفسیر کند			*	*		*		
	«سیکلون و آنتی سیکلون» را توصیف کرده و ترسیم کند.		*	*	*			*	
	اشکال مختلف ناهمواری‌ها در سطح زمین را تبیین کند.		*	*			*		
	عوامل ایجاد کننده ناهمواری‌ها در سطح زمین را فهرست کرده و شرح دهد.		*	*			*		
	فرآیند «فرسایش» و چگونگی عملکرد آن در نواحی مختلف را توضیح دهد.			*			*		
	اشکال ایجاد شده توسط انواع فرسایش در نواحی مختلف را تبیین کند.			*			*		
	«نقشه‌های توپوگرافی» را تحلیل و تفسیر کرده و نیمرخ توپوگرافی را ترسیم کند.			*				*	
	نواحی زیستی و تنوع آن در سطح کره زمین را توضیح دهد.		*	*			*		
	مفاهیم «بوم سازگان» و «زیست بوم» را بیان کند.			*		*			
	پراکندگی «زیست بوم‌های جهان» و تقسیم بندی آنها را با استفاده از نمودار تفسیر و تحلیل کند.			*	*			*	
	رابطه بین «پوشش گیاهی» با «ارتفاع» را با توجه به شکل تفسیرکند..		*	*	*			*	
	عوامل مؤثر در حفاظت از انواع نواحی زیستی، قابلیت‌ها و محدویت‌های آن‌ها را به تفکیک هر محیط شرح دهد.		*	*			*		
	ویژگی‌های هر یک از نواحی بیابانی، ساحلی و کوهستانی را شرح دهد.		*	*			*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با ویژگی‌های انسانی نواحی مختلف جهان	مفهوم «ناحیه فرهنگی» را توضیح دهد.	فصل سوم نواحی انسانی		*			*		۶/۵
	نقش زبان در ایجاد ناحیه فرهنگی را تحلیل کند		*	*	*		*		
	چگونگی تغییر در الگوی پراکندگی زبان‌ها و ایجاد تنوع زبانی را تبیین کند			*				*	
	نقش «دین» درایجاد «چشم انداز فرهنگی» را تحلیل کند			*	*			*	
	«پدیده پخش» و چگونگی عملکرد آن را تحلیل کند			*				*	
	مفهوم «ناحیه اقتصادی» را تشریح کند.		*	*		*			
	انواع «فعالیت‌های اقتصادی» را با ذکر مثال بدرستی بیان کند.		*	*	*			*	
	نواحی عمده کشاورزی جهان را تشریح کند.		*	*	*		*		
	مفهوم «صنعت» و مهم‌ترین نواحی صنعتی جهان را بیان کند.		*	*			*		
	«صنایع نو» ویژگی‌های مرتبط با آن را شرح دهد.			*	*		*		
	گروه سوم فعالیت اقتصادی (خدمات و بخش مهم آن یعنی تجارت) توصیف کند		*	*			*		
	مفهوم « اقتصاد جهانی» را بیان کند.		*	*			*		
	چگونگی ایجاد نابرابری در اقتصاد جهانی را تحلیل کند.		*	*	*			*	
	انواع نواحی را از نظر «مبادلات تجاری جهان» فهرست کند.		*	*			*		
	چگونگی ایجاد «نابرابری فضایی» در نتیجه «نابرابری اقتصادی» را تحلیل نماید.		*	*	*			*	
	مفهوم نظریه «مرکز_پیرامون» مفصل و با ذکر مثال شرح دهد.			*	*		*		
	با توضیح مفاهیم «تجارت بین‌المللی» و موازنه تجاری کشورها با هم مقایسه کند.		*	*	*			*	
	علت ایجاد «اتحادیه اقتصادی_تجاری منطقه‌ای» و «مناطق آزاد تجاری» را بیان کند.		*	*	*		*		
	جایگاه حمل و نقل دریایی در «تجارت بین‌المللی» را تبیین کند.		*				*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با معنا و مفهوم «ناحیه سیاسی» و ژئوپلیتیک	ویژگی‌های اصلی ناحیه سیاسی رادر موقعیت‌های متنوع بدرستی تشخیص دهد	فصل چهارم نواحی سیاسی	*	*				*	۶/۵
	«ارکان ناحیه سیاسی» با استفاده از شکل را بیان کند		*	*			*		
	« ناحیه سیاسی» را با قید ویژگی‌های آن توضیح و تعمیم دهد.			*	*			*	
	انواع نواحی سیاسی را توضیح داده و با ذکر مثال آنها را هم مقایسه کند.		*	*	*		*		
	«کانون»، «فضای جغرافیایی» و «مرز» یک ناحیه سیاسی را شرح و توصیف نماید.		*	*			*		
	ویژگی‌های یک ناحیه سیاسی در موقعیت‌های مختلف را تشخیص دهد.			*	*			*	
	«جغرافیای سیاسی» را با تفکیک بخش‌های آن از نظرلغوی تعریف کند.		*	*			*		
	انواع روابطی که درنتیجه تأثیر متقابل سیاست و جغرافیا می‌تواند وجود داشته باشد، را تحلیل کند.		*	*	*		*		
	مفهوم کشور به عنوان یک ناحیه سیاسی را بیان ارکان آنها را تفسیر کند.		*	*	*		*		
	مفهوم «مرز» و انواع و اهمیت آن‌ها را شرح داده و تحلیل نماید.		*	*			*		
	انواع مرز کشورها را روی نقشه جهان نما تعیین کند.		*	*	*			*	
	عوامل مختلف دخیل در انتخاب یک مکان به عنوان «پایتخت» را بیان کند.		*	*			*		
	مفاهیم «ملت» و «حکومت» را درک کرده و تبیین نماید.			*	*		*		
	«وظایف عمده مدیریت کشور» با استفاده از مدل موجود در کتاب را شرح و توصیف نماید.		*	*				*	
	سه گروه عمده «نظام سیاسی» جهان را تفسیرکند.			*	*			*	
	مفاهیم «هویت ملی»، «همبستگی ملی» و «پیوستگی سرزمینی» را بیان کرده و یاپیدایش و بقای یک کشور ارتباط دهد.		*	*	*		*		
	مفهوم «ژئوپلیتیک» را با اقتباس ازمفهوم جغرافیای سیاسی تبیین کند			*	*	*			
	«قدرت» و ارتباط آن با «سیاست» و «جغرافیا» را تبیین کند		*	*			*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
	«نظریه‌های ژئوپلیتیکی» را به تفکیک تبیین و تشریح کند.			*	*		*		
	مفهوم «قدرت دریایی ایران» را تفسیر کند.		*	*			*		
	مفهوم «قدرت ملی» و نقش عوامل جغرافیایی مؤثر در آن را تحلیل کند.		*	*	*			*	
	چگونگی تأثیر عوامل جغرافیایی چون «موقعیت جغرافیایی»، و..... کشور در کیفیت قدرت ملی را تحلیل کند.		*	*	*			*	
	مفهوم ناحیه یا «منطقه ژئوپلیتیکی» را بیان کرده و مصداق یابی نماید.			*	*			*	

ملاحظات:

» سخنی با دبیران گرامی در ابتدای کتاب درسی جغرافیای (۲) و به خصوص ارزشیابی، راهنمای طراحی سوال می‌باشد.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی برای آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۵۰

۱۱۱۲۱۹

تاریخ (۲)
(از بعثت پیامبر اسلام تا پایان صفویه)

دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی تاریخ (۲) (۱۱۱۲۱۹) به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با انواع گوناگون منابع پژوهش نوشتاری و غیر نوشتاری و مقایسه آنها، ضمن جستجو و بررسی شواهد و مدارک	منابع غیرنوشتاری را طبقه‌بندی کرده و ارزیابی کند؛	درس یک؛ منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوره اسلامی		*		نمره همراه با درس دو
	مراجع و منابع نوشتاری را طبقه‌بندی کرده و ارزیابی کند			*		
	انواع کتاب‌های تاریخی را طبقه‌بندی کرده، تفاوت‌های آنها را بیان و ارزیابی کند			*		
	منابع دست اول را تشخیص داده و مهارت‌های اولیه در تحلیل و ارزیابی داده‌ها و منابع تاریخی را نشان دهد.		----	----	*	
آشنایی با شیوه های سنجش اعتبارشواهد و مدارک تاریخی	ارزش و اهمیت سنجش اعتبار شواهد و مدارک را در پژوهش تاریخی بیان کند؛	درس دو؛ روش پژوهش در تاریخ	-----		*	نمره همراه با درس یک
	روش و معیارهای سنجش اعتبار اخبار و منابع تاریخی را توضیح دهد؛			*		
	با استفاده از شواهد و مدارک، اعتبار برخی اخبار و منابع تاریخی را ارزیابی کند؛		----	----	*	
	روش‌های تاریخ‌نگاری توسط مورخان دوره اسلامی را طبقه‌بندی کرده، مقایسه و ارزیابی کند؛			*		
	روش ارائه و تنظیم داده‌ها توسط مورخان دوره اسلامی را طبقه‌بندی کرده و مقایسه کند.			*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی: فرایندی: یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	بارم‌بندی
بررسی و تحلیل وضعیت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی شبه جزیرهٔ عربستان در آستانهٔ بعثت پیامبر، آثار و نتایج تلاش‌های رسول خدا و پیروانش برای دعوت به اسلام و عکس العمل دشمنان آنان در مکه با استفاده از شواهد و مدارک برگرفته از قرآن و سایر منابع و پژوهش‌های تاریخی	موقعیت جغرافیایی و شرایط اقلیمی شبه‌جزیره عربستان توضیح داده و تأثیر آن را بر وضعیت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی آن شبه‌جزیره در آستانه ظهور اسلام را بیان کند؛	درس سه؛ اسلام در مکه	----	*		۲ نمره به همراه درس چهار
	جاهلیت را توضیح داده و ویژگی های جامعهٔ جاهلی را بیان کند؛			*		
	وضعیت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و اعتقادی ساکنان شبه‌جزیره عربستان هنگام بعثت پیامبر اسلام (ص) را توضیح داده و تاثیر آنها بر شکل‌گیری جامعه جاهلی را بیان کند؛				*	
	فرازهای مهم زندگی حضرت رسول (ص) از ولادت تا بعثت را از متن درس استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛		----	----	*	
	بعثت حضرت رسول (ص) و مراحل دعوت به اسلام توسط ایشان را توضیح دهد؛				*	
	موقعیت اجتماعی نخستین گروه‌های گرونده به اسلام و عوامل مؤثر بر اسلام آوردن آنان را توضیح داده و ارزیابی کند؛		----	----	*	
	زمینه، علل، آثار و پیامدهای واکنش‌های متفاوت افراد و گروه‌های مختلف در برابر دعوت پیامبر(ص) به اسلام در مکه را با بهره‌گیری از آیات قرآن کریم و دیگر شواهد و مدارک تاریخی را توضیح دهد؛			*		
	اقدامات پیامبر و مسلمانان را در برابر مخالفت‌ها و دشمنی‌های مشرکان را فهرست کرده و توضیح دهد.			*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
بررسی و تحلیل هجرت پیامبر و مسلمانان از مکه به مدینه، شکل گیری و عملکرد امت و حکومت اسلامی و علل و عوامل دشمنی با آن با بهره گیری از شواهد و مدارک تاریخی	پیامدهای سیاسی، اجتماعی و دینی هجرت را توضیح دهد؛	درس چهار؛ امت و حکومت نبوی(ص) در مدینه	----	*		۲نمره به همراه درس سه
	چگونگی هجرت پیامبر(ص)به مدینه را توضیح دهد؛			*		
	وضعیت اجتماعی، اقتصادی و اعتقادی یثرب را در آستانه هجرت پیامبر و مسلمانان توضیح داده و تفاوت‌های آنها با شرایط مکه را بیان کند؛		----		*	
	زمینه‌ها و عوامل استقبال مردم یثرب از دعوت پیامبر(ص) به اسلام را توضیح دهد؛		----		*	
	چگونگی تأسیس امت و حکومت نبوی را توضیح داده ، ویژگی های آن را ارزیابی کرده و با ویژگی‌های جامعهٔ جاهلی مقایسه کند؛				*	
	دلایل ، روند و نتایج مخالفت و دشمنی ها با امت و حکومت نبوی را توضیح دهد؛			*		
	علل، آثار و نتایج غزوات مهم پیامبر اسلام را توضیح دهد؛			*		
	پیامدهای صلح حدیبیه و فتح مکه را بر گسترش دعوت اسلامی و دامنه نفوذ حکومت پیامبر در درون و بیرون از شبه‌جزیره عربستان را توضیح دهد؛				*	
	وقایع بعد از فتح مکه تا رحلت پیامبر(ص) را توضیح دهد؛			*		
	روش حکومت‌داری پیامبر در ابعاد سیاسی – نظامی، اقتصادی و مالی، تعلیم و تربیت را توضیح داده و سیره و سنن (سجایای اخلاقی و ویژگی‌های سبک زندگی) پیامبر اکرم(ص) را فهرست کند؛			*		
	رویدادهای مهم تاریخ اسلام از بعثت تا رحلت پیامبر از متن درس استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛		----	----	*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
بررسی و تحلیل شکل گیری نظام خلافت و علل، آثار و پیامدهای رویدادها و تحولات مهم دوران خلفای نخستین از جمله فتوحات مسلمانان با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	دیدگاه و گرایش گروه ها و دسته‌جات مختلف مسلمان در مسئلهٔ جانشینی رسول خدا را توضیح داده و ارزیابی کند؛	درس پنج؛ تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین			*	۱/۵ نمره به همراه درس شش
	شیوه های متفاوت رسیدن به مقام خلافت در دوران خلفای نخستین را توضیح داده و ارزیابی کند؛			*		
	عملکرد خلفای نخستین در ابعاد سیاسی، اجتماعی و اقتصادی را توضیح داده و ارزیابی کند؛				*	
	زمینه ها، علل، آثار و پیامدهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی فتوحات مسلمانان در دوران خلفای نخستین را توضیح دهد.				*	

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی روند به قدرت رسیدن امویان، گرایش و ویژگی های خلافت آنان و نیز علل و پیامدهای قیام های ضداموی با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	شرایط و اقدامات امویان قبل از رسیدن به خلافت را توضیح دهد؛	درس شش؛ امویان بر مسند قدرت		*		۱/۵ نمره به همراه درس پنج
	عوامل و روند به قدرت رسیدن خاندان بنی امیه در جهان اسلام را توضیح دهد؛		----	*		
	اقدامات نظامی امویان جهت گسترش سرزمین‌های اسلامی را توضیح داده و با استفاده از نقشه با دوره خلفای نخستین مقایسه کند؛		----		*	
	ویژگی جنبه های مختلف خلافت بنی امیه را توضیح داده و تحلیل کند ؛		----		*	
	زمینه‌ها، دلایل و نتایج برخی جنبش‌ها و قیام‌های مهم سیاسی، اجتماعی و دینی را در دوران امویان را توضیح داده و ارزیابی کند؛				*	
	نقش علمی و فرهنگی امامان شیعه (امام سجاد، امام محمد باقر و امام جعفر صادق علیهم السلام) را بیان کند ؛			*		
	رویدادهای سرنوشت ساز دوره امویان را از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛		----	----	*	
	جریان قیام عباسیان و سقوط امویان را توضیح داده و علل و عوامل و آثار آن را بیان کند ؛			*		
	روند شکل‌گیری حکومت اسلامی در اندلس را توضیح دهد؛		----	*		
	آثار و پیامدهای سیاسی و اجتماعی فتح اندلس توسط مسلمانان را شرح دهد؛		----	*		
	دستاوردها و ویژگی‌های شاخص تمدن اسلامی در اندلس را بیان کند.		----	*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی: فرایندی: یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	بارم‌بندی
شناسایی و بررسی فراز و فرود تحولات سیاسی، فرهنگی و تمدنی دوران خلافت های عباسیان و فاطمیان با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	اقدامات مهم و موثر در استقرار و تثبیت خلافت عباسی را توضیح دهد ؛	درس هفت؛ جهان اسلام در عصر خلافت عباسی		*		۱/۵ نمره به همراه درس هشت
	تقسیم‌بندی دوران خلافت عباسیان از لحاظ قدرت و نفوذ خلفا را توضیح داده ، ویژگی‌های هر دوره را بیان کرده و ارزیابی کند؛			*		
	نقش و جایگاه ایرانیان را در دوران نیرومندی و شکوفایی حکومت عباسیان توضیح دهد؛			*		
	زمینه ها و علل شکوفایی علمی جهان اسلام را بیان کرده و جایگاه ایرانیان در فعالیت‌های علمی و فکری ارزیابی کند؛		----	*		
	عوامل و دلایل ضعف و تجزیه خلافت عباسیان را بیان کند؛		----	*		
	نظام اداری حکومت عباسیان را توصیف کند ؛			*		
	نهضت ترجمه و تاثیر آن بر رونق و شکوفایی علمی جهان اسلام را توضیح دهد ؛			*		
	عملکرد و نقش علمی و فرهنگی امامان شیعه علیهم السلام(از امام کاظم تا عصر غیبت امام مهدی) را بیان کند؛			*		
	در مورد اسماعیلیه و فاطمیان وروند تشکیل حکومت فاطمیان در مصر توضیح دهد؛			*		
	آثار و پیامدهای سیاسی و مذهبی شکل گیری خلافت فاطمیان در جهان اسلام را بیان کند؛			*		
	دستاوردهای علمی، فرهنگی و تمدنی فاطمیان را شرح دهد؛				*	
	رویدادهای سرنوشت ساز دوران عباسیان و فاطمیان را از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط نشان دهد؛		----	----	*	
	محدوده قلمرو مسلمان در دوران عباسیان و فاطمیان را روی نقشه نشان داده و تفاوت آنها را با دوره خلفای نخستین با استفاده از نقشه تشخیص دهد؛		----	----	*	

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی زمینه ها و روند فتح ایران و مهمترین آثار و پیامدهای سیاسی، اجتماعی و دینی تسلط اعراب مسلمان بر ایران در دو قرن نخست هجری قمری با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	اوضاع سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در اواخر حکومت ساسانیان را توضیح دهد ؛	درس هشت؛ اسلام در ایران ؛ زمینه‌های ظهور تمدن اسلامی-ایرانی		*		۱/۵ نمره به همراه درس هفت
	چگونگی فتح مناطق ایران توسط اعراب مسلمان و عوامل مؤثر بر آن را توضیح دهد؛				*	
	چگونگی اداره ایران در دو قرن نخست هجری و موقعیت ایرانیان در دوران خلفای نخستین ، امویان و عباسیان را توضیح دهد؛		----	*		
	جنبش های سیاسی ، اجتماعی و فرهنگی ایرانیان در قرون نخستین هجری و علل، آثار و نتایج آنها را شرح دهد؛		----		*	
	دلایل و عوامل موثر بر روند اسلام آوردن ایرانیان را توضیح دهد ؛		----		*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی زمینه ها، علل، آثار و پیامدهای تحولات مهم سیاسی، علمی، فرهنگی و اقتصادی ایران از تأسیس سلسلهٔ طاهریان تا پایان حکومت آل بویه با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	زمینه ها و علل شکل گیری و روند به قدرت رسیدن سلسله های ایرانی مسلمان در سده های سوم تا پنجم هجری را شرح دهد؛	درس نهم ؛ ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی			*	۲نمره
	وضعیت و نتایج روابط سلسله های ایرانی مسلمان با خلافت عباسی در ابعاد مختلف سیاسی و مذهبی را توضیح دهد؛				*	
	آثار و پیامدهای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی تأسیس حکومت های ایرانی مسلمان در سده های سوم و چهارم هجری قمری را بیان کند؛			*		
	محدوده جغرافیایی سلسله‌های ایرانی سده های سوم تا پنجم هجری قمری را در نقشه‌های تاریخی تشخیص دهد؛		----	----	*	
	محدوده زمانی سلسله‌های ایرانی سده های سوم تا پنجم هجری قمری از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛		----	----	*	
	سیر ترویج زبان فارسی توسط حکومت های ایرانی مسلمان و نقش و تأثیر آن در شکل گیری و استمرار هویت ایرانی –اسلامی را توضیح دهد؛			*		
	زمینه ها و عوامل سیاسی، اجتماعی و مذهبی رونق و شکوفایی علمی و فرهنگی ایران در سده های سوم تا پنجم هجری قمری را بیان کند؛			*		
	اقدامات اندیشمندان و عالمان برجستهٔ ایرانی در سده‌های سوم تا پنجم و ارزیابی نقش آنان در تمدن ایرانی- اسلامی را توضیح دهد؛			*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی علل، آثار و پیامدهای مهمترین تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران در دوران غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	زمینه ها، علل و عوامل شکل گیری حکومت های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی را توضیح دهد؛	درس دهم؛ ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی		*		۲نمره
	وقایع مهم و آثار آنها در دوران حکومت سلسله‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی را بیان کند؛			*		
	محدوده زمانی سلسله‌های ایرانی مذکور را از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛		----	----	*	
	زمینه ها و عوامل انحطاط و فروپاشی حکومت های غزنوی و سلجوقی را توضیح دهد؛		----	*		
	روابط حکومت های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی با خلافت عباسی و آثار و سیاسی، مذهبی و اجتماعی این روابط را ارزیابی کند؛		----	*		
	اهمیت و نقش نظام اداری و دیوان‌سالاران ایرانی در ادارهٔ امور و رونق و شکوفایی اقتصادی و فرهنگی حکومت های غزنوی و سلجوقی را توضیح دهد؛				*	
	اوضاع اجتماعی، اعتقادی و اقتصادی ایران در دوران حکومت سلسله‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی را توضیح دهد؛			*		
	دلایل و نتایج رشد شهرنشینی و تجارت در دورهٔ سلجوقیان را تبیین و تحلیل کند؛			*		
	علل، آثار و نتایج گسترش زبان و ادب فارسی در عصر غزنویان و سلجوقیان را توضیح دهد؛			*		
	علل و آثار رونق و شکوفایی هنر و معماری در دروهٔ سلجوقیان را شرح دهد؛			*		
	محدوده جغرافیایی حکومت های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی را در نقشه‌های تاریخی تشخیص دهد؛		----	----	*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی علل، آثار و پیامدهای سیاسی، اجتماعی واقتصادی هجوم مغول و تیمور و فراز و فرود حکومت های ایلخانان و تیموریان با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	زمینه ها، علل و عوامل هجوم مغولان به ایران و روند تشکیل حکومت ایلخانان و تیموریان را بیان کند؛	درس یازدهم؛ حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول-تیموری		*		۳نمره به همراه درس دوازده
	تفاوت‌های دوره نامسلمانی و دوره مسلمانی مغولان در ایران را از جهات مختلف سیاسی، اجتماعی و اقتصادی فهرست کرده و ارزیابی کند؛			*		
	آثار و پیامدهای اجتماعی و اقتصادی هجوم مغولان و تیمور به ایران را بیان کند؛			*		
	اوضاع اجتماعی (گروه‌ها و قشربندی اجتماعی، حقوق و قوانین) و تغییرات آن را در دوران ایلخانان و تیموریان توضیح دهد؛				*	
	وضعیت شهر و شهرنشینی و دگرگونی‌های آن را در عصر ایلخانان و تیموریان شرح دهد؛				*	
	اوضاع اقتصادی (تغییر و تحولات کشاورزی، تجارت و نظام مالیاتی) ایران در عصر مغول را توضیح دهد؛				*	
	محدوده جغرافیایی حکومت های ایلخانی و تیموری را در نقشه‌های تاریخی تشخیص دهد؛		----	----	*	
	محدوده زمانی سلسله‌های ایرانی مذکور را از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛		----	----	*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی علل و نتایج مهم تحولات و دستاوردهای فکری و فرهنگی جامعه ایرانی در عصر مغول - تیموری با تکیه بر شواهد و مدارک	علل، چگونگی، آثار و نتایج گروش مغولان به اسلام را توضیح دهد؛	درس دوازدهم؛ فرهنگ و هنر در عصر مغول-تیموری	----		*	۳نمره به همراه درس یازده
	علل گسترش تصوف و آثار و نتایج آن را توضیح دهد؛			*		
	در مورد وضعیت هنر نگارگری و خوشنویسی در عصر ایلخانان و تیموریان توضیح دهد؛			*		
	در مورد جایگاه علوم در عصر مغول – تیموری توضیح دهد؛			*		
	ویژگی‌های هنر و معماری در عصر ایلخانان و تیموریان را شرح دهد؛			*		
	جایگاه ادبیات در عصر ایلخانی و تیموری را بیان کند؛			*		
	وضعیت تاریخ‌نگاری عصر مغولان و تیموریان را توضیح دهد			*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی زمینه ها و پیامدهای شکل گیری حکومت صفوی و علل و آثار رویدادها و تحولات مهم و سرنوشت ساز سیاسی و اقتصادی دوران زمامداری صفویان با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	زمینه‌ها و عوامل مؤثر بر شکل‌گیری حکومت صفوی را در ایران توضیح دهد؛	درس سیزدهم؛ تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی		*		۳نمره به همراه درس چهارده
	روند شکل‌گیری و تثبیت حکومت صفویان را توضیح دهد؛				*	
	آثار و پیامدهای مهم سیاسی، اجتماعی و مذهبی تأسیس حکومت صفویان را بیان کند؛			*		
	وضعیت حکومت صفوی در عصر اقتدار و شکوفایی را با توجه به اقدامات مهم شاه عباس اول توضیح دهد؛			*		
	عوامل و دلایل ضعف و سقوط صفویان را بیان کند؛			*		
	اوضاع اقتصادی ایران در عصر صفوی را توضیح دهد؛			*		
	عوامل مؤثر بر روابط خارجی ایران با همسایگان و دولت‌های اروپایی را شرح دهد؛			*		
	آثار و نتایج سیاسی، اقتصادی و فرهنگی مناسبات خارجی ایران در عصر صفوی را توضیح دهد؛				*	
	محدوده زمانی حکومت صفوی را از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛		----	----	*	
	محدوده جغرافیایی حکومت صفوی را در نقشه‌های تاریخی تشخیص دهد.		----	----	*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی دستاورد های فرهنگی و تمدن ایران در دوره صفوی با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	زمینه‌های شکوفایی فرهنگ و هنر در عصر صفویه را فهرست کند؛	درس چهاردهم؛ فرهنگ و تمدن در عصر صفوی	*			۳ نمره به همراه درس سیزده
	نظام تعلیم و تربیت و وضعیت مراکز آموزشی را در دوره صفوی توضیح داده و ارزیابی کند؛				*	
	جایگاه علوم و معارف (معارف شیعه، ادبیات، تاریخ و علوم تجربی و ریاضیات) در عصر صفوی را توضیح دهد؛			*		
	علما و دانشمندان و مشاهیر علمی عصر صفوی وآثار و اقدامات مهم آنان را فهرست کند				*	
	در مورد دستاوردها و ویژگی‌های شاخص معماری ایران را در دوره صفویان توضیح دهد؛				*	
	آثار برجسته هنرمندان نگارگر ایرانی در عصر صفوی را فهرست کرده و ویژگی‌های آنها را توضیح دهد؛			*		
	در مورد جایگاه هنر فرشبافی و صنایع نساجی و فلزکاری ایران را در عصر صفوی توضیح دهد.				*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی علل، آثار و پیامدهای مهمترین تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اروپا را در دوران قرون وسطا با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	در مورد سرنوشت متفاوت دو امپراتوری روم غربی و روم شرقی را در اوایل قرون وسطا با ذکر دلیل توضیح دهد؛	درس پانزدهم؛ قرون وسطا		*		۲ نمره
	پیامدهای سیاسی و اجتماعی یورش ژرمن‌ها به اروپا و سقوط امپراتوری روم غربی را فهرست کند و تأثیرات شاخص شارلمانی بر تاریخ اروپای غربی در قرون وسطا را شرح دهد؛			*		
	در مورد نظام فئودالیسم در اروپا توضیح داده و عوامل و دلایل گسترش و تحکیم نظام فئودالی و آثار آن در قرون وسطا را بیان کند؛				*	
	علل، عوامل، نتایج و پیامدهای اقتصادی و فرهنگی جنگهای صلیبی را توضیح دهد؛			*		
	موقعیت دینی، فرهنگی و سیاسی کلیسا و ابزارهایی را که برای گسترش و تحکیم نفوذ خود استفاده می‌کرد را توضیح دهد؛			*		
	دلایل اتحاد و درگیری پاپ‌ها و پادشاهان در قرون وسطا را بیان کند؛				*	
	عوامل مؤثر بر رونق فعالیت‌های علمی و فرهنگی اروپاییان را در نیمه دوم قرون وسطا را فهرست کند.			*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی چگونگی شکل گیری رنسانس و تحولات و نتایج آن با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	درباره مفهوم رنسانس و دوره زمانی آن توضیح داده و جایگاه ایتالیا به عنوان خاستگاه رنسانس را ارزیابی کند؛	درس شانزدهم ؛ رنسانس و عصر جدید		*		۲ نمره
	زمینه‌ها و عوامل ظهور رنسانس را بیان کند؛			*		
	آثار و نتایج رشد شهرنشینی و تجارت در ظهور رنسانس را بیان کند؛			*		
	نقش جهان اسلام در ظهور تحولات رنسانس را ارزیابی کند؛					
	دستاوردها و تحولات مهم عصر رنسانس را فهرست کند؛			*		
	تحولات رنسانس در ساحت اندیشه ، هنر ،آموزش و علم را توضیح دهد؛				*	
	انگیزه ، عوامل و آثار اکتشافات جغرافیایی را بیان کند؛				*	
	چگونگی شکل‌گیری جریان استعمار و آثار آن را توضیح دهد؛			*		
	علل و آثار و نتایج نهضت پروتستان را شرح دهد؛				*	

ملاحظات

۱- طراحان محترم آزمون نهایی توجه داشته باشند که تمامی پرسش‌ها باید بر اساس جدول هدف ـ محتوا ـ ارزشیابی و جدول بارم‌بندی (کمی و کیفی) کتاب طراحی شوند.

۲- طراحان محترم آزمون نهایی مجاز نیستند از بخش‌هایی از جدول هدف-محتوا که با **خط چین** مشخص شده، پرسش طراحی نمایند.

۳- طراحان محترم آزمون نهایی تنها مجازند مطابق بند شش جدول بارم بندی کیفی، **تنها با ارائه داده یا شواهد یا تصویر در برگه امتحانی**، از "نمودار"ها ،"جدول"ها ، "تصاویر" و و "شواهد و مدارک" پرسش طراحی کنند و مطلقا مجاز نیستند به شکل دیگری هیچ پرسشی به ویژه به شکل به‌خاطرآوردنی طرح کنند.

۴- طراحان محترم آزمون نهایی تنها مجازند که وقایع ذکر شده در متن درس را مدنظر قرار دهند و مجاز نیستند از جزییات خط زمان صفحات ۲۵ ، ۲۸، ۴۶، ۱۱۷، ۱۴۶ و۱۴۷ پرسش مطرح کنند.

۵- طراحان محترم آزمون نهایی تنها مجازند محدوده قلمرو تمدن‌ها و حکومت‌ها را مورد پرسش قرار دهند و مجاز نیستند از جزییات نقشه‌ها یا زیرنویس آنها پرسش مطرح کنند.به طور مثال در درس دهم دانش‌آموز بتواند محدوده جغرافیایی تمدن‌های سلسله‌ها را در نقشه‌های تاریخی نشان دهد و لزومی به نشان‌دادن جزییات نیست.

۶- طراحان محترم آزمون نهایی مجاز نیستند از تکلیف‌هایی با عنوان "فکر کنیم و پاسخ دهیم" یا "کاوش خارج از کلاس" یا "بحث و گفتگو" یا "استنباط تاریخی" یا "یک توضیح" یا "بیشتر بدانیم" یا "پاورقی‌ها"پرسش طراحی نمایند.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۲۰

تاریخ معاصر ایران

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی تاریخ معاصر ایران (۱۱۱۲۲۰) به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی چگونگی تأسیس، استقرار و تثبیت حکومت قاجار و مهم‌ترین تحولات سیاسی در این دوران با توجه به زمینه‌ها و عوامل داخلی و خارجی.	چگونگی شکل‌گیری حکومت قاجار را با توجه به وضعیت سیاسی ایران در اواخر عهد زندیه و رقابت‌های ایلی توضیح دهد؛	درس یک؛ حکومت قاجار از آقا محمّد خان تا محمد شاه	----	*		انمره همراه با درس دو
	مهم‌ترین وقایع و ویژگی‌های هر دوره از پادشاهان سلسله قاجار از ابتدا تا آغاز دوره ناصری را بیان کند؛		-----	*		
	زمینه‌ها و علل آغاز جنگ‌های ایران و روس را بیان کرده، ضمن تشرح عوامل و دلایل ناکامی حکومت قاجار در این جنگ‌ها، نتایج آنها را توضیح دهد؛		----	*		
	نقش نهاد روحانیت را در مقابله با توسعه‌طلبی استعمارگران بیان کند؛		-----	*		
	روابط ایران با کشورهای اروپایی (انگلستان و فرانسه) را به لحاظ نظامی، اقتصادی و سیاسی توضیح داده و ارزیابی کند؛		-----	*		
	زمینه‌ها و علل آغاز جنگ هرات را بیان کرده، ضمن تشرح عوامل و دلایل ناکامی حکومت قاجار در این جنگ، نتیجه آن را توضیح دهد؛		----	*		
	روابط ایران با عثمانی را به لحاظ نظامی و سیاسی توضیح داده و ارزیابی کند؛		----	*		
	آثار و نتایج مواجهه سیاسی و نظامی ایران با کشورهای اروپایی را فهرست کند؛		*			
	با بهره‌گیری از نقشه‌های تاریخی، تغییر سرزمینی و مرزی ایران در عصر قاجار را نشان دهد.		----	----	*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی زمینه، علل، آثار و پیامد رویدادها و تحولات مهم سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران عصر ناصری	مهم‌ترین وقایع و ویژگی‌های دوره ناصری را فهرست کرده و توضیح دهد؛	درس دو؛ دوران ناصر الدین شاه		*		۱ نمره همراه با درس یک
	اقدامات اصلاحی امیرکبیر را فهرست کرده و دلایل و عوامل مؤثر بر ناکام ماندن آنها را بیان کند؛			*		
	زمینه‌ها و دلایل واگذاری امتیازات به کشورهای بیگانه را فهرست کرده و شرح دهد؛		----	*		
	چگونگی واگذاری امتیازات مشهور دوره ناصری را توضیح داده و نتایج آنها را شرح دهد		----	*		
	زمینه‌ها و عوامل شکل‌گیری نهضت تنباکو را بیان کند و با شرح چگونگی شکل‌گیری این نهضت و نقش روحانیت، نتایج آن را بیان کند؛		----	*		
شناسایی و بررسی زمینه‌ها و علل شکل‌گیری نهضت مشروطه	زمینه‌ها و علل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی نهضت مشروطه را تشریح کند؛	درس سه؛ زمینه‌های نهضت مشروطه	----	*		۱/۵ نمره به همراه درس چهار و پنج
	شیوه‌های ورود، انتشار و ترویج تفکر مشروطه‌خواهی در ایران را بیان کند؛		----	*		
	آثار مکتوب دوره قاجار را دسته‌بندی کرده و تاثیر آنها بر نشر اندیشه مشروطه‌خواهی بیان کند		----	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی روند وقایع نهضت مشروطه	شرایط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایران در دوره مظفرالدین‌شاه را بیان کند	درس چهار؛ آغاز حرکت مردم علیه استبداد داخلی و استعمار خارجی	----	*		۱/۵ نمره به همراه درس سه و پنج
	مهم‌ترین رویدادهای سیاسی ـ اجتماعی منجر به شکل‌گیری نهضت مشروطه را شرح داده، علل و آثار آنها را بیان نماید		----	*		
	مهم‌ترین رویدادهای سیاسی-اجتماعی منتهی به پیروزی نهضت و صدور فرمان مشروطه را شرح داده، علل و آثار آنها را بیان نماید		----	*		
	نقش دولت‌های انگلستان و روسیه در نهضت مشروطه را بیان نماید		----	*		
	نقش نهاد روحانیت را در نهضت مشروطه شرح دهد		----	*		
شناسایی و بررسی زمینه‌ها، علل، روند شکل‌گیری و پیامدهای دوره استبداد صغیر	مهم‌ترین رویدادهای سیاسی ـ اجتماعی منتهی به دوره استبداد صغیر را بیان نماید	درس پنج؛ مشروطه در دوره محمدعلی‌شاه	-----	*		
	مهم‌ترین چالش‌های مجلس اول و رویدادهای منتهی به امضای متمم قانون اساسی را شرح دهد		------	*		۱/۵ نمره به همراه درس سه و چهار
	اقدامات دولت‌های انگلستان و روسیه در دوره محمدعلی‌شاه را شرح دهد؛		------	*		
	زمینه‌ها، علل، روند شکل‌گیری و پیامدهای قرارداد ۱۹۰۷ را توضیح دهد؛		-----		*	
	مهم‌ترین رویدادهای سیاسی ـ اجتماعی منتهی به توپ بستن مجلس و پیامدهای این اتفاق برای مشروطه‌خواهان را بیان نماید؛		----	*		
	چگونگی شکل‌گیری مقاومت مردمی و نتایج آن را شرح دهد.		------	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: فرایندی: یادآوردن	سطوح شناختی: فرایندی: فهمیدن	سطوح شناختی: فرایندی: کاربستن	بارم‌بندی
شناسایی و بررسی پیامدها و دستاوردهای نهضت مشروطه	اقدامات مشروطه‌خواهان پس از فتح تهران را شرح دهد؛	درس شش؛ دوره دوم مشروطه (۱۲۸۸-۱۲۹۳ش)	------	*		انمره به همراه درس هفت
	مهم‌ترین چالش‌ها و تنگناهای فکری ـ فرهنگی، سیاسی و اداری پیشِ روی نظام مشروطه را شرح دهد؛		-----	*		
	مداخله‌های دولت‌های انگلستان و روسیه در ایران و پیامدهای آنها را شرح دهد؛		-----	*		
	موقعیت ایران در جنگ جهانی اول و اقدامات دولت ایران در دوره جنگ را توضیح دهد؛		----	*		
	نقش و اقدامات دولت‌های اشغالگرِ ایران در جنگ جهانی اول را بیان کند؛		----	*		
شناسایی و بررسی زمینه‌ها و چگونگی وقوع کودتای ۱۲۹۹	آثار و پیامدهای سیاسی، انسانی و اقتصادی جنگ جهانی اول و سیاست‌های انگلستان در ایران را بیان کند؛	درس هفت؛ کودتای ۱۲۹۹	-----	*		انمره به همراه درس شش
	جنبش‌های ضد استعماری در ایران و نتایج آن را بیان کند؛		-----	*		
	زمینه‌ها و علل انعقاد قرارداد ۱۹۱۹ را بیان کرده و دلایل مخالفت با آن را توضیح دهد؛		-----	*		
	زمینه‌ها و عوامل داخلی و خارجی مؤثر بر وقوع کودتای ۱۲۹۹ را بیان کند؛		-----	*		
	چگونگی اجرای کودتای ۱۲۹۹ را شرح دهد؛		-----	*		
	چگونگی تشکیل کابینه بعد از کودتا و پیامدهای آن را توضیح دهد.		---	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: فرایندی: یادآوردن	سطوح شناختی: فرایندی: فهمیدن	سطوح شناختی: فرایندی: کاربستن	بارم‌بندی
شناسایی و بررسی زمینه‌ها و علل داخلی و خارجی و چگونگی تغییر حکومت از قاجاریه به پهلوی	شرایط کابینه‌های پس از کودتای ۱۲۹۹ را بیان کرده و موقعیت رضاخان در این کابینه‌ها را ارزیابی کند؛	درس هشت؛ رضاخان؛ تثبیت قدرت	-----	*		۱/۵ نمره به همراه درس نه و ده
	ضمن بررسی اوضاع داخلی ایران ،اقدامات رضاخان در دوران وزارت جنگ و نخست‌وزیری را بیان کرده و تأثیر آنها را بر تثبیت قدرت وی ، شرح دهد؛		-----	*		
	اقدامات حامیان رضاشاه و تاثیر آنها بر تثبیت قدرت رضاخان توضیح دهد؛		-----	*		
	شیوه ورود و ترویج تفکر جمهوری‌خواهی در ایران و نتایج آن را بیان کند؛		----	*		
	چگونگی سلسله قاجار و به سلطنت رسیدن رضاخان را بیان کند.		-----	*		
شناسایی و بررسی ویژگی‌های حکومت رضاشاه و آثار و نتایج سیاست‌های فرهنگی و مذهبی این دوره	ویژگی‌های حکومت رضاشاه را بیان کند؛	درس نه؛ ویژگی‌های حکومت رضاشاه	-----	*		۱/۵ نمره به همراه درس هشت و ده
	تاثیر خودکامگی رضاشاه بر روند اداره حکومت و اجرای قانون اساسی نظام مشروطه را بررسی کند؛		-----	*		
	انگیزه و هدف‌های حکومت رضاشاه از ترویج ملی‌گرایی افراطی توضیح دهد؛		-----	*		
	اقدامات رضاشاه در تقویت ارتش و ویژگی‌های ارتش این دوره را بررسی کند؛		-----	*		
	انگیزه و هدف‌های حکومت رضاشاه از تضعیف و تخریب ارزش‌های دینی را توضیح دهد؛		------	*		
	انگیزه و هدف‌های حکومت رضاشاه از یک‌شکل کردن لباس و کشف حجاب و نتایج آن را توضیح دهد؛		------	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی مهم‌ترین اقدامات رضاشاه در ابعاد سیاسی، نظامی، عمرانی، اقتصادی و فرهنگی، جنگ جهانی دوم و روند اشغال ایران و تاثیر آن بر برکناری رضاشاه	تحولات جهانی در فاصله دو جنگ جهانی و سیاست‌های حکومت رضاشاه نسبت به این تحولات را توضیح دهد؛	درس ده؛ سقوط رضاشاه	------	*		۱/۵ نمره به همراه درس هشت و نه
	چگونگی آغاز جنگ جهانی دوم، شرایط جبهه جنگ، وضعیت ایران نسبت به طرفین جنگ را شرح دهد؛		-----	*		
	زمینه‌ها، عوامل و چگونگی اشغال ایران توسط متفقین و پیامدهای آن از جمله برکناری رضاشاه را بیان کند؛		-----	*		
	با بررسی مهم‌ترین اقدامات سیاسی، نظامی، عمرانی، اقتصادی و فرهنگی حکومت رضاشاه، آثار و نتایج این اقدامات را ارزیابی کند؛		-----	*		
شناسایی و بررسی چگونگی جانشینی محمدرضاشاه، آثار سیاسی، اقتصادی و اجتماعی حضور متفقین در ایران، غائله آذربایجان و کردستان، آغاز مذاکرات نفت و اتخاذ سیاست موازنه منفی، شرایط حکومت ایران و افزایش اختیارات شاه و روابط ایران با رژیم صهیونیستی	شرایط داخلی ایران پس از شهریور ۱۳۲۰ و سال‌های نخستین حکومت محمدرضاشاه را شرح دهد؛	درس یازده؛ اشغال ایران توسط متفقین و آثار آن	-----	*		۱ نمره به همراه درس دوازده
	آثار و پیامدهای اقتصادی و سیاسی اشغال ایران توسط متفقین را توضیح دهد؛		----	*		
	شرایط احزاب و تشکل‌های سیاسی و جریان‌های دینی و فرهنگی را شرح دهد؛		----	*		
	چگونگی آغاز مذاکرات نفت و تصویب سیاست موازنه منفی در مجلس را بیان کند؛		-----	*		
	ضمن بررسی شرایط متفقین در ایران پس از پایان جنگ، شکل‌گیری غائله آذربایجان و کردستان و سرانجام آن را بررسی کند؛		------	*		
	شرایط سیاسی دولت‌های حاکم در این دوره را توصیف کند؛		----	*		
	زمینه‌ها و وقایع منتهی به تغییر قانون اساسی به نفع شاه را توضیح دهد؛		-----	*		
	روابط ایران و رژیم صهیونیستی در این دوره را بررسی کند.		-----	*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی زمینه‌ها، علل، آثار و پیامدهای شکل‌گیری و پیروزی نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران	قرارداد الحاقی گس-گلشائیان را توضیح دهد و تأثیر سیاست موازنه منفی و مخالفت با قرارداد الحاقی گس ـ گلشاییان را در ایجاد زمینه برای نهضت ملی شدن صنعت نفت ارزیابی کند؛	درس دوازده؛ نهضت ملی شدن صنعت نفت	----	*		۱ نمره به همراه درس یازده
	اقدامات دولت رزم‌آرا در مخالفت با ملی شدن صنعت نفت و پیامدها و نتایج آن را بیان کند؛		-----	*		
	فرآیند تصویب ملی شدن صنعت نفت و نخست‌وزیری دکتر مصدق را توضیح دهد؛		-----	*		
	مهم‌ترین اقدام‌های دولت انگلستان برای جلوگیری از تصویب و اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت و اقدامات متقابل دولت دکتر مصدق را بیان کند؛		-----	*		
	عملکرد و نقش نیروها و جریان‌های سیاسی، اجتماعی و مذهبی را در مبارزه برای ملی شدن صنعت نفت شرح دهد؛		----	*		
شناسایی و بررسی زمینه‌ها و عوامل شکل‌گیری قیام سی تیر وپیامدهای آن و عوامل داخلی و خارجی کودتای ۲۸ مرداد	زمینه و عوامل شکل‌گیری قیام ۳۰ تیر و پیامدهای آن را ارزیابی کند؛	درس سیزده؛ زمینه‌های کودتای ۲۸ مرداد	----	*		۲ نمره به همراه درس چهارده
	عوامل و نتایج بروز اختلاف و تفرقه در نهضت ملی شدن صنعت نفت را توضیح دهد؛		------	*		
	عوامل خارجی شکل‌گیری کودتای ۲۸ مرداد را توضیح دهد؛		-----	*		
	عوامل داخلی شکل‌گیری کودتای ۲۸ مرداد را توضیح دهد؛		----	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: فرایندی: یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	بارم‌بندی
شناسایی و بررسی چگونگی وقوع و پیامدها و نتایج کودتای ۲۸ مرداد	چگونگی اجرای کودتا در مرداد ۱۳۳۲ را شرح دهد؛	درس چهارده؛ کودتای بیست و هشتم مرداد		*		۲ نمره به همراه درس سیزده
	نقش دولت‌های آمریکا و انگلستان در اجرای کودتا را ارزیابی کند؛		-----	*		
	نقش محمدرضاشاه در اجرای کودتای ۲۸ مرداد را ارزیابی کند؛			*		
	پیامدها و نتایج حاصل از کودتای ۲۸ مرداد را بیان کند.		----	*		
شناسایی و بررسی پیامدهای کودتای ۲۸ مرداد و سیطره آمریکا بر سرنوشت سیاسی و اقتصادی ایران و تثبیت پایه‌های دیکتاتوری محمدرضاشاه و سرکوب مخالفان و تاسیس ساواک	اوضاع سیاسی ایران پس از کودتای ۲۸ مرداد را شرح دهد؛	درس پانزده؛ ربع قرن سیطره آمریکا بر ایران	----	*		۲نمره به همراه درس شانزده
	چگونگی برگزاری انتخابات دوره هجدهم مجلس شورای ملی را بررسی کند؛		-----	*		
	چونگی اداره صنعت نفت و انعقاد قرارداد کنسرسیوم را توضیح دهد؛			*		
	چگونگی تشکیل کابینه‌های پس از کودتا و شرایط انتخاب نخست‌وزیر را بررسی کند؛		----	*		
	پیمان بغداد و روند پیوستن ایران به این پیمان را شرح دهد و پیامدهای آن را بررسی کند؛			*		
	تاسیس ساواک و اهداف، نتایج و پیامدهای آن را توضیح دهد.				*	
شناسایی و بررسی اصلاحات اجتماعی و اقتصادی مورد نظر آمریکا در ایران و اقدامات دولت ایران جهت زمینه‌سازی و اجرای این سیاست‌ها	هدف‌های آمریکا را از اجرای برنامه اصلاحات اجتماعی ــ اقتصادی در ایران را فهرست کرده و شرح دهد؛	درس شانزده؛ زمینه‌ها و هدف‌های اصلاحات آمریکایی در ایران		*		۲نمره به همراه درس پانزده
	روند انتخاب نخست‌وزیران مجری اصلاحات آمریکایی را بیان کرده و نقش شاه را ارزیابی کند؛		----	*		
	اقدامات دولت امینی را شرح دهد.		----	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: فرایندی: یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	بارم‌بندی
شناسایی و بررسی تصویب‌نامه انجمن‌های ایالتی و ولایتی و اصول شش‌گانه انقلاب سفید و مخالفت علما و مردم با اجرای این برنامه‌ها	چگونگی نخست‌وزیری اسدالله علم را شرح دهد؛	درس هفده؛ پیدایش نهضت روحانیت و اوج‌گیری بیداری اسلامی		*		۲ نمره به همراه درس هجده
	انگیزه و هدف‌های حکومت پهلوی را از تصویب‌نامه انجمن‌های ایالتی و ولایتی و اصول شش‌گانه انقلاب سفید بیان کند؛			*		
	علل مخالفت امام خمینی و برخی دیگر از روحانیون را با تصویب‌نامه انجمن‌های ایالتی و ولایتی و اصول شش‌گانه توضیح دهد؛			*		
	چگونگی مخالفت علما و مردم با اجرای مصوبه انجمن‌های ایالتی و ولایتی و اصول شش‌گانه انقلاب سفید را شرح دهد و اقدامات شاه و کابینه علم در مقابل این مخالفت‌ها را بیان کند.			*		
شناسایی و بررسی مهم‌ترین تحولات سیاسی و اجتماعی سال‌های ۳-۱۳۴۲ و آغاز نهضت بیدارگری اسلامی و پیامدهای آن	زمینه و علت حمله نیروهای شاه به فیضیه و طالبیه را بیان کرده و پیامدهای آن را شرح دهد؛	درس هجده؛ قیام ۱۵ خرداد	----	*		۲ نمره به همراه درس هفده
	چگونگی وقوع قیام ۱۵ خرداد و رویدادهای مهم مربوط به آن را شرح دهد ؛		----	*		
	اقدامات کابینه علم در مقابله با مردم در جریان قیام ۱۵ خرداد را توضیح دهد؛			*		
	دستاوردهای قیام ۱۵ خرداد را فهرست کند؛			*		
	ویژگی‌های کابینه منصور را بیان کرده و هدف این کابینه از درخواست مصونیت قضایی برای اتباع آمریکایی را شرح دهد؛			*		
	در مورد لایحه کاپیتولاسیون و پیامد اجرای آن توضیح دهد؛			*		
	چرایی و چگونگی تبعید امام خمینی را به ترکیه شرح دهد؛			*		
	آثار و نتایج نهضت بیدارگری اسلامی به رهبری امام خمینی(ره) را فهرست کند.			*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و بررسی مهم‌ترین تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در فاصله ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ش و تداوم مبارزه امام خمینی و ملت ایران با رژیم پهلوی	تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران را با توجه به سیاست‌گذاری حکومت پهلوی در این دوره شرح دهد؛	درس نوزده؛ تحولات ایران پس از تبعید امام خمینی			*	۱/۵ نمره
	سیاست خارجی حکومت پهلوی در این دوره را ارزیابی کند؛			*		
	برنامه‌های نظامی حکومت پهلوی و پیامدهای آن را توضیح دهد؛			*		
	شرایط خاندان پهلوی و چگونگی گسترش فساد اقتصادی در این خاندان و ارکان حکومت پهلوی را بیان کند؛			*		
	فعالیت‌های فرهنگی و سیاسی امام خمینی(ره) را در دوران تبعید بیان کند؛			*		
	ویژگی‌های مبارزات دانشجویی در دهه ۴۰ و ۵۰ را بیان کرده و برنامه‌های گروه‌های مبارز دانشجویی را شرح دهد؛			*		
	گرایش‌های فکری و روش‌های مبارزه مخالفان رژیم را دسته‌بندی کرده و توضیح دهد.			*		
شناسایی و بررسی وضعیت ایران در آستانه انقلاب اسلامی و مهم‌ترین تحولات منجر به شکل‌گیری انقلاب در سال ۱۳۵۶ تا شهریور ۱۳۵۷	وضعیت عمومی ایران در سال ۱۳۵۶ را توضیح داده و هدف‌ها و آثار اجرای سیاست فضای باز سیاسی را شرح دهد؛	درس بیست؛ ایران در مسیر انقلاب اسلامی		*		۲ نمره به همراه درس بیست و یک
	تأثیر رحلت آیت‌الله سید مصطفی خمینی را بر وضعیت سیاسی و تشدید فعالیت‌های انقلابی در ایران بیان کند؛			*		
	مهم‌ترین رویدادهای منجر به شروع جریان انقلاب اسلامی را بیان کند؛			*		
	مهم‌ترین وقایع دوران نخست‌وزیری شریف‌امامی و پیامدهای آنها را شرح دهد؛			*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: فرایندی: یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	بارم‌بندی
شناسایی و بررسی مهم‌ترین وقایع منتهی به پیروزی انقلاب از شهریور تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷	هجرت امام خمینی به پاریس و آثار آن توضیح دهد؛	درس بیست و یک؛ پیروزی انقلاب اسلامی		*		۲نمره به همراه درس بیست
	مهم‌ترین وقایع دوران نخست‌وزیری ازهاری و پیامدهای آنها را شرح دهد؛		----	*		
	آثار و پیامدهای مهم راهپیمایی‌های تاسوعا و عاشورای ۱۳۵۷ را بر وضعیت سیاسی ایران ارزیابی کند؛			*		
	چگونگی به نخست‌وزیری رسیدن و مهم‌ترین وقایع دوران بختیار، از جمله فرار شاه و بازگشت امام خمینی(ره) و پیامدهای آنها را شرح دهد؛			*		
	مهم‌ترین رویدادهای روزهای منتهی به پیروزی انقلاب از ۱۲ بهمن تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ را فهرست کند.			*		
شناسایی و بررسی روند استقرار و تثبت نظام جمهوری اسلامی با توجه به نقش رهبری امام خمینی و مشارکت سیاسی ـ اجتماعی مردم در دفع توطئه‌ها و دشمنی‌های داخلی و خارجی.	وظایف دولت موقت را فهرست کرده و مراحل و روند استقرار نظام جمهوری اسلامی در دوران دولت موقت را توضیح دهد؛	درس بیست و دو؛ دولت موقت مهندس مهدی بازرگان		*		۲نمره به همراه درس بیست و سه
	نقش رهبری امام خمینی و مردم را در روند استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی توضیح دهد؛			*		
	چگونگی تشکیل مجلس خبرگان قانون اساسی را شرح داده و مهم‌ترین ویژگی‌های قانون اساسی را بیان کند؛			*		
	تأثیر شکل‌گیری نهادهای انقلاب را بر روند استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی تحلیل کند؛			*		
	دلایل و عوامل توطئه‌ها و دشمنی‌های داخلی و خارجی با نظام جمهوری اسلامی را بیان کند؛			*		
	توطئه‌ها و دشمنی‌های گروهک و احزاب با جمهوری اسلامی در مناطق مختلف ایران را توضیح داده و آثار و پیامدهای آنها را شرح دهد؛			*		
	دلایل و زمینه‌های استعفای دولت موقت را بیان کند.			*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: فرایندی: یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	بارم‌بندی
شناسایی و بررسی حوادث سیاسی داخلی، به‌ویژه آرایش جناح‌های سیاسی و توطئه‌های استکبار جهانی در سال‌های نخست انقلاب اسلامی	روند برگزاری اولین انتخابات ریاست جمهوری را بیان کند؛	درس بیست و سه؛ اولین دوره ریاست جمهوری		*		۲ نمره به همراه درس بیست و دو
	آرایش و فعالیت جناح‌های سیاسی و پیامدهای آن در صحنه سیاست داخلی را شرح دهد؛			*		
	زمینه و علل وقوع انقلاب فرهنگی و نتایج آن را توضیح دهد؛			*		
	زمینه و علل برکناری بنی‌صدر را بیان کند؛			*		
	زمینه، علل و مراحل شکل‌گیری جریان ترور در سال‌های نخستین انقلاب اسلامی را توضیح دهد و نتایج آن را بیان کند؛			*		
	توطئه‌ها و دشمنی‌های داخلی و خارجی با جمهوری اسلامی را توضیح داده و آثار و پیامدهای آنها را شرح دهد؛			*		
شناسایی و بررسی دلایل و عوامل مؤثر بر بروز جنگ تحمیلی و نیز نقش و عملکرد امام خمینی و قشرهای مختلف اجتماعی در هشت سال دفاع مقدس	زمینه و علل تنش بین مرزهای ایران و عراق در پیش از انقلاب را بیان کند	درس بیست و چهار؛ جنگ تحمیلی رژیم بعثی حاکم بر عراق علیه ایران		*		۱/۵ نمره
	چگونگی حمله رژیم بعثی عراق به ایران و شرایط جبهه جنگ تا زمان آزادسازی خرمشهر را بررسی کند؛			*		
	اقدامات نهادهای بین‌المللی و شرایط پیشنهاد شده برای برون‌رفت از شرایط جنگی بین دو کشور و عکس‌العمل حکومت ایران در مقابل آنها را ارزیابی کند؛			*		
	اقدامات ارتش بعثی عراق در حمله به شهرها و کشتار غیرنظامیان را بررسی کند؛			*		
	مفاد قطعنامه ۵۹۸ و شرایط و اقدامات ایران در مذاکره با طرف عراقی و نتایج آن را شرح دهد؛			*		
	رحلت امام خمینی (ره) و انتخاب حضرت آیت الله خامنه‌ای به مقام رهبری را شرح دهد.			*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی
			فرایندی			
			یادآوری	فهمیدن	کاربستن	
شناسایی و ارزیابی آرمان‌ها، هدف‌ها، آثار و برخی از دستآوردهای انقلاب اسلامی در ابعاد سیاسی، فرهنگی و اقتصادی	آرمان‌ها و هدف‌های انقلاب اسلامی در قالب شعار محوری انقلاب اسلامی شرح دهد؛	درس بیست و پنج؛ آرمان‌ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی	----	*		انمره
	دستاوردهای سیاسی انقلاب اسلامی را شرح دهد؛		----	*		
	دستاوردهای فرهنگی انقلاب اسلامی را شرح دهد؛		----	*		
	دستاوردهای اقتصادی انقلاب اسلامی را شرح دهد؛		----	*		
	دستاوردهای علمی و فنآوری‌های نوین انقلاب اسلامی را شرح دهد؛		----	*		

ملاحظات

۱- طراحان محترم آزمون نهایی توجه داشته باشند که تمامی پرسش‌ها باید بر اساس جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی و جدول بارم‌بندی (کمی و کیفی) کتاب طراحی شوند.

۲- طراحان محترم آزمون نهایی مجاز نیستند از بخش‌هایی از جدول هدف-محتوا که با خط چین مشخص شده، پرسش طراحی نمایند.

۳- طراحان محترم آزمون نهایی مجازند مطابق بند پنج جدول بارم بندی کیفی با ارائه شواهد و مداک در برگه امتحانی ، از بخش‌های " فکر کنید و پاسخ دهید / بخوانید و پاسخ دهید "پرسش طراحی کنند و مطلقا مجاز نیستند به شکل دیگری هیچ پرسشی به ویژه به شکل به‌خاطرآوردنی طرح کنند.

۴- طراحان محترم آزمون نهایی مجاز نیستند از بخش‌های برگی از تاریخ ، بیشتر بدانید ، نمودارها و زیرنویس آنها ،جدول‌ها و زیرنویس آنها ، تصاویر و زیرنویس آنها و پاورقی‌ها هیچ پرسشی به‌ویژه به شکل به‌خاطرآوردنی طرح کنند.

۵- طراحان محترم آزمون نهایی تنها مجازند محدوده مکانی قراردادها را مورد پرسش قرار دهند و مجاز نیستند از جزییات نقشه‌ها یا زیرنویس آنها پرسش مطرح کنند.به طور مثال در درس اول دانش‌آموز بتواند محدوده جغرافیایی سرزمین‌های جداشده از ایران را در نقشه‌های تاریخی نشان دهد و لزومی به نشان‌دادن جزییات نیست.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۸۲

۱۱۱۲۲۲

جامعه‌شناسی (۲)

دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی جامعه شناسی (۲)

پرسش‌های اساسی:

» منظور از جهان فرهنگی چیست؟
» جهان تکوینی شامل چه بخش‌هایی است؟
» درباره تعامل جهان ذهنی،جهان فرهنگی و جهان تکوینی چه دیدگاه‌هایی وجود دارد؟
» دیدگاه درست درباره تعامل جهان‌های ذهنی،فرهنگی و تکوینی کدام است؟
» منظور از جهان انسانی چیست
» منظور از فرهنگ جهانی چیست؟
» چرا برخی فرهنگ‌ها جهانی می‌شوند؟
» فرهنگ جهانی مطلوب چه ویژگی‌هایی دارد؟!
» ارزش‌های عام و جهان شمول کدامند؟
» عملکرد فرهنگ سلطه در گذر تاریخ چگونه بوده است؟
» نمونه‌های مختلف فرهنگ سلطه کدامند؟
» فرهنگ غرب چه اشکالی از سلطه را پدید آورده است؟
» امپریالیسم و اشکال مختلف ان کدامند؟
» استعمار و اشکال مختلف ان کدامند؟
» اشکال مختلف استعمار چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی با یکدیگر دارند>
» توانمندی‌های اسلام برای ساختن یک فرهنگ جهانی مطلوب چیست؟
» فرهنگ اسلامی‌در تاریخ گسترش خود چه مراحلی را پشت سر گذاشته است؟
» استعمار چه تأثیری بر فرهنگ اسلامی‌گذاشت و فرهنگ اسلامی‌با استعمار غربی چه برخوردی داشت؟
» تفاوت راهبردی استبداد قومی‌با استبداد استعماری چیست؟
» باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب کدامند؟
» منظور از سکولاریسم چیست؟

» نگاه فرهنگ غرب به انسان چگونه است؟
» اومانیسم چه تأثیری در هنر، ادبیات و حقوق انسان‌ها داشته است؟
» منظور از روشنگری چیست؟
» روشنگری چه تأثیری بر علم در جهان متجدد گذاشته است؟
» دوره‌های تاریخی فرهنگ غرب کدامند؟وجهان غرب چگونه از آن دوره‌ها عبور کرده است؟
» فلسفه روشنگری چگونه در تاریخ فرهنگ غرب گسترش پیدا کرد؟
» فیلسوفان روشنگری چه نقشی در شکل‌گیری فرهنگ جدید غرب ایفا کرده‌اند؟
» فرهنگ جدید غرب پس از شکل‌گیری چه آثاری در زندگی اجتماعی مردم غرب داشت؟
» مسیر تکوین فرهنگ جدید غرب چگونه طی شد؟
» منظور از جامعه جهانی چیست؟
» حالات مختلف جامعه جهانی براساس ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیر گذاری جوامع مختلف، کدامند؟
» امرزوه جامعه جهانی در چه وضعیتی قرار دارد؟
» جامعه جهانی در گذشته چگونه بوده است؟
» منظور از نظام نوین جهانی چیست؟
» نظام نوین جهانی چگونه شکل گرفت؟
» غرب چه تأثیری در شکل گیری نظام نوین جهانی داشته است؟
» عوامل اقتصادی،سیاسی و فرهنگی شکل گیری فرهنگ غرب کدامند؟
» تحولات اقتصادی،سیاسی و فرهنگی نظام نوین جهانی کدامند؟
» دولت- ملت‌ها در نظام جهانی جدید چگونه پدید آمدند؟ چه ویژگی‌هایی دارند؟
» منظور از جهانی شدن چیست؟
» مدیریت فرهنگی جوامع غیر غربی توسط غرب چگونه صورت می‌گیرد؟
» نقش رسانه در گسترش و تعمیق فرهنگ غرب چیست؟
» مهم‌ترین چالش‌های جهانی کدامندوعلت اصلی بروز انها چیست؟
» صورت‌های مختلف چالش‌ها کدامند؟
» چالش فقر و غنا چیست و چگونه پدید امد؟
» تقسیم سیاسی جهان به بلوک شرق و غرب چه نوع چالشی است و چگونه پدید آمد؟
» علل و پیامدهای جنگ جهانی اول و دوم چه بود؟

» نظریه جنگ تمدن‌ها چه بود؟
» تقابل شمال و جنوب چیست و اصطلاحات مشابه آن کدامند؟
» نظام جهانی با چه بحران‌هایی روبروست؟
» بحران اقتصادی چگونه ایجاد می‌شودو پیامدهای ان چیست؟
» بحران اقتصادی چه تفاوتی با چالش فقر و غنا دارد؟
» بحران‌های زیست محیطی چرا پدید آمده‌اندو چه مسائلی را بدنبال آورده‌اند؟
» غرب معاصر چگونه از بحران علمی– معرفتی پس از رنسانس عبور کرد؟
» عمیق ترین بحران فرهنگ غرب کدام است؟چرا؟
» بحران علمی- معرفتی فرهنگ معاصر غرب درحال حاضر چیست؟
» بحران معنویت چه زمانی و چرا در فرهنگ غرب پدید آمد؟
» منظور از پساسکولاریسم چیست؟
» بحران معنویت چه پیامدهایی داشته است؟
» نخستین جریان‌های اجتماعی جهان اسلام کدامند؟
» شباهت‌ها و تفاوت‌های نخستین جریان‌های اجتماعی جهان اسلام چیست؟
» هریک از نخستین جریان‌های اجتماعی جهان اسلام، چه رویکردی به غرب داشتند؟
» انقلاب اسلامی چه تفاوت‌هایی با جنبش عدالتخانه و تنباکو داشت؟
» چرا جنبش‌های اجتماعی نخستین بیدارگران اسلامی در ایران متوقف شدند؟
» انقلاب اسلامی چگونه شکل گرفت؟
» انقلاب اسلامی‌ایران چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی با انقلاب‌های آزادی بخش دارد؟
» چرا انقلاب اسلامی‌ایران را نخستین انقلاب بعداز انقلاب فرانسه می‌دانند؟
» تفاوت و تشابه انقلاب فرانسه و انقلاب اسلامی چیست؟
» انقلاب اسلامی چه تأثیراتی برجهان اسلام داشته است؟
» انقلاب اسلامی چه تأثیراتی بر جهان غرب و جهان سوم داشته است؟
» جغرافیایی سیاسی و فرهنگی جهان جدید پس از فروپاشی دنیای دوقطبی قرن بیستم چگونه بوجود آمدو قطب‌های اصلی این جهان کدامند؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی[1] – اولیه[3]	دانشی[1] – مفهومی[4]	دانشی[1] – روندی[5]	فرایندی[2] – یادآوردن[6]	فرایندی[2] – فهمیدن[7]	فرایندی[2] – کاربستن[8]	بارم‌بندی
شناخت چگونگی تمایز و تعامل جهان‌های تکوینی، ذهنی و فرهنگی پی بردن به نقش خود در اثرگذاری بر جامعه، فرهنگ، طبیعت وماوراءطبیعت و همچنین اثرپذیری از آنها و تلاش برای اصلاح و بهبود روابط خود با این عرصه‌ها	پرسش‌های بنیادین فرهنگ را بشناسد و بداند پاسخ‌های متفاوت به این پرسش‌ها، جهان‌های فرهنگی مختلفی را پدید می‌آورد	درس (۱) جهان فرهنگی		*					۱
	جهان انسانی و بخش‌های مختلف آن را بشناسد و چگونگی تعامل و تمایز آنها را دریابد.					*			
	-جهان تکوینی و بخش‌های مختلف آن را در نزد متفکران مسلمان و سایرین بشناسد.						*		
	دیدگاه‌های مختلف را درباره تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی مقایسه کند و درباره درستی و نادرستی آنها استدلال کند						*		
	نگاه قرآنی را درباره تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی تحلیل کند.						*		

۱ـ دانشی (اسمی) به ذخیره دانشی یک رشته علمی یا موضوع درسی اشاره دارد که یادگیرنده می‌تواند به سطوحی از آن دست یابد.
۲ـ فرایندی (فعلی) به فعالیت‌های شناختی اطلاق می‌شود که یادگیرنده در مواجهه با ذخیره دانشی معینی انجام می‌دهد.
۳ـ آنچه برای آشنایی اولیه یادگیرنده با یک رشته علمی مورد نیاز است که شامل دانش اصطلاحات و اجزاء و عناصر آن رشته علمی می‌باشد.
۴ـ دانش مقوله‌ها، طبقات و روابط میان آنهاست که شامل دانش گونه‌ها و گونه‌شناسی، دانش اصول، تعمیم‌ها، قوانین و دانش نظریه، الگوها و ساخت‌ها می‌باشد.
۵ـ دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.
۶ـ بازیابی اطلاعات از حافظه درازمدت که شامل بازشناسی و بازخوانی می‌شود.
۷ـ ساختن معنی از یک ارتباط که شامل تفسیر کردن، مثال آوردن، طبقه‌بندی کردن، خلاصه کردن، استنباط، مقایسه کردن و تبیین می‌شود.
۸ـ استفاده از یک روش خاص در یک موقعیت خاص که شامل اجرا کردن و مورد استفاده قرار دادن می‌شود.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی[1] – اولیه[3]	دانشی[1] – مفهومی[4]	دانشی[1] – روندی[5]	فرایندی[2] – یادآوردن[6]	فرایندی[2] – فهمیدن[7]	فرایندی[2] – کاربستن[8]	بارم‌بندی
شناخت مفهوم فرهنگ جهانی پی بردن به این که همهٔ فرهنگ‌ها ظرفیت و ادعای جهانی شدن ندارند و آوردن مصداق برای فرهنگ‌هایی که از ظرفیت لازم برخوردار نیستند ولی با اعمال سلطه از مرزهای قومی و گروهی خود فراتر می‌روند و جهان را عرصه برخوردها و تقابل‌های ویرانگر می‌سازند شناخت فرهنگ جهانی مطلوب یا عقاید و ارزش‌های جهان شمول فرهنگی	مفهوم فرهنگ جهانی را بشناسد و مصداق بیاورد.	درس(۲) فرهنگ جهانی					*		۱
	چرایی جهانی شدن برخی فرهنگ‌ها را بشناسد			*					
	گونه‌های مختلف فرهنگ‌هایی را که از مرزهای جغرافیایی خود فرا می‌روند و به سوی جهانی شدن گام برمی‌دارند را بشناسد و با ذکر نمونه پیامدهای هر یک را تمیز دهد.						*		
	ویژگی‌های فرهنگ جهانی مطلوب را دریابد.						*		
	سطوح مختلف عقلانیت در فرهنگ جهانی مطلوب را بشناسد و نمونه بیاورد.						*		
شناخت فرهنگ جهانی مطلوب یا عقاید و ارزشهای جهانشمول فرهنگی نقد و ارزیابی فرهنگ سلطه ایجاد حساسیت نسبت به گسترش فرهنگ سلطه در جهان و وظیفه خود دانستن مقاومت در برابر اشکال گوناگون فرهنگ سلطه تحقیق و بررسی راه‌های مقابله با فرهنگ سلطه	فرهنگ سلطه یا استکبار را بشناسد و نمونه بیاورد.	درس(۳) نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)					*		۱
	چگونگی ارتباط میان غلبه نظامی با غلبه فرهنگی را در طول تاریخ دریابد و نمونه بیاورد.						*		
	مفهوم امپریالیسم را بشناسد و اشکال مختلف ان را تشخیص دهد.						*		
	مفهوم استعمار را بشناسد و اشکال مختلف آنرا مقایسه کند و نمونه بیاورد						*		
	عملکرد فرهنگ سلطه یا استکبار را در گذر تاریخ بشناسد و نمونه بیاورد.						*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
پی بردن به ظرفیت دین اسلام برای ساختن یک فرهنگ جهانی مطلوب ایجاد علاقه نسبت به شکوفایی این ظرفیت شناخت مراحل تاریخی گسترش عقاید و ارزش‌های اسلام و فرصت‌ها و محدودیت‌های هر مرحله ارائه راهکار درحد توان خود برای رفع موانع پیش روی گسترش فرهنگ اسلامی	توانمندی‌های دین اسلام برای ساختن یک فرهنگ جهانی مطلوب را دریابد.	درس(۴) اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی					*		۱
	استبداد ایلی و قومی را با استبداد استعماری مقایسه کند.						*		
	دوره‌های مختلف گسترش فرهنگ اسلامی و ویژگی‌های هر دوره را دریابد.						*		
	تأثیر استعمار غربی بر جوامع اسلامی را بشناسد.			*					
	صورت‌های مختلف مواجهه جهان اسلام با استعمار غربی را دریابد.						*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
شناخت باورهای بنیادین فرهنگ معاصر غرب مقایسه باورهای بنیادین غرب با عقاید بنیادین متناظر در فرهنگ توحیدی	باورهای بنیادین فرهنگ غرب را بشناسد.	درس(۵) باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب		*					۱
	مفهوم سکولاریسم را بشناسد و انواع آن را تشخیص دهد.			*					
	جهان بینی فرهنگ غرب را با فرهنگ معنوی و دینی مقایسه کند.						*		
	رفتار دنیاگرایان در جهان معنوی و دینی را با رفتار دین گرایان در جهان غرب مقایسه کند و درباره علت اینگونه رفتار استدلال کند.						*		
	مفهوم اومانیسم را بشناسد.			*					
	انسان شناسی فرهنگ غرب را با فرهنگ معنوی و دینی مقایسه کند.						*		
	هنر قرون وسطی و هنر مدرن را مقایسه کند.						*		
	حقوق انسان در فرهنگ دینی را با حقوق بشر در اندیشه اومانیستی مقایسه کند.						*		
	مفهوم روشنگری را بشناسد و انواع آن را بشناسد.			*					
	اشکال مختلف روشنگری در فرهنگ غرب را در دوره‌های مختلف بشناسد و پیامدهای هریک را دریابد.					*			
	معرفت شناسی فرهنگ غرب را با فرهنگ توحیدی اسلام مقایسه کند.						*		
	سیر تاریخی روشنگری را در فرهنگ جدید غرب بشناسد.				*				
	روش‌های مختلف شناخت هستی را دریابد.					*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
شناخت چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب و پی بردن به آثار آن بر زندگی اجتماعی مردم در عرصه‌های مختلف	دوره‌های تاریخی فرهنگ غرب را نام ببرد و مشخصات هردوره را بشناسد.	درس(۶) چگونگی تکوین فرهنگی معاصر غرب		*					۱
	رویکرد دنیوی رنسانس به عالم را در عرصه هنر،اقتصاد و سیاست بشناسد.			*					
	حرکت‌های اعتراض آمیز مذهبی در دوره رنسانس را بشناسد.			*					
	مفهوم فلسفه روشنگری را بشناسد.			*					
	چگونگی گسترش فلسفه روشنگری در تاریخ فرهنگ غرب را دریابد.				*				
	نقش فلسفه روشنگری در شکل‌یری فرهنگ جدید غرب را بشناسد.			*					
	آثار فرهنگ جدید غرب را در زندگی اجتماعی مردم در عرصه‌های علم،اقتصاد،صنعت،حقوق و سیاست را دریابد.						*		
	سیر عبور فرهنگ غرب از فرهنگ دینی مسیحی را بشناسد.				*				
	ویژگی‌های نظام سیاسی غرب جدید را بشناسد.			*					
	حقوق فطری-الهی را با حقوق طبیعی بشر مقایسه کند.						*		
	مفهوم لیبرالیسم را بشناسد.			*					

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
شناخت تفاوت حضور و فعالیت فرهنگ‌های مختلف در نظام جهانی کهن و نوین شناخت تأثیر فرهنگ غرب بر شکل گیری نظام نوین جهانی	مفهوم جامعه جهانی را بشناسد.	درس (۷) جامعه جهانی		*					۱
	ویژگی‌های جامعه جهانی در گذشته ودر حال حاضر را مقایسه کند.						*		
	مفهوم نظام نوین جهانی را بشناسد.			*					
	فرایند تکوین نظام نوین جهانی را بشناسد.				*				
	اهداف کشورهای غربی در به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری را بشناسد.			*					
	مهمترین عامل ادغام جوامع غیر غربی در نظام جهانی جدید را بشناسد.			*					
	انواع جوامع استعمار زده را تشخیص دهدو نمونه بیاورد						*		
	حالات مختلف جامعه جهانی را بر اساس قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف و ویژگی‌های فرهنگی آنها شرح دهد.						*		
	چگونگی پیدایش دولت ملت‌های جدید در غرب را بشناسد.				*				

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
شناخت مهمترین تحولات اقتصادی،سیاسی و فرهنگی نظام نوین جهانی از زمان پیدایش تا حال حاضر	تحو.لات اقتصادی-سیاسی کشورهای استعمارشده را در نتیجه نفوذ استعماربشناسد.	درس(۸) تحولات نظامی‌جهان			*				۱
	چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت را در نظام جهانی بشناسد.			*					
	چگونگی پیدایش دولت-ملت‌های جدید را در نظام جهانی نوین بشناسد و ویژگی هویتی آن‌ها را در مقایسه با گذشته دریابد و نمونه بیاورد.						*		
	مفهوم جهانی شدن و دیدگاه موافقان و مخالفان جهانی شدن و ایجاد نظمی‌نوین در سطح جهانی را بشناسد.			*					
	تحولات نظام جهانی در عرصه فرهنگی را دریابد.						*		
	چگونگی مبادلات فرهنگی جوامع را در گذشته و در حال حاضر مقایسه کند						*		
	مفهوم امپراطوری رسانه ای را بشناسد و پیامدهای آن را دریابد.						*		
	شیوه‌های مدیریت فرهنگی جوامع غیر غربی را توسط غرب در سطح نخبگان ودر سطح فرهنگ عمومی‌تمیز دهد.						*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی[1] – اولیه[3]	دانشی[1] – مفهومی[4]	دانشی[1] – روندی[5]	فرایندی[2] – یادآوردن[6]	فرایندی[2] – فهمیدن[7]	فرایندی[2] – کاربستن[8]	بارم‌بندی
شناخت چالش فقر و غنا و چالش بلوک شرق و غرب و چگونگی شکل گیری آنها	صورت‌های مختلف چالش‌های جهانی را بشناسد و نمونه بیاورد.	درس (۹) جهان دوقطبی					*		۲
	چالش فقر و غنا و چگونگی پیدایش آن را بشناسد.			*					
	نوع چالش بلوک شرق و غرب را تحلیل کند.						*		
	چگونگی شکل‌گیری بلوک شرق و غرب را بشناسد.				*				
	اندیشه‌های اجتماعی مرتبط با دوبلوک شرق و غرب را مشخص کند			*					
شناخت علل و پیامدهای جنگ‌های جهانی و تقابل کشورهای شمال و جنوب	جنگ‌های جهانی را با جنگ‌های پیشین مقایسه کند	درس (۱۰) جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی					*		۱/۵
	نظریه کنت درباره عارضی یا ذاتی بودن جنگ را در فرهنگ جدید غرب بشناسد.			*					
	عوامل پیدایش جنگ‌های جهانی اول و دوم و پیامد آنها را بشناسد.			*					
	علت ریشه داشتن دو جنگ جهانی در فرهنگ غرب را بداند.			*					
	نظریه جنگ تمدن‌های هانتیگتون و دلیل طرح ان را بشناسد.			*					
	تقابل شمال و جنوب را بشناسد و بداند به تقابل کدام کشورها اشاره دارد.			*					
	اصطلاحات مشابه تقابل شمال و جنوب را بشناسد و هدف از طرح هریک را تمیز دهد.						*		
	اصطلاح مرکز-پیرامون را بشناسد .			*					

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
شناخت نقش متفاوت فرهنگ‌ها و رویکردهای مختلف در پیدایش بحران زیست محیطی، چگونگی پیدایش و پیامدهای بحران‌های اقتصای و زیست محیطی	بحران را از چالش تشخیص دهد و نمونه بیاورد.	درس(۱۱) بحران اقتصادی و زیست محیطی					*		۱/۵
	بحران‌های اقتصادی و پیامدهای آن را بشناسد.			*					
	تفاوت بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا را بشناسد.			*					
	بحران زیست محیطی را بشناسد.			*					
	چگونگی پیدایش بحران زیست محیطی را در ارتباط با فرهنگ معاصر غرب تحلیل کند.						*		
	نقش متفاوت فرهنگ‌ها در پیدایش بحران زیست محیطی را تحلیل کند.						*		
	پیامدهای بحران زیست محیطی در حوزه روابط میان انسان‌ها را دریابد.						*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
شناخت بحران‌های معرفتی و معنوی به‌عنوان بنیادی‌ترین چالش‌های فرهنگ غرب و شناسایی پیامدهای این بحران‌ها	بنیادی ترین و عمیق ترین بحران غرب را بشناسد	درس (۱۲) بحران‌های معرفتی و معنوی		*					۱/۵
	تفاوت بحران‌های معنوی و معرفتی را با سایر چالش‌ها و بحران‌های غرب تمیز دهد.						*		
	ابعاد بحران معرفتی جدید غرب را بشناسد.			*					
	مفهوم پسا مدرن را بشناسد.			*					
	بحران‌های معرفتی تاریخ غرب را در گذشته دریابد.					*			
	بحران‌های معرفتی غرب معاصر را دریابد.						*		
	مفهوم پسا سکولاریسم را بشناسد			*					
	بحران‌های معنوی در غرب را بشناسد.			*					
	پیامدهای بحران معنوی در غرب را دریابد.						*		
	چگونگی پیدایش بحران معنویت در غرب را دریابد.						*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی[1] – اولیه[3]	دانشی[1] – مفهومی[4]	دانشی[1] – روندی[5]	فرایندی[2] – یادآوردن[6]	فرایندی[2] – فهمیدن[7]	فرایندی[2] – کاربستن[8]	بارم‌بندی
شناخت نخستین جریان‌های اجتماعی جهان اسلام که در مواجهه با جهان غرب پدید آمدند و پی بردن به شباهت‌ها و تفاوت‌های این جریان‌ها	نخستین بیدارگران اسلامی و ویژگی‌های آنها را بشناسد.	درس (۱۳) سرآغاز بیداری اسلامی		*					۲
	برای حرکت‌های نخستین بیدارگران اسلامی، چند نمونه بیاورد.					*			
	رویکرد نخستین بیدارگران اسلامی به غرب را بشناسد.			*					
	ویژگی قدرت‌های سیاسی جهان اسلام را در زمان مواجهه با غرب متجدد بداند.					*			
	ویژگی‌های منورالفکران غرب گرا را بشناسد.			*					
	شباهت‌ها و تفاوت‌های منورالفکران غرب گرا با نخستین بیدارگران اسلامی را تمیز دهد.						*		
	ویژگی حکومت‌هایی که منورالفکران غرب گرا تشکیل دادند را بشناسد و نمونه بیاورد.						*		
	روشنفکران غرب گرا را بشناسد و شباهت‌ها و تفاوت‌های آنها را با منورالفکران غرب گرا تمیز دهد.						*		
	چگونگی پیدایش و سرانجام روشنفکران غرب گرا را بشناسد.				*				
	چگونگی شکل گیری روشنفکری چپ التقاطی را دریابد.						*		
	نخستین جریان‌های اجتماعی جهان اسلام را نقد و ارزیابی کند.						*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
مقایسه انقلاب اسلامی ایران با جنبش‌های اجتماعی پیش از آن در ایران و همزمان با آن در سایر نقاط جهان شناخت جایگاه و رسالت انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام و جهان معاصر شناسایی انقلاب اسلامی ایران به عنوان نقطهٔ عطف بیداری اسلامی	دوجنبش اصلی بیدارگران اسلامی در دوره قاجار را بشناسد و ویژگی آنها را در مقایسه با یکدیگر تشخیص دهد.	درس (۱۴) انقلاب اسلامی ایران نقطه عطف بیداری اسلامی				*			۱/۵
	اشکال تعامل عالمان شیعی با قاجار را جهت اصلاح ساختار حکومت آنها بشناسد.			*					
	عاملان جنبش عدالتخانه و تفاوت‌های آنها را بشناسد			*					
	سرانجام جنبش عدالتخانه را دریابد.				*				
	چگونگی پیدایش انقلاب اسلامی را بشناسد.				*				
	انقلاب اسلامی را با جنبش عدالتخانه مقایسه کند.						*		
	انقلاب اسلامی را با سایر انقلاب‌های آزادی‌بخش مقایسه کند و شباهت‌ها و تفاوت‌های آنها را تمیز دهد.						*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی[1] – اولیه[3]	دانشی[1] – مفهومی[4]	دانشی[1] – روندی[5]	فرایندی[2] – یادآوردن[6]	فرایندی[2] – فهمیدن[7]	فرایندی[2] – کاربستن[8]	بارم‌بندی
شناخت فرصت‌ها و محدودیت‌های پیش روی بیداری اسلامی شناخت شیوه‌های غرب برای مقابله با بیداری اسلامی. شناخت پیامدهای انقلاب اسلامی ایران بر جهان اسلام و در سطح جهانی	درباره چرایی نخستین انقلاب نامیدن انقلاب اسلامی ایران استدلال کند.	درس (۱۵) افق بیداری اسلامی					*		۲
	شباهت‌ها و تفاوت‌های انقلاب اسلامی ایران و انقلاب فرانسه را در مقایسه با یکدیگر تمیز دهد.						*		
	مهمترین شباهت‌ها و تفاوت انقلاب اسلامی ایران و انقلاب فرانسه را دریابد.						*		
	انقلاب ایران را با انقلاب روسیه مقایسه کند						*		
	تأثیرات انقلاب اسلامی بر جهان اسلام را تحلیل کند.						*		
	تأثیرات انقلاب اسلامی بر مسئله فلسطین را در جهان اسلام تحلیل کند.						*		
	حرکت‌های اجتماعی نخستین بیدارگران اسلامی را با حرکت‌های اخیر بیداری اسلامی مقایسه کند.						*		
	شیوه‌های غرب را برای مقابله با بیداری اسلامی دریابد و درباره چرایی این مقابله استدلال کند						*		
	تأثیرات انقلاب اسلامی را در سطح جهانی تحلیل کند.						*		
	نظریه پایان تاریخ فوکویاما را در ارتباط با تأثیرات جهانی انقلاب اسلامی نقد کند.						*		
	نظریه جنگ تمدن‌ها را نقد و ارزیابی کند.						*		
	تأثیرات انقلاب اسلامی را بر جغرافیای فرهنگی جهان جدید تحلیل کند و قطب‌های اصلی ان را تمیز دهد.						*		
	اقدامات غرب برای مقابله با تأثیرات انقلاب اسلامی را دریابد.						*		

ملاحظات

- از زیر نویس تصاویر و همچنین ببینیم و بدانیم سؤالی طرح نشود
- از بخوانیم و پاسخ دهیم ص ۱۱۹ سؤال طرح نشود.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی
۲۰۰

۱۱۱۲۲۴

روان‌شناسی

دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی روان‌شناسی

پرسش‌های اساسی کتاب روان‌شناسی پایه یازدهم:

» جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی چیست و چه اجزایی دارد؟
» علم روان‌شناسی با توجه به اهداف آن، چه کاربردهایی در امور زندگی دارد؟
» تفاوت روش علمی و غیرعلمی در چیست؟
» منظور از روان‌شناسی رشد چیست؟
» عوامل مؤثر بر رشد کدامند و چگونه بر رشد تأثیر می‌گذارند؟
» ویژگی‌های رشد در ابعاد مختلف دوره‌های رشدی کدامند؟
» مراحل شناخت کدامند و امکان خطا در کدام‌یک از مراحل بیشتر است و چرا ؟
» کارکرد احساس و عوامل مؤثر بر آن کدامند؟
» منابع توجه کدامند؟
» توجه در یادگیری یک موضوع درسی چه کارکردهایی دارد؟
» عوامل سامان‌دهی توجه کدامند؟
» مفهوم آماده‌سازی و کاربردهای آن در زندگی چیست؟
» عوامل و موانع ایجاد تمرکز کدامند؟
» بر اساس اصول روان‌شناسی گشتالت عوامل اثرگذار بر ادراک کدامند؟
» تفاوت بین خطای ادراکی و توهم در چیست؟
» انواع خطاهای ادراکی کدامند؟
» از مفهوم خطای ادراکی چه نتایجی را می‌توان استنباط کرد؟
» مفاهیم محرومیت حسی، جبران حسی و کارایی چندحسی چگونه تعریف می‌شوند؟
» مراحل حافظه و کارکردهای هر یک از مراحل کدامند؟

» انواع حافظه بر اساس مراحل آن کدامند؟
» راهکارهای مناسب ارتقاء حافظه کدامند؟
» انواع حافظه با توجه به نوع اطلاعات کدامند؟
» انواع خطاهای حافظه کدامند؟
» عوامل ایجاد فراموشی کدامند و چه راهکارهای عملی برای کاهش آن وجود دارد؟
» چه افرادی حافظه قوی‌تری دارند و هدف از داشتن حافظه قوی‌تر چیست؟
» ویژگی‌های مسئله و اهمیت حل مسئله در امور زندگی چیست؟
» مراحل حل مسئله کدامند؟
» تفاوت مسئله خوب تعریف شده و خوب تعریف نشده در چیست؟
» عوامل مؤثر بر حل مسئله کدامند؟
» روش‌های حل مسئله کدامند و محدودیت‌های هر یک در چیست؟
» پیامدهای ناتوانی در حل مسئله و شیوه‌های مواجهه با آن‌ها کدامند؟
» وجوه شباهت و تفاوت تصمیم‌گیری و حل مسئله در چیست؟
» انواع تصمیم‌گیری کدامند؟
» ملاک‌های تصمیم‌گیری تابع چه عواملی هستند؟
» مهم‌ترین سبک‌های تصمیم‌گیری کدامند و از میان آن‌ها کدام‌یک بهترین سبک تصمیم‌گیری است؟ چرا؟
» تصمیم‌گیری چه مراحلی دارد؟
» موانع تصمیم‌گیری کدامند؟
» ناتوانی در تصمیم‌گیری چه پیامدهایی دارد؟
» تعارض و انواع آن چگونه تعریف می‌شود؟
» چه راهکارهایی برای ارتقاء مهارت‌های تصمیم‌گیری وجود دارد؟
» انگیزه درونی و بیرونی چگونه بر رفتار تأثیر می‌گذارند؟
» نگرش چیست و چه تأثیری بر موفقیت و یا عدم موفقیت در امور زندگی دارد؟
» باورها و نظام ارزشی فرد چگونه بر رفتار تأثیر می‌گذارند؟

» اراده چگونه بر رفتار تأثیر می‌گذارد؟
» چرا باید در انجام فعالیت‌های مختلف هدفمند بود؟ و در انتخاب هدف چه نکاتی را باید رعایت کرد؟
» ناهماهنگی شناختی و چگونگی تأثیر آن بر رفتار چیست و چه راهکاری برای رهایی از آن وجود دارد؟
» ادراک کنترل و ادراک کارایی چگونه بر رفتار تأثیر می‌گذارند؟
» افراد معمولاً موفقیت‌ها و شکست‌های خود را به چه عواملی اسناد می‌دهند؟ و در هر موقعیت چه شرایطی را تجربه می‌کنند؟
» درماندگی آموخته شده چگونه بر رفتار تأثیر می‌گذارد و برای غلبه بر آن چه باید کرد؟
» مفهوم روان‌شناسی سلامت و اهداف آن چیست؟
» جسم و روان چه نقشی در سلامت روان دارند؟
» سبک زندگی و ابعاد آن چگونه بر سلامت روان تأثیر می‌گذارند؟
» انواع فشار روانی کدامند و چه پیامدهایی دارند؟
» مقابله سازگارانه و ناسازگارانه با فشارهای روانی چه ویژگی‌هایی دارند؟
» مذهب چگونه بر سلامت روان تأثیر می‌گذارد؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
درک روش علمی و مراحل آن با شناخت علم روان‌شناسی	منابع کسب آگاهی و معرفت را نام ببرد.	درس ۱ روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه	*						۲
	مفاهیم اساسی علم تجربی یعنی مسئله، فرضیه، قانون یا اصل و نظریه را با ذکر مثال توضیح دهد.						*		
	با ذکر نمونه‌هایی از کاربرد روان‌شناسی در امور زندگی با تأکید بر اهداف آن، فایده مطالعه روان‌شناسی را نشان دهد.							*	
	روش علمی و ویژگی‌های آن را شرح دهد.					*			
	روش‌های گردآوری اطلاعات در روان‌شناسی را با ذکر ویژگی‌های آن‌ها بیان کند.					*			
	درباره علمی بودن دانش روان‌شناسی، دلایل و مستندات قابل قبول ارائه دهد.						*		
	وجوه تمایز رفتار و شناخت را با مثال بیان کند.						*		
	سطوح مختلف شناخت و تمایز آن‌ها را شرح دهد.					*			
	با شناخت روش‌های مطالعه در علوم تجربی و روان‌شناسی، محدودیت‌ها و دشواری‌های مطالعه در روان‌شناسی را بیان کند.					*			

۱ـ دانشی (اسمی) به ذخیره دانشی یک رشته علمی یا موضوع درسی اشاره دارد که یادگیرنده می‌تواند به سطوحی از آن دست یابد.
۲ـ فرایندی (فعلی) به فعالیت‌های شناختی اطلاق می‌شود که یادگیرنده در مواجهه با ذخیره دانشی معینی انجام می‌دهد.
۳ـ آنچه برای آشنایی اولیه یادگیرنده با یک رشته علمی مورد نیاز است که شامل دانش اصطلاحات و اجزاء و عناصر آن رشته علمی می‌باشد.
۴ـ دانش مقوله ها، طبقات و روابط میان آنهاست که شامل دانش گونه‌ها و گونه‌شناسی، دانش اصول، تعمیم‌ها، قوانین و دانش نظریه، الگوها و ساخت‌ها می‌باشد.
۵ـ دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.
۶ـ بازیابی اطلاعات از حافظه درازمدت که شامل بازشناسی و یازخوانی می‌شود.
۷ـ ساختن معنی از یک ارتباط که شامل تفسیر کردن، مثال آوردن، طبقه‌بندی کردن، خلاصه کردن، استنباط، مقایسه کردن و تبیین می‌شود.
۸ـ استفاده از یک روش خاص در یک موقعیت خاص که شامل اجرا کردن و مورد استفاده قرار دادن می‌شود.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
شناخت روان‌شناسی رشد و مقایسه دوره‌های رشد با تمرکز بر ابعاد مختلف رشد و و عوامل مؤثر بر آن‌ها	مفهوم روان‌شناسی رشد را بشناسد و با ارائه شواهدی از رشد در خود و دیگران، اهمیت آن را توضیح دهد.	درس ۲ روانشناسی رشد					*		۲
	ابعاد مختلف رشد را بشناسد.			*					
	عوامل مؤثر بر رشد را بشناسد و چگونگی تأثیرگذاری آن‌ها را شرح دهد.					*			
	دوره‌های مختلف رشد (قبل و بعد از تولد) را بشناسد و ویژگی‌های رشد در ابعاد مختلف را در دوره‌های رشدی شرح دهد.					*			
	رشد هویت در دوره نوجوانی و ضرورت کسب آن را در این دوره تبیین کند.						*		
	تفاوت خود واقعی و خود آرمانی و چگونگی تأثیر بر فعالیت‌های دوره نوجوانی را شرح دهد.						*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
شناخت مفهوم، کارکردها و عوامل مؤثر بر احساس، توجه و ادراک به عنوان مراحل شناخت	- مفاهیم و نقش احساس، توجه و ادراک را به عنوان مراحل شناخت در ارتباط با یکی از موضوعات زندگی خود تحلیل کند.	درس ۳ احساس، توجه، ادراک						*	۲
	- مفهوم احساس، کارکرد آن و عوامل مؤثر بر آن را با استفاده از حواس شرح دهد.					*			
	- مفهوم توجه، منابع و کارکردهای آن را توضیح دهد.					*			
	- مفهوم آماده‌سازی را با ذکر مثال توضیح دهد.						*		
	- عوامل ایجاد و حفظ توجه را با مثال شرح دهد.						*		
	- مفهوم تمرکز، عوامل ایجاد و موانع آن را با مثال شرح دهد.						*		
	- مفهوم ادراک و اهمیت آن را در زندگی شرح دهد.						*		
	- بر اساس اصول روان‌شناسی گشتالت عوامل اثرگذار بر ادراک را با مثال شرح دهد.						*		
	- تفاوت بین خطای ادراکی و توهم را با مثال نشان دهد.						*		
	- مفاهیم محرومیت حسی، جبران حسی و کارایی چندحسی را تعریف کند.			*					

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
ارائه راهکارهای بهسازی حافظه و کاهش فراموشی در مسائل واقعی زندگی با شناخت مفهوم حافظه و فراموشی	حافظه و مراحل آن را شرح دهد.	درس ۴ حافظه و علل فراموشی				*			۲
	- با مقایسه انواع حافظه بر اساس مراحل آن، راهکارهای مناسب ارتقاء حافظه و چرایی اثربخش‌تر بودن بعضی را توضیح دهد.						*		
	انواع حافظه را با توجه به نوع اطلاعات با مثال توضیح دهد.						*		
	با تحلیل فراموشی‌های خود و دیگران، علل آن‌ها را مشخص کند و برای کاهش آن‌ها راهکار مناسب ارائه دهد.							*	
	خطاهای حافظه را توضیح دهد.					*			
	برای کاهش اثر گذشت زمان راهکار مناسب ارائه دهد.							*	
درک اهمیت حل مسئله و شناخت عوامل مؤثر بر حل مسئله و روش‌های حل مسئله با شناخت مسئله، ویژگی‌ها و انواع آن	- مسئله و ویژگی‌های آن را توضیح دهد.	درس ۵ تفکر: حل مسئله				*			۳
	- اهمیت حل مسئله را درک کند.						*		
	مراحل حل مسئله را با یک مسئله واقعی گزارش دهد.							*	
	با ذکر مثالی از مسئله خوب تعریف شده و خوب تعریف نشده، ویژگی‌های آن‌ها را تبیین کند.						*		
	عوامل مؤثر بر حل مسئله را در یک مسئله نشان دهد.							*	
	روش‌های حل مسئله و محدودیت‌های هر یک را توضیح دهد.					*			
	دلایل ناتوانی در حل مسئله و پیامدهای آن را شرح دهد و برای کاهش آن راهکار ارائه نماید.							*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
درک نقش تصمیم‌گیری در تعاملات انسانی و ارائه راهکارهایی برای ارتقاء مهارت‌های تصمیم‌گیری با شناخت مفهوم تصمیم‌گیری و پیامدهای ناتوانی در آن	جایگاه تصمیم‌گیری در شناخت را تبیین کند.	درس ۶ تفکر: تصمیم‌گیری					*		۳
	وجوه اشتراک و اختلاف تصمیم‌گیری و حل مسئله را توضیح دهد.					*			
	انواع تصمیم‌گیری را با مثال شرح دهد.						*		
	ملاک‌های تصمیم‌گیری را شرح دهد.					*			
	مراحل تصمیم‌گیری را به ترتیب در یک مثال نشان دهد.						*		
	انواع سبک‌های تصمیم‌گیری را شرح دهد و نمونه‌ای از تصمیم‌گیری با استفاده از بهترین و بدترین سبک‌ها ارائه کند.						*		
	موانع تصمیم‌گیری را شرح دهد.					*			
	پیامدهای ناتوانی در تصمیم‌گیری و انواع تعارض را با ذکر مثال از تجربیات شخصی توضیح دهد.							*	
	راهکارهای ارتقاء مهارت‌های تصمیم‌گیری را شرح دهد.					*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
درک چگونگی تأثیر انگیزه و نگرش بر رفتار با شناخت مفهوم آن‌ها	- مفهوم انگیزه و ابعاد آن را توضیح دهد و چگونگی تأثیر آن‌ها را بر رفتار بیان کند.	درس ۷ انگیزه و نگرش					*		۴
	- مفهوم نگرش و مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر نگرش را توضیح دهد.					*			
	- چگونگی تأثیر باورها و نظام ارزشی فرد بر رفتار را با مثال توضیح دهد.						*		
	- چگونگی تأثیر اراده بر رفتار را با مثال بیان کند.						*		
	- چگونگی تأثیر هدفمندی بر رفتار را با مثال توضیح دهد.						*		
	- مفهوم ناهماهنگی شناختی و چگونگی تأثیر آن بر رفتار را با مثال توضیح دهد و برای رهایی از آن راهکار ارائه دهد.							*	
	- چگونگی تأثیر ادراک کنترل و ادراک کارایی بر رفتار را با مثال شرح دهد.						*		
	- چگونگی تأثیر اسناد موفقیت و شکست بر رفتار را با ذکر نمونه شرح دهد.						*		
	- مفهوم درماندگی آموخته شده و چگونگی تأثیر آن بر رفتار را با مثال توضیح دهد و برای رهایی از آن راهکار ارائه دهد.							*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
درک نقش عوامل مؤثر بر سلامت روان و نحوه مقابله با عوامل بر هم زننده آن با شناخت اهمیت و اهداف روان‌شناسی سلامت	مفهوم و اهداف روان‌شناسی سلامت را توضیح دهد.	درس ۸ روانشناسی سلامت		*					۲
	نقش متقابل جسم و روان را در سلامت روان نشان دهد.						*		
	با شناخت ابعاد سبک زندگی، چگونگی تأثیر آن را بر سلامت روان شرح دهد.					*			
	فشار روانی، انواع و پیامدهای آن را توضیح دهد.					*			
	روش‌های مقابله با فشارهای روانی را با ذکر نمونه‌هایی از آن‌ها توضیح دهد.						*		
	- چگونگی تأثیر مذهب بر سلامت روان را شرح دهد.					*			

توضیحات

-پاورقی‌های انگلیسی و برای مطالعه این درس حذف است.
-۷۵ درصد نمرات این درس می‌تواند به سؤال‌های فهمیدن و ۲۵ درصد به کاربستن اختصاص یابد.
-پاورقی‌های انگلیسی و برای مطالعه این درس حذف است.
۳۳ درصد نمرات این درس می‌تواند به سؤال‌های فهمیدن، ۳۳ درصد به دانش و ۳۳ درصد به کاربستن اختصاص یابد.
-پاورقی‌های انگلیسی و برای مطالعه این درس حذف است.
-۵۰ درصد نمرات این درس می‌تواند به سؤال‌های فهمیدن و ۵۰ درصد به دانش اختصاص یابد.
-پاورقی‌های انگلیسی و برای مطالعه این درس حذف است.
-۵۰ درصد نمرات این درس می‌تواند به سؤال‌های فهمیدن، ۲۵ درصد به دانش و ۲۵ درصد به کاربستن اختصاص یابد.
-پاورقی‌های انگلیسی و برای مطالعه این درس حذف است.
-۵۰ درصد نمرات این درس می‌تواند به سؤال‌های فهمیدن و ۵۰ درصد به دانش اختصاص یابد.
-در مجموع می‌توان ۶۰ درصد نمرات آزمون این درس را به سؤال‌های فهمیدن، ۲۵ درصد دانش و ۱۵ درصد را به کاربستن اختصاص داد.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۲۱۲

۱۱۱۲۲۶

فلسفه ۱

دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی فلسفه (۱)

پرسش‌های اساسی

۱-فلسفه در میان سایر دانش‌ها چه جایگاهی دارد و وجوه تمایز آن از سایر علوم چیست؟
۲- چه تفاوتی بین بخش اصلی و بخش‌های فرعی فلسفه وجود دارد؟
۳-ارتباط فلسفه‌های مضاف با علوم چگونه است؟
۴- جایگاه فهم فلسفی برای اصلاح سبک زندگی چیست؟
۵-فلسفه در تاریخ تفکر انسان چگونه شکل گرفته است؟
۶- آیا می توان سقراط را به عنوان یک فیلسوف پذیرفت و با اندیشه و عمل او همراهی کرد؟
۷-آیا امکان شناخت و معرفت وجود دارد و می توان آن را تبیین کرد؟
۸- آیا ابزار شناخت منحصر در حس است یا ابزار دیگری هم وجود دارد، ابزارهای شناخت انسان کدامند؟
۹-اعتبار، محدوده و قلمرو هر یک از این ابزارها چیست؟
۱۰-فرایند و سیر کلی معرفت در تاریخ اندیشه چیست؟
۱۱-دیدگاه‌های متفاوت در باره معرفت چیست؟
۱۲-وجه اشتراک و وجه اختلاف دیدگاه‌های مطرح شده چیست؟
۱۳-دیدگاه‌های مختلف در مورد انسان چیست؟
۱۴-وجه اشتراک و وجه اختلاف دیدگاه‌های مطرح شده چیست؟
۱۵-آیا می‌توان با مقایسه دیدگاهها به درک فلسفی از انسان رسید؟
۱۶- میان انسان شناسی و معیار فعل اخلاقی چه ارتباطی وجود دارد؟

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی: اولیه	دانشی: مفهومی روندی	فرایندی: یادآوردن	فرایندی: فهمیدن	فرایندی: کاربستن	فرایندی: تحلیل	فرایندی: ارزیابی	بارم بندی
تشخیص جایگاه دانش فلسفه در میان دانش ها و تمایز آن از سایر علوم	۱-بتواند اهمیت سؤال‌های فلسفی و جایگاه آنها را در تفکر تبیین کند	درس اول: چیستی فلسفه				✓				۱/۵
	۲- فرایند و چگونگی شکل گیری تفکر فلسفی را با ذکر نمونه توضیح دهد.						✓			
	۳-تحول معنایی لفظ فلسفه و علل این تحول را توضیح دهد.							✓		
	۴- بتواند سؤال‌های فلسفی را از غیر فلسفی تشخیص دهد.					✓				
	۵-تفاوت میان تفکر فلسفی و دانش فلسفه را تبیین کند.								✓	
	۶- بتواند دانش فلسفه را با سایر علوم به لحاظ موضوع، مسائل و روش مقایسه کند .								✓	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی		فرایندی					
			اولیه	مفهومی روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی	
توانایی تفکیک ریشه فلسفه از شاخه‌های آن	۱-بتواند بخش اصلی فلسفه و دو قسم آن را توضیح دهد و ارتباط وجودشناسی و معرفت شناسی را تبیین کند.	درس دوم: ریشه و شاخه‌های فلسفه				✓				۱/۵
	۲- تفاوت فلسفه اولی را با فلسفه‌های مضاف توضیح دهد.					✓				
	۳-بتواند رابطه فلسفه اولی را با فلسفه های مضاف با بیان نمونه نشان دهد.							✓		
	۴- ارتباط فلسفه های مضاف با علوم را با بیان نمونه نشان دهد							✓		
	۵- مسئله ها یا گزاره های مربوط به بخش اصلی فلسفه (وجود شناسی و معرفت شناسی) را از سایر گزاره‌ها تشخیص دهد.								✓	
	۶- مسئله ها یا گزاره های مربوط به فلسفه های مضاف را تشخیص دهد.								✓	

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی	فرایندی						
			اولیه	مفهومی روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی	
پذیرش این حقیقت که برای اصلاح سبک زندگی ابتدا باید فهم فلسفی اصلاح شود.	۱-ارتباط سبک زندگی انسان را با فهم فلسفی وی از جهان و انسان توضیح دهد.	درس سوم: فلسفه و زندگی				✓				۱/۵
	۲-بتواند ارتباط میان تصمیم های مهم افراد را با دیدگاه های فلسفی آنها در مثال‌های مختلف نشان دهد.					✓				
	۳-بتواند برخی از فواید تفکر فلسفی را شرح دهد.						✓			
	۴- نقش فلسفه را در هدایت انسان به سمت آزادی حقیقی بر اساس تمثیل غار توضیح دهد.					✓				
	۵-بتواند مفاهیم نمادین به کار رفته در تمثیل غار را با واقعیت تطبیق دهد.							✓		
	۶- اهمیت و جایگاه فهم فلسفی را در زندگی انسان تبیین کند.							✓		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی	فرایندی						
			اولیه	مفهومی روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی	
توانایی گزارش از چگونگی شکل‌گیری فلسفه در تاریخ انسان	۱- بتواند این مسئله را که نمی توان برای فلسفه از نظر زمانی آغازی تعیین کرد، تبیین کند.	درس چهارم: آغاز تاریخی فلسفه				✓				۱/۵
	۲-بتواند دیدگاه هر یک از اندیشمندان پیش از سقراط را در مورد عنصر اولیه جهان توضیح دهد.					✓				
	۳-بتواند این مسئله را تبیین کند که چرا برخی از اندیشمندان پیش سقراطی (جهانشناسانی که حدود ۶ قرن قبل از میلاد در ایونیا ظهور کردند) را می توان فیلسوف نامید .							✓		
	۴-بتواند ارتباط دو نظریه وحدت اضداد و تغییر دائمی جهان را در فلسفه هراکلیتوس تبیین کند.							✓		
	۵-بتواند اندیشه هراکلیتوس و پارمنیدس را در مورد وجود حرکت در جهان مقایسه کند							✓		
	۶-سوفیست را معرفی کند و عوامل زمینه ساز ظهور سوفیست ها را در سرزمین یونان بیان کند.						✓			

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی		فرایندی					بارم بندی
			اولیه	مفهومی روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی	
پذیرش سقراط به عنوان یک فیلسوف نمونه و همراهی با اندیشه ها و عمل او	۱- ویژگیهای برجسته زندگی سقراط را بیان کند	درس پنجم: زندگی بر اساس اندیشه				✓				۱/۲۵
	۲- علت مخالفت آتنیان با سقراط و علت محاکمه و مرگ او را بیان کند.							✓		
	۳-بتواند ارتباط میان اندیشه و سبک زندگی سقراط را تبیین کند					✓				
	۴-بتواند برخی از اصول فکری سقراط را از سبک زندگی و مکالمات او استنباط کند.							✓		
	۵-بتواند فلسفه سقراط را با پیش سقراطیان به لحاظ موضوع بحث های فلسفی مقایسه کند.							✓		
	۶-بتواند دیدگاه سقراط را با سوفیست ها در مورد دانش و توانایی انسان در شناخت واقعیت،مقایسه کند.							✓		
توانایی تبیین امکان معرفت در انسان	۱- بتواند مسئله امکان شناخت را در بعد فلسفی آن توضیح دهد.	درس ششم: امکان شناخت				✓				۱/۲۵
	۲-بتواند علت و چرایی طرح این بحث را در فلسفه تبیین کند							✓		
	۳-بتواند شک نسبی را از شک مطلق تشخیص دهد.							✓		
	۴-بتواند شکاکیت مطلق را نقد کند و برای رد آن دلیل بیاورد.							✓		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی: اولیه	دانشی: مفهومی روندی	فرایندی: یادآوردن	فرایندی: فهمیدن	فرایندی: کاربستن	فرایندی: تحلیل	فرایندی: ارزیابی	بارم بندی
پذیرش این مهم که ابزار شناخت انسان منحصر در حس نیست و ابزار های دیگری هم هست.	۱-بتواند ابزار های شناخت در وجود انسان را معرفی کند .	درس هفتم: ابزار های شناخت				✓				۱/۷۵
	۲- کاربرد مناسب هر یک از ابزار های شناخت را در مثال های مختلف تشخیص دهد.						✓			
	۳-بتواند ابزارهای شناخت را با هم مقایسه کند و تفاوت آنها را به لحاظ ارزش و اعتبار و محدوده شان بیان کند.						✓			
	۴-برخی از مبانی عقلی علوم تجربی را بیان کند					✓				
	۵- بتواند جایگاه و نقش اصل علیت و فروع آن را در علوم تبیین کند .					✓				
	۶-بتواند تفاوت شناخت تجربی و شناخت عقلی (شناخت عقلی محض) و معرفت شهودی را با مثال نشان دهد							✓		
	۷- بتواند شهود عارفانه و معرفت وحیانی را با هم مقایسه کند.							✓		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی	فرایندی						
			اولیه	مفهومی روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی	
توانایی درک فرایند وسیر کلی معرفت و مقایسه دیدگاه ها	۱- بتواند هر یک از دیدگاه های مطرح شده در باره روش‌های کسب معرفت را توضیح دهد.	درس هشتم: نگاهی به تاریخچه معرفت				✓				۳/۲۵
	۲- بتواند دیدگاه های مطرح شده در باره روش‌های کسب معرفت را با هم مقایسه کند.							✓		
	۳-بتواند دیدگاه پوزیتیویسم را نقد و نارسایی های آن را بیان کند							✓		
	۴-بتواند دیدگاه سوفیست های یونان باستان را با نسبی گرایان مقایسه کند.							✓		
	۵-بتواند دیدگاه مناسب را با بیان دلیل برگزیند.								✓	
رسیدن به درک فلسفی از انسان با مقایسه دیدگاه‌ها	۱-بتواند تفاوت شناخت فلسفی در مورد انسان را از شناخت‌های علمی مانند شناخت فیزیولوژیک توضیح دهد.	درس نهم: چیستی انسان!				✓				۲
	۲-بتواند هر یک از دیدگاه های مطرح شده در مورد چیستی انسان را توضیح دهد.					✓				
	۳-بتواند دیدگاه های مطرح شده در مورد انسان را با دیدگاه فلاسفه در معرفت شناسی تطبیق دهد.							✓		
	۴-بتواند دید گاه های مطرح شده در باره حقیقت انسان را با هم مقایسه کند و نقاط قوت و ضعف هر یک را بیان کند								✓	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی		فرایندی					
			اولیه	مفهومی روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی	
رسیدن به درک فلسفی از انسان با مقایسه دیدگاه‌ها	۱-بتواند دیدگاه هر یک از فلاسفه مسلمان را در خصوص انسان توضیح دهد	درس دهم: چیستی انسان ۲				✓				۲
	۲- بتواند دیدگاه های مطرح شده در باره حقیقت انسان را با هم مقایسه کند.							✓		
	۳-بتواند دیدگاه فیلسوفان مسلمان را در مورد انسان با دیدگاه های مختلف در معرفت شناسی تطبیق دهد.							✓		
	۴-بتواند دیدگاه برتر را با ذکر دلیل برگزیند								✓	
توانایی برقرای ارتباط میان انسان شناسی و معیار فعل اخلاقی	۱-بتواند هر یک از دیدگاه های مطرح شده در باره معیار فعل اخلاقی را توضیح دهد.	درس یازدهم: انسان موجود اخلاق گرا				✓				۲/۵
	۲-بتواند فعل اخلاقی (خوب یا بد) را از فعل غیر اخلاقی تشخیص دهد							✓		
	۳-بتواند این دیدگاه ها را با یکدیگر مقایسه کند.							✓		
	۴- بتواند دیدگاه های مطرح شده در مورد معیار فعل اخلاقی را با دیدگاه فلاسفه در انسان شناسی تطبیق دهد							✓		
	۵-بتواند این دیدگاه‌ها را بر نمونه‌های قابل طرح در زندگی تطبیق دهد							✓		
	۶- بتواند دیدگاه برتر را با ذکر دلیل برگزیند								✓	

ملاحظات

۱ـ در طراحی سؤالات به متن کتاب و محتوای اصلی درس تاکید شود و هیچ سؤالی نباید خارج از کتاب باشد، از فعالیت‌هایی که با علامت ستاره مشخص شده‌اند، از مطالبی که در حاشیه صفحات تحت عنوان بیشتر بدانیم آمده، از مطالبی که تحت عنوان برای مطالعه آمده است و نیز از پا ورقی‌ها نباید در آزمون نهایی سؤال طراحی شود.

۲- حدود یک سؤال از تمرینات کتاب داده شود .

۳-در کتاب در بعضی موارد برای فهم بیشتر دانش‌آموزان مطلبی با جملات متفاوت توضیح داده شده است طراح سؤال باید سعی کند که در پاسخ به سؤالات برای اصل سؤال و نکات کلیدی، نمره در نظر بگیرد ودر راهنمای تصحیح نکات کلیدی را بیان کند.

۴- گاهی سؤال بیش از یک پاسخ درست دارد اما در متن کتاب درسی به صراحت ذکر نشده است در صورت طرح چنین سؤالاتی، باید در کلید آزمون، پاسخ های جایگزین نیز ذکر شود.

۵- سؤالات با عباراتی دقیق، گویا و دور از ابهام طرح شوند به عبارت دیگر طرز بیان سؤال باید چنان باشد که عدم پاسخ گویی دانش‌آموزان صرفاً به دلیل نداشتن دانش و مهارت لازم در یادگیری پاسخ مربوط به سؤال باشد نه ناشی از مبهم بودن صورت سؤال.

۶-سؤالات دارای چند قسمت، به‌گونه‌ای طراحی شوند که اگر دانش‌آموزی نتواند به یکی از قسمت ها پاسخ دهد،از پاسخ دادن به بقیهٔ قسمت ها محروم نگردد.

۷- توازن بین دو نوع سؤال انشایی کوتاه پاسخ و گسترده پاسخ برقرار گردد. (بهتر است تعداد سؤالات انشایی کوتاه پاسخ و گسترده پاسخ متناسب باشد.)

۸-سؤالات انشایی به گونه‌ای طراحی شود که توانایی‌های مقایسه کردن، استدلال کردن، نتیجه گیری و نقد و ارزیابی دانش‌آموزان را بسنجد، در سؤالات مقایسه‌ای، موضوع مقایسه، مشخص شود و در پاسخ برگ عنوان وجه اشتراک و وجه اختلاف ذکر شود .

۹-سؤالات عینی (صحیح و غلط و جا خالی و ....) بیشتردر سطح فهم و کار برد باشد و سؤالاتی که صرفاً محدود به حافظه اند حداکثر درحد دو نمره طراحی شود

۱۰-سطح دشواری سؤالات براساس ۲۰درصد آسان، ۶۰ درصد متوسط (۳۰ درصد متوسط پایین،۳۰درصد متوسط بالا) در سطوح فهمیدن و کاربرد و ۲۰ درصد دشوار طراحی شود.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۲۲۳

۱۱۱۲۳۰

زبان انگلیسی(۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی زبان انگلیسی (۲)

ردیف	عنوان فصل	اهداف کلی	اهداف جزئی	بارم‌بندی
۱	Understanding people	۱ـ گفتگو و تعامل درباره موضوع درس ۲ـ واژگان مربوط به موضوع فصل ۳ـ مهارت خوانداری و آشنایی با راهبرد درک مطلب مطرح شده ۴ـ گسترش واژگان و دامنه لغت ۵ـ نکات دستوری مربوط به فصل ۶ـ مهارت شنیداری و گفتاری ۷ـ مهارت نوشتاری	۱ـ با مضمون اصلی درس یعنی زبان‌های جهان و نقش زبان در فهم مردم جهان آشنایی دارد. ۲ـ واژگان مربوط با مضمون درس را به خاطر می‌آورد و نحوه کاربرد آنها در بخش‌های مختلف فصل را می‌داند. ۳ـ راهبرد scanning در هنگام خواندن متن آشنایی دارد و کاربرد آن در درک متن را می‌داند. ۴ـ با مفهوم synonyms آشنایی دارد. ۵ـ با مفاهیم uncountable nouns and numbers در سه سطح form/meaning/ use آشنایی دارد و آنها را در موقعیت مناسب به کار می‌گیرد. ۶ـ با مهارت خرید کردن و پرسیدن قیمت‌ها و گفتن اعداد آشنایی دارد. ۷ـ با نحوهٔ تلفظ اعداد ده تا بیت (ten numbers و teen) آشنایی دارد. ۸- با مفهوم جمله ساده در زبان انگلیسی آشنایی دارد و نحوه تولید آنها در متون نوشتاری را می‌داند. ۹ـ جمع بندی فصل (مطالب مربوط به بخش what you learned را می‌داند)	طبق بارم‌بندی اعلامی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی در هر یک از مهارت‌ها و زیرمهارت‌ها
۲	A healthy life style	۱ـ گفتگو و تعامل درباره کاربرد موضوع درس ۲ـ واژگان مربوط به موضوع فصل ۳ـ مهارت خوانداری و آشنایی با راهبرد درک مطلب مطرح شده ۴ـ گسترش واژگان و دامنه لغت ۵ـ نکات دستوری مربوط به فصل ۶ـ مهارت شنیداری و گفتاری ۷ـ مهارت نوشتاری	۱ـ با مضمون اصلی درس یعنی سبک زندگی سالم آشنایی دارد. ۲ـ واژگان مربوط با مضمون درس را به خاطر می‌اورد و نحوه کاربرد آنها در بخش های مختلف فصل را می‌داند. ۳ـ راهبرد skimming در هنگام خواندن متن آشنایی دارد و کاربرد آن در درک متن را می‌داند. ۴ـ با مفهوم prefixes and suffixes آشنایی دارد و نحوه کاربرد آنها را می‌داند. ۵ـ با مفاهیم present perfect and phrasal verbs در سه سطح form/meaning/ use آشنایی دارد و آنها را در موقعیت مناسب به کار می‌گیرد. ۶ـ با مهارت صحبت کردن درباره تجربه‌های گذشته است. ۷ـ با تلفظ phrasal verbs به‌ویژه در موارد اضطرار (emergencies) آشنایی دارد. ۸- با مفهوم gerund آشنایی دارد و نحوه تولید آن و کاربرد آن در سطح جمله را می‌داند. ۹- جمع‌بندی فصل (مطالب مربوط به بخش what you learned را می‌داند)	طبق بارم‌بندی اعلامی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی در هر یک از مهارت‌ها و زیرمهارت‌ها

ردیف	عنوان فصل	اهداف کلی	اهداف جزئی	بارم‌بندی
۳	Art and culture	۱ـ گفتگو و تعامل درباره موضوع درس ۲ـ واژگان مربوط به موضوع فصل ۳ـ مهارت خوانداری و آشنایی با راهبرد درک مطلب مطرح شده ۴ـ گسترش واژگان و دامنه لغت ۵ـ نکات دستوری مربوط به فصل ۶ـ مهارت شنیداری و گفتاری ۷ـ مهارت نوشتاری	۱ـ با مضمون اصلی درس یعنی هنر و فرهنگ و صنایع دستی آشنایی دارد. ۲ـ واژگان مربوط با مضمون درس را به خاطر می‌آورد و نحوه کاربرد آنها در بخش های مختلف فصل را می‌داند. ۳ـ راهبرد تشخیص reference words آشنایی دارد و کاربرد آن در درک متن را می‌داند. ۴ـ با مفهوم antonyms آشنایی دارد. ۵ـ با مفاهیم past participles and conditional type 1 در سه سطح form/meaning/ use آشنایی دارد و در موقعیت مناسب آنها را به کار می‌برد. ۶ـ با مهارت بیان جملات شرطی و نتایج آن در آینده و لحن بیان جملات شرطی آشنایی دارد. ۷ـ با مفهوم مصدر infinitive آشنایی دارد و نحوه تولید آن در متون نوشتاری را می‌داند. ۸ـ جمع بندی فصل (مطالب مربوط به بخش what you learned را می‌داند)	طبق بارم‌بندی اعلامی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی در هر یک از مهارت‌ها و زیرمهارت‌ها

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات طراحی سؤال

مهارت گوش دادن:

۱ـ متون شنیداری باید در حد متون موجود در کتاب درسی و با رعایت سطح کتاب باشد و به هیچ وجه از متونی که از نظر واژگان یا ساختارهای دستوری فراتر از سطح کتاب درسی هستند، استفاده نشود.

۲-تعداد پرسش‌های مربوط به هر بخش شنیداری متناسب بوده و از تنوع لازم اعم از بلند پاسخ ، کوتاه پاسخ و انتخابی برخوردار باشد.

۳-حجم و مدت سؤالات شنیداری نباید به میزانی باشد که باعث شود دانش‌آموزان در تشخیص پاسخ، دچار سردرگمی شوند.

۴-فایل‌های ضبط شده باید دارای وضوح کافی باشند.

۵ـ سرعت خوانش یا گفت‌وگو در فایل صوتی باید آموزشی و متناسب با درک دانش‌آموزان باشد.

مهارت خواندن:

۱ـ متون خوانداری باید در حد و سطح کتاب درسی باشد.

۲ـ پرسش‌های این بخش از آزمون، متنوع و پوشش‌دهنده انواع سؤالات استانده باشد.

۳ـ تعداد سؤالات متناسب با وقت امتحان باشد.

۴ـ نباید در متون از واژگانی تدریس نشده‌ای استفاده شود که ندانستن آنها باعث عدم درک متون شود.

مهارت نوشتن:

۱ـ از آنجا که ممکن است این تلقی بوجودآید که سؤالات بخش نوشتن با بخش دستور همپوشانی دارد، در قسمت پرسش‌های نوشتاری باید از سؤالات تولیدی استفاده شود، نه سئوالات صرفاً تشخیصی.

۲ـ از طراحی سؤالاتی که صرفاً متکی بر حفظیات است خودداری شده و در این بخش، خلاقیت دانش‌آموزان در تولید سنجیده شود.

۳ـ بارم‌بندی، متناسب با تولید هر قسمت پاسخ طراحی گردد و بارم این بخش به دقت بین پاسخ مورد انتظار توزیع شود.

دستور زبان

۱ـ هر سه بعد مطرح در رویکرد ارتباطی(صورت ، معنا و کاربرد) در طراحی سؤالات مورد توجه قرار گیرد.
۲ـ از طراحی سؤالات مکانیکی خودداری شود.
۳ـ از گزینه‌های اضافی در پاسخ‌های انتخابی استفاده گردد.
۴-از هر دو نوع سؤالات تشخیصی و تولیدی به تناسب استفاده شود.

واژگان

۱ـ حتماً پرسش از بخش واژگان در داخل بافت زبانی و غیر زبانی (تصویر) صورت پذیرد.
۲ـ درستی املای واژگان در بارم‌بندی به صورت حداقلی لحاظ گردد.
۳ـ سؤالات مستقیم املایی طراحی نشود. (هدف اصلی دانستن کلیت واژه است)
۴ـ معنا و کاربرد واژگانی در متن و بافت مناسب مورد توجه قرار گیرد نه خارج از بافت.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۲۲۸

۱۱۱۲۳۲

اصول عقاید (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | **علوم و معارف اسلامی** | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی اصول و عقاید (۲)

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس اول : قافلهٔ هدایت	آشنایی با دلایل نیاز به پیامبران و هدایت الهی آنها	۱- بیان دلیل ارائه برنامه‌های متفاوت برای هدایت بشر از جانب مکاتب بشری		*								۱/۵ نمره
		۲- ذکر نیازهای انسان و تقسیمات آن	*			*						
		۳- نام بردن نیازهای برتر انسان	*			*						
		۴- توانایی توضیح هر یک از نیازهای برتر انسان		*			*					
		۵- بیان ویژگی‌های پاسخ به نیازهای برتر انسان		*			*					
		۶- توانایی برقراری ارتباط صفات خدا همچون حکمت الهی، هدایت‌گری و پاسخگویی به نیازهای برتر			*		*					
		۷- تعریف هدایت عامه		*			*					
		۸- بیان چگونگی هدایت انسان توسط خداوند			*							
		۹- آشنایی با حجت‌های الهی در هدایت انسان‌ها		*		*						

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس دوم : ویژگی های پیامبران	آشنایی با ویژگی‌های پیامبران: وحی، اعجاز و عصمت	۱-آشنایی با ویژگی‌های پیامبران		*		*						۲ نمره
		۲-تعریف وحی در لغت و در اصطلاح	*				*					
		۳-آشنایی با چگونگی دریافت وحی توسط پیامبران بر اساس آیات قرآن			*							
		۴- درک پاسخ به یک اشکال مبنی بر اشتباه نکردن پیامبر در تشخیص القای شیطانی و القای الهی		*								
		۵-آشنایی با معجزه به عنوان مهم‌ترین روش برای تشخیص نبی از غیر او	*									
		۶-آشنایی با تعریف معجزه در لغت و در اصطلاح و تعریف آیت و ارهاص		*			*					
		۷-آشنایی با برخی معجزات پیامبران	*			*						
		۸-آشنایی با ارکان معجزه		*		*						
		۹- درک مرتبط بودن معجزه پیامبران با زمان پیامبری آنان		*			*					
		۱۰- تعریف عصمت و علت وجود آن در پیامبران		*			*					
		۱۱- درک ارتباط عصمت پیامبران با اختیار آنها					*					
		۱۲- آشنایی با نکاتی پیرامون ویژگی عصمت به عنوان اعطای خداوند به پیامبر		*			*					

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس سوم: هدایت مستمر	آشنایی با دین واحد و علت و مسائل پیرامون آن	۱- توانایی استنباط پیام از آیات مربوط به دین واحد		*			*					۱/۵ نمره
		۲- درک منشا دین واحد		*			*					
		۳- تعریف مفاهیم فطرت و فطرت انسان دین و دین اسلام	*			*						
		۴- ذکر برخی ویژگی‌های فطری مشترک انسان			*	*						
		۵- نام بردن علل فرستادن پیامبران متعدد	*			*						
		۶- تبیین هر یک از علل فرستادن پیامبران متعدد		*			*					
		۷- تبیین علت وجود ادیان مختلف در جهان		*								

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس چهارم: آخرین پیام‌آور	آشنایی با معنا و عوامل ختم نبوت	۱- درک معنای ختم نبوت و لوازم آن		*			*					۱ نمره
		۲- ذکر عوامل پایان نبوت بعد از پیامبر اکرم	*			*						
		۳- توانایی توضیح هر یک از عوامل ختم نبوت		*								
		۴- ذکر ویژگی‌های دین اسلام برای پاسخگویی به نیازهای بشر در دوران مختلف		*								
		۵- تعریف نیازهای ثابت و متغیر	*			*						
		۶- ذکر مثال برای هر یک از نیازهای ثابت و متغیر			*		*					
		۷- توانایی استنباط پیام از آیات و روایات در مورد علل ختم نبوت		*			*					
		۸- توانایی اقامه دلیل بر سازگاری ختم نبوت با حکمت خداوند		*								
		۹- توانایی اقامه دلیل بر اینکه ایمان به آخرین پیامبر ایمان به همه پیامبران پیشین است		*								

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس پنجم: معجزهٔ جاودان	آشنایی با جنبه‌های اعجاز قرآن کریم به عنوان معجزه جاودان پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله	۱- بیان دلیل رابطه بین معجزه پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و دوران پیامبری ایشان		*								۱/۵ نمره
		۲- بیان دلیل اینکه معجزه پیامبر خاتم صلی‌الله‌علیه‌وآله از نوع کتاب است.		*			*					
		۳- ذکر نمونه‌هایی از نکات علمی قرآن کریم	*			*						
		۴- توانایی تبیین و توضیح هر یک از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم		*			*					
		۵- تعریف مفهوم تحدی		*			*					
		۶- نام بردن برخی معجزات دیگر پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله	*			*						
		۷- ذکر جنبه‌های اعجاز قرآن کریم	*			*						
		۸- توضیح اعجاز لفظی قرآن کریم		*			*					
		۹- ذکر جنبه‌های اعجازی محتوایی قرآن کریم		*		*						

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس ششم: مسئولیت‌های پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله	آشنایی با مسئولیت‌ها و وظایف پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله	۱- ذکر مسئولیت‌های مهم پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله	*			*						۲ نمره
		۲- توانایی تبیین و توضیح هر یک از مسئولیت‌های مهم پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله		*				*				
		۳- توانایی برقراری ارتباط میان آیات قرآن کریم و هر یک از مسئولیت‌های مهم پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله			*							
		۴- آشنایی با آشکال تبیین معارف دین توسط پیامبر اکرم (ص) و نام بردن آنها		*								
		۵- تعریف مفاهیم تقریر، ولایت، طاغوت، قاعده نفی سبیل و ولایت معنوی	*				*					
		۶- استنباط پیام از حدیث امام باقر علیه‌السلام در مورد ضرورت تشکیل حکومت اسلامی		*			*					
		۷- ذکر دلایل اهمیت ولایت و حکومت اسلامی		*			*					
		۸- تبیین هر یک از دلایل اهمیت ولایت و حکومت اسلامی		*			*	*				
		۹- توانایی برقراری ارتباط میان سخنان امام خمینی و دلایل اهمیت حکومت اسلامی			*							
		۱۰- توانایی توضیح ولایت معنوی و ذکر نمونه‌هایی از آن		*			*					

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس هفتم: امامت تداوم رسالت	آشنایی با آیات و روایات پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله در مورد امامت امام علی علیه السلام و سایر امامان معصوم علیهم‌السلام	۱- ذکر مسئولیت پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله که باید توسط امامان معصوم ادامه بیابد	*			*						۱/۵ نمره
		۲- توانایی مقایسه فرض‌های موجود در مورد سرنوشت دو مسئولیت پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله پس از ایشان			*							
		۳- آشنایی با برخی آیات قرآن کریم در مورد امامت امام علی علیه‌السلام و ذکر آنها	*			*						
		۴- توانایی تبیین هر یک از آیات موجود در مورد امامت امام علی علیه‌السلام		*			*					
		۵- توانایی تبیین احادیثی مانند حدیث جابر، حدیث ثقلین، حدیث غدیر و حدیث منزلت در مورد امامت امام علی علیه‌السلام و استنباط پیام از آنها		*				*				
		۶- توانایی برقراری ارتباط بین آیه تطهیر و عصمت امامان معصوم علیهم‌السلام			*							
		۷- آوردن دلیل بر ضرورت وجود امام پس از پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله		*								

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس هشتم: نقش امامان در احیای دین	آشنایی با اقدامات امامان معصوم علیهم‌السلام برای احیای دین در راستای مرجعیت علمی و ولایت ظاهری	۱- ذکر مشکلات اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جامعه اسلامی پس از پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله		*		*						۱/۵ نمره
		۲- ذکر اقدامات امامان معصوم علیهم‌السلام در مورد مرجعیت علمی برای احیای دین	*			*						
		۳- ذکر اقدامات امامان معصوم علیهم‌السلام در راستای ولایت ظاهری	*			*						
		۴- ذکر اقدامات امامان معصوم علیهم‌السلام در تعلیم و تبیین معارف اسلامی	*			*						
		۵- توانایی فهم و استنباط پیام از حدیث سلسلة الذهب		*			*					
		۶- نام بردن کتاب‌های مهم حدیثی در سیره پیامبر و امامان	*			*						
		۷- تبیین چگونگی مبارزه امامان معصوم علیهم‌السلام با اندیشه‌های انحرافی در زمان خودشان			*							
		۸- تبیین اقدامات امامان معصوم علیهم‌السلام در تربیت شخصیت‌های اسلامی			*		*					
		۹- ذکر اصول مبارزه با حاکمان از جانب امامان	*			*						
		۱۰- تبیین هر یک از اصول رعایت شده توسط امامان معصوم علیهم‌السلام در مبارزه با حاکمان		*			*					

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس نهم: وعده بزرگ الهی	آشنایی با الهی بودن پایان تاریخ و مسائل مربوط به غیبت امام عصر علیه‌السلام در قرآن کریم	۱-آشنایی با دو جبهه و دو حزب از ابتدای تاریخ تاکنون و معرفی هر یک	*			*						۱/۵ نمره
		۲- تبیین وعده بزرگ الهی برای پایان تاریخ از نظر قرآن کریم		*								
		۳- درک مثال زیبای قرآن کریم برای آینده تاریخ			*		*					
		۴- توانایی استنباط پیام از آیات قرآن کریم در مورد پایان تاریخ		*			*					
		۵- توانایی ترجمه آیات پیرامون پایان تاریخ		*				*				
		۶- مقایسه اعتقادات موجود در ادیان در مورد موعود و منجی			*			*				
		۷- مقایسه اعتقادات مسلمانان یعنی شیعه و اهل سنت در مورد موعود و منجی		*								
		۸- تعریف مفاهیم« غیبت کبری »« غیبت صغری » و « نواب اربعه »	*			*						
		۹- ذکر دو اقدام مهم امام حسن عسکری علیه‌السلام در مورد حضرت مهدی علیه‌السلام		*		*						
		۱۰- بیان فواید مشخص بودن پدر و مادر امام زمان و زنده بودن آن حضرت و حضور ایشان در جامعه		*								
		۱۱ - توانایی اقامه دلیل بر پیروزی قطعی حق بر باطل در آینده تاریخ از نظر خداپرستان		*								

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس دهم: در انتظار طلوع	آشنایی با غیبت امام عصر و مثل مسائل پیرامون آن ویژگی ها و مسئولیت‌های منتظران آن حضرت	۱- بیان علل غیبت امام زمان علیه‌السلام		*								۲ نمره
		۲- ذکر معنای غیبت و غایب بودن امام علیه‌السلام	*			*						
		۳-تبیین چگونگی امامت امام علیه السلام در عصر غیبت			*							
		۴- ذکر نمونه‌هایی از کمک‌های امام زمان علیه‌السلام به مسلمانان و پیروان	*			*						
		۵- تبیین مفهوم انتظار و مسائل پیرامون آن		*								
		۶- شرح ویژگی‌های انسان منتظر و جامعه منتظر		*			*					
		۷- درک اعتقاد بسیاری از جامعه شناسان در مورد عوامل پویایی جامعه شیعه		*								
		۸- ذکر فهرست وار مسئولیت‌های منتظران امام عصر علیه‌السلام	*			*						
		۹- بحث درباره موارد و علائم پیروی از امام عصر علیه‌السلام در دوران غیبت			*							
		۱۰- انتخاب مهمترین ویژگی‌های یاران امام عصر علیه‌السلام در زمان ظهور در فرمایش امام علی علیه‌السلام	*			*						
		۱۱- ارزیابی ویژگی‌های یاران واقعی امام زمان در عصر غیبت و ویژگی‌های یاران غیر واقعی		*								
		۱۲- تبیین زمان ظهور امام عصر علیه‌السلام			*		*					
		۱۳- نام بردن برخی اهداف انبیا که با ظهور امام عصر علیه‌السلام تحقق می‌یابد	*			*						
		۱۴- توانایی تفسیر هر یک از اهداف انبیا که با ظهور امام زمان علیه‌السلام تحقق می‌یابند.		*			*					

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس یازدهم: تداوم امامت در عصر غیبت	آشنایی با چگونگی تداوم مسئولیت‌های مربوط به امامت در عصر غیبت توسط فقیهان واجد الشرایط	۱- بیان علت تداوم مسئولیت‌های مربوط به امامت در عصر غیبت		*								۱/۵ نمره
		۲-استنباط بیان از آیه « نفر » در مورد تداوم مسئولیت‌های مربوط به امامت در عصر غیبت		*			*					
		۳- تبیین دستور قرآن کریم در مورد تفقّه		*			*					
		۴- ذکر فهرستی از ویژگی‌های فقیهان در حدیث امام صادق علیه‌السلام	*			*						
		۵- استنباط پیام از روایات موجود در مورد مراجعه به فقهیان در عصر غیبت		*			*					
		۶- ذکر شرایط مرجع تقلید	*			*						
		۷- ارزیابی راه‌های شناخت مرجع تقلید		*								
		۸- نام بردن شرایط ولی فقیه	*			*						
		۹- توانایی تفکیک شرایط مرجع تقلید و ولی فقیه		*								
		۱۰- تفسیر شجاعت ولی فقیه			*		*					
		۱۱- تعریف مشروعیت و مقبولیت ولی فقیه		*			*					
		۱۲-تحلیل چگونگی انتخاب ولی فقیه		*								
		۱۳-توصیف چگونگی ایجاد آمادگی برای حکومت جهانی امام عصر علیه‌السلام با برقراری حکومت اسلامی در عصر غیبت			*							

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس دوازدهم: ویژگی‌های حکومت اسلامی (۱)	آشنایی با مفهوم مردم سالاری دینی و وظایف رهبر در مقابل مردم با توجه به آیات و روایات	۱- تعریف «حکومت دمکراتیک یا مردم سالار» و «جمهوری»		*		*						۱/۵ نمره
		۲- توانایی مقایسه بین حکومت اسلامی با سایر حکومت‌ها			*							
		۳- تعریف نظام مردم سالاری دینی		*		*						
		۴- ذکر وظایف رهبر در مقابل مردم در کلام امام علی علیه‌السلام		*		*						
		۵- بیان رابطه بین رهبر و مردم در فرمایشات امام علی علیه‌السلام		*								
		۶- استنباط پیام از آیات قرآن کریم در مورد وظایف رهبر در مقابل مردم		*			*					
		۷- ذکر وظایف رهبر جامعه اسلامی با توجه به آیات و روایات و سیره معصومان علیهم‌السلام	*			*						
		۸- تبیین هر یک از وظایف رهبر در مقابل مردم		*			*					
		۹- ذکر برخی از اقدامات پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله به عنوان اسوه پیشوایی	*			*						
		۱۰- تبیین اقدامات رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله در برابری عدالت		*								
		۱۱- توانایی ارزیابی محبت و مدارای پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله با مردم		*								
		۱۲- تفسیر سخت کوشی و دلسوزی پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله در هدایت مردم			*		*					
		۱۳- تبیین اقدامات رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله در مبارزه با فقر و همدردی با فقیران		*			*					
		۱۴- تبیین اقدامات رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله در برابری و اخوت اسلام		*								

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس سیزدهم: ویژگی‌های حکومت اسلامی ۲	نقش مردم در نظام اسلامی و مسئولیت‌های آنها	۱-تبیین جایگاه مردم در نظام اسلامی		*								۱ نمره
		۲- نام بردن مسئولیت‌های مردم در مقابل رهبر و نظام اسلامی	*			*						
		۳- تبیین و توضیح هر یک از مسئولیت‌های مردم در مقابل رهبر و نظام اسلامی		*			*					
		۴-تحلیل نحوه مشارکت مردم در نظارت همگانی		*								
		۵- ذکر مثالی از مسئولیت اولویت دادن به اهداف اجتماعی توسط مردم			*		*					
		۶- توانایی مقایسه آثار عملکرد صحیح و غلط کارگزاران نظام اسلامی		*								
		۷- توانایی تفکیک مسئولیت‌های کارگزاران نظام اسلامی و علت آنها در کلام امام علی علیه‌السلام		*								

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۲۴۲

۱۱۱۲۳۳

تاریخ اسلام (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی تاریخ اسلام (۲)

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی										بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی							
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن		
درس اول : امام سجاد (ع)	آشنایی با وقایع دوران امام سجاد (ع) و نقش حضرت پس از شهادت امام حسین (ع)	۱. شناخت وضعیت سیاسی دوران امام سجاد (ع)		*			*						۱ نمره
		۲. آشنایی با اقدامات امام سجاد (ع) در دوران امامت	*			*							
		۳. شناخت فعالیت‌های فرهنگی امام سجاد (ع)		*			*						
		۴. آشنایی با قیام‌های دوران امام سجاد (ع)		*			*						
درس دوم : امام محمد باقر (ع)	آشنایی با اوضاع فکری و فرهنگی عصر امام محمد باقر (ع) و نقش آن حضرت در رشد و توسعهٔ تشیّع	۱. آشنایی با اوضاع فکری و فرهنگی دوران امام باقر(ع)		*			*						۱ نمره
		۲. آشنایی با تاریخچه تشیع در اسلام	*				*						
		۳. آشنایی با جریانهای فکری دوران امام باقر (ع)		*			*						
		۴. توانایی درک و تحلیل مواضع سیاسی امام باقر (ع) در مقابل حکومت بنی امیه		*					*				

درس سوم : امام صادق (ع) ۱	آشنایی با اوضاع سیاسی دوران امام صادق (ع) و شناخت عوامل مؤثر در زوال بنی‌امیه و تشکیل حکومت بنی عباس	۱. اشنایی با اوضاع سیاسی دوران امام صادق (ع)			*		*				۱/۵ نمره
		۲. شناخت عوامل انحطاط و زوال بنی‌امیه و شکل‌گیری حکومت بنی‌عباس	*			*					
		۳. توانایی درک نقش ایرانیان در به قدرت رسیدن بنی عباس		*			*				
		۴. آشنایی با ابومسلم و نقش او در جنبش عباسیان		*			*				
		ارزیابی دوران خلافت منصور				*			*		
درس چهارم: امام صادق (ع) ۲	آشنایی با اوضاع فکری و فرهنگی امام صادق (ع) و فعالیتهای علمی فرهنگی حضرت	۱- توانایی تشخیص و مقایسه مواضع امام دربرابر جریان‌های سیاسی دوران بنی امیه و بنی عباس		*			*				۱ نمره
		۲- شناخت اوضاع فکری و فرهنگی دوران امام صادق (ع)				*	*				
		۳- شناخت ویژگی فعالیت‌های علمی و فرهنگی امام صادق(ع)	*					*			
		۴- آشنایی با روش امام صادق(ع) در برخورد با جریان انحرافی غلوّ		*			*				
		۵- توانایی درک نقش امام در پایه‌گذاری روش صحیح اجتهاد		*					*		
درس پنجم: امام کاظم (ع)	آشنایی با اوضاع سیاسی، اجتماعی دوران امام کاظم ع و فعالیت‌های سیاسی و علمی فرهنگی امام کاظم (ع)	۱- شناخت مشکلات امامت بعد از شهادت امام کاظم(ع)		*			*				۱/۵ نمره
		۲- آشنایی با راهبرهای امام کاظم(ع) برای حفظ و گسترش شیعه در دوران خلافت عباسیان		*			*				
		۳- آشنایی با اوضاع سیاسی دوران امام کاظم ع		*			*				
		۴- آشنایی با سیاست خلفای عباسی دربرابر امام کاظم ع		*			*				
		۵- آشنایی با فعالیت‌های سیاسی امام کاظم (ع		*			*				
		۶- آشنایی با فعالیت‌های اقتصادی امام کاظم (ع		*			*				
		۷- آشنایی با فعالیت‌های علمی و فرهنگی امام کاظم (ع)		*			*				

درس ششم: امام رضا (ع) ۱	شناخت اوضاع سیاسی عصر امام رضا (ع)	۱. آشنایی با قیام‌ها و شورش های دوران امامت امام رضا(ع)	*			*					۱ نمره
		۲. آشنایی با علل پیشنهاد ولایتعهدی امام رضا(ع) از طرف مأمون	*			*	*				
		۳. آشنایی با چگونگی برخورد امام رضا(ع) در مقابل پیشنهاد ولایتعهدی مأمون		*			*				
		۴. توانایی درک علل پذیرش ولایتعهدی توسط امام رضا(ع)		*							
		۵. اشنایی با شرایط امام رضا(ع) در پذیرش ولایتعهدی		*			*				
		۶. توانایی تجزیه و تحلیل تجزیهٔ قدرت بین امین و مأمون عباسی		*							
درس هفتم: امام رضا (ع) ۲	آشنایی با اوضاع فکری و فرهنگی دوران امامت امام رضا (ع) و تلاشهای علمی و فرهنگی ایشان	۱. توانایی درک آثار حضور امام رضا(ع) در ایران		*			*				۱ نمره
		۲. شناخت اوضاع فکری و فرهنگی زمان امام رضا (ع)		*			*				
		۳. اشنایی با موضع‌گیری امام رضا(ع) در مقابل فرقهٔ واقفیه		*			*				
		۴- آشنایی با فعالیت‌های امام رضا(ع) برای گسترش تشیع	*			*	*				
		۵. آشنایی با آموزه‌های اخلاقی امام رضا(ع)		*			*				
		۶. آشنایی با تلاش‌های علمی و فرهنگی امام رضا(ع)		*			*				
درس هشتم: امام جواد (ع)	آشنایی با اوضاع فکری و سیاسی دوران امام جواد (ع)	۱. توانایی تبیین و شرح دوران (اول و دوم) امامت امام جواد (ع)		*			*				۲/۵ نمره
		۲. اشنایی با اوضاع سیاسی دوران امام جواد (ع)		*			*				
		۳. آشنایی با اوضاع فکری دوران امام جواد (ع)		*			*				
		۴. اشنایی با علل شکل‌گیری نهضت علمی دوران امامت امام جواد (ع)	*			*	*				
		۵. آشنایی با فعالیت‌های علمی و فرهنگی امام جواد ع	*			*	*				
		۶. شناخت شرایط خاص در به امامت رسیدن امام جواد (ع)		*			*				

درس نهم: امام هادی (ع)	آشنایی با اوضاع سیاسی و فکری دوران امام هادی (ع)	۱. -آشنایی با شیوهٔ برخورد خلفای عباسی با امام هادی (ع)		*		*						۲/۵ نمره
		۲. - اشنایی با توطئه‌های متوکل عباسی علیه امام هادی (ع)		*			*					
		۳. - توانایی درک موقعیت شبکه وکالت در زمان امام هادی (ع)		*			*					
		۴- شناخت اوضاع سیاسی دوران امام هادی (ع)		*			*					
		۵- شناخت اوضاع فکری زمان امام هادی (ع)		*			*					
		۶-آشنایی با فعالیت‌های علمی و فرهنگی امام هادی (ع)	*				*					
درس دهم: امام حسن عسکری (ع)	آشنایی با اوضاع سیاسی و اجتماعی دوران امام عسکری (ع) و نقش امام در ایجاد آمادگی شیعیان برای پذیرش مسئلهٔ غیبت	۱. شناخت موقعیت اجتماعی امام حسن عسکری (ع)	*				*					۲ نمره
		۲. -آشنایی با اوضاع سیاسی و اجتماعی دوران امام حسن عسکری(ع)		*			*					
		۳. - شناخت چگونگی مواجههٔ خلفای عباسی با امام حسن عسکری(ع)		*			*					
		۴. -توانایی درک اقتدار شیعیان در دوران امام حسن عسکری(ع)		*			*					
		۵. - آشنایی با فعالیت‌های علمی و فرهنگی امام عسکری(ع)		*			*					
		۶--آشنایی با تدابیر امام عسکری (ع) برای ارتباط با شیعیان		*			*					
		۷-آشنایی با اقدامات امام عسکری جهت آماده سازی شیعیان برای مسئلهٔ غیبت		*			*					

درس یازدهم: امام مهدی (ع)	آشنایی با اوضاع سیاسی و وضعیت علمی و فرهنگی دوران غیبت	۱. - توانایی تبیین زمینه‌سازی برای عصر غیبت توسط ائمه		*			*					۲ نمره
		۲-آشنایی با اوضاع سیاسی دوران غیبت صغری		*			*					
		۳- آگاهی از وضعیت شیعه در دوران غیبت صغری		*			*					
		۴-آشنایی با وضعیت علمی و فرهنگی دوران غیبت صغری		*			*					
		۵- توانایی درک چگونگی ارتباط شیعیان با امام مهدی(عج) در دوران غیبت صغری		*			*					
		۶-شناخت نایبان خاص امام مهدی(عج) در دوران غیبت صغری	*			*						
		۷-آشنایی با وظایف نایبان خاص امام مهدی(عج) در دوران غیبت صغری		*			*					
		۸-آگاهی از نحوه آغاز دورهٔ غیبت کبری		*			*					
درس دوازدهم: فرهنگ و تمدن اسلامی ۱	آشنایی با با انواع مراکز آموزشی در دوران اسلامی	۱. - شناخت دوره های تمدن اسلامی	*				*					۱ نمره
		۲. - آشنایی با مراکز آموزشی در تمدن اسلامی	*				*					
		۳. - آگاهی از مسئله ترجمه در تمدن اسلامی		*			*					
درس سیزدهم: فرهنگ و تمدن اسلامی ۲	آشنایی با با انواع سازمانهای اداری و اجتماعی و نیز علوم مختلف دوران تمدن اسلامی	- آشنایی با تشکیلات سیاسی در تمدن اسلامی		*			*					۱ نمره
		۲- شناخت سازمان های سیاسی و اقتصادی در تمدن اسلامی		*			*					
		۳-آشنایی با علوم مختلف به همراه دانشمندان آن علوم		*			*					

درس چهاردهم: فرهنگ و تمدن اسلامی ۳	آشنایی با عوامل رکود و خیزش تمدن اسلامی	۱- آشنایی با مراحل ارتباط تمدن اسلامی با تمدن اروپا	*				*					۱ نمره
		۲- فهم علل مختلف داخلی و خارجی رکود تمدن اسلامی		*			*					
		۳-آگاهی از رویش مجدد تمدن اسلامی بعد از حمله مغول		*			*					
		۴- توانایی مقایسه رویش های تمدنی در ایران، عثمانی و هند		*				*				

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۲۴۹

۱۱۱۲۳۴

علوم و معارف قرآنی (۲)

دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی علوم و معارف قرآنی (۲)

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس اول : ما و قرآن	آشنایی با آداب تلاوت قرآن	۱- آشنایی با آداب ظاهری ارتباط با قرآن کریم با استفاده از آیات و روایات	*				*					۱ نمره
		۲- آشنایی با آداب باطنی ارتباط با قرآن کریم با استفاده از آیات و روایات	*			*						
		۳- بیان آثار خشوع قلب در مقابل آیات قرآن		*								
		۴- بیان آثار اخلاص در قرائت قرآن		*			*					
		۵- آشنایی با چگونگی تدبر در قرآن			*		*					
		۶- تعریف مفاهیم استعاذه و تسمیه	*			*						

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس دوم: علوم قرآنی	شناخت انواع علوم مرتبط با فهم قرآن	۱- آشنایی با برخی دانش های مطرح شده در علوم قرآنی	*			*						۱/۵ نمره
		۲- تعریف علوم قرآنی	*				*					
		۳- آشنایی با تفاوت « علوم قرآنی » با اصطلاح « معارف قرآنی »			*		*					
		۴- آشنایی با تأثیرآگاهی از علوم قرآنی در فهم دقیق تر آیات		*			*					
		۵- آشنایی با مهم‌ترین جنبه‌هایی که علوم قرآنی به مطالعهٔ آن می‌پردازد.	*			*						
		۶- تبیین جنبه هدایت گری قرآن کریم		*			*					
		۷- ذکر علوم قرآنی مربوط به جنبه نازل شده قرآن	*			*						
		۸- ذکر علوم قرآنی مربوط به جنبه هدایت گری قرآن	*			*						
		۹- بیان بحث‌های مطرح شده در علم تاریخ قرآن		*		*						
درس سوم: آیه و سوره	آشنایی با اجزاء و قسمت های مختلف قرآن	۱- شناخت معنای لغوی آیه و سوره و آیات نامدار	*			*						۱ نمره
		۲- آشنایی با تعریف دو واحد قرآنی « آیه » و « سوره » در ادبیات علوم قرآنی	*			*						
		۳- آشنایی با مهم ترین مباحث علوم قرآنی پیرامون آیات و سوره های قرآن کریم؛ از جمله: ترتیب توقیفی بودن آیات در سوره ها		*			*					
		۴- تبیین انسجام و هماهنگی آیات در یک سوره		*			*					
		۵- معرفی آیات نامدار قرآن	*			*						
		۶- وجه تسمیه سوره ها در مصحف های امروزی			*		*					
		۷- بیان علت اشتهار قرآن کریم به کتاب		*			*					

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس چهارم فواتح سور	آشنایی با انواع فواتح سور (حروف مقطعه و قسم ها و حامدات و خطاب و پرسش)	۱- آشنایی با تعدادی از « فواتح سور» به عنوان یکی از موضوعات علوم قرآن	*			*						۱/۵ نمره
		۲- آشنایی با برخی کارکردهای فواتح سور (کارکردهای تربیتی و تفسیری)			*		*					
		۳- تعریف فواتح سور	*			*						
		۴- بیان دلیل مشهور شدن برخی سوره‌های قرآن به حامدات و مسبحات		*			*					
		۵- تبیین تاثیر آغاز برخی سوره ها با قسم یا با پرسش بر مخاطب		*			*					
درس پنجم جمع قرآن	آشنایی با مراحل جمع و تدوین آیات و سوره‌ها در زمان پیامبر(ص)	۱- آشنایی با اصطلاح » جمع قرآن « و تعریف آن به عنوان یک اصطلاح علوم قرآنی	*			*						۱/۵ نمره
		۲ - آشنایی با مهم ترین مراحل و ادوار تدوین سوره های قرآن و توضیح آن		*			*					
		۳- معرفی مهم ترین نوشت افزارهای موجود در عصر نزول، از زبان قرآن	*			*						
		۴- توانایی توضیح توحید مصاحف در تدوین قرآن.		*			*					
		۵- آشنایی با چگونگی اقدام امام علی علیه السلام به گردآوری سوره‌های قرآن	*			*						

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس ششم: تعلیم قرآن در سیرهٔ پیامبر (ص)	آشنایی با برنامه و شیوهٔ پیامبر اسلام (ص) در تعلیم قرآن	۱- آشنایی با روش« اقراء» در آموزش قرآن به عنوان روش تعلیمی - الگوی آموزشی - پیامبر اکرم (ص)		*			*					۱/۵ نمره
		۲- آشنایی با ویژگی های « اقراء» در سیرهٔ پیامبر اکرم (ص)		*			*					
		۳- استنباط وظایف پیامبر اکرم (ص) از عبارت شریف « یتلو علیهم آیاته و یزکیهم و یعلمهم الکتاب و الحکمه »		*			*					
		۴- تبیین جایگاه تعلیم قرآن در سیره پیامبر (ص)		*			*					
درس هفتم: ترجمهٔ قرآن	آشنایی با ترجمه به عنوان یکی از قالب‌های فهم قرآن	۱- آشنایی با موضوع «ترجمهٔ قرآن» و تعریف آن؛ به عنوان یکی از موضوعات علوم قرآن	*			*						۱/۵ نمره
		۲- تبیین ضرورت ترجمه قرآن برای انتقال معنا و مفهوم یک متن برای غیر عرب زبانان		*			*					
		۳-آشنایی اجمالی با ادله موافقان و مخالفان ترجمه قرآن		*			*					
		۴- آشنایی با انواع سه گانه ترجمه قرآن (تحت اللفظی، روان و تفسیری)	*			*						
		۵- معرفی شرایط یک مترجم قرآن یا معیارهای ترجمه صحیح		*			*					

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس هشتم: تفسیر اجتهادی	آشنایی با رویکردهای گوناگون در تدوین تفسیر اجتهادی	۱-آشنایی با دسته بندی انواع تفسیر از نظر محتوا		*		*						۲/۵ نمره
		۲-آشنایی با انگیزه ها و دلایل تدوین تفسیر اجتهادی		*			*					
		۳-آشنایی با مهم ترین رویکردهای مفسران در تفسیر اجتهادی (ادبی، فقهی، کلامی و تربیتی اجتماعی)	*			*						
		۴-آشنایی با تفاسیر جامع		*			*					
		۵- نام بردن برخی تفاسیر مطابق با رویکردهای تفسیری	*			*						
		۶-آشنایی با تعریف انواع تفسیر از نظر محتوا	*			*						
		۷- ذکر مهمترین نکات در رویکرد تربیتی اجتماعی تفسیر قرآن کریم		*			*					
		۸- توضیح هر یک مهم ترین رویکردهای مفسران در تفسیر اجتهادی (ادبی، فقهی، کلامی و تربیتی اجتماعی)		*			*					
درس نهم: فهم قرآن در آینهٔ ادبیات عرب(۱)	آشنایی با مراحل فهم معنای یک واژه در قرآن	۱-آشنایی با اهمیت و تأثیر لغت شناسی و شناخت ریشه لغت در فهم آیات		*			*					۲ نمره
		۲-نام بردن انواع لغت نامه های عربی	*			*						
		۳-توانایی معرفی لغت‌نامه‌های خاص قرآنی		*			*					
		۴- نام بردن نمونه هایی از لغت‌نامه‌های خاص قرآنی	*			*						
		۵- منظور از تشخیص معانی اصطلاحی در ترجمه یا تفسیر قرآن را تبیین کند.		*			*					
		۶- توانایی ترجمه یک آیه با توجه به نکات موجود در ترجمه		*			*					
		۷-توضیح معنای اصطلاحی اعراب		*			*					

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس دهم: فهم قرآن در آینهٔ ادبیات عرب(۲)	شناخت ضرورت صرف و نحو در فهم معنای آیات قران	۱-آشنایی با اهمیت و تأثیر تسلط بر علم صرف و نحو در فهم صحیح آیات قرآن		*			*					۲ نمره
		۲-آشنایی با نمونه های عملی از کاربرد علم صرف و نحو در فهم صحیح معنای آیات		*			*					
درس یازدهم: فهم قرآن در آینهٔ قرآن(۱)	آشنایی با تعریف سیاق و انواع آن و ضرورت استفاده از آن در تفسیر قرآن	۱-آشنایی با توضیح قاعده تفسیری «ان القرآن یفسّر بعضه بعضاً»		*			*					۲ نمره
		۲-آشنایی با مفهوم و جایگاه «سیاق» در فهم صحیح و دقیق تر آیات قرآن		*			*					
		۳-آشنایی با سیاق و انواع آن (لفظیه و حالیه)، به عنوان یکی از گام ها و مراحل تفسیر قرآن به قرآن و تعریف هر یک	*			*						
		۴- توانایی تشخیص قرینه لفظیه از حالیه		*			*					
		۵-آشنایی با نمونه های عملی کاربرد سیاق در فهم صحیح معنای آیات		*				*				
درس دوازدهم: فهم قرآن در آینهٔ قرآن (۲)	آشنایی مقدماتی با « تفسیر قرآن به قرآن » و ضرورت استفاده از آن در فهم آیات قرآن	۱- آشنایی با چگونگی بهره گیری مفسران از آیات قرآن کریم در تفسیر یک آیه		*				*				۲ نمره
		۲- منظور از « مَسّ » قرآن کریم در آیه « لا یَمَسُّهُ إلّا المُطَهَّرُونَ » از نظر علامه طباطبایی را بیان کند.		*			*					
		۳- نام بردن دو تفسیر قرآن کریم که به روش تفسیر قرآن به قرآن تألیف شده‌اند	*			*						
		۴- توضیح دلیل قرآنی بر ضرورت تفسیر قرآن به قرآن		*			*					
		۵- تبیین نکته مهم در تفسیر قرآن به قرآن که باید به آن دقت کرد		*			*					

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی
۲۵۶

۱۱۱۲۳۷

زمین شناسی

دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی زمین شناسی

پرسش‌های اساسی

» دستاوردهای نظریه‌های موجود درمنظومه شمسی و حرکات سیاره زمین چیست؟
» به کمک چه الگویی می‌توان حرکت ورقه‌های سنگ کره و پیامدهای آن را تبیین کرد؟
» رابطه منابع معدنی و منشأ تشکیل آن‌ها در اکتشاف این ذخایر کدام است؟
» هر یک از علوم مختلف زمین شناسی در بهره گیری ذخایر با ارزش زمین، چه نقشی دارند؟
» نقش آب کره در زندگی انسان چیست؟
» رابطه حفاظت ازمنابع خاک در رسیدن به توسعه پایدار کدام است؟
» دلایل اهمیت بررسی زمین شناسی پی سنگ‌ها، در احداث سازه‌های مهندسی در پیرامون و زندگی چیست؟
» اساس معیارهای زمین‌شناسی مهندسی در احداث سازه‌ها چیست؟
» چرا مکان یابی هر سازه‌ای با سازه دیگر تفاوت دارد؟
» چگونه می‌توان رابطه بیماری‌های زمین زاد را با زمین شناسی یک منطقه تشخیص داد؟
» تفاوت معیارهای زمین شناسی محیط زیست و زمین شناسی پزشکی چیست؟
» معیار تشخیص شکستگی و چین خوردگی در سنگ‌ها چیست؟
» چگونه می‌توان خطرات زلزله را کاهش داد؟
» آیا تاریخچه زمین شناسی ایران در تمام نقاط آن و یا با سایر نقاط جهان تفاوت دارد؟
» چگونه می‌توان میراث زمین شناختی ارزشمند ایران را به دیگران معرفی کرد؟
» الگوی زمین ساختی کشور ایران از چه فرایندهایی تبعیت کرده است؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
آشنایی با جایگاه زمین در فضا،مراحل تکوین آن وپیامدهای حرکت ورقه ای	-با فرایند تکوین کهکشان‌ها (کهکشان راه شیری)و شکل گیری منظومه شمسی در آن آشنا شوند.	فصل اول آفرینش کیهان و تکوین زمین			*			*	۲ نمره
	--تاریخچهٔ توسعهٔ دانش مشاهده آسمان) : نظریهٔ زمین مرکزی- نظریهٔ خورشید مرکزی، برخی از نتایج و دلایل مخالفت با قوانین کپلر(را بدانند.			*			*		
	-با فرایند حرکات زمین وتأثیر آن بر روی کره زمین -پیدایش فصل‌ها و نقش انحراف محور زمین در این پدیده،آشنا شوند.							*	
	-با فرایند تکوین کرهٔ زمین، به عنوان یکی از سیارات منظومهٔ شمسی آشنا شده و ترتیب ایجاد آنها رابدانند.		-	*			*		

۱ـ دانشی (اسمی) به ذخیره دانشی یک رشته علمی یا موضوع درسی اشاره دارد که یادگیرنده می‌تواند به سطوحی از آن دست یابد.
۲ـ فرایندی (فعلی) به فعالیت‌های شناختی اطلاق می‌شود که یادگیرنده در مواجهه با ذخیره دانشی معینی انجام می‌دهد.
۳ـ آنچه برای آشنایی اولیه یادگیرنده با یک رشته علمی مورد نیاز است که شامل دانش اصطلاحات و اجزاء و عناصر آن رشته علمی می‌باشد.
۴ـ دانش مقوله ها، طبقات و روابط میان آنهاست که شامل دانش گونه‌ها و گونه‌شناسی، دانش اصول، تعمیم‌ها، قوانین و دانش نظریه، الگوها و ساخت‌ها می‌باشد.
۵ـ دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.
۶ـ بازیابی اطلاعات از حافظه درازمدت که شامل بازشناسی و یازخوانی می‌شود.
۷ـ ساختن معنی از یک ارتباط که شامل تفسیر کردن، مثال آوردن، طبقه‌بندی کردن، خلاصه کردن، استنباط، مقایسه کردن و تبیین می‌شود.
۸ـ استفاده از یک روش خاص در یک موقعیت خاص که شامل اجرا کردن و مورد استفاده قرار دادن می‌شود.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
بررسی انواع منابع معدنی، سوخت‌های فسیلی و به‌کارگیری آن‌ها در زندگی	-با برخی از انواع منابع معدنی آشنا شوند.	فصل دوم منابع معدنی و ذخایر انرژی، زیربنای تمدن و توسعه		*				*	۱/۵ نمره
	-مفهوم غلظت عناصر در پوسته زمین را درک کنند.			*		*	*		
	-مفهوم کانی و طبقه بندی آن را مرور کنند.			*			*		
	-با مفهوم کانسنگ، انواع آن و نحوه تشکیل آنها آشنا شوند.		-	*		*	*	*	
	-به طور اجمالی فرایند اکتشاف و استخراج منابع معدنی را بشناسند.			*	*		*		
	با برخی از انواع کانی‌های قیمتی و گوهرها آشنایی پیدا کنند.		*	*		-		*	
	با سوخت‌های فسیلی)نفت، گاز، زغال سنگ)، نحوه تشکیل آنها و مفاهیم مرتبط بیشتر آشنا شوند.			*			*		
	شاخه‌های علم زمین شناسی مرتبط با این مباحث را بشناسند.			*				*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
آشنایی با منابع آب و خاک و اهمیت حفاظت از این منابع	با آب‌های جاری و نقش و تأثیر آنها در تغییرات سطح زمین در ایجاد فرسایش آشنا شوند.	فصل سوم منابع آب و خاک			*			*	۱/۵ نمره
	مفهوم آبدهی (دبی) و نحوه محاسبه آن را بدانند.			*			*		
	اهمیت آب زیرزمینی را در تأمین بخش بزرگی از منابع آب شرب و تأثیر آب زیرزمینی را در ایجاد فرونشست وفروچاله مفهوم ترکیب آب زیر زمینی و عوامل مؤثر بر آن را بدانند.				*			*	
	فرسایش، حمل و رسوب گذاری مواد وپدیده‌های حاصل از آنها بدانند.		-	*	*			*	
	در چرخهٔ آب، منابع تجدیدپذیر و تجدیدناپذیر در بخش‌های متفاوت آن را تشخیص دهند.			*				*	
	پدیده فرونشست، انواع آن و علت ایجاد و راه‌های کنترل آن را بیان کنند.			*				*	
	انواع هوازدگی، ویژگی‌های آن و اهمیت آن در محیط پیرامون ما را شرح دهند.				*		*		
	منابع موجود در خاک و ارزش اقتصادی آنها را در کیفیت بخشی به صنایع و اهمیت آنها را در زندگی انسان بشناسند.			*	*	*	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
بررسی نقش زمین شناسی در احداث سازه‌های مهندسی وکاربرد آن درپدیده‌های پیرامون و زندگی	با رشته زمین شناسی مهندسی آشنا شوند.	فصل چهارم زمین‌شناسی و سازه‌های مهندسی			*	*	*	*	۴ نمره
	با مکان یابی برای ساخت سازه در موقعیت مکانی مناسب و حذف هزینه‌های مازاد و... آشنا شوند.				*			*	
	انواع تنش و رفتار مواد در برابر تنش را بدانند.		*	*	*		*	*	
	مقاومت سنگ و تفاوت مقاومت سنگ‌ها در برابر تنش را شرح دهند				*			*	
	عوامل مهم در انتخاب مکان مناسب برای ساخت سد و تونل را بشناسند.			*	*	*	*	*	
	برای احداث سازه‌های مقاوم مصالح مناسب حاصل از منابع زمین و چگونگی به کارگیری آنها را بشناسند.				*			*	

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
شناخت جایگاه علم زمین شناسی برای سلامت انسان ونحوه به‌کارگیری آن‌ها در زندگی	با شناخت زمین شناسی پزشکی و زمین شناسی زیست محیطی و عناصر، با برخی از بیماری‌های زمین زاد و منشأ آنها آشنا شوند.	فصل پنجم زمین‌شناسی و سلامت		*			*		۴ نمره
	میان رشته‌های جدید مثل زمین شناسی پزشکی و زمین شناسی زیست محیطی را بشناسند.			*			*		
	تقسیم بندی عناصر از نظر غلظت در زمین و بدن موجودات و تأثیر هر کدام بر سلامتی انسان را بدانند.				*		*		
	بیماری‌های زمین زاد و عوامل مؤثر در ایجاد آنها را بشناسند.				*		*		
	با ریزگردها و پیامدهای آن آشنا شوند.		*	*		*	*	*	
	کاربرد کانیها را در داروسازی بدانند.			*				*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
آشنایی با پویایی زمین و بررسی جنبه‌های مختلف آن در پدیده‌های پیرامون و زندگی	با مفهوم شکستگی و گسل و نحوهٔ تشخیص آنها از یکدیگر آشنا شوند.	فصل ششم پویایی زمین		*	*		*		۴ نمره
	زمین لرزه و شرایط وقوع آن را بشناسند.			*	*	*	*	*	
	کانون و مرکز سطحی زمین لرزه را تشخیص دهند.			*	*	*	*	*	
	انواع امواج حاصل از زمین لرزه و ویژگی‌های آن را شناسایی کنند.				*			*	
	دامنه امواج و بزرگی زمین لرزه را در هر منطقه در مناطق مختلف اندازه گیری کنند.		-		*			*	
	انواع چین خوردگی را شناسایی کنند.		*	*	*	*	*	*	
	با پدیدهٔ آتشفشان و پیامدهای آن بیشتر آشنا شوند.		*	*		*	*		
آشنایی با زمین شناسی ایران، منابع موجود در پهنه‌های زمین ساختی و به‌کارگیری آن‌ها برای رسیدن به توسعه پایدار	مختصری با تاریخچهٔ زمین شناسی ایران آشنا شوند.	فصل هفتم زمین‌شناسی ایران			*		*		۳ نمره
	از چگونگی و سیر تکاملی پوسته ایران زمین اطلاع یابند.			*	*		*	*	
	پهنه‌های زمین ساختی ایران و ویژگی‌های آن را بدانند. از اینکه محل زندگی شان دارای چه منابعی)معادنی(و پدیده‌های کمیاب زمین شناسی هستند، آگاه شوند.				*			*	

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۲۶۴

۱۱۱۲۴۴

فیزیک (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی فیزیک (۲)

پرسش‌های اساسی:

» چگونه دو بار الکتریکی، بدون تماس با یکدیگر به هم نیرو وارد می‌کنند ؟
» چگونه نیروی خالص وارد بر یک بار نقطه‌ای از سوی چند بار نقطه‌ای دیگر تعیین می‌شود ؟
» پتانسیل الکتریکی چیست و چگونه اختلاف پتانسیل بین دو نقطه در میدان الکتریکی را می‌توان محاسبه کرد؟
» میدان الکتریکی در داخل رسانا و توزیع بار در آن چگونه است؟
» کاربردهای خازن چیست و ظرفیت، بار و انرژی خازن چگونه تعیین می شود؟
» آیا هر شارشی از بارهای متحرک لزوماً جریان الکتریکی ایجاد می‌کند؟
» مقاومت الکتریکی یک رسانا به چه عواملی بستگی دارد و چگونه می‌توان جریان الکتریکی را در یک مدار کنترل کرد؟
» مقاومت معادل در به هم بستن ترکیبی متوالی و موازی مقاومت‌ها چگونه تعیین می‌شود؟
» در منازل، مصرف کننده‌های مختلف به چه صورتی به برق وصل می‌شوند و چگونه می‌توان انرژی مصرفی آنها را محاسبه کرد؟
» نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار متحرک یا سیم حامل جریان درون میدان مغناطیسی چگونه محاسبه و تعیین جهت می‌شوند؟
» میدان مغناطیسی درون یک سیملوله چگونه محاسبه و تعیین جهت می‌شود؟
» مواد از نظر مغناطیسی به چند دسته تقسیم می شوند و ویژگی هر کدام چیست؟
» چه عواملی سبب القای جریان الکتریکی در یک پیچه می شود و چگونه می‌توان جریان القایی متوسط گذرنده از یک پیچه یا حلقه را به‌دست آورد و جهت آن را تعیین کرد؟
» پدیده خود-القاوری چیست؟
» جریان متناوب چگونه ایجاد و محاسبه می شود؟
» مبدل‌ها چه کاربردهایی دارند؟

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
آشنایی با اصول و قوانین الکتریسیته ساکن و خازن‌ها و کاربردهای آنها در زندگی	با الکتروسکوپ، باردار بودن یک جسم و نوع بار آن را تعیین کنند.	فصل اول الکتریسیته ساکن		*		*	*					محتوای نظری ۶ نمره و فعالیت و آزمایش ۱/۲۵ نمره
	کوانتیده بودن و پایستگی بار را توضیح دهند و در محاسبه‌های مربوط به مبادله بار الکتریکی از آنها استفاده نمایند.			*	*	*	*	*				
	برای تعیین نیروی الکتریکی بین دو بار، آزمایش‌های کمی طراحی نمایند.				*	-	*	-	*	-	*	
	نیروی الکتریکی بین دو بار نقطه‌ای را محاسبه و نمودار نیرو بر حسب فاصله بین دو بار را رسم کنند.		*		*	-	*	*				
	اندازه و جهت نیروی الکتریکی خالص وارد بریک ذره باردار را از طرف بارهای الکتریکی نقطه‌ای دیگر تعیین نمایند.		*		*	-	*	*				
	آزمایشی طراحی کنند که با آن بتوان خطوط میدان الکتریکی را تشکیل داد.			*	*	-	*	*	*			
	اندازه و جهت میدان الکتریکی را در یک نقطه از فضا به دست آورند.		*	*			*	*				
	اندازه و جهت میدان الکتریکی ناشی از یک ذره باردار را در یک نقطه از فضا تعیین و نمودار اندازه میدان بر حسب فاصله از ذره باردار را رسم و تفسیر نمایند.		*	*	*	-	*	*				
	اندازه و جهت میدان الکتریکی ناشی از چند ذره باردار را در یک نقطه از فضا تعیین کنند.		*		*	-	*	*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یاد آوردن	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
	خطوط میدان الکتریکی یکنواخت و همچنین خطوط میدان الکتریکی ایجاد شده توسط دو ذره باردار را به طور کیفی رسم کنند.		*	*		_	*	*				
	از شرط تعادل نیروها، بار الکتریکی یک ذره باردار را در یک میدان الکتریکی محاسبه می‌کند.			*	*	-	*	*	*			
	تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی یک ذره باردار و اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه در یک میدان در حالت‌های هم راستا با میدان یا عمود بر میدان محاسبه و تفسیر نمایند.			*	*	*	*	*	*			
	با طراحی و انجام آزمایش، نحوه توزیع بار در رسانا را تعیین نمایند.			*	*	*	*	*	*			
	عوامل مؤثر بر ظرفیت خازن تخت و برخی از کاربردهای خازن را بیان کنند، خازن ساده‌ای بسازند، و ظرفیت، بار و انرژی ذخیره شده در آن را در حالتی که به ولتاژ مشخصی وصل باشد، محاسبه کنند.		*	*	*	*	*	*				
	فروریزش را توضیح دهند و نقش آنها را در خازن بیان کنند.		*	*		*	*	*	*			

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
آشنایی با جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم و برخی قطعات الکتریکی و کاربردهای آنها در زندگی	جریان الکتریکی و سرعت سوق را توضیح دهند و جریان الکتریکی متوسط را محاسبه کنند.	فصل دوم جریان‌الکتریکی و مدار جریان مستقیم	*	*	*	*	*	*				محتوای نظری ۴ نمره و فعالیت و آزمایش ۱ نمره
	از رابطه بین جریان، مقاومت و اختلاف پتانسیل برای محاسبه مجهول مورد نظر استفاده کنند.		*		*	*	*	*				
	مدار الکتریکی مناسبی برای بررسی اهمی بودن یا نبودن یک وسیله (همراه با وسایل اندازه‌گیری)، طراحی و رسم کنند و پیروی وسیله از قانون اهم را با آن مدار تحقیق نمایند.			*	*	*	*	*	*			
	براساس داده‌های جریان و ولتاژ یا نمودار جریان-ولتاژ، اهمی یا غیر اهمی بودن یک وسیله را مشخص کنند.			*		*	*	*	*			
	عوامل مؤثر بر مقاومت سیم‌های فلزی را بیان و مقاومت یک جسم با سطح مقطع ثابت و جنس مشخص را محاسبه کنند.		*		*	*	*	*				
	تغییر مقاومت ویژه و مقاومت یک سیم فلزی را باتغییر دما بیان و تفسیر کنند.		*	*		*	*	*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفریدن	
	ویژگی وکاربرد مقاومت‌های متغیر را بیان و عملکرد آن را در مدار تفسیر نمایند.		*	*		*	*	*				
	با طراحی و انجام آزمایش، نیروی مجرکه باتری و مقاومت داخلی آن را اندازه گیری و محاسبه نمایند و همچنین باتری نو و فرسوده را از هم تشخیص دهند.			*	*	*	*	*	*	-	*	
	جریان در مدار تک حلقه، توان‌های خروجی باتری و مصرفی و اختلاف پتانسیل بین هر دونقطه از مدار، را تعیین کنند.		*	*		*	*	*				
	مقاومت معادل بین دو نقطه از یک شبکه مقاومتی را در حالت اتصال متوالی، موازی یا ترکیب آنها و جریان در هر شاخه را تعیین نمایند.		*	*		*	*		*			
	در سیم‌کشی منازل وسایل الکتریکی چگونه به هم نصب می‌شوند و مقاومت کل چگونه محاسبه می‌شود را تعیین کنند؟			*	*	*	*	*				
	برق مصرفی منزل و قیمت آن را در یک دوره زمانی مشخص، محاسبه کنند.			*	*	-	*	*				

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یاد آوردن	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
آشنایی با میدان مغناطیسی و اثرات آن بر بار و جریان الکتریکی، ویژگی‌های مغناطیسی مواد و همچنین	وجود میدان مغناطیسی را در فضای اطراف آهنرباهای مختلف، کره زمین، سیم حامل جریان، پیچه مسطح حامل جریان و سیملوله حامل جریان را با استفاده از عقربه مغناطیسی تشخیص دهند و خطوط میدان هر یک را رسم نمایند.	فصل سوم مغناطیس و القای الکترومغناطیسی	*	*		*	*	*				محتوای نظری ۶ نمره و فعالیت و آزمایش ۱/۷۵ نمره
	مفهوم شیب مغناطیسی را توضیح دهند و آن را اندازه گیری کنند.		*	*		*	*	*				
	با طراحی و اجرای آزمایش نشان دهند بر سیم حامل جریان در میدان مغناطیسی نیرو وارد می شود و آن را اندازه‌گیری کنند.		*		*	*	*	*	*			
	اندازه و جهت نیروی مغناطیسی وارد بر ذرهٔ باردار متحرک و همچنین سیم حامل جریان را در یک میدان مغناطیسی یکنواخت محاسبه و تعیین کنند.		*	*	*	*	*	*				
	علت نیروی مغناطیسی بین دو سیم راست و موازی حامل جریان را توضیح دهند و جهت این نیرو را تعیین کنند.			*		*	*	-	*			
	اندازه و جهت میدان مغناطیسی را در مرکز پیچه و داخل سیملوله حامل جریان محاسبه و تعیین نمایند.		*			*	*	*				
	یک آهنربای الکتریکی بسازند و اثر تعداد دور، شعاع و جریان عبوری از سیم لوله را بر اندازه میدان مغناطیسی آهن‌ربا بررسی کنند.			*	*	*	*	*	*			
	مواد را از نظر مغناطیسی طبقه‌بندی کرده و اثر میدان مغناطیسی بر هر دسته از مواد را شرح دهند و همچنین برخی کاربردهای مواد فرومغناطیسی نرم و سخت را بیان کنند.		*	*		*	*	*				
	با طراحی آزمایش تفاوت خاصیت مغناطیسی مواد فرومغناطیس نرم و سخت را نشان دهد.			*	*	-	*	*	*	*	*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
آشنایی با پدیده القای الکترومغناطیسی و اثرات آن، جریان متناوب و مبدل‌ها و کاربردهای آنها	با طراحی و اجرای آزمایش‌های ساده، پدیده القای الکترومغناطیسی را نشان دهند.		*	*		*	*	*				
	شار مغناطیسی گذرنده از سطح یک حلقه را در میدان مغناطیسی یکنواخت محاسبه کنند.		*	*	*	-	*	*				
	با استفاده از قانون القای فاراده، نیروی محرکه القایی متوسط و جریان القایی متوسط را محاسبه کنند.			*	*	-	*	*				
	به کمک قانون لنز جهت جریان القایی را تعیین نمایند.		*			*	*	*				
	اثر خودالقاوری و کاربرد آن را بیان کنند .		*			*	*	*				
	انرژی ذخیره شده در القاگررا محاسبه نمایند.			*	*	*	*	*				
	نحوه تولید جریان متناوب را شرح دهند.		*	*		*	*	*				
	جریان متناوب را در هر لحظه محاسبه کنند.					*	*	*				
	نمودار جریان متناوب بر حسب زمان را رسم و یا از نمودار داده شده، آن را تحلیل کنند.			*	*	*	*	*	*			
	کاربرد مبدل‌ها را بیان کنند		*	*		*	*	*				

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات:

لازم است حدود ۲۰ درصد نمره هر آزمون (۴ نمره) به ارزشیابی از بخش‌های مربوط به فعالیت‌ها و آزمایش‌های کتاب درسی و همچنین طراحی آزمایش اختصاص داده شود.

نمره هر فصل حداکثر می‌تواند تا ۰/۵ نمره نسبت به جدول تغییر کند.

از مطالب مربوط به: خوب است بدانید، زندگینامه دانشمندان و تاریخ علم، نتایج فعالیت‌های تحقیقی، واژ ه‌نامه، مواردی که در پاورقی برخی از صفحه‌های کتاب اشاره شده است، رمزینه‌های سریع پاسخ و پیوست‌ها، نباید پرسش یا مسئله‌ای در آزمون‌ها طراحی شود.

در هر آزمون ثابت های فیزیکی مورد نیاز داده شود.

نوشتن یکاها در پاسخ نهایی الزامی است.

رعایت همه محدودیت‌های اعلام شده در مورد حد محتواها و مفاهیم در کتاب درسی، در ارزشیابی و طراحی سؤالات، الزامی است.

در ارزیابی‌های مستمر و پایانی، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد. فهرستی از این انتظارات و سهم آنها در ارزیابی‌های پایانی را در زیر می‌بینید.

طراحی آزمایش: ۱ تا ۳ نمره

تجزیه و تحلیل داده‌ها، رسم نمودار، نتیجه‌گیری از داده‌ها، پیش‌بینی و... :۲ تا ۴ نمره

پاسخ به پرسش‌های مفهومی (کاربرد، استدلال و قضاوت) : ۴ تا ۷ نمره

توانایی حل پرسش‌های محاسباتی: ۷ تا ۱۰ نمره

حل مسائل در شرایط جدید(کاربرد و استدلال) : ۱ تا ۳ نمره

توجه: لازم به یادآوری است، نمونه انواع پرسش‌ها در سطوح مختلف یادگیری (یادآوردن،فهمیدن،به‌کار بستن،تحلیل، ارزیابی و آفریدن) در کتاب درسی هر پایه موجود است.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملکرد آزمون‌های نهایی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۲۷۳

۱۱۱۲۶۸

انسان و محیط زیست

دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی انسان و محیط زیست

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با اهمیت آب و ابعاد مختلف مسئلهٔ بحران آب	چگونگی وضعیت آب در بخش‌های مختلف در ایران را از روی نمودار تفسیر کند.	درس اول آب، سرچشمهٔ زندگی		*	*			*	۲/۵
	ضرورت‌های بهینه مصرف آب را تحلیل کند		*	*	*		*		
	مفهوم آب مجازی را توضیح دهد.		*	*		*			
	راهبرد بازچرخانی آب در زندگی واقعی را تفسیر کند			*	*		*		
	ضرورت مدیریت منابع آب و ایجاد حساسیت نسبت به آن را تفسیر کند			*	*		*		
	نسبت به کمبود آب و مدیریت در مصرف صحیح آن راهکار ارائه کند.		*	*	*			*	
	مدیریت خردمندانهٔ مصرف آب در زندگی فردی و خانوادگی و در سطوح محلی و ملی را شرح دهد		*	*	*			*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی – اولیه	دانشی – مفهومی	دانشی – روندی	فرایندی – یادآوردن	فرایندی – فهمیدن	فرایندی – کاربستن	بارم‌بندی
آشنایی با اهمیت خاک و راهکارهای حفاظت از آن	نقش و اهمیت و ارزش خاک را تحلیل کند.	درس دوم خاک، بستر زندگی	*	*	*		*		۳
	ترکیبات خاک و بخش‌های مختلف آن را بیان کند.		*	*		*			
	دلایل از دست رفتن خاک خوب را توضیح دهد.		*	*	*	*			
	راهکارهای جلوگیری از آلودگی خاک را به تفصیل بیان کند		*	*	*		*		
	عوامل مؤثر بر امنیت و ایمنی غذایی در مزرعه را فهرست کرده توضیح دهد		*	*	*	*	*	*	
	مفهوم محصولات تراژنی، مزایا و معایب آنها را تبیین کند.			*	*		*		
	راهکارهایی برای تولید محصولات غذایی سالم را بدرستی ارائه دهد.		*	*	*			*	
	انواع کودها، معایب و محاسن آنها را بیان کند.		*	*			*		
درک ارزش و اهمیت هوا، وبیان راهکارهای حفاظت از آن	ویژگی‌های آلاینده‌های هوا و منابع تولیدکننده آن را تبیین کند.	درس سوم هوا، نفس زندگی	*	*			*		۳
	مدیریت آلودگی هوا و ابعاد مختلف آن را تفسیر کند.		*	*	*		*		
	وضعیت آلودگی هوا درگذشته و حال را تحلیل و مقایسه کند.		*	*				*	
	ضرورت ایجاد هوای پاک را تشریح کند		*	*	*		*		
	راهکارهایی برای کاهش آلودگی هوا مطرح کند.		*	*	*			*	
	راهبردهای کنترل آلودگی هوا را تبیین کند..		*	*			*		
	ویژگی‌های آلودگی نوری را شرح دهد.		*	*	*		*		
	ویژگی‌های آلودگی هوا در محیط‌های بسته را توضیح دهد.		*	*	*		*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی: دانشی – اولیه	دانشی – مفهومی	دانشی – روندی	فرایندی – یادآوردن	فرایندی – فهمیدن	فرایندی – کاربستن	بارم‌بندی
آشنایی با انواع منابع انرژی و استفاده بهینه از آنها	وجود انرژی الکتریکی به عنوان مهم‌ترین شکل مصرف انرژی در جهان را تفسیر کند	درس چهارم انرژی، حرکت، زندگی	*	*			*		۳
	روش‌های گوناگون تولید انرژی الکتریکی را بیان کند.		*	*		*			
	مفهوم گرمایش جهانی و اثرات آن بر روی محیط زیست را تحلیل کند.			*	*		*		
	نقش انسان به عنوان عامل اصلی گرمایش جهانی را تفسیر کند		*	*	*		*		
	مهارت نمودار خوانی و استخراج داده‌ها از آن را کسب کند		*	*				*	
	اثرات زیان بار مصرف سوخت‌های فسیلی و تولید انرژی الکتریکی را تبیین کند			*	*		*		
	مفهوم ردپای محیط زیستی (ردپای کربن) را بیان کند.		*	*	*	*			
	راهکارهایی برای کاهش ردپای محیط زیست را عنوان کند.		*	*	*			*	
آشنایی با انواع زباله وراهکارهای مدیریت آنها	انواع زباله و ویژگی‌های آنها را شرح دهد	درس پنجم زباله، فاجعهٔ محیط زیست	*				*		۳
	مراحل دفع زباله را توضیح دهد.		*	*	*		*		
	مدیریت پسماند و ابعاد مختلف آن را تفسیر کند			*	*		*		
	تولید و دفع زباله درگذشته و حال را با هم مقایسه کند.		*	*	*		*		
	ضرورت انجام بازیافت را تحلیل کند.			*	*		*		
	راهبردهای «بازکاهی، بازمصرف و بازیافت» باکاربست نمودار در زندگی واقعی تحلیل کند.		*	*	*			*	
	پیشنهاداتی برای مدیریت خردمندانهٔ پسماند در زندگی فردی و خانوادگی ارائه دهد.		*	*	*			*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
آشنایی با مفاهیم و ابعاد تنوع زیستی و ارائه پیشنهادهایی برای حفظ آنها	تنوع زیستی و ارزش‌های آن را تفسیر کند.	درس ششم تنوع زیستی، تابلوی زیبای آفرینش		*	*		*		۳
	راه‌های حفظ تنوع زیستی را تبیین کند.			*	*			*	
	راهکارهایی برای کاهش آسیب به تنوع زیستی ارائه کند.			*	*			*	
	نمونه‌هایی از عوامل تهدید کننده تنوع زیستی را به تفکیک شرح دهد.		*	*	*		*		
آشنایی با مفهوم گردشگری و مراقبت از محیط زیست در هنگام سفر	مفهوم گردشگری و اهمیت آن را بیان کند.	درس هفتم محیط زیست، بستر گردشگری مسئولانه	*	*	*	*			۳
	جایگاه گردشگری در فرهنگ و تمدن ایرانی را با ذکر مثال‌های مرتبط توصیف کند.		*	*	*		*		
	مفهوم بوم گردشگری انواع آن را به تفکیک شرح دهد.		*	*	*		*		
	ملاحظات محیط زیستی در سفر به مناطق تحت حفاظت را شرح دهد.		*	*	*		*		
	مفهوم گردشگری پایدار و مسئولانه و اهداف آن را بیان کند			*	*		*		
	راه حل‌هایی برای حفظ محیط زیست در رابطه با فعالیت‌های گردشگری ارائه دهد.		*	*	*			*	

ملاحظات:

» سخنی با دبیران گرامی در ابتدای کتاب درسی انسان و محیط به خصوص ارزشیابی، راهنمای طراحی سؤال می‌باشد.

» طراحی سؤال از بخش‌های ذیل در امتحان نهایی مجاز نیست :

» * بیشتر بدانیم

» * پرسش‌هایی که دانش‌آموز برای پاسخ به آن باید سال، عدد و نام مکان را حفظ کند.

» * آیات، پیام‌های قرآنی و تدبر در آیات

» * بریده روزنامه‌ها و فعالیت‌های مربوط به آن

» * فعالیت‌هایی با مضامین :

» مصاحبه کنید، گزارش دهید، آزمایش کنید، جمع‌آوری اطلاعات، تحقیق کنید، بررسی کنید پیشنهاد دهید، ارائه دهید و در صفحات اینترنت جستجو کنید.